

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ



31'inci Toplantı
26 Mayıs 2021 Çarşamba



(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- AÇIKLAMALAR

1.- Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun, kanun teklifinin getirilme usulüne ve etki analizlerinin olmadığına; Merkez Bankası, Sosyal Güvenlik Kurumu, Sayıştay, TMSF gibi kurumların denetimlerinin yapılması konusunda Plan ve Bütçe Komisyonu olarak sorumluluğun yerine getirilmesine ilişkin açıklaması

2.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Komisyon toplantısının geç başlamasının gerekçesinin belirtilmesine ve kanun teklifinin TBMM Başkanlığına sunulmadan önce bir gazetede haber olarak yayımlandığına; teklifi basına kimin sızdığını sorduğuna ilişkin açıklaması

3.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, parlamenterlerin görevlerini yaparken hiçbir şekilde baskı altında kalmamaları gerektiğine ve bir Cumhurbaşkanının Parlamentoya gelip milletvekillerini tehdit anlamına gelecek bir şeyi savunamayacağının kayıtlara geçmesini istediğine ilişkin açıklaması

4.- Samsun Milletvekili Erhan Usta, torba yasa teklifinin doğru bir yöntem olmadığına, etki analizi bulunmayan kanun tekliflerini görüşmemek gerektiğine ve Komisyonun denetim fonksiyonunun elinden alınmaması gerektiğine ilişkin açıklaması

5.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, etki analizlerinin müzakerelerden önce verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, ve Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, yaptıkları açıklamalarında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ve 79 Milletvekilinin; Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3622)



PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

31'inci Toplantı

26 Mayıs 2021 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 13.41'de açıldı.

Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu, kanun teklifinin getirilme usulüne ve etki analizlerinin olmadığına; Merkez Bankası, Sosyal Güvenlik Kurumu, Sayıştay, TMSF gibi kurumların denetimlerinin yapılması konusunda Plan ve Bütçe Komisyonu olarak sorumluluğun yerine getirilmesine ilişkin açıklama yaptı.

Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan,

Komisyon toplantısının geç başlamasının gerekçesinin belirtilmesine ve kanun teklifinin TBMM Başkanlığına sunulmadan önce bir gazetede haber olarak yayımlandığına; teklifi basına kimin sızdığını sorduğuna;

Etki analizlerinin müzakerelerden önce verilmesi gerektiğine;

İlişkin açıklama yaptı.

İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu, parlamenterlerin görevlerini yaparken hiçbir şekilde baskı altında kalmamaları gerektiğine ve bir Cumhurbaşkanının Parlamentoya gelip milletvekillerine tehdit anlamına gelecek bir şeyi savunamayacağının kayıtlara geçmesini istediğine ilişkin açıklama yaptı

Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, torba yasa teklifinin doğru bir yöntem olmadığına, etki analizi bulunmayan kanun tekliflerini görüşmemek gerektiğine ve Komisyonun denetim fonksiyonunun elinden alınmaması gerektiğine ilişkin açıklama yaptı.

Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz, Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın ve Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, yaptıkları açıklamalarında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklama yaptı.

İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ve 79 Milletvekilinin; Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3622) tümü üzerindeki görüşmeleri tamamlanarak maddelerinin görüşmelerine başlandı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, 27 Mayıs 2021 Perşembe günü saat 11.00'de toplanmak üzere saat 19.58'de toplantıya son verildi.

26 Mayıs 2021 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.41

BAŞKAN: Cevdet YILMAZ (Bingöl)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, sayın teklif sahibi, çok değerli milletvekillerimiz, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bu arada Bakan Yardımcımız da geldi, buyurun lütfen.

Komisyonumuzun 31’inci Birleşimini açıyorum.(*)

Gündemimizde (2/3622) esas numaralı İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ve 79 milletvekilinin Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi bulunmaktadır.

Değerli arkadaşlar, şimdi sunumlarını yapmak üzere teklifin ilk imza sahibi İstanbul Milletvekilimiz Sayın Vedat Demiröz’e söz veriyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Usulle ilgili.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Usulle ilgili.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Var mı talebiniz? Affedersiniz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Önce usulle ilgili söz taleplerini karşılayacağım.

Bülent Bey’den başlayalım, buyurun lütfen.

II.- AÇIKLAMALAR

1.- Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu’nun, kanun teklifinin getirilme usulüne ve etki analizlerinin olmadığına; Merkez Bankası, Sosyal Güvenlik Kurumu, Sayıştay, TMSF gibi kurumların denetimlerinin yapılması konusunda Plan ve Bütçe Komisyonu olarak sorumluluğun yerine getirilmesine ilişkin açıklaması

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; usulle ilgili söz aldım. Yine bürokrasiden gelen bir kanun teklifini sanki Türkiye Büyük Millet Meclisi hazırlamış gibi garip, tiyatral bir üslupla götüreceğiz. Daha önceden biliyorsunuz Anayasa’da tasarı vardı, yani Hükûmetten gelen kanun tekliflerine tasarı denirdi, onları görüşürdük. Burada Hükûmetten gelen bir bakan otururdu, işin siyasi sorumlusu olarak otururdu, cevaplar verir, ona göre kanun çıkarılırdı, yasama yapılırdı. Şimdi burada öyle olmadığını, gerçek olmadığını biliyoruz, tiyatral bir şekilde bu işi götüreceğiz, siyasi bir sorumlusu da yok. Çok değerli bir arkadaşımız teklif sahibidir, sağ olsun, elinden gelen şekilde cevaplar verecek, en iyi cevapları da vereceğine inanıyorum ama Maliye Bakanlığının nasıl çalıştığıyla ilgili veya Sosyal Güvenlik Kurumunun veya kanunda ilgili kurumların nasıl çalıştığıyla ilgili hiçbir sorumluluğu yok tabii ki, onlarla ilgili cevap vermesi de mümkün değil, böyle bir tiyatral iş yapacağız.

(*) Coronavirus salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Ancak Sayın Başkanım, yine etki analizi yok, yine bir torba kanun, yine ilgili kurumların, meslek kuruluşlarının görüşleri öncesi gelmedi, böyle eksiklikler var, bu tür eksikliklerin tamamlanması lazım. Bir de rakamlar bu kanunda önemli, önemli bir kanunu görüşüyoruz, özellikle rakamlar konusunda hassas davranılmasını, şu anda Maliye Bakanlığının, Sosyal Güvenlik Kurumunun ne kadar kamu alacağı olduğunu, 6183 dahilinde ne kadar olacağını, bundan önceki yapılandırmalarda ne kadarlık tahsilatlar yapıldığını detaylı olarak verebilirlerse en azından bir fikir sahibi olabiliriz, bu gidişat iyi değil çünkü.

Ayrıca Sayın Başkanım, size doğrudan hitap etmek istiyorum: Bugün 26 Mayıs yani 5'inci ay doluyor 2021 için, hâlen her toplantıda söylüyorum, Merkez Bankası, Sosyal Güvenlik Kurumu, Sayıştay, TMSF gibi kurumların denetimini yapmadık. Eğer bu kanunun gerektirdiği bu işleri yapmayacaksa bu torba kanunda da verelim bir kanun teklifi, bunları çıkaralım ama eğer buranın, Plan ve Bütçe Komisyonunun böyle bir denetim yetkisi var ve bunu yapmıyorsa yanlış yapıyoruz demektir. Bunu da sizin özellikle bu sorumluluğu duymanız lazım. Haziran ayı geliyor ve hâlen biz bu işi yapmamış vaziyetteyiz maalesef. Bu konudan hassasiyet göstermenizi özellikle tüm arkadaşlarımdan ama özellikle sizden rica ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Topluca bazı yorumlarda bulunacağım, o esnada sizin dile getirdiğiniz hususlara da cevabımı vereceğim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Garo Bey, buyurun.

2.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Komisyon toplantısının geç başlamasının gerekçesinin belirtilmesine ve kanun teklifinin TBMM Başkanlığına sunulmadan önce bir gazetede haber olarak yayımlandığına; teklifi basına kimin sızdırdığını sorduğuna ilişkin açıklaması

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, değerli vekil arkadaşlarım, değerli teklif sahibi, değerli bürokratlar, değerli basın emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, öncelikle on iki dakika geç başladınız Komisyonumuza, yani bu tip durumlarda en azından bir haber vermeniz önemli olduğunu düşünüyorum, bu başlama disiplininin de önemli olduğunu düşünüyorum. Gecikeceksek, yani ne sebeple geciktik bilmiyorum, Bakan Yardımcınız gecikti diye mi geç başladınız? Yani bunun gerekçesini de belirtirseniz ve bu gecikme durumlarında lütfen bir mesajla haber verirsiniz...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Grup toplantısından kaynaklandı, özür diliyorum. Doğru, hassasiyet gösterelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama bir haber vermeniz önemlidir Sayın Başkan, bir mesaj atmanız, bir haber vermeniz, biz zamanında buradaydık çünkü muhalefet olarak, AK PARTİ temsilcileri de buradaydı, zamanında bekliyorlardı.

Değerli arkadaşlar, vergi afları vergi ahlakını ve vergi adaletini bozar ve bizler maalesef yıllardır bu vergi affı sarmalının içinden çıkamıyoruz Sayın Başkan ve önceki yıllarda bir yılda, bir buçuk yılda bu aflar olurdu. Biz daha altı ay önce bir vergi affı yasası çıkarmışken belki de cumhuriyet tarihinde bir rekor olarak altı ay sonra bir vergi affı yasasıyla daha karşı karşıyayız. Yani bunu Covid sebebiyle

gerekçelendirebilirsiniz ama altı ay önce de Covid salgını vardı ve bu yasa çıktı, altı ay sonra bir kez daha bu yasayla karşı karşıyayız. Bu açıdan bunun tabii ki esasına dair görüşlerimizi söyleyeceğiz ama bu sarmaldan ülkemizi mutlaka çıkarmamız gerektiğini düşünüyoruz.

Sayın Başkan, benim özellikle vurgu yapmak istediğim bir konu var: Şimdi, Vedat Bey ve arkadaşları bu teklifi Meclis Başkanlığına 21 Mayıs yani geçen hafta Cuma günü sundular ancak bundan birkaç gün önce bu teklif aynen bütün ifadeleriyle, içindeki bütün önerilerle basına sızdı Sayın Başkan. Dünya gazetesinde bütün bu teklif, bu teklif Meclis Başkanlığına sunulmadan önce yayınlandı, ben de şaşırdım, okudum, acaba doğru mu diye düşündüm, aynen Dünya gazetesinde yayınlandı ve diğer basına da sızdı. Şimdi Sayın Başkan, bunun üzerinde önemle durmamız gerektiğini düşünüyoruz. Şimdi, bu teklifi kim sızdırdı? Ya Vedat Bey ve arkadaşları yani burada imza atan AK PARTİ Grubundaki arkadaşları sızdırdı, ya bu gerekçe olabilir; ya bu teklifi getiren, çalışan yürütme sızdırdı; ya da bu teklifi yürütmeye birlikte veya Vedat Bey’le birlikte çalışan, arkadaşlarıyla çalışan bürokrasi sızdırdı, bundan başka bir alternatif... Biz görmedik çünkü biz muhalefet olarak bunu basından öğrendik Sayın Başkan. Bizimle birlikte bürokrasi çalışmıyor, yürütme muhalefetle birlikte çalışmıyor, AK PARTİ Grubuyla birlikte çalışıyor veya MHP Grubuyla bilmiyorum, onlar kendileri söylerler birlikte çalışıyor. Şimdi bu duruma baktığımızda bu teklifi kim sızdırdı Sayın Başkan, bununla ilgili bir araştırma yaptınız mı? Bununla ilgili yürütmeye de soruyorum: Bu teklifi kim sızdırdı? Sayın Bakan Yardımcımıza soruyorum, bürokrasinin değerli temsilcilerine soruyorum ve Vedat Bey’e soruyorum, Sayın Vedat Bey kim sızdırdı bu teklifi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bunlar usule ilişkin hususlar değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Usule ilişkin, usule ilişkin, tamamen usule ilişkin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama sorabilirsiniz tabii.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, neyle ilgili Sayın Başkan? Usule ilişkin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Komisyonumuzun usulüne ilişkin değil, onu söylüyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama olur mu? Usule ilişkin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yoksa genel bir değerlendirme her zaman yapabilirsiniz tabii. Takdirinize bırakıyorum ama Komisyonumuzun çalışma usulüne ilişkin bir husus değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, o zaman...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Dile getirmiş oldunuz, teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama bakın, bunu siz eğer ki eleştirmiyorsanız bundan sonra bütün teklifler önce basına sızsın.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Onunla ilgili ben de birkaç şey söyleyeceğim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Meclis Başkanlığı o zaman en son duysun, önce basın duysun, bürokrasi istediği gibi bunu sızdırsın veya yürütme bunu istediği gibi sızdırsın veya Vedat Bey, bilmiyorum iddialar, bu anlamda görüşlerinizi merak ediyorum Sayın Başkan.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Sayın Bekaroğlu, zannediyorum usule ilişkin.

Buyurun.

3.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, parlamenterlerin görevlerini yaparken hiçbir şekilde baskı altında kalmamaları gerektiğine ve bir Cumhurbaşkanı'nın Parlamentaoya gelip milletvekillerini tehdit anlamına gelecek bir şeyi savunamayacağını kayıtlara geçmesini istediğine ilişkin açıklaması

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Evet, teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, biz burada millet adına kanun, yasa yapıyoruz ve denetleme görevini yerine getiriyoruz. Bu görevlerimizi yaparken hiçbir şekilde hiçbir baskı altında kalmamamız gerekiyor en iyi yapabilmemiz için. Nitekim, kanun koyucu, Anayasa yapıcı, Türkiye'nin bütün anayasalarında ve dünyanın bütün demokratik ülkelerinde parlamenterler yasa yaparken ve denetleme görevi yaparken hiçbir baskıyla karşı karşıya kalmamaları için ifadelerini, düşüncelerini hiçbir şekilde herhangi bir baskı altında kalmadan ifade edebilmeleri için dokunulmazlık, mutlak kürsü dokunulmazlığı var yani Mecliste yapacağım herhangi bir konuşmadan dolayı -zaten konuşuyoruz, başka da bir şey yapmıyoruz- hiçbir baskı altında kalmamamız gerekiyor. Bakın, değerli arkadaşlar "Konumuzla ilgili değildir, usulümüzle ilgili değildir." demeyin.

Bugün Sayın Cumhurbaşkanı, Rize'de İkizdere ve Çayeli'nde yaşanan olayları övdükten sonra "Daha neler olacak." diye bir siyasetçiye, bir partinin Genel Başkanına ve bütün siyasetçilere... Mesela ben burada eğer "Bu kanun teklifi birtakım lobilerden geçmiştir. Bu lobilerin kimlerle bağlantısı var, nasıl karanlık şeylerden geçti?" gibi bir şeyler söylesem acaba ne olur? "Daha neler olacak." şeyinin muhatabı mıyım ben diye düşünüyorum. Böyle olmaz arkadaşlar. Biz siyaset yapıyoruz, siyasetçi yanlış yapılabilir.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – İyi de bunun bu usulle ne alakası var kardeşim?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Siyasetçi bu yanlışının bedelini siyaseten alır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Vekilim, Komisyonumuzun bir usulü var, Komisyonumuzun usulüyle ilgili...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bakın, Sayın Akşener'e Rize'de saldırı yapılmıştır, fiziki saldırı yapılmıştır.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ya, onun bu usulle ne alakası var?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Buradan çıkarken benim söyleyeceklerimden dolayı bir saldırıya uğramayacağım garanti altına alınabiliyor mu değerli arkadaşlar?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mehmet Bey, çeşitli platformlarda fikirlerinizi ifade edebilirsiniz ama bu, usulle ilgili bir tartışma.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben bunu kayıtlara geçsin diye söylüyorum, kayıtlara geçsin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Usulle ilgili tartışmaya bunlar gerçekten uymuyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Biz düşüncelerimizi ifade ederiz ve kimseden de korkmadan bunu ifade ederiz.

Bu, yanlış anlaşılmalıdır, Sayın Cumhurbaşkanı yanlış bir şekilde, amacını aşan bir ifade kullanmıştır; bu şekilde anlamak istiyorum. Yoksa bir Cumhurbaşkanı Parlamentaoya gelip milletvekillerine tehdit anlamına gelecek böyle bir şeyi savunamaz, bunun kayıtlara geçmesini istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Fikirlerinizi kayıtlara geçirdiniz.

Komisyonumuzun üyesi olmayan arkadaşlarımıza usule ilişkin söz veremiyoruz, belki yanlışlıkla basılmış olabilir, Sayın Hamzaçebi'nin...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Esasa ilişkin sıraya girdim sadece.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamam, onu belirtmiş olayım.

Şimdi Sayın Erhan Usta'ya söz veriyorum.

Buyurun.

4.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, torba yasa teklifinin doğru bir yöntem olmadığına, etki analizi bulunmayan kanun tekliflerini görüşmemek gerektiğine ve Komisyonun denetim fonksiyonunun elinden alınmaması gerektiğine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben de usule ilişkin olarak çok kısa hem de kayıtlara geçmesi açısından...

Bir defa, tabii, bu torba yasa meselesini sürekli eleştiriyoruz, yine aynı şeyle karşılaşıyoruz. Bu, doğru bir yöntem değil, bundan vazgeçmemiz lazım, bu bir. İkincisi, geçen seferki en son kanun teklifinde, 5018 sayılı Kanun madde 14 bağlamında bu etki analizi meselesine ilişkin düşüncelerimizi ifade etmiştik, bugün de diğer parti temsilcisi arkadaşlarımız da söyledi.

Sayın Başkan, bu konu hassas bir konu. Biz burada Parlamente'nin itibarı açısından ve yürütmenin de kendisine biraz daha çekidüzen vermesi açısından arkasında etki analizi olmayan hiçbir kanun teklifini kabul etmeyelim lütfen, görüşmeyelim; yani bunu yapmak bizim elimizde, bu başkasının elinde değil. Hani bazı konular vardır ki yürütmeyi ilgilendiriyor veya daha büyük makamları ilgilendiriyor olabilir veya çözemiyoruz diyebilirim ama bunu çözebilirsiniz.

Ben kanuna, hukuka saygı duyuyorum; 5018 sayılı Kanun, bu Plan ve Bütçe Komisyonunun kabul ettiği, buradan çıkan ve Genel Kurulun kabul ettiği bir kanundur; buradaki hükme herkes saygı duymalıdır, “Madde 14 bağlamında etki analizini istiyorum.” demeniz lazım Sayın Başkanım. Lütfen, bu konuda daha hassas olalım.

Yine, Bülent Bey'in ifade ettiği bilgilendirme meselesi önemli. Bu konuda biz hassasız, aynı şeyleri uzun uzadıya tekrar etmek istemiyorum ama sanki İYİ Parti Grubu olarak bizim hassas olmadığımız bir konu olarak anlaşılsın diye söylüyorum. Burada da yine kanunun öngördüğü bir kısım bilgilendirme toplantıları oldu; denetim fonksiyonumuzun gereğini bizim icra etmemiz lazım, bu fonksiyonumuzun elimizden alınmaması gerekir.

Bakın, bunun herkese faydası var; bunun iktidar grubu milletvekillerine de faydası var, bize de faydası var çünkü üç dört milyon kamu görevlisiyle çalışıyoruz; herkes burada bilgilendirme yapacağını, burada bir miktar hesap vereceğini düşünürse kendisine çekidüzen verecektir, kaynakları daha etkin kullanacaktır, bunun da bir zararı yok. Bu konuda da lütfen hassas olalım.

Sızma meselesi de... Tabii bunlar zaman zaman olabilen şeyler ancak bizi ilgilendiren boyutu şu: Eğer bu Parlamente'ye geldikten sonra herhangi bir sızma olduysa bu konuyla ilgili olarak da Komisyonun da mutlak surette bir çalışma yapması gerekir, illaki bürokraside olması gerekmiyor. Buraya verilmeden önce sızdığına göre o mümkün değil, doğru. Bunun ne olduğunu da Vedat Bey'in araştırması lazım kanun teklifinin sahibi olarak.

Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Garo Bey, tekrar bir talebiniz var galiba.

5.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, etki analizlerinin müzakerelerden önce verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, dün de bir bilgilendirme görüşmesi yaptık; belli tablolar rica etmiştik, şu anda masamızda bu tablolar yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İçeriğe geldiğimizde herhâlde o sorulara arkadaşlarımız cevap vereceklerdir, o aşamada görelim, eğer tatmin edici olmazsa tekrar eleştirirsiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama şundan dolayı Sayın Başkanım: Biz değerlendirmelerimizi daha rahat yapabiliriz, sorularımız daha azalır yani bu yöntemi niye tercih etmiyoruz? Etki analizi, bilgilendirmeler, ne kadar alacak var, ne kadarı tahsili kabil... Bunun gibi pek çok sorularımız oldu. Beş yıl önceki 100 liranın bugünkü değeri, bu yasayla getirilmesi gereken miktar...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Onu rica edelim.

Hazır tablolarınız varsa arkadaşlarımızla paylaşırsanız memnun oluruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şu anda bilgilendirme öncesi elimizde olursa daha rahat biz de muhakememizi yaparız, müzakereler kısılır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Anladım, doğru söylüyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ve etki analizi tabii ki Sayın Başkan, bunlarla ilgili talebimiz var, bilgilendirme öncesi bunlar varsa dağıtılsın lütfen.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkürler.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın ve Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, yaptıkları açıklamalarında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, değerli Komisyon üyelerimizin usule ilişkin bazı yorumları oldu.

Ben şunu söylemek isterim Sayın Bülent Kuşoğlu'nun yaptığı yorumlara ilişkin olarak: Kuvvetler ayrılığı “kuvvetler kopukluğu” şeklinde düşünülmemeli. Başkanlık sisteminin olduğu bütün ülkelerde elbette kuvvetler ayrılığı temel ilkedir ama kuvvetler ayrılığı her kuvvetin kendi fonksiyonunda yoğunlaşması anlamındadır. Bu kuvvetler arasında mutlaka etkileşim de olacaktır, bu gayet tabii bir husustur, bütün başkanlık sistemlerinde de bu kuvvetler arası etkileşim nitekim gerçekleşmektedir. Sonuçta yasama, yürütme ve yargı aynı devlet çatısı altında organize olmuş yapılardır ve birbirleriyle ilişkileri vardır, bundan da daha tabii bir şey olamaz. Kuvvetler ayrılığını “kuvvetlerin izolasyonu” veya “birbirinden tamamen kopukluğu” gibi algıyorsak bence doğru yapmamış oluruz.

Yürütme, yasamayla ilgili ihtiyaçlarını elbette ortaya koyacaktır, yasamaya ilişkin birtakım değerlendirmelerini, ihtiyaçlarını elbette dile getirecektir; bu da tabii bir husustur.

Yine, yasama çalışmalarında yürütmenin teknik desteği, yürütmenin yasama faaliyetinin daha kaliteli bir şekilde gerçekleşmesi yönünde yapacağı katkılar da önemlidir diye düşünüyorum, bunlar da gerçekleşmelidir.

Teklif sahibi, nihai anlamda bütün bu süreci yöneten ve nihai sözü söyleyen yetkilidir ve milletvekillerimizdir. Yürütmenin doğrudan -dediğiniz gibi- taslak gönderme yetkisi yeni sistemimizde yoktur, sadece bütçeye ilişkin özel bir durum söz konusu, biliyorsunuz. Onun dışında teklif sahibi olarak

milletvekillerimizin bütün bu katkıları alıp son noktayı koyup Meclisimizin karşısına getirmesidir söz konusu olan. Bu anlamda da aslında yeni sistemde Meclisimizin mutfağının ben daha yoğun çalıştığını düşünüyorum doğrusu. Mükemmel olmayabilir, ideale, daha iyiye gidebiliriz; buna elbette ben de katılırım, bu temenninize ben de iştirak ederim ama geçmişle mukayese edildiğinde aslında bugün Meclisimizin mutfağı çok daha yoğun bir şekilde bu yasama çalışmalarında görev yapmaktadır. Hep birlikte Meclisimizin hem teknik kapasitesini hem kanun yapma sürecini daha iyiye götürme hususu bütün grupların ortak sorumluluğu diye düşünüyorum. Bu konularda da el birliğiyle gayret sarf etmeye devam etmeliyiz diye inanıyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Son cümlelerinize kadar olduğu gibi katılıyoruz, birlikte düşünüyoruz son cümlelere kadar.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bu teklif, yürütmenin teklifi mi Sayın Başkan?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hayır, bu, milletvekilimizin teklifi ama yürütmenin de katkıları elbette alınmıştır, yürütmenin tecrübesinden, uygulamalarından elbette istifade edilmiştir; bu da bir gayet tabiidir, doğaldır.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Kuvvetler ayrılığı yok o zaman.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yani bunun dışında da bütün dünyada da bu, bu şekilde düşünülen şeylerdir ama sonuçta bir milletvekilimiz teklif etmediği sürece bu hukuki sürecin başlaması mümkün değil.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bunu doğru kabul etmek yanlış, sorun orada.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hükûmet, tasarı getirsin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – O ayrı.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Biz yürütme tasarı getirsin istiyoruz zaten, bundan daha doğal bir şey olamaz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sizin farklı teklifleriniz olabilir. Bugünkü sistemde yürütmenin teklif getirmesi söz konusu değildir, teklifi ancak milletvekillerimiz getirebilir ama yürütme elbette ihtiyacını ortaya koyabilir, bu sürece teknik kapasitesiyle destek olabilir, tecrübesiyle destek olabilir; bu da gayet doğaldır diye düşünüyorum.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bir biz getiremiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bilgilendirme konularında elbette ben de sizinle aynı hassasiyeti paylaşıyorum. Bütün kurumlarımızın zamanında yeterli bilgilendirme yapması konusunda da Komisyon olarak takvimimizi yapıyoruz. Burada çeşitli tarihlerde yapılan bilgilendirmeler sizlere de dağıtıldı. Önümüzdeki süreçlerde yine aynı şekilde gerek diğer kurumlarımızın gerek Merkez Bankamızın bir takvim çerçevesinde bilgilendirmesi için gayret etmeye devam edeceğiz. Merkez Bankamızla ilgili bir yazıyı da Komisyon olarak yazdık Merkez Bankamıza, uygun bir tarih saptadığımızda sizleri de bilgilendireceğiz.

Diğer kurumlarımızdan da raporlar geliyor, raporlarla bilgilendirmeler yapıyoruz. Sayıştay Başkanımızla bu hafta içinde bir görüşmem olacak, eğer sizler de arzu ederseniz Sayıştayımız bizzat gelip Komisyonumuzda bilgilendirme yapabilir, onları da Sayıştay Başkanımızla görüşeceğim inşallah. Anladığım kadarıyla böyle bir talebiniz var, bence de olabilir, neden olmasın? Gelip bizzat burada sunum da yapabilirler, bir anlamda daha pratik ve hızlı bir şekilde yapmak için... Bir rapor şeklinde bugüne kadar yapılmış ama bizzat gelip soru-cevaplı bir bilgilendirme de mümkün olabilir diye düşünüyorum.

Diğer taraftan, Sayın Paylan, on iki dakika geciktik, doğru; ne diyelim, hakkınızı helal edin diyelim. Grup toplantımız vardı, toplantı sonrası bir gecikme yaşandı. Bundan sonra daha dikkatli olmaya çalışırız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Böyle durumlarda bir mesaj atın.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ben zamanında gelmiştim aslında, odadan takip ediyordum ama teklif sahibimiz biraz gecikti.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Benden kaynaklandı ama teklifle ilgili bir durum söz konusuydu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet yani buna tabii ki de hepimiz dikkat etmeliyiz, zaman önemli.

Basına ilişkin hususla ilgili şunu söyleyebilirim: Usule ilişkin bir şey değil, bizim usulümüze ilişkin bir şey değil. Meclisimize gelme aşamasından sonra böyle bir hadise yaşanmamıştır. Daha öncesindeki hususlar, hani yüzde yüz örtüşen bir şey midir, değil midir, tabii, ona da bir bakmak lazım ama elbette bu tür hususların incelenmesinde, araştırılmasında fayda var bu süreçlerin daha sağlıklı bir şekilde yönetilmesi anlamında ama Meclisimize ilişkin herhangi bir husus yani Komisyonumuza teklif geldikten sonra böyle bir hadise yaşanmamıştır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, aleni oluyor zaten.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İşte yani Başkanlığımızla ilgili bir sorun yaşanmamıştır, onu söyleyeyim. Diğer aşamalarla ilgili, teklif sahibimiz gerekirse, ihtiyaç duyarsa bir yorum yapabilir.

Erhan Bey, yine Bülent Bey etki analizini dile getirdiler. Tabii ki biz de -bütün gruplar adına söylüyorum ben- daha nitelikli, daha derinlikli etki analizlerini her zaman destekliyoruz, yapılmasını da her zaman arzu ediyoruz ama bir taraftan da bu görüştüğümüz teklif aslında yeni bir şeyden ziyade geçmişte yapılmış bir düzenleme, geçmiş etkilerini de aslında iyi kötü ölçme imkânımız olan bu hususlar. Maddelere geçtiğimiz zaman arkadaşlarımızın Komisyonumuzu olabildiğince bilgilendirici, etkilerle ilgili bilgilendirici yorumlarını bekliyoruz. Ha, bazı konularda tahminlerle yapmak durumundayız, ister istemez birtakım metodolojilerle tahminî birtakım değerler ortaya koymak durumundayız ama bunlar hepimizin arzusu. Yani bu konuda özellikle teknik arkadaşlarımızdan çok daha fazla gayret beklediğimizi bütün Komisyonumuz adına ben de ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi, sunumlarını yapmak üzere, teklifin ilk imza sahibi İstanbul Milletvekilimiz Sayın Vedat Demiröz'e söz veriyorum.

Sayın Demiröz, geneliyle ilgili bilgilendirme hususunda buyurun lütfen.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ve 79 Milletvekilinin; Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3622)

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli Komisyon üyeleri, çok saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri, basın mensupları, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yetkilileri; hepinize saygılarımı, sevgilerimi, hürmetlerimi sunarak bu teklifimizin kapsamını açıklamak üzere huzurlarınızdayım.

Öncelikle şunu ifade etmek isterim: Bunu yaparken kesinlikle hiçbir siyasi görüş altında kalmadan, bütün kamuoyunun beklediği -ki sizler de sahadasınız, hepiniz geziyorsunuz, esnafla görüşüyorsunuz, hem iktidar milletvekilleri hem muhalefetteki arkadaşlarımız- bu, bir talepten, kaynaktan gelen, vatandaşın gelen bir talep üzerine hazırlanmıştır.

Ben 1975 yılından beri muhasebecilik yapıyorum. Otuz beş yıl bizler de meslek mensubu olarak bu tür kanunları bekledik. Son on-on bir yıldır da milletvekili olarak bu millete hizmet ediyorum. Şimdi de bu görevi -dediğim gibi- hiçbir siyasi düşünce olmadan, tamamen teknik konularda bilgi sahibi olarak bu teklifi hazırladım ama teklif hazırlanırken tabii ki Hazine ve Maliye Bakanlığında, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımızın yetkililerinden destek almak kadar tabii bir şey yok. Aynı zamanda, bunu yaptıktan sonra arkadaşlarımızla -belki tamamı bilgi dışında olabilir ama- hem iktidar hem muhalefet partisi arkadaşlarımızla, Grup Başkan Vekilleriyle bu teklifi kısmen de olsa görüştük, bazı ana maddelerinde onların görüşlerini de aldık, katkılarını da aldık.

Gerçekten benim yüzümden gecikme oldu ama bu gene bu teklif içindi. Gene milletin yararına olabilecek bir iki noktada bana destek verecek olan grubumla, diğer arkadaşlarla ayaküstü bir görüştük, o nedenle geciktim, özür diliyorum.

Evet, dediğimiz gibi, bu teklifi sunarken ben hiç siyasi konulara girmeyeceğim, siyaset de yapmayacağım, varsa arkadaşlarımız yapabilir, sizler de yapabilirsiniz, sadece meslektaş olarak bunu yapacağım. Aynı zamanda hem Bülent üstattan, diğer maliyeci Akif Hamzaçebi kardeşimizden, diğer kardeşlerimizden de destek bekliyorum yani bununla ilgili atladığımız olabilir, uyarılarınızı devamlı dikkate alacağız, ona göre de önergelerimizi şekillendireceğiz hem Komisyonunda hem de gerekirse Genel Kurulda.

Değerli Komisyon üyeleri, Covid-19 salgının ülke ekonomisine etkilerini azaltmak, istihdamı ve üretimi korumak ve vatandaşların salgından en az şekilde etkilenmesini sağlamak için alınan önlemler ve sağlanan desteklerin yanı sıra bir seri düzenleme yapılarak vatandaşlarımızın, işletmelerimizin vergi ve sigorta primleri başta olmak üzere kamuya ait olan yükümlülükleri ertelenmiş, vergi oranlarında indirime gidilmiştir, bu teklifin esas amacı bu.

Genel olarak, başlıklar hâlinde söylersek, öncelikle kesinleşmiş alacakların yapılandırılmasını kapsıyor. Yani vergi, sigorta adıyla alınan kurumların da kesinleşen alacaklarının belli bir vade tanınarak tahsilatının hızlanması açısından yapılandırılmasına birinci olarak öncelik verdik. İkincisi, kesinleşmemiş veya dava safhasında olan alacakların yapılandırılması. Bu da rapor hazırlanmış, henüz işleme gidilmemiş veya rapor aşamasında olan alacaklar var, rapor tamamlanmamış, bu alacakların yapılandırılması. Üçüncü olarak inceleme, tarhiyat aşamasında olan alacakların yapılandırılması yani ikincisi yargıya gidenler, burada da inceleme ve tarhiyat aşamasında olanların yapılandırılması. Pişmanlıkta beyanın teşvik edilmesi. Zaten Vergi Usul Kanunu 371’de pişmanlıkta beyan var ama bu biraz daha oradaki anlamından daha farklı bir şekilde, vadelerini artırarak ve gecikme faizi veya gecikme zamlarındaki rakamları düşürerek yapılan bir teşvik. Daha sonra, matrah ve vergi artırımı var. Geriye dönük olarak, son beş yılın 2016’dan başlamak üzere 2020 yılını da kapsayacak şekilde, mükelleflerin kurumlar vergisi, gelir vergisiyle ilgili ve diğer beyannamelerinde, hem KDV hem stopajla ilgili muhtasar beyannamelerinde yapılacak olan matrah artırımlarını ve vergi artırımlarını kapsıyor. Daha sonra, işletme kayıtlarının düzeltilmesiyle ilgili bir bölümümüz var. Burada, işletmenin mevcut envanterinde olan ancak kayıtlarında görülmeyen emtia, demirbaş, makine teçhizatların ilgili kayıtlara alınması veya kayıtlarda olup da envantere olmayan aynı bu türdeki emtia, makine teçhizatların bir şekilde fatura edilerek çıkarılması ve normal kaydi envanter ile gerçek envantere uyushması. Aynı zamanda, kasa fazlalıkları ve ortakların alacaklarıyla ilgili, ortakların borçlarıyla ilgili olanların

belli bir oranda vergi alınmak kaydıyla gerçeğe uydurulması. Bir de taşınmazlar var. Taşınmazların, gayrimenkullerin bilançoda... Tabii, 2004 yılından bu yana yeniden değerlendirme diye bizim konumuz vardı, o yeniden değerlendirme yaptığımız sistem 2004'ten sonra uygulanmadı, daha sonra bir sadece enflasyon düzenlemesi yaptık bilançolarda ama ondan sonra, son beş yıldır bu gayrimenkullerin yeniden değerlemesi yoktu, onunla ilgili bir maddemiz var. Genel olarak kapsadığı konular bunlar.

Alacaklı idareleri sayacak olursak: Hazine ve Maliye Bakanlığı ve vergi daireleri tabii, Ticaret Bakanlığı gümrük müdürlükleri, Sosyal Güvenlik Kurumu, büyükşehir belediyeleri, normal belediyeler, il özel idareleri ve YİKOB'lar -Yatırım İzleme ve Koordinasyon Birlikleri- dedik. Bunlarla ilgili idareleri kapsıyor, genel kapsamdaki konu bu.

Bu, büyük bir beklenti, kamuoyunda beklenti var. İşverenler olsun, diğer esnaf olsun, pandemi nedeniyle de vergilerini ödemeyenler, erteleyenler veya ödeyemeyecek güçlükte güçlük çekenler için bir kolaylık sağlamak amacıyla yapılan bir hazırlık. Burada bütün şeyler genelde yurt içi ÜFE'ye göre artırılıyor, onu öncelikle söyleyeyim, belki kafalarda şey yapmasın. Yurt içi ÜFE'den kastımız da 2016'dan bu tarafa aylık 0,35; yıllık 4,2'lik bir artış yapılacak rakamlarda, ana paralarda. Genel olarak ana paralarda herhangi bir indirim yok, sadece rapor aşamasında olup da henüz yargıya intikal etmeyen konularda tabii bir indirim var, verginin aslında da bir indirim var, o da tabii çünkü henüz kesinleşmiş bir alacak değil.

Kısaca genel çerçevesi bu, bundan sonrası için maddelere geçilmesini ben öneriyorum. Tabii, arada bu genel çerçevede de sorusu olanları cevaplayabiliriz. Onun dışında tek tek...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önce geneli üzerinde görüşeceğiz, onlara cevaplar vereceksiniz, sonra maddelere geçeceğiz.

Teşekkür ediyorum.

Şimdi, geneli üzerinde görüşmelere geçmeden önce müsaade ederseniz bürokrat arkadaşlarımızı da bir tanıyalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, ama hiçbir rakam vermedi bize.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tabloların fotokopileri geliyor şimdi, size dağıtacağız hepsini. Teknik bir çalışma var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama kayda da geçsin bari, hiçbir rakam vermedi “Şu kadar alacağımız var, bu kadar bir şey var.” Hiç, bir tane rakam vermedi ya!

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Şimdi, genel alacaktan, bu kanun çerçevesinde kimin ne kadar yararlanacağını bilmiyoruz ama bundan öncekileri dikkate alarak yapılan hazırlıklar var, onları size sunacağız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, epeyce bir tablo hazırlanmış, onları size dağıttırıyorum, fotokopiyi çoğaltıyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kurumların ne kadar alacağı var, onu bile söylemediniz ya!

ERHAN USTA (Samsun) – Mesela ne kadar yapılandırmadan bahsediyorsunuz?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Şimdi, mesela geçen yıl kasımda yaptığımız yapılandırmada 116 milyarlık bir yapılandırma vardı, bunun 10 milyon küsuru değil mi tahsilatımız, o civardı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 16 küsur.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – 17'ye yakını... Şimdi, o alacaklı olanlardan devam edenler var, bozulup da tekrar dönenler var yani öyle bire bir rakam gösterme veya söyleme şansı yok. Şimdi, Denetim Kurulu elemanlarının raporları var, elimizde değil, göremiyoruz. Denetim Kuruluna ne kadar rapor gelecek, hangi raporlar var?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tahminî rakamlar da verilebilir.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Tamam, tahminî rakamlar verilecek.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bazı tablolar dağıtılacak, maddelere geçtiğimizde de tek tek her bir maddeyle ilgili gerekirse Bakan Yardımcılarımıza, teknik arkadaşlarımıza da söz verelim.

ERHAN USTA (Samsun) – Yorumumuzu da biraz ona göre oturtacağız aslında, Sayın Başkanım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani, SGK'nin ne kadar alacağı var, Hazinesin, Maliyenin ne kadar alacağı var?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Vedat Bey, genel rakamlar varsa buyurun.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Ben, genel olarak söyleyeyim: Vergi ziyayı hariç kapsama giren alacaklar 245 milyar lira.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ne hariç?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Vergi ziyayı cezası hariç çünkü siliniyor o.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ana para mı, asılları mı?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Evet, asılları...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ferileri var mı?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Ferileri de var. Sadece vergi ziyayı hariç, gecikme zamları var, o 0,35 dâhil oldu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Gecikme zammı da hariçtir.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – O hariç, yurt içi ÜFE dâhil.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Gecikme zammı dâhil mi, hayır olmasın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Gecikme dâhil değil, ana para.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Tamam, ana paraysa şeyde var, sosyal sigortalar...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Vedat Bey, ne kadarlık vergi aslı, ne kadarlık vergi cezasından vazgeçiliyor?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – 244,581... Tek tek bunun fotokopisini verelim, gelir vergisi 10 milyar... Tek tek okuyayım mı?

ERHAN USTA (Samsun) – Teknisyenlerden alsak olur.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Efendim?

ERHAN USTA (Samsun) – Teknisyenlerden alalım bu bilgiyi olmazsa.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Olmazsa, evet, Gelir İdaresinden Başkanımız şu an yok, Ayşe Hanım, siz...

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Yani, on iki on üç vergi şeyi var şurada, tek tek okuyabilirim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Vedat Bey, uygun görürseniz, Ayşe Hanım teknik olarak bir tabloyu özetlesin.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Tamam.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Bence dağıtılsın da.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Dağıtılacak, şu an çoğaltılıyor. Dağıtılacak ama sözlü olarak da ifade etmiş olsun, tutanaklara da geçmiş olsun.

Buyurun lütfen Ayşe Hanım.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; sizlere de dağıtılmakta olan tabloda göreceksiniz, bu kanun teklifi kapsamına alınan alacakların asıl tutarı 401 milyardır ancak bu kanun vergi ziyai cezalarında silinmeyi öngördüğü için, anaparanın tamamı ödendiğinde vergi ziyai cezaları silinecek. O rakam çıktığında 244,5 milyar, yaklaşık 245 milyar bir kanun kapsamına giren alacak bulunmaktadır. Kanun kapsamına girmeyen, kapsama alınmayan alacaklarımızın toplamı da 86 milyardır. Genel toplamda da 487 milyar liralık bir alacak görülmektedir.

Dün, sayın vekilimiz “Bunların ne kadarının tahsil kabiliyeti var, ne kadarının yok?” şeklinde sormuştu. Vergi anlamında baktığımız zaman 83,2 milyar vergi alacağının tahsil kabiliyeti yok, vergi dışı alacaklarda ise 262,5 milyarın tahsil kabiliyeti yok.

ERHAN USTA (Samsun) – 245’in içinde değil bu.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Değil, değil.

ERHAN USTA (Samsun) – Sadece vergi içinde.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Vergiydi evet efendim. Yok, vergi alacağımız şu anda bizim 277 milyar efendim. Size dağıttığımız tabloda kapsama giren alacaklar 244 milyar lira. Vergi alacaklarımızın, 277 milyar vergi alacağımızın 83,2 milyar lirasının tahsil kabiliyeti yok; 91,4 milyar lirasının yasal nedenlerle takibi durmuş durumda, bir önceki yapılanma yasaları ya da iflas, hukuki takiplerin durması ya da ödeme süreleri gelmeyen alacaklar nedeniyle durmuş durumda. Vergi olarak 102 milyar liralık takip edilebilir konumda alacak var.

Vergi dışı alacaklarımızda ise, bunların toplamı 331,5 milyar lira. 262,5 milyar lirasının tahsil kabiliyeti yok, 69 milyar liralık takip edilebilir konumda bir vergi dışı alacak var.

ERHAN USTA (Samsun) – Neler var bu 262,5’in içinde?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Yargı para cezaları, idari para cezaları, vergi cezaları...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Pandemi cezaları da dâhil mi?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Yok, onların tahsil kabiliyeti var efendim. Burada bahsettiğimiz, çok eski yıllardan beri birikerek gelen ve tahsil kabiliyetini yitirmiş vergi dışı alacaklar var efendim.

ERHAN USTA (Samsun) – Bireysel veya kurumsal diye bir ayrımı var mı?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Yok, elimde o tür bir ayrımım yok. Bu tahsil kabiliyeti olmayan kategori bu şekilde.

Yine, Sayın Vekilimiz, tahakkuk ve tahsilat oranlarımızı sormuştu, baştan onun da hemen bilgilendirmesini yapalım. Şimdi, sayın vekillerim, Muhasebat Genel Müdürlüğümüzce yapılan açıklamalar, kümülatif yani cumhuriyetimizin kurulduğu günden bugüne kadar tahakkuklar ve tahsilatlar şeklinde devir bakayalı açıklanıyor. Hâl böyle olunca da her sene tahakkuk tahsilat oranları giderek aşağıya doğru bir seyir izliyor, devir bakayalı açıklandığı için. Bu nedenle biz kurumsal başarılarımız var mıdır, yok mudur anlayabilmemiz için ilgili cari yıldaki tahakkuk ve tahsilat oranlarımıza bakıyoruz.

Örneğin, Ocak-Nisan 2021 döneminde Muhasebat verilerine göre vergi gelirleri tahakkuk tahsilat oranımız yüzde 54 ama biz cari yılda tahakkuk edenin cari yılda tahsilat oranına baktığımızda bu oran yüzde 85,5. Yıllar itibarıyla bunlara kümülatif baktığımızda da... Geçen yıl Muhasebat verileriyle vergi gelirlerinin tahakkuk tahsilat oranı yüzde 77,3 iken cari yıl oranı 91,5'tir yani geçen yılda tahakkuk edenin geçen yılda tahsil edilme oranı yüzde 91,5'tir, bu oranlarda cari yıl oranları olarak çok gelişmiş ülke gelir idareleriyle benzer içeriktedir.

ERHAN USTA (Samsun) – Devredenlerin tahsilatını ayrı tutuyorsunuz o zaman.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Tahsilatı da ayıklıyorum, tabii tabii efendim. O yılda tahakkuk edenin karşılığı tahsil edilen oranlar bunlar hem tahakkuktan hem tahsilattan...

ERHAN USTA (Samsun) – Bir de 2018'de...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – 2018'de 91,8 efendim.

ERHAN USTA (Samsun) – 2019'da?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – 93,4.

ERHAN USTA (Samsun) – 2018'te 91,8?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Evet.

Teşekkür ederim efendim, sağ olun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Müsaade ederseniz...

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – SGK konusu da var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – SGK konusu da var.

Ahmet Bey, buyurun lütfen.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI AHMET ERDEM – Sayın Başkanım, yeni yapılanmada bu getirilen kanunla 16 milyon 840 bin 237 kişi ve iş yeri, yapılandırmaya asıl alacak 74 milyar 657 milyon 303 bin. Daha önceki yapılan yapılandırmada da 2 milyon 248 bin kişi müracaat etmiş, 101 milyar yapılandırılmış...

ERHAN USTA (Samsun) – Kasımdaki değil mi?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI AHMET ERDEM – Kasımdaki, daha önceki, evet, o şeyleri dağıtacağız Sayın Vekilim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Faiz ve gecikme zammı ne kadar Sayın Bakanım?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI AHMET ERDEM – Hepsi 101 milyar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 164 milyarı kasımda olan.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Bu, yapılandırmaya alınanlar değil mi?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI AHMET ERDEM – Yapılandırmaya müracaat edenler.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu konularda da bir tablo dağıtabilirsek arkadaşlarımıza.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI AHMET ERDEM – Şimdi dağıtacağız Sayın Başkanım, mukayeseli tablo hazır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamladınız mı Ahmet Bey?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI AHMET ERDEM – Tamamladık.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Şimdi, dağıtılacak tablolar, müsaade ederseniz Komisyonumuza gelen bürokrat arkadaşlarımızı tanıtmayalım hep birlikte.

Bakan Yardımcılarımızdan başlayalım, buyurun.

(Katılımcılar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, bu arada hani usul olarak bir şey söylemek istiyorum müsaade ederseniz görüşmeye geçmeden. Kapsam belirlenirken kamu alacakları kapsama dâhil edildi teklif sahibi tarafından, odalarla ilgili hususta ise şöyle bir usul belirlendi: Kendi talepleri hâlinde dâhil edelim gibi bir yaklaşım benimsendi. Komisyonumuza bu çerçevede bazı müracaatlar oldu. TOBB ve TÜRMOB zaten dâhildi, teklif sahibi dâhil etmişti daha önceki taleplerine binaen. Bize geldikten sonra şu an itibarıyla galiba TESK var, esnafların talebi var, Tabipler Odası var, Mimarlar Odası var, Dişçiler Odası var yani talep eden herkesi biz burada önergeyle dâhil etmeyi uygun görüyoruz doğrusu, tabii ki sizin takdirinizde ama esas olan kendi talepleridir diyoruz. Onların kendi işlerine de saygı gereği kamu olarak bu anlamda bir düzenleme talebi olmadan gerçekleştirmiyoruz, talebin gelmesi hâlinde ise bunları kapsama dâhil ediyoruz, bunu da ifade etmiş olayım.

Şimdi, değerli arkadaşlar, teklifin geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

İlk söz, Sayın Bülent Kuşoğlu’nun.

Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, değerli meslek kuruluşları temsilcileri, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Matrah artırımını, yeniden yapılandırma kanun teklifini görüşüyoruz. Çok önemli bir kanun teklifi bu, ekonomik hayatımızla ilgili, vatandaşlarımızla ilgili, şirketlerimizle kurumlarımızla ilgili çok önemli bir kanun teklifi.

Teklifin gerekçesinde Covid-19 pandemisi salgını gerekçe gösterilmiş ama Vedat Bey, bundan öncekilerin gerekçesinde olmaması lazımdı, pandemi yoktu, bundan önce benim bildiğim kadarıyla en az bu dönemde çıkan 8’inci oluyor bu, bundan öncekilerde yoktu, ondan öncekilerde de farklı şeyler bahane edilmiş, demek ki bu, pandemiden kaynaklanan bir durum değil. Bundan öncekilerin de gerekçeleri farklı olduğuna göre bunları ele almamız lazım yani neden bu kadar sık, iki senede bir hatta şimdi daha da hızlandı, biz vergi affı çıkarıyoruz, prim affı çıkarıyoruz, yeniden yapılandırma çıkarıyoruz; ne oluyor, nedir sıkıntı; buna bakmamız lazım.

Şimdi, Vedat Bey dedi ki: “Maliyeci meslek mensubu arkadaşlarımızın desteklemesi lazım, onlardan destek bekliyorum.” Şimdi, bir maliyeci olarak, bir meslek mensubu olarak bir vergi affını desteklemek zor, hakikaten zor. Şimdi bakınca konuya bir taraftan bu ne demektir vergi affı? Devletin egemenliğinden, vergi egemenliği gibi bir egemenliğinden vazgeçmesi demek, devlet açısından bir zül. Öbür taraftan vatandaşın da zor durumda olduğu, vergi ödeyenlerin de zor durumda olduğunu kabul etmek demek diğer tarafıyla o da zül yani nereden bakarsanız bakın her açıdan sıkıntılı bir kanun teklifini görüşüyoruz. Bir tarafında devlet var, dikkat etmemiz, hassasiyet göstermemiz gereken, diğer tarafında vatandaş var, şirketlerimiz var, dikkatli olmamız gereken, hassasiyet göstermemiz gereken ve bu iki arada önemli güçlüklerimiz var. Çok hassas davranmamız lazım zaten adaletsiz bir iş yapıyoruz, kanunlara aykırı bir iş yapıyoruz, sık sık yapıyoruz bunu, bu konuda çok hassasiyet göstermemiz

gerekiyor hep beraber. Bir tarafta vergisini zamanında ödeyen vatandaşlar, kurumlar, firmalar var, rekabeti bozuyoruz, diğer taraftan da devlet için bir sıkıntı tekrar yaratmış oluyoruz. Dolayısıyla dediğim gibi bu aflar neden çıkıyor, neden bu kadar sık çıkıyor, bunu tartışmamız lazım. Bakın, bu en son Maliye Bakanlığının hazırladığı aylık bütçe gerçekleştirme raporuna, bütçe dengesi nisan itibarıyla 16 milyar açık vermiş -16 milyar 917 milyon- 17 milyar açık veriyor, bu beklentilerin altında. Vergi tahsilatına bakıyorsunuz, geçen seneye göre daha iyi görünüyor. Vergi tahsilatı geçen seneye göre hedeflerin üzerinde görünüyor. Gelirlerde de, diğer gelirlerde de fazlalık var. Geçen seneki açık, nisan ayında 43 milyarken bu sefer 16-17 milyar küsur olmuş. Peki, neden bu teklif geliyor, neden bunu yapıyoruz; düşünmek lazım, tartışmak lazım.

Geçen kasımda bu vergi affı gündeme geldiği zaman, benim hatırladığım 260 milyar kadar Maliye Bakanlığının, 164 milyar da Sosyal Güvenlik Kurumunun alacağı vardı. Yani tam hatırlamayabilirim, yanlış olabilir ama buna yakındır. İkisi yine, 460 milyar falan tutuyordu ya da 500 milyara yakındı. Şimdi, aftan sonra bakıyorsunuz, bütün bunlar kanundan sonra gerçekleşmiş, af çıkmış, yine Maliyenin ve SGK'nın toplam alacağı artmış; 401 milyar Maliyenin, 101 milyar SGK'nın, yani 500 milyar yine geçmiş, bir fayda sağlamamış. Üstelik herhalde göndereceklerdir, yapılandırmaya kaç kişi başvurdu, kaç kişi yararlandı, kaç kişi bozdu? Bir bakarsak, ne kadar ödendiğine de bakarsak: Bildiğim kadarıyla son ay itibarıyla 16 milyar küsur ödenmişti Maliye Bakanlığında. Yani çok fazla tahsilat da yapamıyoruz, devam da ettirilemiyor. Tüm bunlarla ilgili vergi oranlarından başlayarak her konuyu düşünmemiz, tartışmamız lazım.

Keşke vakit olsa, doğru dürüst, bu işleri dört başı mamur bir şekilde ele alsak, böyle alelacele kanun yapmayı bıraksak artık, eksik kanun yapmayı bıraksak da bunları doğru dürüst ele alsak, düşünsək, tartışsak, bunlara çözüm bulabilsek ama bu konuları tartışacağımız bir siyasi kimlik de yok burada karşımızda, bütün bunların hesabını siyasi olarak verebilecek. “Ya, geçen kasımda buydu, yapamadık, geldik bu noktaya.” diyebilecek, “Yapamıyoruz.” ya da “Yapıyoruz.” diyebilecek bir siyasi sorumlu da yok. Dolayısıyla bunu yapmak da bu sistem de mümkün değil.

Yani benim usulle ilgili eleştirilerime Sayın Başkan cevap verdi, vermesi gerekiyor orada oturan birisi olarak ama kanunları, kanun ihtiyacını belirleyen yürütmedir, iktidarlardır. Benim böyle bir eksikim var deyip, kanun teklifi getirir, bütün dünyada böyledir. Biz, Anayasa'yı değiştirdik, hükümet, yürütme erki kanun teklifi veremez ve Meclise gelemez dedik, şimdi, böyle tiyatro oynuyoruz. Bu, olacak şey değil. Ondan sonra da doğru dürüst bir şey yapamıyoruz tabii ki. Etkili bir kanun yapma... Eskiden de etkili değildi ama şimdiki berbat bir şey, berbat bir durum maalesef. Bunları düzeltmemiz lazım, tartışmamız lazım bu vesileyle değerli arkadaşlar.

Madem, bu çıkacak, piyasada böyle bir beklenti oluştu, hiç olmazsa mümkün olduğunca kapsamlı bir şekilde çıkarmamız lazım, mümkün olduğunca adil bir şekilde çıkarmamız lazım. Bize ulaşan birçok meslek kuruluşunun talepleri var. Konuyla ilgili TÜRMOB temsilcileri de burada, TÜRMOB'un yaptığı bir çalışma da var, sizlere de ulaştırmıştım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Size ulaşanlar varsa, resmî olarak, yazılı olarak bize iletmeleri gerekiyor. Sözlü talepleri kıstas alamıyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yazılı olarak da iletildi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Yazılı olarak iletilenlerin hepsini bir önergeye dönüştürüyor arkadaşlarımız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şöyle, TÜRMOB görüşlerini bildirdi de kanun...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Kapsam anlamında diyorum, oda olarak bizi kapsama alın diyenleri diyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Siz, kendi aidatlarıyla ilgili diyorsunuz. Ben genel olarak kanun teklifiyle ilgili görüşlerinden bahsettim.

Bildiğim kadarıyla bize ulaşmış bir önergeleri yok. Şu, şöyle bir değişsin ya da şöyle bir teklifte ilave olarak yapılsın dedikleri önerge yok ama kendilerine sorarız. Yalnız birçok kurumun, belediyeler de başta olmak üzere teklifleri olduğunu biliyorum. Mesela, belediye şirketlerine de belediyelere tanınan imtiyazın tanınması şeklinde bir talep var. Belediyeler Birliğinin görüşünü o konuda merak ederim. Oradaki ayrımı, belediye şirketleriyle ilgili nasıl yapacağız?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Maddelere geldiğimizde söz verimiz, görüşlerini alırız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Onların da görüşlerini öğrenmek iyi olur diye düşünüyorum.

Sık sık gündeme geldi. Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bakın, 2017’de kanun çıkarırken, o zamanki Maliye Bakanının demeci var, diyor ki: “Artık yeniden yapılandırma olmayacak. Bundan sonra kimse yeniden yapılandırma kanunu beklemesin.” diyor. Bir kanun çıkardık burada, 6183’te değişiklikler yaptık, vergi usulde değişiklikler yaptık. O zaman Maliye Bakanı “Kesinlikle bundan sonra yeniden yapılandırma gelmeyecek.” dedi ve şöyle demiş -yani Genel Kurulda daha kesin ifadeler kullandı ama- “Bu yasayı ve bu düzenlemeyi Meclisten geçirdikten sonra kanaatimce artık genel nitelikli yeniden yapılandırma kanunlarına ihtiyaç bulunmamaktadır çünkü burada yeniden yapılandırma kanununa ihtiyaç gösteren bütün talepleri ve bütün imkânları ortadan kaldırıyoruz.” Bununla beraber yapıldı, ondan sonra bir daha yapıldı. Bu, bu tarihten itibaren 3’üncü. Yani 2017’nin Ağustos, o zamandan sonra 3 tane yapılmış oluyor. Böyle bir mantık olur mu? “Bir daha gelmeyecek.” diyor Bakan, tekrar tekrar daha da sık gelmeye başlıyor. Yani bir şeyler eksik herhâlde, bazı şeyler ölçülemiyor, görülemiyor, anlaşılamıyor demek ki, yönetilemiyor demek ki. Bir eksiklik, bir yanlışlık var değerli arkadaşlarım. Onun için bu konuların tümüyle ele alınması lazım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Toparlarsanız memnun olurum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bakın, geçen sefer de anlattım. Geçen seferki kanun, 2016’yla o kanunu yaptığımız tarihten yirmi gün öncesine ait yaptığımız tüm kanunlarda değişiklik içeriyordu. Yaptıklarımız yanlış olduğu için tekrar düzeltiyoruz. Böyle bir kanun yapma tekniği olmaz, bunları düzeltmemiz lazım. Yazık, yani Meclisler böyle çalışmaz, bizler böyle çalıştırılmamız lazım. Bir çoğumuz bürokrasiden geliyoruz. Bu mantalitede bir yanlışlık var, bunları düzeltmemiz lazım hep beraber.

İlgili maddelerde özellikle meslek kuruluşlarının görüşlerini alalım diye düşünüyorum, çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - İlgili meslek kuruluşlarımız lütfen o aşamada söz talep etsinler, o söz taleplerini karşılayacağım ve Komisyonumuzun bu anlamda görüşlere muttali olmasını sağlayacağım inşallah.

Geneli üzerinde görüşmelere devam ediyoruz. Erhan Bey, sizin söz talebiniz var...

Buyurun Durmuş Bey...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım ve değerli bürokratlar; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gerçekten çok önemli bir yasa teklifini görüşüyoruz. Bu yasa teklifi daha önceden bizim gündemimize geldi. 11/11/2020'de 7256 olarak geldi, ondan bir sene önce 2018'de 7143 olarak geldi. Bununla ilgili olarak dün akşam baktım, Hazine ve Maliye Bakanlığımızın 2 tane -biri Ticaret Bakanlığının, biri Maliye Bakanlığının- çok kapsamlı tebliğleri yayınlanmış. Burada öngörülen düzenlemelerle ilgili ne yapılması gerektiği söylenmiş fakat aradan geçen kısa süreden sonra tekrar yeni bir yasayla karşı karşıyayız. Bu yasanın yapısalını yani satır başlıklarını, madde başlıklarını, önceki 2 yasanın satır başlıkları ve yapısalıyla karşılaştırdığımda inanın yüzde 90 kelimeleri bile aynı, önerilen çözüm önerileri de aynı. Bunun bir mahsuru var mı? Hayır, bunun bir mahzuru yok fakat maalesef kısa sürede elde bulunan, karşı karşıya olduğumuz soruna çözüm getirmek için, kısa süre içerisinde arka arkaya 3 tane yasa teklifi getiriyoruz fakat görülüyor ki bir arpa boyu yol alamamışız. Bunun sorgulanması gereken husus ne, niçin bu yasa hedefine ulaşmadı? Bu son derece önemli bir şey. Dolayısıyla ben şunu iddia ediyorum ve söylüyorum diyorum ki her ekonomik düzenin bir politikası, her politikanın bir hukuku, her hukukun bir düzeni ve her düzenin bir kültürü var. Dolayısıyla, bizim son noktada, bugün geldiğimiz noktadaki bu düzenin kültürü -özür dileyerek söylüyorum, bunu çok defa söyledim, bir kere daha söylüyorum, belki bundan sonra da söylemeye devam edeceğim- maalesef makro bir perspektif yok. Kısa vadecilik var, mikro yaklaşanlar var. O zaman ben soruyu şurada söyleyeyim, hepimiz cevap arayalım: Gerçekten bu kadar kapsamlı bir yasaydı da niçin hedefe ulaşılmadı? Biraz önce, Gelir İdaresi Başkan Yardımcımız bize birtakım rakamlar verdi. Bazı şeyler olmuş ama maalesef istenilene varılmamış. Niçin? Neden? Bence bunun nedeni; bu sorunların üstesinden gelecek ve ekonominin üretken kapasitesini artıracak ve dolayısıyla da katma değeri artıracak ve oradan yapılacak tasarruflarla bu borçların ödenmesini sağlayacak gelirin artırılması. Yani ekonominin büyütülmesi lazım, bu büyüme olmadığı için de bu sorunlar çözülememiş, çözülemiyor.

Şimdi, zaman zaman -en çok Mustafa Bey'den duyuyoruz bunu- Mustafa Bey diyor ki haklı olarak: "Bakın, siz öyle diyorsunuz ama ekonominin öncü göstergelerine baktığınızda kapasite kullanım oranı şöyle oldu, sanayi üretim endeksi böyle oldu, endüstriyel kullanım böyle oldu, iç talepteki gelişmeler böyle..." Bunlar yanlış mı? Hayır, yanlış değil. Buralarda bir... Fakat ekonomi bir kuyuya düştü maalesef, eksi 80'e düştü, eksi 70'e düştü. Şimdi, biz bu eksi 70, eksi 80 seviyesinden yukarı doğru geliyoruz. Neyle? İşte, kapasite kullanım oranındaki, sanayi üretim endeksindeki... Baz etkisiyle bir yukarıya çıkış var fakat biz sıfır noktasına, kuyunun ağzına henüz daha gelemedik. Sıfır noktasına geleceğiz, onun üstüne çıkacağız ki ilave bir katma değer yaratacağız ve dolayısıyla şu ortaya çıkan, bu birikenler ortadan kalkacak. Dolayısıyla, burada eksik olan şey: Makro bir perspektif yok. Bu ekonomi nasıl tekrar harekete geçirilecek, büyüme nasıl tekrar ivmelenecek? Bu sorunun cevabı verilmiyor. Bu, dediğim gibi... 2018'de ve 2020'deki yasayla üç aşağı beş yukarı kelimeleri bile, madde başlıkları vesaire aynı fakat bir yere gidememişiz. Dolayısıyla, sizin bize gelirken bir makroplanla, programla gelip bu ivmelenmeyi, ekonomik büyümeyi ve dolayısıyla gelir artışını ve gelir artışından yapılacak tasarruflarla bunun nasıl ödeneceğini söylemeniz lazım. Maalesef böyle bir şey yok.

Şimdi, ben buna şuradan bakıyorum: Bunun iki veçhesi var. 1) Ödeyen ile ödeyemeyen arasındaki -sayın arkadaşımızın biraz önce söylediği gibi ciddi- bir adaletsizlik var, ödeyen kaybediyor, ödemeyen kazanıyor. Bu önemli bir sorun, adaletle ilgili bir sorun. Öbür taraftan bunun şöyle bir mantığı varsa o da kabul edilebilir: Kamu, kaynakları çok etkin kullanamıyor ama eli taşın altında olan sanayici, iş adamı, tüccar kendi kaynağını daha etkin kullanabilir ve dolayısıyla, var olan kaynağın bir kısmını devlet "Ben alacağım." diye ilgililerin eline bırakıyor, onların etkin kullanımı dolayısıyla aynı miktarın bir birimlik harcamadan, bir birimlik yatırımdan belki daha fazla çıktı sağlanacak ve dolayısıyla da ekonomi büyüyecek. Böyle bir mantıkla da hareket ediliyor ve dolayısıyla devlet bu alacağından vazgeçiyorsa bunun da bir ekonomik mantığı var, bunu da destekleriz fakat böyle bir perspektif de yok.

Dolayısıyla, eminim, biz bu kanunu bu şekilde kabul ettikten sonra uygulamada gideceğiz, bir müddet sonra bu -sözünü ettiğim- makroperspektif ekonominin tekrar harekete geçirilip üretken kapasitenin hızlandırılması ve dolayısıyla bizim bu işlerin içinden çıkabilmemiz için yılda ortalama yüzde 5,5-6 büyümemiz lazım. Bunun için de ekonominin potansiyel büyüme hızının hızlandırılması lazım ama maalesef biz geçmişte yaptığımız, 2018 ve 2020 yılında ve ondan önceki geçirdiğimiz yasalarla ekonominin potansiyel büyüme kapasitesini yerle yeksan ettik. Sabit sermaye yatırımı yok. Bunu da neyle yaptık? Bunu da krediyle yaptık. Elbette toplumda krediye erişim son derece önemli. AK PARTİ iktidarı döneminde de krediye erişimde çok önemli adımlar atıldı. Bu, ekonominin gelişmesi, kalkınma için de önemli bir düzey.

Fakat biz ifrattan tefrite gittik ve gittiğimiz noktada da maalesef kredi, bugün, bizim ayak bağıımız oldu ve ekonomimizin şu anda içinde bulunduğu sorunun ana nedeni de bu. Çünkü taşıma suyla değirmen döndürmeye çalışıyoruz, o nedenle benim burada söyleyeceğim husus, bu kanuna ben zaten, şahsen muhalefet falan etmeyi de düşünmüyorum çünkü önceki kanunlar geçirilmiş, uygulamaya konulmuş ve sonuç da -biraz önce dediğim gibi, hanımefendi de söyledi- çok fazla da bir yol alamamışız. Buradan da yol almamız mümkün değil. O nedenle sizin bize bu ekonomiyi... Velez ki Covid ortamında, pandemi ortamında bile olsa nasıl harekete geçireceğimizin bir planının, programının olması lazım. Maalesef son dört yılda, beş yılda bizim, ortaya konulan orta vadeli programlarda o programların finansmanını sağlayan orta ve mali programlarda, vesairede ortaya konulan hedeflerle ilgili bize hiçbir bilgi gelmedi, hiçbir hesap verilmedi ve bunların içsel tutarlılığı da yok. Bu kanun böyle geçecek, tekrar insanlar umutlanacaklar ama ekonomik büyüme olmadığı için, nakit akışı “generate” edilemediği için, nakit sağlanamadığı için yine insanlar müracaatlarını yapacaklar, ödemeyecekler, birinci taksiti ödeyecekler, ikinci taksitte tıkanacaklar. Dolayısıyla, bu işin çözümü... Bunu küçümsemiyorum, küçümsenmemeli. Bu bir sorun ama maalesef bu ikincil, üçüncül bir çözüm. Onun için, biz “Makroekonomiyi nasıl büyütürüz?” soruna gelmemiz lazım. Onun için de kafanızdan, lütfen, şu krediyle büyüme işini bir kenara koyun artık. Bu kaynaklar nasıl tekrar harekete geçirilir ve ivmelenme nasıl sağlanır? Bunun söylenmesi lazım, bu maalesef söylenmedi, bu yapılmadı, yapılmadığı için de biz gelecek sene bu zaman, belki de ondan daha önce bir zaman -eğer Allah ömür verirse hepimiz göreceğiz- yeni bir borç ertelemesiyle karşı karşıya geleceğiz.

Toparlıyorum... Yapılması gereken şey: Ekonomiyi tekrar nasıl potansiyel büyümesine yönlendirebiliriz ve onun üzerine çıkartabiliriz ve dolayısıyla bununla ilgili olarak alınması gereken önlemler nedir? Bunun üzerinde düşünülmesi lazım. Bunun için de düşünülmesi için yapılması gereken şey: Şeffaf olmak, hesap verebilir olmak. Resmi, kamuoyuyla paylaşıp toplumun bütün desteğini arkamıza alıp “Evet, geldiğimiz nokta bu. Bu noktadan çıkamıyoruz, çıkmamız için şunlar, şunlar, şunlar gerekiyor. Bunlarda da birtakım sıkıntılar olacak. Evet, sizin gelirlerinizde azalma olacak. Efendim, birtakım kemer sıkma olacak. Bunlara da biz de toplum olarak hep birlikte, beraber, bir araya gelelim ve siz bizim arkamızda durun, biz de doğruyu yapalım. Bu işin içinden çıkalım.” denmesi lazım ama maalesef böyle bir şey söz konusu değil. Eski yanlışlar yapılmaya devam ediliyor.

Son olarak, ilk söylediğimi tekrar söyleyeyim: Bu bir kültür. Mesela, enflasyonla ilgili olarak bir karar aldınız ve daha doğrusu akaryakıt fiyatlarıyla ilgili bir karar aldınız, bir zam yaptınız. Bunun bir makroperspektifi yok. Burada neyi hesapladınız? Geçen senenin ekim ayından bu senenin martına kadar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Toparlarsanız sevinirim.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Dolayısıyla, enflasyonu yükseltip şeyleri düşürdünüz, fiyatların içerisindeki vergiyi düşürdünüz, ikisini birbirine kompanse ettiniz. Şimdi, önümüzdeki iki ayda, üç ayda bir baz etkisi var, o baz etkisinden dolayı zam yaptınız. O zamlarla hem bozulan kamu maliyesini biraz düzelterek hem de enflasyon etkilenmeyecektir. Bakın, göreceksiniz, bunun sonra yine yüksek enflasyon, yine yüksek faiz. Kusura bakmayın, bu iş böyle. Onun için şey sizi aldatmasın, yani şu andaki ekonomik öncü göstergelerdeki, kapasite kullanım oranındaki, beklenti anketindeki iyileşmeler elbette var bunu görüyoruz. Hele hele sanayi üretim endeksinde çok önemli bir yükseliş var fakat o yükseliş sizi eksi 80’lerden eksi 3’e, 4’e getirdi. Bu önemli bir yükseliş ama hâlâ kuyunun altındasınız, sıfır noktasına gelemediniz, üstüne çıkamadınız.

Dolayısıyla, burada, benim söyleyeceğim çok fazla bir şey yok. Burada, çok fazla konuşmaya da gerek yok. Bu kanunu hızlıca çıkaralım, uygulamasını görün ama öncekilerden hiç farkı olmayacak.

Teşekkür ediyorum

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan, geneli üzerinde size söz veriyorum.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, değerli bürokratlar, basın değerli emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar... Vedat Bey, ben sizi gerçekten vicdanlı bir milletvekili olarak biliyorum ama bu teklifinizde vicdan ve adalet yok, bunu ortaya koymaya çalışacağım. Şimdi, gerekçeniz de diyorsunuz ki: “Efendim, pandemiden toplum etkilendi. Çeşitli kesimlerin zorunlulukları var. Bu anlamda da bu vergileri erteleyelim, yapılandıralım, borçları silelim.” Arkadaşlar, dünyada en önemli mücadele adalet mücadelesidir ve eşitlik mücadelesidir. Bütün inançlar, bütün felsefi görüşler adalet ve eşitlik konusunda mücadeleyi salık verirler ve bu mücadele olmuş, ülkemizde de bu mücadele var, dünyada da bu mücadele var.

Şimdi, siz “pandemiden etkilenen vatandaşlarımız” dediğinizde acaba 84 milyon Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı eşit bir şekilde mi pandemiden etkileniyor? Yani bu konuda eşit miyiz? Pandemide ben size söyleyeyim: Birileri sefalet içinde açlıkla cebelleşirken, intihar ederken yurttaşlarımız; birileri servetlerine servet kattılar. Ama sizin teklifinizde sanki 84 milyon Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı eşit bir şekilde pandemiden etkilenmiş gibi “Herkes vergi affı getiriyorum arkadaş, herkese vergi yapılandırması getiriyorum, herkese matrah artırımı getiriyorum.” diyorsunuz yani bu toplumdaki çeşitliliği, yoksulluğu, fakirliği, yoksunluğu ve öbür taraftan da şatafatı görmüyorsunuz veya işverenlerde, ya çeşitli esnaf kesimleri pandemiden çok derin etkilendiler, vallahi ben size bazı iş insanları söyleyeyim: 3 vardiya çalışıyorlar, servetlerine servet kattılar, diyorsunuz ki “Arkadaş, bir yıldır dükkânı kapalı olan kiraathane sahibi esnafa da aynı şekilde yapılandırma getiriyorum, 3 vardiya insan çalıştıran, ful ihracatını yapan, tam kapasite çalışan iş insanına da aynı yapılandırmayı getiriyorum.” Burada adalet nerde Vedat Bey? Var mı burada adalet?

Ayrıca arkadaşlar, bakın vergi adaleti olmayan bir toplumda demokrasi memokrasi olmaz, adalet olmaz. Amerikan filmlerinden bir pelesenk vardır, bir polis çevirdiğinde, bir haksızlığa uğradığında oradaki vatandaş der ki: “Ben vergisini veren bir yurttaşım, siz bana bunu yapamazsınız.” der yani vergi vermeyi öne koyar yurttaş. Şimdi, baktığımızda bizde vergi adaletiyle ilgili herhangi bir şey var mı Vedat Bey? Getirdiğiniz son beş yıldaki bu 5 tane yapılandırma teklifi zaten yok olan, yok olmamış olan, olmamakta olan vergi adaletsizliğini daha derinleştirmiştir. Ya çocukluğumla ilgili size bir anekdot söyleyeyim arkadaşlar: Ben daha 11-12 yaşındayım, babamın bir esnaf dükkânı var, okuldan çıkıyorum

dükkâna gidiyorum, babamla birlikte çalışıyoruz, hafta sonları tatillerde veya akşamları çalışıyoruz. Babam da mütevacı bir esnaf, mütevacı bir arabaya biniyoruz. Bir gün komşusu geldi, ben de bakardım, Mercedes'e binen bir komşusu, komşumuz yani esnaf komşumuz, bizim de on beş-yirmi yıllık külüstür bir arabamız var. Şimdi arkadaşlar bakın, bize her yıl Maliyeden teşekkür yazısı geliyordu biliyor musunuz? "Vergi dairemizde ilk 20'ye girdiniz, teşekkür ederiz." Ben de dedim: "Allah Allah ya, biz külüstür bir arabaya biniyoruz, biz ilk 20'ye giriyoruz, nasıl oluyor?" diye düşünüyordum, onları şeref nişanesi olarak saklıyorum o teşekkür yazılarını babamın. Komşu geldi bir gün, vergi levhasına baktı "Ya sen keriz misin, bu kadar vergi veriyorsun?" dedi, aynen böyle, "Keriz misin?" dedi, aynen, babamı keriz durumuna düşürdü, aynen söylüyorum bak kulaklarımdadır, 12 yaşındayım. Dedi ki: "Arkadaş, bir de vergileri niye ödüyorsun? Nasıl olsa vergi affı gelir, ödeme."

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kaç sene önce?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu, 1985 yılı, Özal yılları, Özallı yıllar, vergi ahlakının yok olduğu yıllar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yeni bir şey değil yani?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Şimdi arkadaşlar bakın, vergi ahlakını yok etmiş durumdayız, bu vergi ahlakının yok olması bir norm olmuş durumda. İnsanlar şuna bakıyorlar: "Ya arkadaş, niye vergi vereyim ki? Nasıl olsa yılda bir vergi affı geliyor." diyor ve bu şekilde de bunu bir finansman aracı olarak kullanıyor. Size net bir şekilde söyleyeyim, bakın iki gün önce iş insanlarının yanındaydım, net bir şekilde söyleyeyim, sunu söylüyorlar, diyorlar ki: "Arkadaş, bankaya gidiyorsun, kredi faizi kaç? Yüzde 28. Siz kaçla yapılandırıyorsunuz? Yüzde 4,25. Memlekette yüzde 4,25 faizli bir kredi var, kim veriyor bunu? Vedat Demiröz veriyor, yüzde 4,25'le kredi veriyor bakın." Diyor ki: "Vergini ödeme, kredi faizi yüzde 28, ben sana yüzde 4,25'le kredi veriyorum." Ve iş insanları bunu gördüler. Mevcut cari dönemin vergilerini ödemiyorlar, bunu bir finansman aracı olarak kullanıyorlar ve eski dönemle ilgili de yapılandırmayı yapıp -yüzde 4,25'le bakın kredi olarak yapılandırmayı yapıp- yollarına devam ediyorlar. İşte bu vergi adaletini yok ediyor.

Bunun üstüne üstlük bakın "matrah artırımı" diye bir uygulama getiriyorsunuz Sayın Başkan, değerli arkadaşlar. Bakın, Maliye Bakanımız Naci Ağbal "Matrah artırımı gelmeyecek." dedi, defalarca söyledi; sonraki Maliye Bakanı Berat Albayrak "Matrah artırımı gelmeyecek." diye defalarca söyledi. Ya kasım ayında şurada oturuyordu bakın önceki Bakan Yardımcısı Osman Bey, talepler vardı "Matrah artırımı gelsin." diye, Osman Bey -kayıtlar var- dedi ki "Matrah artırımı gelmeyecek, bunun vergi adaletini bozduğunu düşünüyoruz." Net bir şekilde bunu söyledi. Bunun üzerinden altı ay geçti, siz matrah artırımı getiriyorsunuz. Matrah artırımı ne demek biliyor musunuz arkadaşlar? Mali müşavir arkadaşlar bilir. Sen diyelim ki 100 milyon lira kâr etmişsin ama 100 bin lira kâr bildirmişsin; devlet sana diyor ki: "100 bin lira daha bildir, ben senin 100 milyon lira kârını temize çıkarayım." Ya burada bir adalet görüyor musunuz arkadaşlar? 10 milyar lira ciro yapanla -bir de bu matrah artırımı ne yapıyor biliyor musunuz- 10 bin lira ciro yapanı aynı sepete koyuyor. Diyor ki: "Ey 10 milyar lira ciro yapan, bana 100 bin lira daha matrah bildir, 20 bin lira da vergi ver, 10 milyar cironu temize çıkar." Öbür tarafta 10 bin lira ciro yapanı diyor ki: "Sen de 100 bin lira bildirim yap, 20 bin lira da vergi ver, sen de 100 bin lirayı temize çıkar." Ey Vedat Bey, ey arkadaşlar, değerli arkadaşlar; burada bir adalet görüyor musunuz ya? Böyle bir adalet görüyor musunuz?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Öyle değil, değil; o kadar da değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tam olarak da öyle, tam olarak da öyle değerli arkadaşlar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Eksik, eksik.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Bakın, Anayasa ne diyor arkadaşlar, Anayasa ne diyor? Anayasa madde 73: “Herkes kamu giderlerini karşılamak üzere mali gücüne göre vergi ödemekle yükümlüdür. Vergi yükünün adaleti ve dengeli dağılımı maliye politikasının sosyal amacıdır.” Nerede burada arkadaşlar ödeme gücüne, mali gücüne göre düzenleme? Ya pandemi herkesi eşit mi etkiledi değerli arkadaşlar? Bu konuyu hiç mi düşünmeyeceğiz? Pandemi zaten zor durumda olan birilerini yerle yeksan etti, birilerini ihya etti; siz o ihya olan birilerinin tekrar vergilerini affediyorsunuz, yüzde 4’le kredi veriyorsunuz, çiftçinin yüzde 18 tefeci faiziyle borçlarını yapılandırırken öbür yanında vergi ahlakı yok olmuş birtakım vergi borçlularına siz yüzde 4’le yapılandırma yapıyorsunuz. Bakın, bu yapılandırmanın şu bölümünü destekliyoruz: Zor durumda olan, dar durumda olan esnafın, KOBİ’lerin vergileri yapılandırılmalı ama sektörel ayrıma göre yapılanmalı arkadaşlar, her sektör aynı mı etkilendi ya? Her esnaf aynı mı etkilendi? Bu konuda bir ayrıma gitmeyecek miyiz? Ayrıca ölçek de yok yani küçük bir işletmeyle dev kartelleri aynı sepete koyan bir vergi yapılandırması var, bunu asla doğru bulmuyoruz. Eğer bir yapılandırma yapılacaksa bu konuda değerli arkadaşlar mutlaka sektörel etkilere göre bu yapılandırma yapılmalı, sektörler belirtilmeli. Yani nasıl ki Cumhurbaşkanı “Kıraathanelere destek veriyorum.” dese niye kıraathaneye destek veriyor da bakkala destek vermiyor? Çünkü bakkalla kıraathane aynı şekilde etkilenmedi arkadaşlar. Peki biz neden bütün sektörleri aynı çuvala koyup aynı şekilde vergide temize çıkarmayı öneriyoruz?

Size bir konu daha söyleyeyim: Bu matrah artırımının nelere yol açtığını, Sayın Bakan Yardımcımız da bunu bilir, eminim. Matrah artırımını getirdiniz Sayın Bakan Yardımcısı, Sayın Vedat Bey, matrah artırımından sonra ne oluyor, biliyor musunuz? Bakın, 3 tane esnaf grubu koyalım: Bir tanesi ne ciro yaptıysa ne kâr ettiyse bildiren bir esnaf, tamam mı? Diyelim ki 100 milyon lira ciro yaptı, 10 milyon lira kâr bildirdi, net bir şekilde defterleri tertemiz, o bildirimini yaptı, 2,5 milyon lira da vergisini verdi. Diğeri yine 100 milyon lira ciro yaptı ama 10 milyon kâr etmesine rağmen 0 lira vergi bildirdi, bir de bunu da bir kenara koyalım. Şimdi siz diyorsunuz ki: “Ey 100 milyon lira ciro yapıp 10 milyon lira kâr eden esnaf, işletmeci, siz matrah artırımı yapmak için kârınızı yüzde 20 daha artırın ve 2 milyon lira daha bildirin bana, ben bu şekilde ancak senin defterlerini incelemekten azade tutarım.” Ne oldu biliyor musunuz önceki dönem? “Ya arkadaş, ben zaten namusumla bildirdim.” diyenler, başvurmayanlara maliye mobbing uyguladı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Toparlarsanız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Gittiler o sıfır lira, hiç kâr bildirmeyen işletmeciye, aynı cirodan işletmeciye dokunmadılar, 20 bin liraya bütün 100 milyon cirosunu temize çıkardı ama 100 milyon lira kâr edip de 10 milyon bildiren, matrah artırımını yapmayanların vallahi ensesinde boza pişirdiler. Bu yüzden de bunun olacağını -bakın, Mali Müşavirler Odası burada- hep ne telkin ediyorlar biliyor musunuz mükelleflere? “Ya şimdi sen başvurmazsan, bak benim 100 mükellefim var, 80’i başvuruyor. Sen başvurmazsan maliye gelip seninle uğraşır.” diyorlar ki bu oldu arkadaşlar, yani bu da neyi getiriyor? Hani babama “keriz” diyen esnaf durumu var ya, komşu esnaf... “Sen düşük bildir arkadaş, nasıl olsa üç yılda, beş yılda, iki yılda bir matrah artırımını olur, geçmiş dönemleri temize çıkarırsın.” güdüsünü getiriyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Rica edeceğim, toparlarsanız çok sevineceğim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Toparlıyorum Başkanım.

Yani namusuyla bildiren esnafı, işletmeciyi cezalandıran ama düşük bildirenlere indirimi norm hâline getiren bir düzenlemeyle karşı karşıyayız, vergi adaletini temelden sarsacak bir düzenlemeyle karşı karşıyayız. Buna nasıl bürokratlar “Evet.” der? Nasıl Vedat Bey imza atar ve 80-100 AK PARTİ milletvekili imza atar? Adalet bunun neresinde? İçinizde mali müşavirler de var, Uğur Bey gibi, değerli üstatlar gibi mali müşavirler de var; bunları bildiğiniz hâlde nasıl bunlara imza atarsınız arkadaşlar?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, toparlıyorum.

Bütün bunlarla, bu sebeplerle bu yapılandırma düzenlemesini pandemiden etkilenen esnaflarımıza göre, KOBİ'lere göre, onları destekleyecek şekilde yapalım ama bu pandemiden ihya olanları, vergi kaçırınları, vergi ahlaksızlığını norm hâline getirenleri ödüllendirmeyelim derim arkadaşlar. Buna göre bu düzenlemenin yeniden ele alınmasını öneriyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Mustafa Kalaycı'nın söz talebi var geneli üzerinde.

Buyurun Sayın Kalaycı.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Öncelikle şu tespiti ben de yapacağım çünkü yapılandırma ile ilgili bugüne kadar çıkardığımız bütün kanunlarda aynı tespitleri yaptık: Yeniden yapılandırmanın vergi ahlakını ve düzenli vergi ödeme alışkanlığını olumsuz etkilediği bir gerçektir. Tabii, olağanüstü şartlarda, olağanüstü durumlarda bunun yapılması da doğaldır. Tüm küresel dünyada yaşanan pandeminin etkilemediği alan kalmamıştır. O anlamda bugün de yeniden yapılandırma kanun teklifini gündeme getirdi Sayın Vedat Bey ve bu teklifin hem Maliye, SGK, belediyeler, özel idareleri, gümrük gibi kamu idarelerimizin alacaklarının daha hızlı tahsilini sağlaması açısından hem de vatandaşımız açısından olumlu bir düzenleme olduğunu ifade etmek istiyorum. Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu düzenlemeye destek veriyoruz, Değerli Vedat Bey'e de bu teklifi getirdiği için teşekkür ediyorum.

Maddelerde elbette görüşlerimizi ifade edeceğiz. Genel olarak birkaç önerimi Komisyona sunacağım, bunlardan birincisi: On Birinci Kalkınma Planı'nda gelir ve kurumlar vergilerini tek bir kanunda birleştiren, vergi tabanını genişleten, vergiye uyumu kolaylaştıran, öngörülebilirliği artıran, yatırım ve üretimi destekleyen Gelir Vergisi Kanunu'nun yasalaşmasının sağlanması ayrıca yeni bir vergi usul kanunu çıkarılması hedeflenmiştir. Adil, tabana yayılmış ve hakkaniyetli bir vergi reformu bir an önce hayata geçirilmeli.

İkinci olarak, yine, On Birinci Kalkınma Planı'nda teşvik, destek ve sosyal yardım uygulamalarının gözden geçirilerek etkin olmayan uygulamaların kaldırılması hedeflenmiştir. Vergisel teşviklerin tüm iktisadi ve sosyal etkileriyle birlikte değerlendirilmesi, etkin olmayanların kademeli olarak kaldırılması hedef olarak yer almıştır, en son Sayın Bakanımızın açıkladığı ekonomik reformlarda da bu husus yer almıştır. Buradan da çok önemli bir kaynak tasarrufu sağlanacağını düşünüyorum. O anlamda da bu çalışmaların hızla nihayetlenmesini talep ediyorum.

Bir diğer konu, Sayın Cumhurbaşkanımız müjdesini vermişti, basit usuldeki esnafımızın muafiyet kapsamına alınması. Bu konudaki düzenlemenin de bir an önce gelmesini bekliyoruz. Her ne kadar alınan vergiye baktığımız zaman, kabaca söylersem, 300 milyon lira falan basit usulde bir vergi gelirimiz var, tahsilat oranının da düşük olduğunu biliyorum o kesimde. Hatta -bilmiyorum, tartışalım

ama- bu teklifte o geçmiş şeyleri de silip geçelim neticede esnafımızın sıkıntısını hepimiz biliyoruz; yani çok yüksek bir rakam da değil, geçmişteki borçları da silinebilir bana göre. Madem muafiyet getiriyoruz, geçmişe şamil bir uygulama olur.

Bir diğer konu, yine, Sayın Cumhurbaşkanımız müjdesini verdi, Ziraat Bankası ve Tarım Krediye olan borçların ötelenmesi konusu. Bu konuda çiftçimizin gerçekten büyük beklentisi var, kuraklık nedeniyle çok zor günler yaşıyor çiftçimiz. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi borçlarının faizsiz ötelenmesini istiyorlar ayrıca Bankanın yaptığı yapılandırmalar var yüksek faizle -yüksek dediğim 18-20 üzerinden yapılandırma yapıyor- bunlar yüksek yani daha cazip, çiftçimize destek çıkacak şekilde kredi borçlarının yeniden yapılandırılmasının da gerektiğini ifade ediyorum.

Bir diğer konu, malum, bu tür düzenlemelerin en büyük muhatabı çalışanlar ve mali müşavirler. Maliye Bakanlığımız, SGK, işte, belediyeler, gümrük... Personelin de beklentileri var, hakikaten çok yoğun işleri var. Vergi dairesine hepimiz gidiyorduk; orada arkadaşlarımız büyük bir özveriyle çalışma yapıyorlar, çok yoğun çalışıyorlar yani bu personel konusunda da bazı özlük haklarında bir iyileştirme getirilebilir.

Yine, bu gelir uzmanlığında merkez-taşıra ayrımı var yani bunun giderilmesi lazım. Kurum içi uzmanlık sınavının yapılması lazım, SGK'de de benzer bir uygulamanın yapılması bence yararlı olacak çünkü hem personel tutmakta zorlanıyorlar hem de bir sınavla -yani bir anlamda görevde yükselme gibi bir sınavla- başarılı arkadaşların uzmanlık kadrolarına atanabilmesi imkânı verilmeli diyorum.

Bütçe performansına baktığımız zaman, kısaca ondan da bahsetmek istiyorum. Malum, Hazine ve Maliye Bakanlığımız 2021 yılı Ocak-Nisan dönemi merkezî yönetim bütçe gerçekleştirmelerini açıkladı. Merkezî yönetim bütçesi 2020 yılı Ocak-Nisan döneminde 72 milyar 779 milyon lira açık vermiş iken 2021 yılı Ocak-Nisan döneminde 5 milyar 863 milyon lira fazla vermiştir; faiz dışı fazlaya bakarsak 2020 yılı Ocak-Nisan döneminde 17 milyar 483 milyon lira faiz dışı açık verilmişken 2021 yılı Ocak-Nisan döneminde 73 milyar 374 milyon lira faiz dışı fazla verilmiştir; müthiş bir performans. Ayrıntısına baktığımız zaman, gelirlere bakıyorum, vergi gelirleri geçen yılın dört ayına göre yüzde 47,2 artmış; alt gruplara bakıyorum, gelir vergisinde bu oran yüzde 30,9; kurumlar vergisinde yüzde 53,1; dâhilde alınan katma değer vergisinde yüzde 87,7.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Belgeli, belgeli.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kortizon etkisi.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Değerli arkadaşlarım, bu, bütün olumsuz propagandaya rağmen ekonomideki canlılığı gösterir, bunu bilen bilir yani katma değer vergisindeki bu kadar yüksek bir artış ekonomideki canlılığa hitap ediyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Millet ondan intihar ediyor.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yine “intihar” diyor bak, yine aynı şey.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani bunlardan hepimizin sevinmesi lazım değerli arkadaşlar, bu olumlu veriler karşısında...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O zaman vatandaşa para versinler.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Veriyoruz, 41 milyar para veriyoruz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – O da veriliyor.

Şimdi bir başka veriyi söyleyeceğim.

Bakınız, Alman ekonomisi ilk çeyrekte yüzde 1,8 daraldı, 2021'nin ilk çeyreğinde yüzde 1,8 daraldı. AB ekonomisine bakıyoruz, 19 üyeli euro bölgesinde mevsimsellikten arındırılmış gayrisafi yurt içi hasıla 2021'in ilk çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla 0,6 azaldı yani 19 ülkenin ortalamasında azaldı; euro bölgesinde 2021'in birinci çeyreğinde 2020'nin aynı dönemine göre de yüzde 1,8 geriledi. Avrupa Birliğinde ise gayrisafi yurt içi hasıla bu yılın ilk çeyreğinde önceki çeyreğe kıyasla yüzde 0,4; 2020'nin ilk çeyreğine göre de yüzde 1,7'lik düşüş gösterdi. Peki, Türkiye'ye baktığımız zaman ne var? Yani benim tahminim –bilmiyorum arkadaşların tahmini nedir- yüzde 10'a doğru gidiyor. Yani ilk çeyrek büyüme rakamının –inşallah beklediğimiz gibi olur- bir defa yüzde 5'in çok üzerinde olacağı görünüyor yani bu, yüzde 10'u bile aşabilir öncü göstergelere baktığımız zaman ki pazartesi açıklanacak, pazartesi bu veriyi de görürüz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Uçuyoruz!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Uçuyoruz Allah'ın izniyle.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani ekonomide G20, OECD, AB ülkeleri, 19 ülkeli Euro Bölgesi, hepsini sollamış vaziyetteyiz; hem 2020 rakamlarında, 2020'nin son çeyrek rakamlarında ve inşallah 2021'in ilk çeyrek rakamlarında da bu tabloyu net olarak göreceğiz. Yani bunlar hepimiz için memnuniyet verici gelişmeler. Ne ifrat ne tefrit der ya büyüklüğümüz yani olanı ne olumlu yönde abartma ne de olumsuz yönde abartma, bunu yapmamamız lazım. Olumlu göstergeler...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İstihdam niye artmıyor?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Ona da geleceğim, ona da geleceğim; var, elimde rakamlar var.

Bir şeyi söyleyeceğim. Deniyor ki: “Efendim, 36 bin esnaf bu ilk dört ayda kapandı.” Doğru, rakam doğru ama kardeşim geçmiş yıllarla bir karşılaştı, son beş yıla bak, düşmüş yani kapanan esnaf sayısı düşmüş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mustafa Bey, toparlarsanız memnun oluruz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Tabii.

Buna karşılık tescil olunan esnaf sayısında artış var. Yani bir veriyi okurken tam okumak lazım. Aynı şekilde, TOBB'un yayınladığı veriler var biliyorsunuz. Kurulan şirket sayısı ilk dört ayda yüzde 32 artmış, kapanan şirket sayısı yüzde 11,4 azalmış. Yine, gerçek kişi ticari işletmelere bakıyorum, kurulan işletme sayısı yüzde 13,5 artmış, buna karşılık kapanan işletme sayısı yüzde 3,6 azalmış. Bunlar çok olumlu ve önemli veriler yani piyasanın nabzını gösteren veriler. Yine şeyleri söyleyeceğim ama onda başka faktörler olduğu için... Protestolu senetlerde müthiş düşüş var, karşılıksız çeklerde müthiş düşüş var, takipteki alacaklarda düşüş var, kredi borcunu ödemeyen kişi sayısında düşüş var, hepsi elimin altında. Orada tabii bazı ötelemeler oldu, onun da mutlaka olumlu etkileri var. Yani takibe düşmeyi biliyorsunuz, üç aydı, altı aya aldı BDDK. O tür rakamları dikkate alsam dahi ortada ekonomide bir toparlanma, canlanma, geleceğe dönük de umut verici gelişmelerin olduğu aşikâr.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Güven endeksi...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Güven endeksi, totale bakarsan, aylık değil de yani bu ayda da düştü ama total olarak baktığım zaman dört aylık verilere, oralarda da pandemi öncesi dönemi yakaladığımızı görüyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz Mustafa Bey, toparlarsak.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani sadece bu mayıs ayında tüketici güven endeksi, reel güven endeksi elbette düştü.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ondan vatandaşlar intihar ediyor!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bazı hususları da maddeler üzerinde ifade edersiniz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Tamam, bu, özellikle istihdamla ilgili konuyu maddeler üzerinde ifade ederim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ederim.

Uğur Aydemir Bey, geneli üzerinde söz sizin.

Buyurun lütfen.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Çok değerli milletvekili arkadaşlarım, çok kıymetli Bakan Yardımcılarımız, bürokratlarımız, çok kıymetli teklif sahibimiz, Genel Başkan Yardımcımız, basınımızın çok değerli temsilcileri; ben de hepinizi saygıyla, sevgiyle, muhabbetle selamlıyorum.

Evet, bu kanun teklifinde benim de imzam var. Dolayısıyla Sayın Paylan konuşmasında “Aramızda mali müşavirler var, Uğur Bey de mali müşavir, bu kanun teklifine nasıl imza attı?” diye bir soru yöneltti. Bu kanun teklifine imza atmazsak zaten mükellefler bizimle bir daha muhasebeci olarak sözleşme imzalamazlar Sayın Paylan. Maliye açısından farklı bakılır, mali müşavirler açısından olaylara farklı bakmakta fayda var. Bizler masanın diğer tarafındayız, mükellefler tarafından bakıyoruz. Maliye her zaman belki “Yapılandırma çıkmasın.” diyebilir, çıkmasını istemeyebilir, ben normal karşılıyorum. Ama günümüze baktığımızda Covid-19 pandemisi bütün dünyayı hakikaten derinden sarsıyor yani bunu görmezlikten gelmek mümkün değil, hep birlikte bunu görmemiz lazım. Yani dünya bu salgınla mücadele ederken bilhassa sağlık açısından âdeta kasıp kavruldu. Nice sözüm ona büyük ülkelerin bu salgınla mücadelesi başarısızlıkla sonuçlandı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hangi ülkeler vergi yapılandırması yaptı?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya Sayın Paylan, siz konuşurken ben bir defa laf atmadım ki o kadar yanlış şeyler ifade etmenize rağmen laf atmadım yani. Bakın, o kadar yanlış ifadeler, cümleler kullandınız ki onlara dahi müdahale etmedim.

Dolayısıyla pandemi hem sağlık sistemimize, gerek sosyal hayatımıza gerekse ekonomimize bayağı bir darbe vurdu. E biz de arazideyiz, vatandaşlarımızla, mükelleflerimizle her gün beraberiz. Gelen bu talepler doğrultusunda, öteden beri gelen talepler doğrultusunda böyle bir kanun teklifini hazırlanmasına emek veren bir kişi olarak da bugün aranızdayım.

Evet değerli arkadaşlar, kanun teklifimize baktığımız zaman şunu özellikle ifade etmek istiyorum: Bu kanun teklifimiz kesinlikle bir vergi affı değil. Yani vergiyi ödeyen ile ödemeyenle ilgili kıyasladığımızda “Vergi affı geldi, bir daha biz vergi ödemeyelim.” “Bu vergi affı üç senede bir geliyor.” gibi söylemler bence doğru bir yaklaşım değil. Niye? Bu bir vergi barışı diyebiliriz. Yani kesinleşmiş vergi asıllarında, vergi tahakkuk eden vergilerde kesinlikle bir indirim söz konusu değil. Burada ne indiriyoruz, neleri affediyoruz bunlara iyi bakmak lazım. Yani vergi affı olmadığını kayıtlara bilhassa geçirmek istiyorum; vergi affı değil, vergi barışı diyelim. Ve hangi kamu idarelerinin alacaklarını yapılandırıyoruz, hangi tür vergi alacakları yapılandırılıyor bunlara bir bakmak lazım. Çok kıymetli Demiröz Başkanımız bunları ifade ettiler, kamu idarelerini saydılar, hangi alacakların yapılandırıldığını da söylediler, bunlara tekrar girmek istemiyorum.

Şimdi, matrah artırımı dediğimiz zaman “100 milyon ciro yapan ile 1 milyon ciro yapan aynı; bu vicdan mı, niye ikisini aynı kefeye koyuyorsunuz?” diye arkadaşlarımız ifade ettiler, söylemde bulundular. Matrah artırımı şöyle arkadaşlar: Ya ciro üzerinden matrah artırımı yapmıyoruz, vergi matrahı üzerinden matrah artırımı yapıyoruz. Şimdi, diyelim ki 10 milyar ciro yapan bir adamın vergi matrahı ile 1 milyon ciro yapan bir mükellefin vergi matrahı aynı değildir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Niye, niye?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Mali müşavirim, niye olduğunu söyleyeyim: Büyük ihtimalle aynı olma ihtimali yüzde 1’dir ancak, yüzde 1.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İki de zarar bildirdi?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Zarar ediyorsa zararı bildirecek adam yani olabilir, zarar ediyorsa zararı bildirecektir. Kaldı ki şimdi mali müşavirler, efendim, vergi zamanı geldi, yapılandırma zamanı geldi, mükellefine diyor ki: “Sen bu yapılandırmayı yapmazsan Maliye senin ensende boza pişirir.” Şimdi, bunu söyleyen bir muhasebeci... Mükellefine vergi matrahını bildirdiği dönemde “Sen vergi verme.” diyebilecek bir muhasebeci var mı? “Sen vergi verme arkadaş, nasıl olsa yapılandırma çıkacak, vergini verme, üç dört ay bekleyelim, daha sonra vergi matrahında artırımda bulunuruz.” diyen bir muhasebeci olabilir mi? Yani şimdi mali müşavirleri de zan altında bırakmayalım arkadaşlar. Hiçbir mali müşavir “Sen vergi kaçır, vergi verme, matrah artırımı yap, vergi affı çıkacak, sen bundan faydalan” gibi... Biraz sonra TÜRMOB’u dinleyeceğiz burada, TÜRMOB’dan arkadaşımız gelecek konuşacak -genel sekreter zannedersem- bunları ifade edecekler, ben mali müşavirleri savunmak durumunda kalmayayım ama yani burada pandemiden dolayı işletme kayıtları belki düzenli olmayabilir, işletme kayıtları bozulmuş olan mükellefler olabilir. Zorunlu da değil.

Eskiden hayat standardı vardı, şimdi hayat standardından söz edebiliyor musunuz? Eskiden mali müşavirlerin ellerinde tablo vardı, hayat standardı vardı, kazan kazanma o hayat standardı üzerinden vergi verirdiniz. Şimdi bugün baktığımızda hangi muhasebeci hayat standardını çalıştırıyor? Var mı öyle bir şey, Sayın TÜRMOB yetkilimize soralım. Yok öyle bir şey. Bugün herkes işletme kayıtlarına bakıyor, gelirine giderine bakıyor, mükellef getiriyor; kâr çıkıyorsa kâr beyan ediyor, zarar ediyorsa zarar beyan ediyor. Bunu suistimal eden mükellefler var mıdır? Mutlaka vardır.

Yani ben bütün Türkiye’de kaç mükellef varsa bunların tamamı doğrudur, doğru beyan veriyordur, şu oluyordur bu oluyordur demiyorum ama incelemelere baktığımızda, Gelir İdaresine baktığımızda belki onlarca, yüzlerce, binlerce de mükellefi inceliyor. Kaldı ki bu yapılandırmada en önemli bir tane madde de şu değerli arkadaşlar: 359’uncu maddeye göre, sahte fatura düzenleyenler veya terörle içli dışlı olan mükellefler, teröre destek sağlayan mükellefler bu kapsamdan zaten faydalanamıyorlar. Eğer herhangi bir sicili bozursa, Gelir İdaresi buna işaret koyduysa, yıldız işareti koyduysa sen ağzınla kuş da tutsan “Sen bu yapılandırmadan faydalanamazsın.” diyor. Kaldı ki vergi asıllarını zaten ödüyor, neyi biz siliyoruz? Vergi aslına bağlı cezaları tamamen ortadan kaldırıyoruz. Neyi siliyoruz? Neyi kaldırıyoruz? Eğer, vatandaş, mükellef ödemek isterse, gelirse, Maliyeyle anlaşırsa ferî alacakları kaldırıyoruz ortadan, onun yerine Yİ-ÜFE’yi getiriyoruz, Yİ-ÜFE’ye göre de katlanarak, çarparak bulunan rakam ortaya çıkıyor. Ne yapıyoruz? Değerli arkadaşlar, bu sayede alacaklı idarenin alacağını tahsil kabiliyetini artırıyoruz, borçlu olan mükellefe de ödeme kolaylığı sağlıyoruz. Bu kadar basit. Yani, şimdi, 10 milyar ciro yapıyor vergi mükellefi “Ya, ben keriz miyim şimdi ödeyeyim? Daha sonra 4,20’den ben öderim.” 10 milyar ciro yapan bir mükellef arkadaşlar, eğer bir mükellef vergilerini ödeyemiyorsa, devletin sunmuş olduğu herhangi gerek ihale gerek başka şeylerden dolayı “Borcu yoktur.” yazısı alamaz, devletin ona sağlamış olduğu imkânlardan da faydalanamaz, teşviklerden faydalanamaz. Hatta ve hatta defaaten söylüyoruz ya “Sigorta borcu olmayacak, vergi

borcu olmayacak mükellefler bundan faydalansın.” dediğimizde ne diyorsunuz? “Ya, siz borcu olana destek çıkmıyorsunuz, borcu olmayana destek çıkıyorsunuz.” diyorsunuz. Şimdi, madalyonun iki tarafına da bakın, diyoruz ki: “Borcu olmayanlar bundan faydalansın, onlara mükâfat sağlayalım.” Ayağa kalkıyorsunuz oradan Sayın Paylan “Niye böyle yapıyorsunuz?” diyorsunuz. Bugün vergi affı getiriyoruz “E, niye siz gene bugün bunu getirdiniz.” diyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bak, vergi affı diyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yani, ne yaparsak yapalım, sizin o taraftan bu tarafa doğru olumlu konuşma şansınız yok zaten. Yani, olumlu konuşmuyorsunuz. İşte, ta 12 yaşındaki babanın dönemini anlatıyorsun ama o dönemle bu dönem çok değişti.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne değişti?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi artık e-devlet... E-devlete geldik, e-beyannameye geldik. Gelir İdaresi, bakın, çok samimiyetle söylüyorum, çok şeyler ifade edebilirim ama Gelir İdaresi artık mükelleflerini daha yakinen takip ediyor. İşte, tahakkuk oranlarını ve tahsilat oranlarını ortaya koydu arkadaşlarımız, başarılarını ortaya koydular, hepsi ortada ama buna rağmen ödemede zorluk çeken, herhangi bir şekilde bilançosu bozulan veya bankaya borcu olan, sicili bozulan vatandaşlarımız varsa “Hadi gel.” diyoruz “Bu çıkardığımız yapılandırmadan sen de faydalan, bir milat olsun inşallah, pandemi de bunu etkilemiş olabilir.” diyoruz, gerekçelerden bir tanesi de bu. “Pandeminin de etkisinden dolayı seni kurtaralım, bundan sonra net, bir temiz sayfa aç ve yoluna devam et.” diye mükellefimize biz ne sunuyoruz, fırsat sunuyoruz. Mesela, trafik cezaları olabilir, zamanını kaçırmıştır vatandaşımız, trafik cezasıyla alakalı ödeme zamanını kaçırmıştır, bundan dolayı adama, vatandaşlarımıza ödeme kolaylığı sağlıyoruz.

Dolayısıyla, bu kanun teklifimiz için ben çok kıymetli Demiröz Başkanımıza çok teşekkür ediyorum ve imza koyan vekillerimize ve çalışan bürokrat arkadaşlarıma çok teşekkür ediyorum ve inşallah bu kanun teklifimizden birçok mükellef ve vatandaşımız istifade eder diyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Vaktin kullanımına dikkat ettiğiniz için ayrıca teşekkür ediyorum.

Sayın Süleyman Girgin Bey’e söz veriyorum.

Buyurun.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, bugün Komisyonumuzda görüşmeleri yapmadan önce ortaya saçılan kirli ilişkilerin ekonomi politikalarıyla ilişkisini ortaya koymamız gerekiyor öncelikle. Biliyoruz ki mafya eğer siyasetin ortağı hâline gelirse, ülke düzelmez, bütçe işlemez. Tek adam rejimi, iktidar, sermaye ve suç çeteleri ilişkilerinin yumak olduğu bir düzen hâlini maalesef aldı. Bu, tabii ki bir günde olmadı, çeteleri ülke siyasetinde söz sahibi konumuna getiren uygulamalar, bildiri yayımlayacak kadar palazlandıran uygulamalar, temelinde kamu kaynaklarının yağmalanması olan bir mafyalaşma süreciyle adım adım âdeta inşa edildi. Eğer, belli bir dönemde iktidarın etrafını saran çeteler, hukuksuz bir biçimde, ülkenin yönetiminde etkin olmuşlarsa, orada ne bir demokrasi ne adalet ne insan hakları ne bütçe hakkı ne özgürlüklerin kırıntısı kalır. Devlet-toplum ilişkilerini mafyatik ilişkiler örümcek ağı gibi sarar,

zamanla devletin her kademesinde çeteleşme uç verir. Kamu kaynaklarının yağmalanması ne kadar büyük çaplı olursa, bu yağmadan pay kapmak için üşüşenlerin sayısı da o kadar çok olacaktır. Büyük yağma düzeninde yağma ve talan damarları şunlardır: Bir, özelleştirmeler; iki...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süleyman Bey, uyardım zorundayım, hep yapıyorsunuz, burada bir içerik var.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Genel değerlendirme yapıyorum Başkanım, konuya şimdi geçeceğim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Konuya odaklanabilirsek, en azından Komisyonumuzda bunu yapalım, çok söylüyoruz.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Çünkü temelinde, bütün bu yapılandırma dâhil hepsinin temelinde bu yağma düzeni yer almaktadır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Başka platformlarda...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, müdahale etmeyin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama Komisyon açısından önemli, konuyla ilgili konuşmak üzere diyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Size hiç yakışıyor mu?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Genel değerlendirme yapıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Konuya ilişkin genel değerlendirme...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Nereden biliyorsunuz konunun dışında olduğunu?

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Birincisi, özelleştirmeler; ikincisi, sürekli değiştirilen ihale düzenekleri, yap-işlet-devret türü döviz üzerinden verilen talanlar, kamu mülkünün bağışlanması, düşük bedelle satışı ve imar rantları. Beş, son üç yılda Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası rezervlerinin döviz kurlarını düşük tutmak gibi şaibeli yollarla eritilmesi. Tüm bunlara ilişkin komisyon ve rüşvet bedelleri doğanın, çevrenin talanına yol açılmasının, örneğin İstanbul Kanalı gibi potansiyel bir çevre felaketi habercisinin bile umursanmaması büyük yağma düzeninin icabındandır. Bu çeteler, devletin üzerine bir çekirge sürüsü gibi çıkmışlar, kendi sermayedarlarını yaratacak düzeye ulaşmışlar, kendi ağlarını kurmuşlardır.

Değerli arkadaşlar -size cevap olsun diye söylemiyorum Sayın Başkanım- işte, sonuç olarak, bu Komisyonunda kararlar alırken kamu kaynaklarının yağmalanmasının önüne geçecek kararlar almak, adil bir vergi düzenini yaratmak, kamu çıkarını korumak, son günlerde ortaya saçılan çeteleşmenin de temelini yok edecektir. Bunu aklımızdan çıkarmamalıyız.

Değerli arkadaşlar, gelelim metne. Elimizdeki yapılandırma kanununun genel gerekçesinde Covid-19 salgını gerekçe gösterilmiş. Bir önceki 7256 sayılı Yapılandırma Kanunu'nda da gerekçe Covid-19 idi. 7256 sayılı Kanun'daki yapılandırma, 4 milyondan fazla borçluyu ilgilendiren, toplam tutarı 500 milyar TL'yi aşan bir yapılandırma idi fakat 30 Nisana kadar toplanan tutar -dağıtılan evraklarda da gördük- sadece 16,8 milyar TL. Ayrıca, 30 Nisan 2020 tarihi itibarıyla tahsil edilemeyen bütçe geliri 623 milyar 984 milyon TL iken, bu tutarın 282 milyar 614 milyon TL'si tahsil edilemeyen vergi gelirlerinden oluşmaktadır. AKP iktidarında daha önce 9 yapılandırma kanunu yapıldığını hatırlarsak gerçeğin Covid-19 olmadığı net olarak görülecektir, esas neden ekonomi yönetiminin işleyebilir, akılcı, adil çözümler üretmekten uzak olmasıdır. Bunun sonucunda vergi ve adalet arasındaki bağ kopmuş, vergilendirme bir adalet mekanizması olarak değil, teknik bir para toplama işi olarak görülmeye başlanmıştır ve aflar da normalleşmektedir.

Vergi politikası, gelir dağılımı adaletsizliğinin yüksek olduğu Türkiye gibi ülkelerde bir sosyal politika aracı olarak işlevsel bir niteliği sahiptir. Gelir vergisi, bu amaçla uygulanması gereken bir vergidir ancak ülkemizde mevcut durum böyle değildir. Küresel ölçekte gelir dağılımı adaletsizliğini gösteren ve Dünya Bankası tarafından yayınlanan Gini katsayısını baz aldığımızda Türkiye'nin gelir dağılımı adaletsizliğinin yüksek olduğunu net olarak söyleyebiliriz. Türkiye, tüm OECD üyeleri arasında Meksika ve Şili'den sonra gelir dağılımı en bozuk 3'üncü ülkedir. Ülkemiz vergi sistemindeki gelir vergisi uygulaması, gelir dağılımı adaletsizliğini yok edeceği yerde tersine bir etki yaparak gelir adaletsizliğini artırmaktadır. Ücretliler, millî gelir paylarının 3 katından fazla bir gelir vergisi baskısı altındadır.

Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik krizi katmerlendiren küresel coronavirüs salgını nedeniyle mevcut gelir vergisi uygulamasının adaletsizliği yoksul kesimler için daha yakıcı olmaktadır. Salgın sürecinin yakıcı ekonomik, sosyal etkilerini telafi etme adına açıklanan önlem paketlerinden toplumun emeğiyle geçinen kesimlere, emekçilere doğrudan dokunan, nefes aldırıcı bir düzenleme çıkmamıştır. Asgari ücret ve civarında ücret alan kesimin gelir vergisinden muaf olması gerekmektedir; gelir vergisi, yüksek gelir sahibi kesimlere yayılmalıdır.

Değerli arkadaşlar, adaletten uzaklaştıkça, memleketin farklı köşelerinde “Geçinemiyoruz.” diyen yurttaşlarımızın intiharları ne yazık ki artıyor. Dün Antalya’da 24 yaşında bir gencimiz intihar etti, Instagram’a Cumhurbaşkanı ve AKP Genel Başkanı Sayın Erdoğan’ı etiketleyerek şöyle bir mesaj bırakmış gencimiz: “Bir de son olarak, belki de bu dünyada hakkımı, gençliğimi alamadım ama diğer tarafta iki elim yanınızda olacak AKP Hükûmeti ve RTE. Benden ve benim gibi milyonlarca gençten aldığınız umudumuzu elbet geri alacağız, burada değilse bile başka yerde.” Vurgulamak istiyorum değerli arkadaşlar: “Umudumuzu elimizden alınız.” diyor bu genç. Israrla şunu söylüyoruz: Adaletsizlik, çeteleşme, çürüme, yurttaşlık bağımızı yitirmemize neden olmakta. Yurttaşlık bağını yitirmek demek toplumun bir parçası olma hissini yitirmemiz demektir. İşte gencimizin bahsettiği umutsuzluğun nedeni budur. Bunu hazırlayan da tek adam rejiminin insani olan ne varsa ona düşman olmasıyla ilgilidir. Büyük siyasal dönüşümleri hazırlayacak olan yurttaşlık bağını mutlaka onarmamız gerek. Kimsenin kuşkusu da olmasın, cumhuriyetin ikinci yüzyılında bunu partimiz mutlaka gerçekleştirecektir.

Değerli arkadaşlar, bu teklifte yer alan olumlu düzenlemelere bir itirazımız yok. Komisyonunda teklifin daha tutarlı bir hâl alması için ortak çabalar geliştirmemiz gerekir. Muhalefetin her dediğini tu kaka ilan eden anlayışın geçen sefer Çek Kanunu örneğinde görüldüğü gibi basit yanlışlardan bile kaçması mümkün olmuyor ne yazık ki. Örneğin tam kapanma döneminde bütün borçları erteleyen bir madde de teklife mutlaka eklenmelidir. Bildiğiniz üzere 30 Nisan-17 Mayıs arasında tam kapanma yaşadık. Hafta sonları ise iki gün iş yerleri kapalı, bu demek oluyor ki mayıs ayında on mesai günü vardı, dolayısıyla mükellefler on gün çalışıp otuz bir günlük ödeme yapacaklar. Mayıs ayındaki SGK prim ödemesi ve geçici vergi ödemeleri ötelenmezse çok sayıda yeni borçlu oluşacaktır. Dolayısıyla teklife mayıs ödemelerinin de ertelenmesi mutlaka dâhil edilmelidir. Ayrıca bir önceki yapılandırmada dâhil edilen belediyelerin kira alacaklarının bu yapılandırmada kapsam dışı bırakılmasının nedeni anlaşılmamıştır. Belediyelerimizin tahsilatının kolaylaştırılması, kiralarnı ödeyemeyen esnafın rahatlatılması, önceki yapılandırmadan faydalanamayan vatandaşların mağduriyetinin giderilmesi amacıyla bu yapılandırmaya da belediyelerin kira alacakları dâhil edilmelidir.

Değerli arkadaşlar, şunu da ifade etmek istiyorum. Pandemiyle birlikte borçlular teslim bayrağını göndere çekmiş gözüküyorlar. Vatandaşımızın bankalara olan borcu 2002 yılı sonunda 6,3 milyar iken Mart 2021 sonu itibarıyla bankalara olan borç 899 milyar TL ve ayrıca borçlu sayısı da 34 milyon 500 bin kişi olmuştur. Kredi kartı borçlu sayısı 28 milyon 200 bin kişi ve toplam kredi kartı borcu da 154 milyar 400 milyon TL'dir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizle toparlarsanız sevinirim.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Başkanım, toparlıyorum.

Vatandaş ve şirketler borç sarmalına girmiş, alışveriş merkezi girişlerinde kredi kartı dağıtanlar ve SMS'le kredi verenler amacına ulaşmıştır. Ülkemizde icra dosyası sayısı da 23 milyonu geçmiştir. Hiçbir ekonomik iyileştirme mevcut değilken sicilini temizlemek isteyen vatandaş parayı nereden bulsun? Bu soruya eğer yanıt vermezsek daha çok yapılandırma kanun yaparız biz bu Komisyonunda.

Son olarak zaten sürekli olarak matrah ve vergi artırımı yapılması sağlıklı denetim yapılmadığının da bir göstergesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu cümlelerimle konuşmama son veriyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyorum.

Geneli üzerinde Sayın Erol Katircioğlu, size söz veriyorum.

Buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli hazırun, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, doğrusunu isterseniz bu kanun kapsamı ve nedenleri üzerine düşündüğümüzde gerçekten de pandemiyle ilgisi olduğunu anlıyoruz çünkü bu pandemi gerçekten ekonomileri, ulus devletlerin dışından gelen bir hadise olarak birçok şeyi ulus devlet için de etkiledi, tabii başta ekonomi olmak üzere etkilendi. Dolayısıyla da ekonomi yönetimi epey bir sıkıntıya düştü, bunların bir kısmı devlet amme alacaklarıyla ilgiliydi, zaten böyle bir kanunu geçenlerde geçirdik. Amme alacaklarının tahsiliyle ilgili bir kanunu geçirdik, hatırlamıyorum sayısını. Dolayısıyla bu da geçen dönemde gelen benzer bir kanun, yeniden yapılandırma ve işte alacakların tahsiliyle ilgili.

Şimdi, değerli arkadaşlar ben yani teknik olarak kanunla ilgili olmaktan çok genel yaklaşımla ilgili birkaç cümle söyleme ihtiyacı hissediyorum. Tabii bunu da doğrusunu isterseniz arşivler için konuşuyorum çünkü kimsenin ikna olmayacağını biliyorum baştan. Onun için bana öyle diyorlar: “Yani tutanaklar için konuş.” Ben de tutanaklar için şimdi konuşuyorum. Bunun bir anlamı var mı? Bence yok ama işte konuşuyoruz.

Değerli arkadaşlar, şimdi geçenlerde amme alacaklarının tahsiliyle ilgili kanunda mesela yiyecek, içecek sektörü diye bir ayırım yapmıştık. Şimdi, dolayısıyla da burada da Garo Vekilin itirazları çerçevesinde söyleyeceğim, sektör bazında bir ayırım yapılabilirdi, belki hani çok oyalayacak bir şey olabilir bilemiyorum. İkincisi de doğrusu konuları itibarıyla farklı olan yani mesela sermaye yapıları itibarıyla ciroları itibarıyla farklı olanlara da farklı uygulamalar getirmeyi de düşünebilirsiniz diye düşünüyorum çünkü değerli arkadaşlar, bakın şöyle söyleyelim. Bizler öyle veya böyle hepimizin bir ideolojik bakış açısı var toplumdaki olaylarla ilgili olarak tabii ekonomiyle ilgili olarak da öyle. Kimimiz mesleki olarak diyelim ki ekonomi bağlamında konuşacak olursak Mustafa Bey'in baktığı gibi bakmama ihtimali de var ki ben öyle bakmıyorum mesela, belki aynı rakamlara bakıyoruz ama farklı sonuçlar çıkarabiliyoruz. Bu doğal bir şey çünkü ideolojiler arasında bir uzlaşma mümkün

değildir. Tartışmak gerekir, tartışma yapılır ama bir uzlaşma ummak da çok mümkün değildir gibi geliyor bana. Şimdi bu bakımdan baktığımızda gerçekten de eşit olmayan bir yapıya eşit bir şey uygulamak eşitlik değildir. Yani eğer bir toplumda varlıklı ve varlıksız kesim arasında ciddi bir farklılık var ise eğer burada eşit bir oran getirdiğiniz zaman herkese aslında eşitliği sağlamış oluyorsunuz aksine eşitsizliği artırmış oluyorsunuz çünkü daha düşük gelir düzeyinde olan, daha düşük varlık düzeyinde olan insanlar görece olarak daha fazla ödeme yapmak durumunda kalacaklardır. Dolayısıyla da Türkiye'nin doğrusunu isterseniz vergi sistemi başka sistemler gibi çok adaletsizdir hakikaten yani bir sürü vergileri almaktan imtina ediyoruz ama asgari ücretten vergi alınması konusunda hepimizin bir tür konsensüsü var gibi çünkü asıl gelir oradan geliyor, asıl bütçeye kaynak oradan geliyor bir bakıma. Şimdi, dolayısıyla da eşitsizlikler asıldır değerli arkadaşlar, maalesef öyle. Demin arkadaşımız söyledi, herhangi bir ölçüyle bakarsanız bakın... Üstelik de bir şey daha söyleyeyim size hani AK PARTİ'li arkadaşları ilgilendirir diye düşünüyorum. İktidara geldiğinizde Gini katsayısı düştü yani bir eşitlik sağladınız toplumda esas itibarıyla fakat son 2015'ten sonra baktığımızda Gini katsayısı yüzde 40'ları aşmak üzere yine gelir dağılımı bozulduğuna işaret eden bir gelişmeye tekabül ediyor.

Şimdi, bir şeyden daha bahsedeceğim. Bu Durmuş Yılmaz Hocanın sözleriyle bağlantılı olarak söyleyeceğim. Bu yasa önerisinde kısa vadeli bir perspektif içinde devletin bütçe ihtiyaçları düşünülerek alacaklarının tahsil edilmesini kolaylaştırmak bakımından düşünülerek yapılmış olan bir yasa ve bu AK PARTİ hükümetlerinde 9 tane olmuş zaten fakat değerli arkadaşlar, şöyle bir durum ortaya çıkıyor: İnsanlar vergi vermek istemiyorlar. Neden istemiyorlar biliyor musunuz? Bunu sosyolojik olarak baktığınızda insanlar devlete güvenmiyor aslında yani benim devletim diye bakmıyor, korkarak bakıyor devlete. Türkiye kayıt dışılıkta dünyanın en önde gelen ülkelerinden biridir biliyorsunuz. Neden kayıt dışılık vardır diye bir tartışmaya baktığınızda doğrusunu isterseniz ben şimdiye kadar bir sosyolojik yaklaşım yapan insan, akademisyen görmedim ama dibinde esas itibarıyla kayıt dışılığın da vergiden kaçınmanın da dibinde toplumun devletle ilişkisinin yanlış kurulmuş olmasıdır. Yani toplum, devleti tümüyle benimsiyor değil. Bu, Türkiye toplumunun temel meselelerinden biri, temel sorunlarından biri. Dolayısıyla da bu meselenin giderilmesine yönelik bir perspektifle, uzun vadeli bir bakış açısıyla önlemler alınması gerekirken, sizin yaklaşımınız maalesef yirmi yıldan bu yana baktığımızda hep günü kurtarmak üzerine yapıldı. Bunu sadece ekonomiyle ilgili olarak söylemiyorum, siyasi olarak da böyle. Kürt meselesinin üzerine gitme konusu, Alevi meselesinin üzerine gitme konusu ve diğer başka konularda da benim gördüğüm kadarıyla yaklaşıyorsunuz ama değişimin gerekli olduğu momentte de kaçırıyorsunuz bence. Dolayısıyla da bu vergi, bu kanun teklifi birçok insanı rahatlatacaktır. Esas itibarıyla söylemeye çalıştığım, yaratacağı eşitsizliklerin dışında, asıl hepimizin düşünmesi gereken esasında bu yaptığımız, Türkiye toplumunun tarihsel gelişimi içindeki yoluna büyük bir tekme atmak gibi geliyor bana. Yani düzeltmek değil, devleti toplumla daha bütünleşmiş bir çerçevede, tarih içinde gelişmesini sağlamak yerine buna engel olacak bir yasayı gündeme getirmiş olduk.

Dediğim gibi ben bu konuşmaları tutanaklar için yaptım hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, Mehmet Bey'e söz veriyorum.

Sayın Mehmet Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, sanıyorum, cumhuriyet tarihinde bendeki şeyler yanlış değilse 38'inci kere varlık barışı ve vergi affı gibi bir çalışma yapıyoruz. Sizin döneminizden, 2003'ten bu yana varlık barışlarını da katarsanız bu, 11'inci düzenleme değerli arkadaşlar.

Tabii, bu yoğunluk, işlerin iyi gitmediğini gösteriyor. Her sefer de bir gerekçe buldunuz değişik sebeplerden dolayı, aslında işlerin iyi gitmediğini itiraf ettiniz. "Vatandaşın talebidir." diye işlerin iyi gitmediğini, bir şekilde dünyadaki dalgalanmalar dolayısıyla krizlerin olduğunu filan söylediniz. Zaten sizin bir hata yapmanız falan mümkün değil -bu iktidarın, bu heyetin- işte bir şeyler çıkıyor, bahane çıkıyor. Bu sefer de işte bir buçuk seneye, iki seneye yakın... Covid dolayısıyla yapılıyor ve bu gelen düzenleme de bir önceki -vergi affı diyelim- vergi affında olduğu gibi... Covid dolayısıyla bunları yaptınız.

Değerli arkadaşlar, önce teklifle ilgili birkaç cümle söyleyeyim. Yani tabii, siyaseten karşı çıkamıyoruz, böyle bir şey olur mu falan çünkü büyük bir kesim bunu bekliyor, dolayısıyla biz de siyasiyiz zaten bir şey yapsak hemen "Cumhuriyet Halk Partisi karşı çıktı." falan diyor iktidar, sesimizi çıkarmıyoruz ama büyük bir adaletsizliğe imza atacağınızı ben ifade etmek istiyorum. Niye? Çünkü bu memlekette gerçekten vergiyle ilgili vatandaşın vergiye karşı bir soğukluğu var. Sadece bu memlekette değil, bütün dünyada böyle. Sanki geliyor zorla devlet alıyormuş gibi, niye vereyim falan gibi. Böyle bir yaklaşım var. Bu sebepten dolayı bir kısım yurttaş... Ha, başka sebepleri de, gerçek sebepleri de olan, sıkıntısı olan, işte o ülkede ortaya çıkan, Covid ya da başka sebeplerle ortaya çıkan kriz dolayısıyla ödeyemeyen, zor duruma düşen insanlar da var ama bütün bunlara rağmen gerçekten düzenli olarak vergi ödeyen insanlar var bu ülkede. Nitekim, sanıyorum bir düzenlemede vergi ödeyenlere de bir prim mi ne, yüzde 2-3 gibi bir şey getirilmişti, onlara da haksızlık, adaletsizlik olmasın diye. Ya, bu adaletsizlik! Ben, vergimi ödüyorum, siz, birisi ödemiyor. Kim ölçecek? Yani vardı, yoktu, ödemiyor, işte krizden ödemiyor. Bunu kimse ölçemiyor. Dolayısıyla burada bir haksızlık, adaletsizlik yapılıyor. Ama tabii, Parlamento dediğimiz kurum böyle şeyleri yapma hakkına sahiptir. Başka bir tane, büyük bir yanlış bence, matrah artırımı falan...

Değerli arkadaşlar, bu ülkede vergiyi ödememek, geciktirmek ayrı bir şeydir, vergide hile yapmak, sahtecilik yapmak ayrı bir şeydir. Şimdi, bu matrah artırımıyla yapılan şey, yeniden değerlendirmelerle de aynı şeyler yapılıyor... Kim sahtecilik yaptı, kim yapmadı o anlamda bir şey söylemiyorum ama dünya kadar vergi incelemesi yapıyor maliye, şüpheleniyor vergi dairesi. Birtakım bulgulardan hareketle geriye doğru inceleme yapıyor, işte sahte faturalar buluyor, başka usulsüzlükler buluyor. Şimdi, biz bunu yaparak, kanun çıkararak onları da bir şekilde affediyoruz. Bakın, bir tarihte, bir ilçe nüfusunu bire katlamıştı. Yani, diyelim ki 20 bin nüfusu varken bir anda 40 bin yapmıştı. Bitişikteki ilçe de 8 binde kalmıştı. O belediye başkanıyla tartışmıştım. O zaman da biz, böyle çok idealist bir şekilde Refah Partisi'nde falan iktidara geliyorduk, dünyayı dümdüz ediyorduk böyle, adaleti ayağa kaldıracaktık falan. "Ya, senin yaptığın ne, bu ne kardeşim!" falan diyor, gülüyordu. "Ne var, bunu yaptık ama devletten aldık." diyor. Ya, kul hakkı, öbür ilçeye gitmedi, sizin yaptığınız bu kul hakkı arkadaşlar, onun altını çizmek istiyorum. Bu yapılan her şey doğrudur, popülizme göre doğrudur. Vergisini ödemiş insanlar için de çok büyük haksızlık yapılıyor, eşitlik ilkesine aykırıdır bu yaptığınız.

Covid gerekçesine gelince değerli arkadaşlarım, Covid olmadan da Türkiye ekonomisinde çok ciddi problemler vardı. Şu anda, Türkiye ekonomisinin yaşamış olduğu ciddi problemlerin altında, esas sebep Covid falan değil, Covid'in bizi bir krizde yakalıyor olması. Biraz evvel Sayın Başkanımız, arkadaşımız Süleyman Bey'in konuşmasına "Konu dışı:" diye müdahale etmeye kalktı. Arkadaşlar, hiçbir şey konu dışı değil. Şimdi, benim elimde bir kâğıt var, Başkana göre konu dışı, diyor ki: "2021 yılı için 1 milyon 317 bin yolcu garanti edilmişti Zafer Havaalanına. Dört ayda 61 yolcu uğradı."

Şimdi, bu konu dışı mıdır arkadaşlar? Türkiye’de yaşanan ekonomik sıkıntı bizi ikide bir vergi affı düzenlemesine iten sebepleri en temellerinden değil mi? Türkiye’nin kaynaklarının yanlış kullanılması. Çarçur edilmesi, çalınması, matrahıyla paylaşılması gibi bir şey demiyorum, yanlış kullanılmasından kaynaklanan bir şey. Sayın Cumhurbaşkanı, bugünkü konuşmasında dedi ki: “Covid döneminde, pandemi döneminde hibe edilen tutar yıl sonuna kadar -böyle bir hesapta görmemiştim- 101 milyar TL olacak.” dedi. Değerli arkadaşlarım, öyle değil, şu anda 64-65 milyar TL’lik direkt vatandaşa, esnafa, işsiz kalana dağıtılan paralar var. IMF’nin de bu konuda rakamı var, Türkiye’nin rakamlarını da topladığınız zaman aşağı yukarı bu çıkıyor, 60-70 milyar TL civarında bir yardım yapılmış. Dolayısıyla bu yardımdan dolayı da hiçbir problem ortaya çıkmıyor çünkü dünyaya baktığınız zaman da bu yardım bizim gibi ülkeler arasında Meksika’dan sonra sondan 2’nci geliyoruz. Yani durum budur, öyle büyük bir yardım filan da yapılmamış. Üstelik de bütçe kaynakları filan da kullanılmamış. Bunun için kullanılan kaynakların büyük çoğunluğu işsizlik fonu, bir de IBAN var, bunu da unutmadık, tarihe geçtiniz. Böyle bir dönemde vatandaşa IBAN gönderip “Para gönderin.” demeyle Türkiye Cumhuriyeti Devleti ciddi bir şekilde tarihe geçmiştir. Bu kaynaklar kullanılmıştır. Ha, siz ne yaptınız? Yaptığınız bu işten dolayı şu anda yaşanan krizin temelinde şu var: Kredi kullandırdığınız. Nasıl kredi kullandırdınız? Yağdırdınız kredileri, sadece bireysel krediler falan değil ticari kredilerde kullandırdınız. Niçin kullandırdınız? Bu şu anda tartışılmakta olan kayıp ya da ne oldu falan dedğimiz, Merkez Bankasının kaynakları nasıl bu duruma geldi dedğimiz 128 milyar dolar tartışmasıyla da çok yakından ilgilidir.

Bakın, arkadaşlar, siz gittiniz, mevcut enflasyonun, piyasa faizlerinin çok altında faizlerle müthiş bir şekilde kredi kullandınız ve bu krediler de sahibine, yerine gitmedi. Tüketici kredileriyle ilgili yapılan harcamalar sıkıntılar şimdi karşımıza gelecek, daha büyük bir şekilde gelecek. Onlar nasıl ödenecek, ne şekilde ödenecek? Onlar karşımıza gelecek ama esas problem ticari amaçla kullandığınız kredilerdir. O dönem 2 sebepten dolayı, 1) Ekonomide size güvenilmediğinden dolayı. İkincisi de; pandemi nedeniyle vatandaşın öyle, yatırımda falan hiçbir şekilde gözü yoktu, talebi de yoktu. Verdiğiniz krediler büyük ölçüde, hani, işte, dolar yükselmesin diye sürekli şekilde değişik yöntemlerle, birtakım platformlardan yasal mıdır değil midir, işte, protokollerle Merkez Bankasının dolarının çarçur edildiği dönemlerde sizin verdiğiniz kredilerle insanlar gitti, döviz aldılar, altın aldılar ve onların şeylerini şimdi çekmeye devam ediyoruz. Nereye gitti falan... Aslında, hem Cumhurbaşkanı hem de bakanların bazıları bunu itiraf da ettiler. “Her evdedir.” dedi birisi. Merkez Bankası Başkanı: “Canım, bir yere gitmedi.” dedi “Bizdedir.” falan. Bizdedir ama bu sıkıntıları bir şekilde yaşamaya devam ediyoruz.

Değerli arkadaşlarım, bu şeyler, bu şekilde vergi barışı, yani ne diyelim, vergi affı gibi şeyler getirmeye devam edebiliyoruz, ederiz, içeride birtakım dengeler kurabiliriz ama Türkiye’nin en temel problemlerinin başında değerli arkadaşlarım, borçları geliyor, Türkiye’nin dış borçları geliyor. Çok önemli bunlar. Dış borçlarla ilgili ne yapacaksınız? Bakın, Türkiye’nin borç paraya ihtiyacı olduğunu herkes biliyor. Bir ülkeye, dünyada parası olan çevreler, “finansör”ler, kapitalistler, sermayedarlar, para vermek için bakarlar yani Merkez Bankasında ne var. Yani Merkez Bankası rezervi deyip de geçmeyin. Ona bakarlar. İkincisi de; sizin ekonomik ve siyasal olarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bekaroğlu, bitirebilirseniz...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bitiriyorum.

Bu iki durumda da Türkiye dibe vurmuş vaziyette. Bu sebepten dolayı, Türkiye’nin 450 milyar; ki bundan 190 milyar doları kısa vadeli, bir sene içinde ödenmesi ya da halledilmesi gerekli borçlardır. Bu borçlarla ilgili ne yapacaksınız? Var mı? Ha, şu ana kadar, tabii, siz brüt rezervler dolayısıyla bir şekilde bu borçları çeviriyorsunuz yani, vadesi gelenleri, hem özel sektör hem de devlet bir şekilde

çeviriyor ama nereye kadar gidecek değerli arkadaşlarımız yani? Bu konuda çok fazla bir şey bilmiyoruz. Şu anda, biz bu borçları, diyelim ki yüzde 3 faizle -dolar bazında diyorum- almış olduğumuz bu borçları, dış borçları şu anda -yüzde 6 artık kalmadı- yüzde 7-8 ve 20 arasında faizle geri ödüyoruz. Ya, niye? Sizin yaptığınız yanlışlardan dolayı. Bugün yaptığınız yanlışla benzer yanlışlarınızdan dolayı, ekonomiyi yönetememenizden dolayı. Aslında, 2011 seçimlerinden sonra yöneliminizi kaybetmenizden dolayı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Toparlayabilirsek...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bitiriyorum, son cümleleri söylüyorum.

Bütün bu maliyetler ekleniyor ve bizim Türkiye Cumhuriyeti devletinin çok ihtiyacı olan, olmazsa olmazı olan, olmazsa, bir şekilde durursa iflasa sürüklenecek olan dış borçlarımızı bize benzer ülkelerin bulduklarından kat kat fazla faizlerle ödemek durumunda kalıyoruz ve bunun sorumlusu sizsiniz değerli arkadaşlarımız yani. “Biz değiliz.” falan değil, tek tek sizsiniz, burada el kaldıran arkadaşlardır ve bu, kul hakkı içeriyor burada çünkü sizin yaptığınız bu düzenlemelerden dolayı başkası zarar görüyor, yani onun hakkını bir şekilde gasbetmiş oluyorsunuz yasa yaparken.

Saygılarımla.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyorum Mehmet Bey.

Şimdi, Erhan Usta Bey’e söz veriyorum geneli üzerinde.

Buyurun lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; ben de sözlerime başlarken hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, arkadaşlarımız da ifade etti, farklı sayılar var ama benim elimdeki sayı da; AK PARTİ döneminde 9’uncu yapılandırmayı yapıyoruz herhâlde. Uzatılanlarla birlikte -belki- 11 mi oluyor, nasıl oluyor onu da tam bilmiyorum, belki ona ilişkin bir bilgi vermekte fayda var. Yani AK PARTİ hükümetleri döneminde kaç defa yapılandırma yapıldı. Yani şu: Rakamını bilmeyecek kadar çok bu iş yapıldı. Tabii, son beş yılda da 5’inci olması, yani her yıla bir tane düşüyor, hele son döneme bakarsak altı ayda bir yapılandırma gibi bir noktaya niye geldik? Bunun bir defa -Durmuş Bey de ifade etti- çok iyi analiz edilmesi gerekiyor. Yani bu, hakikaten, şimdi gerekçe geleceğim, buraya ilişkin itirazlara geleceğim. Mesela pandemi diyorsunuz, arkadaşlar kasımda çıkardığımızda pandemi yok muydu? Yani tam rakamları mukayese edemiyoruz çünkü “kasımda hasta sayısı” filan diyorsunuz, istatistiklerle oynama âdetten biliyorsunuz ama aralıkta vaka sayısına geçilmiş. Ben baktım aralıkta 777 bin toplam vaka var yani şeyi hemen çıkarmamızın ötesinde. Şimdi mayıs ayında yirmi beş gün, üç yüz seksen üç gün, şimdi 7-8 binden bir 40-50 bin daha gelse yani 400 bin civarında yani pandemiye diğer kanunu çıkardığımız dönemde pandemi çok daha fazla yani salgın çok daha fazla. Kaldı ki biz size o dönemde bunu söyledik; önergelerimiz reddolundu bizim.

Vedat Bey, siz, belki o kısımda yoktunuz. Biz bakın, yani pandemi var, devam ediyor ve devam edecek; gelin, şu yapılandırmanın ilk taksitini böyle ocakta şubatta falan değil, bunları öteleyelim dedik, önergeler verdik ama hiç dikkate alınmadı. Şimdi “Gelin.” diyor... Yani komik duruma düşüyorsunuz da onu söylemeye çalışıyorum. Pandemi diye bir gerekçe sunuluyor. Şimdi, burada, geçen seferkinden farklı ne var? Matrah farkı var. Matrah farkının, bana söyler misiniz, pandemiyle ne alakası var? Yani 2016’dan beri insanların bir anlamda, işte, kayıt dışı kazançlarını aklama operasyonu olan matrah farkının -Allah rızası için bir kişi bana söylesin- pandemiyle ne ilgisi var arkadaşlar? Gerekçenizi hiç olmazsa düzgün yazın. Yani, şimdi, böyle olunca tabii, birbirimize şeyimiz de kalmıyor, inandırıcılığımız

da kalmıyor, kamu yönetiminin inandırıcılığı kalmıyor ve yasama faaliyeti yapanların inandırıcılığı kalmıyor. Evet, bu, her ne kadar Bakanlıktan gelmiş olsa da bir sayın milletvekilimiz tarafından bir kanun teklifi ve bunu yüce Meclis dediğimiz, Gazi Meclis dediğimiz Meclis kabul edecek ama bunun gerekçesi çok tuhaf. Birbirimize daha samimi olmakta fayda var. Yani bunlar bilinen şeyler, dolayısıyla bunu özellikle bir defa tespit edelim, bu işin pandemiyle alakası yok. Buna rağmen pandemiyle... Bak, diyorum ki matrah farkından dolayı, bir, pandemiyle alakası yok bu işin. Burada kasıma göre en büyük belirgin farklılık matrah farkı meselesi orada yoktu, şimdi buraya getirildi.

İkincisi: Vaka sayısı o kanun çıktığı zaman çok daha fazlaydı, şu anda daha az; dolayısıyla pandemi gerekçe olamaz. Üçüncüsü: Madem pandemi gerekçe, o zaman pandemiden kaynaklanan vergi aksamalarını, vergi ödeyememe veya sigorta ödeyememe veya diğer diğer kamu yükümlüklerini yerine getirememe durumunu kapsayalım burada; mesela onları faizsiz erteleyelim. Niye onlara Yİ-ÜFE filan koyuyoruz, değil mi? Eğer pandemiyle alakalıysa... Çünkü bizim de bir siyasi parti olarak zaten bu tür taleplerimiz olmuştur. İnsanlar açlıktan kırılıyor ya, insanların açlıkla imtihan edildiği bir şeyi yaşıyoruz, özellikle esnaf açısından. Hani diğeri, sabit geliri olan, iyi kötü bir geliri var, sosyal yardımla yaşayan, iyi kötü devletten aldığı bir sosyal yardım var ama esnafın durumu hakikaten çok fena, esnaf zekâta muhtaç diyoruz. Şimdi, esnaf kirasını ödeyemiyor, kira stopajını istiyoruz. E gelin onu silelim, hatta silmeye varız bakın ama pandemiyle ilgili kısım için bunu söylüyorum veya pandemiden etkilenmeyenler için söylüyorum. Ama, şimdi, tamamen bunların dışına çıkıyoruz, bir gerekçeye “pandemi” yazılıyor. Bunu anlamak mümkün değil arkadaşlar, saygınlığımızı yitiriyoruz.

Şimdi, daha temeline geliyorum. Yani eğer bir hükûmet 8, 10, 11, kaçsa bunun sayısı, yani yirmi yıllık, on dokuz yıllık dönemde bu kadar çok bu tür yapılandırma veya işte vergi affı... Vergi affı diyeceğiz ama vergi affı var burada. İnceleme hatta, inceleme muafiyeti getirmek zorunda kalıyorsa başka bir sorun var demektir. 1) Bir defa insanların ödeyememe durumu var. Şimdi, bunların şeyleri bize, alt sınırları verilmiş olsa onları göreceğiz. Bir ödeyememe durumu: Bu masum hâl, yani bu gelir yetersizliğinden kaynaklanıyor. 2) E, bu kadar çok vergi affı çıkardığımız için bunu istismar eden bir kesim var. Şimdi, ben milletvekili olarak, bir kısım seçmenlerimize mahcup oldum, niye mahcup oldum? İşte, geçen kasımdaki şeyi çıkardık, piyasadan bize insanlar soruyor, ticaretle uğraşanlar. “Ya, bu matrah artırımı işi çıkacak mı?” falan... Yok dedim, artık daha çıktı, bundan sonra matrah artırımı falan çıkmaz dedik biz. “Yok, çıkacak, çıkacak.” dedi. Ya, piyasa bizden iyi biliyor arkadaşlar, nasıl oluyor? Bunun sözünü kim veriyor piyasaya? Şimdi, siz bunu böyle söylerseniz, bu adam 2020 nihai beyannamesini verdiği doğru bir vergi beyan eder mi ya! Yapmayın Allah aşkına! Yapmayın Allah aşkına! Piyasa biliyordu bunu Sayın Başkan. Hakikaten ben mahcup oldum gittiğim yerlerde. Şimdi, o insanları görsem “Nasıl milletvekilisin sen, biz senden daha iyi biliyoruz.” diyecek insanlar bize. Şimdi, böyle durumlarla karşılaşıyoruz. Bu da işin bir boyutu, şimdi diğer tarafına geliyorum. Hakikaten buradaki meselenin iyi tahlil edilmesi lazım, iyi analiz edilmesi lazım. Analiz kabiliyeti var mı Hükûmetinizin, onu bilmiyorum, bana göre yok ama bunu söylemek benim üzerimde bir mükellefiyet. Yani bunun analizini yapacak, şurada doğru düzgün rakamı verecek bürokratiniz yok. Geçen gün sordum kurumlar vergisinde, hâlâ gelmedi cevabı Sayın Bakan Yardımcısı. Kurumlar vergisini artırıyorsunuz, neyini tahlil ettiniz, neyini analiz ettiniz? İlk bin mükellefin kurumlar vergisi tahsilatı içerisindeki payı nedir dedim. Bunu koskoca Gelir İdaresi Başkanlığı 40 bin çalışanıyla bana veremiyor, artı Maliye Bakanlığı; böyle bir şey olmaz. Dolayısıyla bunun tahlilini yapamazsınız ama yine Erol Bey’in dediği gibi, tutanaklara geçsin, belki yarın bir gün birisi gelir de bunları yapar.

Şimdi, buradaki problem, bir defa, bir, insanların gelirinin düşük olması; iki, makroekonomik istikrarsızlık Vedat Bey. Yani bunlarla çözemeyiz, altı ay sonra bir daha ihtiyaç olacak, emin olun, bir daha ihtiyaç olacak. Yani ekonomiye bir istikrar kazandırmamız lazım ve istikrarın içerisine -Durmuş

Bey'in ifade ettiği- Türkiye'yi yüksek bir büyüme patikası içerisinde sokmamız lazım ve bütün bunları yaparken üzüldüğüm nokta şu: Yani hiç mi adalet boyutu gözetilmez? Hani bir şey yapıyoruz; tamam, zorlukları var, piyasada beklenti oluştu, efendim şu var; devletin paraya ihtiyacı var... Devletin paraya ihtiyacı var mı, yok mu, onu da bilmiyorum. Vergi rakamları bu kadar arttıysa onu da sormak lazım. Bu ÖTV zammını niye yaptığınız arkadaşlar? Yani yüzde 40'ların üzerinde... Yüzde kaç ilk dört ayda vergi artışı? Bu vergi artışıyla övünüyoruz bugün, bu güzel bir şey olarak söyleniliyor, o zaman niye ÖTV'yi artırıp da yıllık 26 milyar TL bu milletin sırtına bindirdiniz, tepeden turnağa her şeye zam gelecek şimdi, bir yandan da enflasyonu düşürmek için faizi artırmak durumunda kalacağız veya başka şeye veya niye o zaman bunları çıkartıyoruz? Artık, piyasada vergi ödeme şeyi filan kalmadı. Bu beklentiyi kırmak artık zaten mümkün değil de hiç olmazsa şunu altı ayda bir olacak şekilde bir beklenti oluşturmayın lütfen. Yani dolayısıyla bundan sonra bu tür yapılan işlerin hepsi... Bakın yani nihayetinde geline nokta da şunu biz de söyleyemiyoruz: "Çıkmasın bu tamamen." biz de diyemiyoruz. Siyasi güdülerin dışında bir şey için söylüyorum. Bu kadar sıkıntı var, bu kadar niza var idare ile şey arasında. Yani hani her defasında bir "son kez" söyleniyor ya yani şunu en güçlü ağızdan bir söylettirelim, olmazsa hep beraber gelelim, Anayasa'ya bir hüküm yazalım: "Bu ülkede vergi affı çıkartılmayacaktır." diye, ondan sonra da bu paraları tahsil edelim. Ne yapıyoruz şimdi tabii bir de? Yani hep kümestekilerle uğraşıyoruz. Ya, hiç kimse biraz daha vergiyi şu tabana yayalım veya yeni gelir unsurları var... İşte, kırk defa söyledik, rant vergisi var arkadaşlar, kentsel rantlar var, milyarlarca dolar yıllık rant oluşuyor ve devlet buradan bir kuruş para almıyor. Yani belediye şuraya bir asfalt yapsa "harcamalara katılma payı" adı altında o asfalttan dolayı harç alabiliyor bizden ama şuraya getirse, evimin önünden metro geçirse veya arsamin imarını 1'den 50'ye yükseltse beş kuruşu legal olarak devlet para alamıyor. Niye Maliye Bakanlığı bunu düşünmüyor? Onuncu Kalkınma Planı'nda biz yazdık. Onuncu Kalkınma Planı'nın bütün kurgusu bunun üzerineydi. E, tabii, bir sürü başka mesele var yani kentsel rantların vergilendirilmemesinde. Yani bu kadar yolsuzluk ekonomisi nasıl oluşuyor, bunun üzerinden oluşuyor. İşte, yarısı onda kalıyor, yarısı idarecilerde kalıyor, yarısı bilmem kimde kalıyor, nerede kalıyorsa. "Ha, bunlar bizde kalmıyor, biz buna karşıyız." diyorsanız, arkadaşlar, çıkartalım bu kentsel rant vergisini veya bas bas bağırıyoruz, ben bir muhalefet milletvekili olarak söylüyorum. Yani mesela, kurumlar vergisini indirmek istediniz, karşı çıktık, tutanaklar var ya, 5 defa konuşmam var. Ben bilmiyor muyum, 940 bin mükellefin gönlüne girelim, biz de oradan bir kazanç sağlayalım, siyasi rant elde edelim diye ama dürüst olmamız lazım ve ülkenin faydasını tamamen bir kenara bırakarak bir şey yapamayız ki. Şimdi, söylüyoruz, ben diyorum ki menkul sermaye iratları bu ülkede daha fazla vergilendirilmeli arkadaşlar; kimisinden sıfır vergi alıyorsunuz, kimisinden çok düşük vergi alıyorsunuz. Niye almıyorsunuz? Ha bire milletin üzerine biniyoruz, biniyoruz da yani şu bir kısım üst gelir grupları yani faiz rantı diyelim oraya, az önceki söylediğim imar rantıydı, faiz rantı faiz geliri elde edenler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Ben de heyecanlandım, vakit de nasıl geçti anlamadım, bir sürü söyleyeceğimiz şey vardı ama maddelerde söyleriz artık.

Şimdi, bunun üzerine gidelim, şu menkul sermaye iratlarının. Bakın, hani öneri söylemiyorsun, hep eleştiriyorsun diyorsunuz ya, eleştirmiyorum, öneri söylüyorum. Yani açın bakın, Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesiydi, herhâlde yanlış hatırlamıyorsam. Yani orayı bir gözden geçirelim, bir önümüze koyalım. Biz 2006 yılında bu menkul sermaye iratlarında beyan usulüne geçmeyi sizin Hükümetiniz döneminde bu ülke tartıştı, tam ucundan döndü yani neredeyse çıkacaktı. Aradan kaç yıl geçtikten sonra... Geçen de biliyorsunuz bir kanunla on yıl uzattık onu. Yazıktır, günahıdır. Burada ciddi vergi avantajı sağlıyoruz yani kimisinden hiç almıyoruz, kimisinden de yüzde 3, 5 en fazla yüzde 10 vergi alıyoruz. Kimler bunlar? Çok üst gelir grubu yani faiz geliri elde eden kesim veya faiz diye

tanımlayabileceğimiz diğer unsurlar, tek tek saymayacağım. Bunların üzerine gidelim, bütün dünyada bunlar bizden çok daha fazla vergilendiriliyor, 2, 3 katı fazla vergilendiriliyor, hele hele şu pandemi döneminde değil mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Erhan Bey, biz kısım görüşlerinizi de maddelere bırakırsanız sevinirim.

ERHAN USTA (Samsun) – Bırakacağım Sayın Başkan, zaten birçoğu sonraya kalacak.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Toparlarsanız...

ERHAN USTA (Samsun) – Yani dolayısıyla şunu söylüyorum: Son konu da o, onu ilk maddede söyleyeceğim, buraya ama bir not düşmek için... Diğer bir unsur da vergileri nereye harcadığımıza bakmamız lazım. Yani vergiyi adaletsiz topluyoruz, bilmem ne yapıyoruz, bir de harcama boyutuna bakmamız lazım, onu da diye konuşmalarında ifade edeceğim.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Emine Emecan’a söz veriyorum geneli üzerinde.

Buyurun lütfen.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan Yardımcılarımız, değerli teklif sahibi milletvekillerimiz, değerli Komisyon üyelerimiz, değerli basın mensuplarımız ve kamudan gelen değerli arkadaşlarımız; öncelikle hepinizi saygıyla hürmetle selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi, getirilen teklif -teklifi getiren, düzenleyen arkadaşlarımıza da teşekkür ediyorum bu arada- Covid-19 salgınının ülke ekonomisinin etkilerini azaltmak, istihdamı ve üretimi korumak ve vatandaşların salgından en az şekilde etkilenmesini sağlamak için alınan önlemlerle ilgili. Genel gerekçede uzun uzun bu şekilde yazılıyor. Ancak baktığımız zaman, hakikaten 2003 yılından beri yani AKP iktidarının başa gelmesinden bu yana Türkiye Büyük Millet Meclisinde 9 yapılandırma yapıldığını görüyoruz. Sonuçlarına geleceğim. Acaba ülkenin yönetim sistemi ve vergi sistemimiz düzgün olsaydı bu yapılandırmalara bu kadar ihtiyaç duyulur muydu, her bir yapılandırmadan sonra tekrar yapılandırma çıkarmak gerekir miydi, onu da bir analiz etmek gerekiyor gerçekten. Şimdi, vergi sistemi dediğimiz zaman, vergiyi niçin topluyor devlet? Kamu hizmetlerini finanse etmek için Çünkü devletin en önemli kaynağı nedir? Vergi gelirleridir ve aynı zamanda, bir vergi sistemi ne yapar? Servet dağılımındaki adaletsizliklerin azaltılması adına da çok önemli bir mekanizmadır. Şimdi, ekonomik istikrarın sağlanması açısından da vergisel tedbirleri kullanır yönetimler ve ülkeyi yönetenler tarafından iktisadi büyümenin nasıl sağlanacağı da vergisel düzenlemelerle belirlenmektedir yani araçlardan bir tanesi ve önemli bir tanesidir vergi düzenlemeleri. İşte, tasarrufu teşvik edecek şekilde mi düzenlenecek, teknolojik birikimi mi teşvik edecek vergi düzenlemeleri? Öyle değil mi Sayın Vekilim; nüfus politikaları nüfus politikalarını bile vergi düzenlemeleriyle belirleyebiliyoruz yani bu kadar önemli.

Diğer önemli bir şey de: “Bir vergi sistemi adil, eşitlikçi olmalı ve ödeme gücüyle orantılı olmalıdır.” denir yani vergi sistemiyle ilgili ortalama söyleyebileceğimiz şeyler bunlar. Şimdi, peki, Türkiye’deki durum böyle mi diye baktığımızda, örneğin, bugüne kadar yapılan yapılandırmaları ve şu getirilen yapılandırmayı da incelediğimiz zaman, vergi alacağı kaynağından, maaşından kesilen çalışan bir kişi vergi aflarından yararlanamıyor maalesef. Biz, burada -evet, belki yapılması gereken bir düzenleme- bu vergi yapılandırmalarını çıkaracağız ama bir türlü asgari ücretten alınan vergiyi düzenlemiyoruz,

sıfırlayamıyoruz. Asgari ücretle çalışan emekçi kesimlerin, ücretli kesimlerin üzerindeki bu yük hâlâ devam ediyor. Mesela, vergisini zamanında ödeyen ile ödemeyen arasında adaletsizlikler de devam ediyor. Diğer konuşmacılarımız da bu konuya çok geniş bir şekilde yer verdiler. Bu adaletsizlikler de sürekli yapılandırma çıkarıldıkça artıyor. Devletin ihtiyacı olan vergiler de bu arada toparlanamıyor, gelir dağılımındaki adaletsizlik de elbette bu süreçte giderek artıyor.

Şimdi, yine mesela gerekçede şöyle bir bölüm var, o şekilde düzenlenmiş zaten teklif: Hazırlanan teklifle 7256 sayılı Kanun'un kapsamından sonraki dönemlerden borcu bulunan vatandaşlar ile 7256 sayılı Kanun'dan yararlanmak üzere başvurduğu hâlde gerekli ödemeleri yapamaması nedeniyle kanunu ihlal etmiş olanları da kapsayacak şekilde kesinleşmiş alacaklar için yeniden yapılandırma düzenlemesi yapılması amaçlanmıştır.” diyor. Şimdi sizin dağıttığınız belgelere baktığımız zaman 7256 sayılı Kanun'un, 2 şeyde veriler farklı mı? Oranlar yakın olduğu için, çok uzak olmadığı için. Birisinde mesela tahsilat oranı yüzde 13,30; diğerinde yüzde 14,5 olarak görünüyor.

Şimdi, burada mesela 2011'deki yapılandırmaya baktığımızda tahsilat oranı yüzde 55'ken giderek düşmüş. Yani 2014'te 29,62; 2016,2017,2018'de 21,75'e giderek azalarak ve şu anda hâlâ da devam ediyor ödemeleri, ancak yüzde 13,30'unu tahsil edebilmişiz. Şimdi, bu bana şu soruyu sorduruyor, şuradaki şu cümle: Biz bu kanunu çıkardıktan sonra -30 Hazirana kadar olan borçlarla ilgili yapılandırma- 30 Hazirandan sonraki vatandaşın ödeyemeyeceği vergiler, cezalar, bunlarla ilgili ne zaman yeni bir yapılandırma gelecek Sayın Vekilim? Çünkü bu işin sonu oraya gider, bu işin sonu oraya gider. Biz bugün bu yapılandırmaları burada konuşuruz, anlarız, geçiririz belki ama bu işin sonu oraya gider çünkü artık Türkiye'de normal koşullarda vergi toplanamaz hâle gelinmiştir, vergi mükellefleri yeniden yapılandırdıkları borçlarının taksitlerini öderken normal vergi borçları üstüne biniyor, bu sefer bunları ödeyemiyorlar ve böyle bir kısır döngünün içine düşmüş durumdayız. Yani neredeyse vergiyi vergi affı çıkararak tahsil etmek normal, zamanında tahsil etmek ise istisna hâline gelmiştir. Şu andaki içinde bulunduğumuz durum budur. Şimdi, değerli arkadaşlar, bunları da göz önüne alarak bu teklifi değerlendirmemiz gerekiyor.

Şimdi, teklifin içeriğine baktığımız zaman, evet bütün kesinleşmiş, kesinleşmemiş kamu alacakları yeniden yapılandırılıyor, inceleme ve dava aşamasında olanlar kapsamda, matrah ve vergi artırımı getiriliyor, kayıt dışına af getiriliyor, özellikle şirketlerin bilançolarında yer almayan gayrimenkuller ve amortismanlarla ilgili bilançolar gerçeği yansıtacak hâle getirilecek gördüğüm kadarıyla, stok affı getiriliyor, SGK'nin alacakları yeniden yapılandırılıyor, taksit süresi belirleniyor, sicil affı getiriliyor. Şimdi biraz önce dediğim gibi bu yapılandırma sonucunda vatandaşlarımız kendi gelirleri artmayacağı için, çünkü ekonomik önlemler alınmadığı için, yapısal sorunlar çözülmediği için bu borçlarını da yine ödeyemeyecekler.

Bir diğer nokta: Bu kayıt dışına af, stok affı gibi konular, mesela bir de matrah ve vergi artırımı ile stok affının Covid-19 salgınıyla ilgisini ben de açıkçası çok kuramadım, bu konuda da arkadaşlar bilgi verilerse sevinirim.

Son olarak şunu söylemek istiyorum: Bu teklifle getirilen yapılandırma, evet, şu an zor durumda olan mükellefleri rahatlatacaktır, bu nedenle elbette olumlu bakıyoruz, önerilerimiz olacaktır tabii maddeler üzerinde. Ancak, sonuç olarak yapılandırma usulleri daha kalıcı ve sürekli olan uygulamalar hâline, daha kalıcı, sürekliliği olan uygulanabilir hâle getirilmediği müddetçe bunun tekrarından kurtulamayacağız.

Vergi reformunun acil ve acil olarak getirilmesi, yapılması gerekiyor, ancak ekonomi yönetimi, yüksek faiz, yüksek enflasyon, yüksek döviz kuru sarmalında devam ettiği sürece mükellef kazanamayacak, kazandığı da bu bahsettiğim 3'lü sarmal içerisinde eriyecektir elde ettiği gelir ve borçlarını yine ödeyemez hâle gelecektir.

Bunun yanında ücretli olarak çalışanların şu an yaşadığı sıkıntılar, Covid'den dolayı iş yeri kapatılmış olan, hiçbir şekilde gelire ulaşamayan vatandaşlarımızın yoksullaşması. Yoksullaşan vatandaşlarımıza bir şey daha eklemek istiyorum: Bakın, çok önemli, bugün yoksulluk tanımına baktığımız zaman bugüne kadar Türkiye'de yoksul olarak tanımladığımız vatandaşlarımızın içine bugüne kadar yoksulluğu tatmamış, bir şekilde ekmek kapısından geçimini sağlayan küçük işletmeler, esnafırm girmiyordu ama bugün artık onlar da yoksul tanımında. O yüzden ülkemizdeki yoksul sayısı da şiddetle ve hızla artmaktadır, bunu da göz önünde bulundurmak gerekmektedir. O nedenle bu teklif düzenlenirken bizim vereceğimiz önergelerin de lütfen dikkate alınmasını ben buradan talep ediyorum. Hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum, süresinde tamamladığınız için de ayrıca teşekkür ediyorum.

Sayın Cavit Arı, buyurun lütfen.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarımız, değerli bürokratlarımız; öncelikle ben de hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Şimdi, tabii ki toplumda bir beklenti hâkimdi, özellikle borcunu ödeyemeyen esnafımızın. Yani bu içinde bulunduğumuz ortamda karşılaştığı sıkıntılardan dolayı da gecikmiş vergileri, SGK, diğer yapılandırmaya tabi olan bu borçlarıyla ilgili bir beklenti içinde olduğunu hepimiz biliyoruz, zaman zaman da biz de bu konuları önergelerle gündeme taşıyıştık her ne kadar reddedilse de. Tabii, bunu sadece Covid'e bağlayıp da gerekçelendirmenin doğru olmadığını ben de bir kez daha ifade etmek istiyorum. Benzer konularda söylediğim gibi: Bakın, ülkede son bir yıldır Covid'le bağlantılı bir süreç yaşıyoruz, sıkıntıları hep beraber görüyoruz ancak bu sıkıntının esas kaynağı bu Covid değil, esas kaynağı şu anki iktidardır. Şu anki iktidar ekonomiyi doğru yönetemediği için bugün çalışan, esnaf, iş adamı, kısacası ülkede hemen hemen herkes sıkıntı içerisinde, ekonomi gerçekten büyük sıkıntı içerisinde. İlk milletvekili seçildiğimiz günlerde de parti bize bir görev vermişti, bütün milletvekili arkadaşlarımızla biz illeri dolaştık. Konumuz neydi? Konumuz 2018 Eylül ayında yaşanmakta olan ekonomik sıkıntının illerdeki yansıması nedir? Sorunlar nelerdir? Çözümlerle ilgili iş dünyası veya esnaflarımız ne düşünüyordu? O tarihte Covid falan yoktu ama bu iktidarın yanlış ekonomi yönetimi vardı, işte esas sorun budur.

Şimdi, bakın, değerli konuşmacı arkadaşlarım da değindiler, ben de değinmek istiyorum: 2011'den bu tarafa, örneğin 6'ncı yapılandırmayı yaşadık, şimdi bu, 7'nci yapılandırma. Şimdi, sizler tarafından verilen bu yapılandırma sonuçlarıyla ilgili şöyle baktığımızda 2011'de yapılmış olan yapılandırmada tahsilat oranının yüzde 55,17'den başlayıp sonraki yıllarda yani 2014, 2016, 2017, 2018, 2020, şimdi de 2021 yani her yıla neredeyse sığdırılmış bir yapılandırma var ama bu yapılandırma oranlarına baktığımızda yüzde 55'le başlayan son 2011'den bu tarafa on yıllık sürece baktığımızda yüzde 29,62; yüzde 25,24'ten en son 2018 yapılandırmasında tahsilat oranının yüzde 21,75 olduğunu görmekteyiz. Şimdi, 2020 yılında yapılan yapılandırma hâlen devam etmektedir, bu nedenle buradaki oranı ifade etmeye şu aşamada gerek yok.

Burada neyi görmekteyiz değerli arkadaşlar? Bakın, bu ülkede sizin yarattığınız tabloyla toplumda bir yapılanma beklentisinin yaşandığı, siyaseten de bu yapılandırmaya cevap vermek zorunda kaldığımızı görüyoruz. Sonuçta bunun 2 tarafı sonucu var; bir taraftan gerçekten iyi niyetli şekilde borcunu ödeyen vatandaşımızın durumu var ama bir taraftan da borcunu ödeyemeyen, iyi niyetli olduğunu varsaydığımız kesim var ancak sizin yapılandırmalarınız genel anlamda şöyle olmakta: Bakın, ilk taksiti herkes bir şekilde ödüyor; 2'nci geliyor, işte, 2'ncisi birazcık zorlanarak ödenmekte; 3'üncüsü de geldiğinde vatandaş tıkanmakta; 4'üncüsü geldiğinde ödeme oranı dibe vurmakta; 5'incisinde zaten bir anlamda esnaf işin peşini bırakıyor, artık ödemiyor. Böyle böyle sonuçta biriken borçlar var ve sonuçta ihtiyaç olan yapılandırmalar var.

Şimdi, biz bugünkü koşullar yönüyle baktığımızda vatandaşımızın bu derdinin eğer yapılanmayla rahatlaması mümkünse... Ki inşallah herkes ödese de rahatlasa ama maalesef ki ekonomi doğru yönetilmediği için bütün sorun çözülüyor. İfade ettiğim gibi, burada sorun tamamen ekonominin sizler tarafından doğru yönetilmeyişinden kaynaklanmaktadır.

Bakın, Sayın Cumhurbaşkanı geçen haftaki açıklamasında aynen şöyle bir cümle kullandı: “Salgının üstesinden hep birlikte hareket edersek gelebiliriz.” Özellikle ekonomik verilerle ilgili açıklama yaparken böyle bir cümle sarf etti.

Bakın, şunu söyleyeyim: Özellikle iktidara mensup, efendim, iktidar dışında herkes bu salgın sürecine riayet etmekte, hemen hemen herkes yasaklara uymakta ama o büyük kongrelerle, kurultaylarla, cenaze törenleriyle uymayanlar sizlersiniz; uymadığımız için de son dönemde -bu on yedi günlük kapanma sürecinden önceki dönemde- ne oldu? Tavan yaptı ve tavan sonucunda içinde bulunduğumuz mevsim gereğince bir turizm sezonunun kaybedilme riskiyle karşı karşıyayız. Bu sürecin 2020'de aniden bastırıldığını varsayarsak turizmde ciddi bir geri düşme söz konusuydu. Hadi 2020'de hazırlıksızdık, şimdi, 2021'de göz göre göre geline bir süreci yaşıyoruz.

Şimdi, turizm sezonunun normalde 1 Nisan itibarıyla başlaması gerekirken -işte, Mayısın 20'lerine geçtik- hâlâ daha tam anlamıyla açılabilmiş bir turizm yoktur. Esnafımız yine sıkıntı yaşamakta, çiftçimiz sıkıntı yaşamakta yani son yapılan desteklemelerin hangi esaslara göre verildiği, ne kadar çare olduğu tartışma konusudur çünkü belli sayıda esnafımıza 5 bin lira, belli sayıda esnafımıza 3 bin lira gibi desteklemeler artık batma noktasına gelmiş; esnaf için kesinlikle ve kesinlikle bir çare değildir. Burada da zaten kime, ne şekilde destek verileceği konusunda doğru bir planlama yapamamaktasınız, onu da ben size söyleyeyim. Bu pandemi süreci içerisinde çalışan, efendim, iş yerleri belli şekilde açık, para kazanmış esnafın içerisinde de bu destekten yararlanan olduğu gibi bir yıla yakındır kapalı esnafımızın 3 bin lirayı, 5 bin lirayı alabilir vaziyete gelmesi yeterli değildir. Doğru planlamayla gerçekten ihtiyaç sahibi olana sayıyı azaltıp belki de rakamı yükseltmek gerekirdi.

Bakın, iş dünyasının talebi de esnafın talebi de buydu; bunda da yine eksikleriniz olduğunu şimdi söylemek istiyorum, bu konunun detayını daha sonra da açıklayabiliriz.

Şimdi, ekonomi dedik. Esnafın 3 bin lirayla, 5 bin lirayla bir şekilde “son çare” misali desteklerle gününü kurtarmaya katkı sağlıyorsunuz; o esnafın yıllık süreç içerisinde ayakta kalabilmesini doğru yönetemediniz ama İstanbul Havalimanı işletmecisi ve Türkiye’de birçok havalimanının işletmecisi olan firmaların iki yıllık kiralalarını -ki milyarlar tutan bu kiralara- çok kolay bir şekilde erteleyebildiniz ama esnafa gerekli desteği veremediniz. Bugün Türkiye’de 1.579 NACE kodu olan esnaf bulunmakta.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Cavit Bey, tamamlarsanız... Süreniz dolmuştur, toparlayalım lütfen.

CAVİT ARI (Antalya) – Bitiriyorum.

Siz sadece 340 civarında esnafa bu 3 ve 5 binlik desteklerden verebildiniz. Bugün esnafımızın ihtiyacı aslında bu rakamlar değil, doğru planlamayla ayakta kalabilmektir. Bugün gençlerimiz umutsuz şekilde sizlere mesajlarıyla maalesef intihar eder vaziyete gelmiş, esnaf sandalyelerini sokağa koyup yakar vaziyete gelmiştir. Dolayısıyla da ekonomik anlamda kesinlikle ve kesinlikle sınıfta kaldığımızı ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Üyelerimizin söz taleplerini karşılamış olduk.

Şimdi Komisyonumuza üye olmamakla birlikte çalışmalarımıza katkıda bulunmak üzere aramızda olan milletvekilleri var, onlara söz vereceğim.

Sayın Akif Hamzaçebi'ye söz veriyorum, süreniz beş dakikadır.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, bürokrasinin değerli temsilcileri, STK'lerin, basının çok değerli mensupları; zaman son derece sınırlı olduğu için ben de konuşmamı münhasıran teklifle sınırlı tutacağım.

Bu AK PARTİ iktidarının 11'inci vergi affı oluyor. 2003 yılında 4811 sayılı Vergi Barışı'yla başlayan vergi affı yolculuğu bugün görüşmekte olduğumuz kanun teklifiyle 11'incisine ulaşmış durumda; hesap ettim, aşağı yukarı yirmi ayda bir vergi affı yapılmış demektir. Bugünkü vergi affını pandemi nedeniyle gerekçelendirebiliriz ancak önceki vergi aflarında, pandemi öncesi dönemdeki vergi aflarında inanın böyle bir gerekçe de olmadığı için o gerekçelerin -daha doğrusu makul gerekçelerin- hiçbirini o yasaların arkasında göremiyoruz.

Vergi aflarıyla ilgili uygulamaların sonuçlarını Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı arkadaşımız burada çok kısaca özetledi, tablolar da dağıttılar, çok teşekkür ederim ancak şunun yapılması uygun olur, 4811 sayılı Vergi Barışı Kanunu sonrasında bu yapılmıştı: Gelir İdaresi "web" sayfasında uygulama sonuçları -özellikle Varlık Barışı uygulama sonuçları- yer almıştı, hâlâ da yer aldığını düşünüyorum ancak o uygulama ilk ve son oldu, ondan sonra hiçbir vergi affı, hiçbir vergi barışı düzenlemesi sonucu Gelir İdaresinin "web" sayfasında yer almamıştır; saydamlık bunların ilan edilmesini, paylaşılmasını gerektirir.

Bugünkü vergi affını pandemiyle gerekçelendirebiliriz, gerçekten milyonlarca vatandaşımız, mükellefimiz vergi borçlarını zamanında ödeyememiştir. Geçen yıl ekim ayında kabul edilen 7256 sayılı Kanun'la yapılandırılan borçların bir bölümü ilgili mükellefler, vatandaşlar tarafından ödenememiştir; ödenemediği için onlar o kanundan yararlanamaz duruma gelmişlerdir.

Yine, 7256 sayılı Kanun'un kapsadığı dönemden sonraki dönemler için mükelleflerimiz, vatandaşlarımız pandemi nedeniyle, ekonomik kriz nedeniyle, ekonomik sıkıntılar nedeniyle yükümlülüklerini yerine getirememişlerdir. Bu çerçevede bir yeniden yapılandırmaya ihtiyaç olduğu açık ancak vergi aflarının bu kadar sık yapılmış olması vergi ödeme bilincini zayıflatmıştır, vergi ahlakını son derece zedelemiştir; bunun sonuçlarını tahsilat tahakkuk oranlarında görüyoruz. Bence vergi aflarının sonuçlarını "Ne kadar borç yapılandırıldı, bu yapılandırılan borcun ne kadarı tahsil edildi?" gibi rakamlarla, oranlarla ölçmek yerine, genel olarak Gelir İdaresinin tahsilatının tahakkuka oranının ne olduğu üzerinde durmak gerekir. Bu, alarm verici bir seviyeye düşmüştür. Oranları vermek istiyorum size. 2000 yılında tahsilatın tahakkuka oranı yüzde 90,5'tir; 2001 90,3; 2002 91,4; 2003 92,5; 2004, 2005, 2006, 2007, 2008 devam eder. İlk kez 2008 yılında yüzde 90'ın altına iner, 89,7. İlerleyen yıllarda bu rakam 80'lere gelir. 2020 yılı için bu rakam yüzde 80'dir. Vergi aflarını ne kadar sık yaparsanız tahsilat oranları o kadar aşağı inecektir arkadaşlar, bunu bilelim. Özellikle buradaki

matrah artırımı tam anlamıyla vergi sistemini sabote eden bir uygulamadır. Bunu birçok mükellef istiyor, bekliyor, böyle bir beklenti de yaratıldı ancak şunu söyleyeyim: Beyan sisteminin 3 özelliği vardır. Birincisi, mükellef, kazancını beyannameyle kendisi beyan eder. İkincisi, bu beyanı kontrol edecek vergi sisteminin kendi otokontrol müesseseleri vardır. Üçüncüsü de bu beyanı idare kontrol eder, inceler, denetler. Vergi sistemindeki otokontrol müesseseleri 1998 yılında kabul edilen 4369 sayılı Kanun’la -diğer adıyla, nereden buldun kanunuyla- maalesef ortadan kaldırıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Daha yeni başlamıştık Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Nasıl olsa “nereden buldun” geldi, diğer otokontrol müesseselerine ihtiyaç kalmadı gerekçesiyle kaldırıldı ancak daha sonra “nereden buldun” da yürürlükten kaldırılınca bütün otokontrol müesseseleri ortadan kalkmış oldu. Şimdi idarenin elindeki tek araç vergi denetimidir. Vergi denetiminin sonuç alabilmesi için matrah artırımının olmaması lazım arkadaşlar. Sürekli matrah artırımı vergi denetimini ortadan kaldırmaktadır.

Bakın, vergi denetimiyle ilgili ben birkaç rakam vereceğim size, Gelir İdaresi Başkanlığı ile Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı sayfasından aldığım rakamlar. 2020 yılında 8.143 vergi müfettişi var, 47.597 mükellef incelenmiş, 130 milyar liralık matrah farkı tespiti edilmiş. 2009 yılı rakamlarına bakıyoruz, vergi müfettişi sayısı bu mevcudun yüzde 44,5’u oranında, 3.629 vergi denetim elemanı var, onların -bugünkü rakamlara göre eskale ediyorum o rakamı, TÜFE’yle- bulmuş olduğu matrah farkı 283 milyar lira. 283 milyar lira 3.629 vergi denetim elemanının bulduğu matrah farkı, 8.143 vergi müfettişinin 2020 yılında bulduğu matrah farkı 138 milyar lira. Değerli arkadaşlar, vergi denetiminin kalitesi, bütün bunları bir kenara koyuyorum ama sürekli matrah artırımının yapıldığı bir yerde vergi denetiminden beklenen amacı sağlamak kesinlikle mümkün değildir.

Bir şunu da söyleyeyim: Şimdi, vergi tabanı genişlemiyor. Bu uygulamalarla vergi tabanı sürekli daralmaktadır. Vergi tabanının daraldığı bir sistemde vergi yükünün adil dağılımı mümkün değildir, vergi yükü sürekli olarak belli kesimlerin üzerinde yoğunlaşmaktadır; sanayicileri, ücretliler, tüketiciler, bunlar üzerindedir vergi yükü. Kayıt dışı azalmış değildir, hâlâ ekonominin yaklaşık olarak üçte 1’i kayıt dışıdır. Orta Vadeli Mali Plan’a bakıyorum, 2021-2021 dönemini kapsayan Mali Plan burada, yanımda getirdim, ilgili bölümünde bakın ne diyor: “Mali plan döneminde vergi affına gidilmeyecektir.” Değerli arkadaşlar, 2021-2023 Orta Vadeli Mali Planı yani pandemi varken bu mali plan hazırlanıyor. Öyle olduğu hâlde nasıl bu taahhütte bulunuluyor? Madem bu taahhütte bulundunuz, bu taahhütte tutarlı olun.

Sayın Başkan, ışık devamlı yanıp sönüyor, sizin toleransınıza da teşekkür ediyorum. Yani zaman verirsiniz teknik önerilerde bulunacağım ya da...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sistemden kaynaklanıyor. Size eski müktesebatınıza binaen daha toleranslı davranıyoruz.

Buyurun lütfen, tamamlayın.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Peki, çok teşekkür ederim.

Şimdi, sevgili arkadaşlar, şunları gördüm ben teklifte, arkadaşlar da not alırlarsa iyi olur diye düşünüyorum: Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, kanunun yayımı tarihinden önce başlanıldığı hâlde tamamlanmamış olan vergi incelemeleri sonucunda tarh edilen vergiler ve cezalarla ilgili 4’üncü

maddedeki düzenlemeden yararlanıldığında usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının da kaldırılması uygun olur. Sadece vergi ziyai cezası değil, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarını da kaldırmak uygun olur. Devam ediyorum. Matrah ve vergi artırımı da dâhil olmak üzere kanun kapsamındaki alacaklarda kanundan yararlanmak için ilk iki taksit ödeme şartının kaldırılması uygun olacaktır. Bu, şu sonucu yaratıyor: Evet, ödeme şartı olsun ki insanlar buna uysun ama sonra aksattığında yeni bir kanun ihtiyacı ortaya çıkıyor. Buna daha ortalama bir çözüm bulalım yani bir iki taksit aksatmayı yapılandırmanın ihlali olarak görmeyelim, bunu gerekirse dönem sonuna erteleyelim yani dönem ortasına erteleyelim, her ihlalde yeni bir kanun ihtiyacı ortaya çıkmasın. Anlıyorum, kanun sert, sıkı olmazsa insanlar taahhütlerini de yerine getirmezler ama herhâlde bu iki amacı telif edecek bir düzenlemeyi yapmak mümkündür. İndirimli kurumlar vergisinden yararlanan mükellefler için matrah artırımlarının da ilgili yıl beyannamelerinde yararlandıkları indirimli oran üzerinden ödenmesi imkânı getirilmesi uygun olur. Mademki onlara indirimli kurumlar vergisi oranı imkânı getirmişiz, bu yasanın uygulamasında da onlara bu indirimli oran uygulaması imkânını verelim. İşletme kayıtlarının düzeltilmesiyle ilgili eski vergi aflarında da olan düzenlemede öngörülen vergi oranını ben şahsen yüksek görüyorum. Mademki bir pandemi sürecindeyiz, mademki bir ekonomik sıkıntı var, işletmelerin nakit sıkışıklığı var, bunu daha alt bir oran olarak telfuz edebiliriz, düzenleyebiliriz. Eski uygulamalarda yüzde 2, yüzde 3 gibi oranların uygulandığını görüyorum. Bu oranlar dikkate alınarak bu yüzde 5'lik oranı gözden geçirmekte yarar var diye düşünüyorum.

Bir de bu yeniden değerlendirme konusu yapılacak olan taşınmazlar, bu önemli bir konu arkadaşlar. Evet, bir imkân getiriliyor burada ancak yeniden değerlendirme sonucu bulunacak rakamlar güncel rakamları yakalamaktan uzak, piyasa rakamlarını yakalamayacak. Gelin burada radikal bir düzenleme yapalım, neyse rayiç bedel ona göre düzenlesin bunu, vergi oranını da ona göre yeniden tartışalım diye bir öneride bulunuyorum.

Son olarak yine bu bağlamda şunu söyleyeceğim size: Şimdi, bu yeniden değerlendirme konusu olan aktif kıymetlerle ilgili olarak, bunlar ileride sermayeye ilave edildikten sonraki aşamada kâr dağıtımına konu olması hâlinde ayrıca bu ödenen yüzde 2 vergi dikkate alınmaksızın yeniden vergilendirme yapılıyor diye biliyorum, onu bir daha bir tartışmakta yarar var. Burada mükerrer bir vergi var, mükerrer bir vergilendirme oluyor gibi geliyor bana. Bunu düzeltmekte yarar var diye düşünüyorum.

Evet, diğer konuları daha sonra maddelere geçildiğinde söyleyeceğim.

Son olarak şunu söyleyeyim: Sayın Vedat Demiröz de bilecektir -İstanbul Birinci Bölge Milletvekilidir- Fikirtepe'de bir kentsel dönüşüm mağduriyeti var, hedefe ulaşmayan bir kentsel dönüşüm çalışması var; hedefe ulaşanlar oldu ama hedefe ulaşamadığı için on binlerce insanımızın mağduriyet yaşadığı bir kentsel dönüşüm uygulaması var. Onlara şimdi kira yardımı yapılması söz konusu ancak kira yardımı yapılabilmesi için ilgili mevzuata göre emlak vergisinin ödenmesi gerekiyor. Fikirtepe'de maalesef emlak vergi değerleri olağanüstü ölçüde yükseltilmiş olduğu için, yüzde 1000'e, 1200'e varan oranlarda bir yükseltme meydana gelmiş olduğu için insanlar bu emlak vergilerini ödeyebilecek durumda değiller.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Zaten müteahhitte bir sözleşme yapmışlar, sözleşmeye göre emlak vergilerini müteahhit ödeyecekti ama müteahhit battı, gitti veya şirketin içini boşalttı, gitti; emlak vergisi meselesi ortada kaldı. Benim bir kanun teklifim var burada emlak vergilerinin kısıtlı taşınmazlarda olduğu gibi onda 1 oranında alınması yönünde. O ayrı bir tartışma konusu ama en azından buraya bir madde ilave ederek o insanlarımızın kira yardımı almasına imkân tanıyalım.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim Sayın Hamzaçebi.

Sayın Kuşoğlu, ilave bir şey var herhâlde.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, Sayın Demiröz’e bir sorum olacak, Sayın Başkan da dinlerse.

Şimdi, açıklamalar sırasında “83 milyar liralık bir vergi alacağının tahsil kabiliyeti yok.” demişti, öyle bir açıklama yapılmıştı. Bunun detayına indiğimiz zaman ne kadardır meblağ? Mesela, 10 bin liranın altındaki vergileri tümüyle affetsek kaç kişi bundan yararlanır ya da kaç kişiyi kapsıyor? Bu tür bir düzenleme söz konusu olursa pandemiden dolayı, daha doğru olmaz mı?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Tamam, bu konuda notumuzu alalım, geneli üzerindeki konuşmalardan sonra cevabınızı alalım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir detayı var mı acaba bu 83 milyarın?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Neye tekabül ediyor bilmiyorum ben de ama...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tahsil kabiliyetini kaybetmişse yani onunla ilgili de gerekeni yapalım.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Yok, Sayın Vekilim, söylediğiniz gibi borç dilimleri şeklinde yok.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Ayşe Hanım, bir saniye.

Sayın Kuşoğlu, sorunuzu siz bitirin.

Lütfen notunuzu alın Ayşe Hanım veya Vedat Bey, biz o sorunun cevabını sizden talep edelim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Ben teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – İlave bir şey mi diyeceksiniz?

Tabii, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben de Vedat Bey’e şunu sormak istiyorum, siz iyi biliyorsunuz: Bu imar affına 10 milyondan fazla yurttaşımız başvurdu ama bunların belediyelere bildirimleri konusunda sıkıntılar var. Belediyelerin kimi on yıl geriden başlatıyor, kimi beş yıl geriden başlatıyor, kimi “Üç yıl.” diyor. Arada simsarlar doğmuş bu konuda. Bu konuda bir milat oluşturup -bunu önermiştik- yani “Şu tarihten itibaren bildirilmesi şartıyla.” diye son dört yılın, son üç yılın, son iki yılın neyse emlak vergisini vermek kaydıyla bunun bir şekilde temize çıkarılması konusunda bir şey düşündünüz mü? Vedat Bey, bunu size soruyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, soruyu aldık.

Sayın Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkürler Başkanım.

Genel üzerindeki değerlendirmemde çok kısa geçtim de önerilerimi söyleyemedim.

Kanun teklifinin sahibi Vedat Bey de canıyürekten destekliyor bu konuyu iyi biliyorum. Bu mali müşavirlerin Vergi Usul Kanunu kapsamında mücbir sebep arasına alınması, bir de KDV'nin 18'den 8'e düşürülmesi. Benim tahminim Maliye Bakanlığımız da buna karşı çıkmaz. Bu düzenlemede bunu yapalım Vedat Bey, 2 konu.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Avukatlarıncı kısmı, bazı mahkemelerde olanlar, kısıtlı olanlara yapıldı. Mali müşavirlerde onu yapınca hangi hizmetlerde yapacağız? KDV iadesinden mi, basit usulden mi?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Karşı mı çıkıyorsunuz?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Biz, genel KDV Kanunu'nun dengesini bozabiliriz yani.

ERHAN USTA (Samsun) – Geçenki kanun teklifinde benim önergem vardı onunla ilgili.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani, müşavirler adını altın harflerle yazar.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Aslında o yüzde 8'e düşürmede belki hata yapmışsınız.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Kalaycı, tamamlandı mı?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Tamam, teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Sayın Ünal Demirtaş, buyurun lütfen.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yine bir vergi affı kanun teklifini görüşüyoruz. Elbette öncelikli olarak şunu, genel olarak bu affa karşı olmadığımızı ifade etmek istiyorum.

Cumhuriyetin kuruluşundan bugüne kadar 37 vergi affı kanunu çıkarılmış, varlık barışıyla birlikte 10 vergi affı da AK PARTİ döneminde çıkmış. Yirmi yıllık iktidarınızda 10 vergi affı yani ortalama iki yılda bir vergi affı çıkarmışsınız. Bu, 11'inci vergi affı, son beş yılda da çıkan 5'inci af.

Peki, vergi affı çıkarmakla sorunlar çözülmüş mü? Maalesef çözülememiş. Daha 2020 yılı Ekim ayında çıkardığınız bir af var, az önce dağıttığınız tabloda bu affın verilerini sunmuştunuz. Kapsama giren borcun aslı 289,3 milyar TL, bu borcun 101,1 milyar lirası yapılandırılmış yani yüzde 34,9'u yapılandırılmış; peki, bugüne kadar ödenen rakam ne kadar? Yaklaşık 17 milyar TL yani kapsama giren borcun bugüne kadar ancak yüzde 7'sini tahsil edebilmişsiniz, son derece düşük bir rakam. Yani, daha yedi ay önce çıkardığınız af amacına ulaşamamış. Tabii, geçmişte çıkan aflara da baktığımızda, geçmişten bugüne gelen afların tahsilat oranlarına baktığımızda da giderek düşen bir oran söz konusu. Ben bu anlamda da bu affın da amacına ulaşabileceğini pek düşünmüyorum.

Peki, bu tablo neden böyle? Çünkü ülke iyi yönetilmiyor. Özellikle, sizin Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi dediğiniz sistem çalışmıyor. Türkiye son üç yıldır büyük bir ekonomik kriz içerisinde, kriz kötü yönetim nedeniyle çözülemediği gibi, Covid-19 salgınıyla da birleşti ve ekonomik kriz buhrana dönüştü. Evet, bu krizden dolayı işleri artan, bu krizden etkilenmeyen bir kesim vardır ancak özellikle küçük esnaf ve KOBİ'ler bu ekonomik buhrandan çok büyük zarar gördü. Elbette bu krizden zarar gören, sektörlerdeki küçük esnafımız ve KOBİ'lerimize yönelik devlete olan vergi, SGK gibi yükümlülükleriyle ilgili her türlü kolaylık sağlanmalı, gerekirse bu yükümlülüklerin yeniden

yapılandırılması gerektiği gibi faizlerinin de silinmesi gerektiğini düşünüyorum. Ancak, durumu iyi olan ve bu kriz nedeniyle işleri artan vergi mükelleflerinin de bu yapılandırılmadan yararlanmaması gerektiğini düşünüyorum.

Vergi adaletinin sağlanması için devlete olan yükümlülüklerini zamanında yerine getiren ve yükümlülüklerini zamanında yerine getirmeyen mükellefler arasında bir ayırım yapılması gerekir. Bu ayırımı, işletmelerin uzun yıllara göre ortaya koyduğu performansa göre değerlendirilme yapılmalıdır. Vergi, SGK primi gibi yükümlülüklerini zamanında yerine getirenler ödüllendirilmelidir, zamanında yerine getirmeyenlerin ise cezalandırılması gerektiğini düşünüyorum. Oysa, ülkemizde tersi bir durum söz konusudur. Devlete olan yükümlülüklerini zamanında ödeyenler cezalandırılıyor, yükümlülüklerini zamanında yerine getirmeyenler ise ödüllendiriliyor. Ayrıca, sık sık af çıkarmak böyle bir olumsuz sonuca yol açmaktadır. Bazı mükellefler bu afları kötüye kullanmaktadır, bu da devlete olan güveni sarsmaktadır. Devlete olan güven sarsılınca da kimse devlete olan yükümlülüklerini yerine getirmek istememektedir, vergi ve SGK primlerini ödemek istememektedir.

Bu anlamda Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi değişmeden, güçlendirilmiş parlamenter rejime geçilmeden, AK PARTİ iktidarı değişmeden Türkiye'ye hiçbir şeyin değişmeyeceğini düşünüyorum, ekonominin de düzelmeyeceğini düşünüyorum, bu aflar da böyle çıkmaya devam eder diye düşünüyorum. Türkiye'de artık yeni bir iktidar ve zihniyet değişimine ihtiyaç vardır. Bunun da yolunun bir an evvel sandığı milletin önüne getirmekten geçtiğini düşünüyorum.

Bütün herkese saygılarımı sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim Sayın Demirtaş.

Sayın Sibel Özdemir, buyurun lütfen.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, ben de bütün katılımcıları saygıyla selamlıyorum.

Komisyon açılışında usul tartışmalarında Sayın Başkan “Meclisin teknik kapasitesi ortak sorumluluğumuz ve siz sorumluluğunuzu yapıyor musunuz?” diye bir soru sordu. Bu konuya girmeyecektim ama Başkan böyle bir cevap verince yani Komisyonu ben takip ediyorum dikkatlice ve özellikle de 2018 Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle beraber gerçekten klasik, rutin alışkanlıklar oluştu Komisyonunda. İşte etki analizleri, yol, yöntem, usul tartışmaları birinci önceliği oluyor Komisyonun. İşte geçen hafta kısaca örnek verecek olursam Komisyona bir torba kanun geldi, işte 9 farklı kanun, birçok farklı ihtisas komisyonunu ilgilendiriyor. Trafik sigortası vardı, bu Komisyonunda en çok konuşma o 2 maddeyle ilgili oldu. Hazırlıksız getirilen... Burada çok tartışıldı, sonra Genel Kurula indirildi. Genel Kurulda da birçok tartışma, arkada, önde işte tartışmalar ve çekildi ve maddeler hızlıca geçirildi, kanun yapıldı. Bu nitelikli bir kanun mu oldu? Burada tek sorumlusu muhalefet mi? Kanunu kim getirdi? Bu kadar hazırlıksız, nitelsiz bir hazırlık aşamasından sonra buraya kanun geldi. Şimdi, zaten gelen kanunlara baktığınız zaman bu iktidarın ekonomi yönetimi ortaya çıkıyor, tutarsızlığı, çelişkisi.

İşte işsizlik 10 milyonu aştı, tek büyüme rakamlarına bakmamak gerekiyor, işte bizi karşılaştırdı Sayın Kalaycı birçok ülkeyle. İşsizlik rakamları yüksek, faiz oranı, döviz kurundaki TL'nin değer kaybı, döviz kurunun hızla artışı, istikrarsızlıklar sürerken biz ne getirdik geçen hafta? Bireysel emeklilikte, işte tasarruf sisteminde artırıp ekonomiye kaynak aktarmak. Ya zaten vatandaş icralar, iflaslar, işte yapılandırmaya gidiyorsunuz burada, sektörler kapanıyor ama bunun karşısında vatandaş borçlu, bireysel borçları muazzam artarken şimdi yapılandırma yani bu zaten ortaya koyuyor.

Gerekçede ilk cümle “Covid-19 salgınının ülke ekonomisine etkilerini azaltmak, istihdamı ve üretimi korumak, vatandaş salgından en az şekilde...” Bakın, burada zaten vatandaş borç batağında, ödeyememiş, devletin bir vergi dairesi müdürü ve benim de hocam olan çok değerli takip ettiğim vergi müdürümüz bakın diyor ki: “Devletin 30/4/2021’de tahsil edemediği bütçe gelir 623 milyar, bunun tahsil edilemeyen vergi geliri 282 milyar.” Yani bu rakamlar her şeyi zaten ortaya koyuyor. Burada ısrarla “istihdamı, üretimi korumak...” Allah aşkına nasıl istihdamı artırmayı düşünüyorsunuz? Bu genç işsizlik sorununu nasıl çözmeyi düşünüyorsunuz bu yasalarla beraber, nasıl istihdam artacak?

Sicil, bakın vatandaşın bireysel borçlarına baktığımız zaman bankalara olan borcu 2002’de 6,3 milyarken Mart 2021 tarihinde bankalara olan borcu 899 milyar vatandaşın, ayrıca borçlu sayısı 34 milyon 500 bin, kredi kartı borçlu sayısı 28 milyon, ödenmeyen kredi kartı borcu 154 milyar 400 milyon. Şimdi nasıl sicilini silecek o vatandaş, ben merak ediyorum, bu gerçekten temel bir sorun. 2016’daki kanundaki yapılandırmada 43 milyar lira geri dönüşüm sağlanmış, burada nasıl bu tablo böyleyken ve pandemi gibi ağır koşullar, yönetilemeyen bir süreç varken bir buçuk yıl geçti, sektörlere destek yeni oldu, hâlâ yönetilemeyen bir süreç ve tek bel bağladığınız sektör turizm sektörü. Sanayimiz ne durumda? Biz hızlı bir sanayisizleşme sürecine gidiyoruz. Almanya örneği verildi, AB örneği verildi, Amerika örneği verildi. Ne yaptı o ülkeler? O ülkelerin gayrisafı milli yapıları nasıl, sektörel dağılımları nasıl ve kendilerini... Şu an bütün dünyada tartışma, Covid sonraki sürece ekonomileri hazırlamak. Dünyadaki ekonomi tartışmalarını takip ediyor musunuz, ülkemiz için neler öngörülüyor, bu nasıl çözülecek? Ki bir de şöyle bir sorunuz var, bakın yazmışsınız gerekçede: Vergilemede öngörülebilirliğin artması.” Bir defa bizim ülkemizin ekonomik anlamda öngörülebilirliğini sağlamamız lazım ne ulusal ne uluslararası ne de bireysel anlamda ülke ve bir istikrar ortamı yok yani ekonomik anlamında, yatırım ortamı anlamında bir iyileşme yok ve öngörülebilir. Özellikle de bu hükümet sistemiyle beraber kurumsal yapıların bağımsızlığı, işte alınan gece yarısı kararları, birçok alanda hızlı bir şekilde ki tartışılan bu Türkiye ekonomisiyle ilgili. Bunlarla ilgili her şey ortadayken, finansal kırılganlıklar, yapısal sorunlar varken yapılandırmadan nasıl bir geri dönüş olacak, ben merak ediyorum açıkçası. Ve şunu da söylemek istiyorum. Sürem bitti galiba, kapandı mı mikrofonum?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Henüz kapanmadı.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Ya Komisyon dışından olduğum için şey yapmak da istemiyorum.

Ya, burada temel tartışmamız gereken gerçekten Meclisin özellikle bu sistemle beraber en çok ileri sürülen milletvekillerinin yasa yapma izni ama gerçeklikle bunun böyle bir sonucu yok.

Yasaların gelmiş olduğu süreci görüyoruz, gerçekten özellikle de Plan ve Bütçe Komisyonunda bu sürece daha hassasiyetle yaklaşılmasını, özellikle her muhalefet partilerinin de bu sürece ekonomik anlamda özellikle de ülkenin bu kadar zor dönemden geçtiği dönemde kanun tekliflerinin, önerilerinin dikkatle gündeme getirilmesi ve komisyon sürecinde bu sorunların çözülmesi... Çünkü Genel Kurul süreci ve hızlı kanun, böyle bir alışkanlık oldu, kanunu hızlı geçirmek. Yani bu kanunda zaten bir muhalefet yok ama bu kanun sorunlu ve bu ülkenin ciddi işsizlik ve ileriye dönük ekonomik sorunlarını çözme noktasında yetersiz ve bunun ısrarla işte sanki ülkenin ekonomik durumunun iyi bir ortamda olduğu, böyle bir iddiaya gerek yok zaten sayılar, veriler ve ileriye dönük varsayımlar da ortada.

Çok teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim Sayın Özdemir.

Sayın Gaytancıoğlu, buyurun lütfen.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

On sekiz yılda 11,5; buçuk niye çünkü torba yasalardan birinde de tarım kredilerinin gecikmiş borçları vardı, onu da eksik çıkardınız. Şimdi neden eksik çıkardığınızı anlatacağım. Bu yapılandırmalar çözüm olmuyor, artık bu işi siz şeye dönüştürdünüz kısa vadeli finansa. Nasıl esnafa beşer bin lira, üçer bin lira veriyorsunuz, mazota, benzine zam yaptınız, LPG'ye zam yaptınız, bunun finansmanını bulmak için bu şekilde bir finansman aracı sağlıyorsunuz bu zamlarla, ben de bunu böyle düşünüyorum ama yanlış yapıyorsunuz çünkü olayın yapısal sorunları çözülüyor. Yapısal sorunlar neler? Gelirler artırılmadığı sürece biz bu yapılandırmaları çok yaparız yani vatandaşın borcu çok fazla artıyor. Sizin bir defa pandemi döneminde hiç vergi almamanız lazım üreten kesimden, ücretli kesimden, bunların vergilerini yapılandırmalarını bırakın, pandemi bitene kadar tahsil etmemeniz lazım, siz bir de faiz şey yapıyorsunuz. Son yapılandırma yedi ay önce oldu ama bir ay önce burada bir torba yasa görüştük, orada 22 Nisanda 7316 sayılı Yasa'da buradan çıkarırken biz eksik demiştik. Şimdi eksik olduğunu vatandaş zaten tarım kredi kooperatiflerine gidince öğreniyor çünkü 31/12/2020 tarihi diye bir tarih koymuştuk o zaman, o tarihten sonra yapılandırmaya müracaat o tarihten önce borçlar varsa gidin dedik ama 31/07'den sonra yapılan haciz ve icra işlemleri yoktu, o zaman vatandaş haciz ve icraya düşmemişti, şimdi düşenler var, dolayısıyla yine binlerce mağdur yaratıldı. Dolayısıyla bu yasa hazır buraya gelmişken Komisyon aşamasındayken bu tarım kredi mağdurlarını bir daha inceleyin, Genel Kurul aşamasına gelmeden Komisyon'da bunu düzeltelim. Yasa şöyle çıkmıştı: "Ödeme gücü çeken ve 31/12/2020 itibarıyla tasfiye olunacak alacaklar hesabında borcu bulunan ortaklar yapılandırmadan yararlanacaklar." demiştik. Yüzde 30 peşinat, bir kere yüzde 30 peşinat zaten çok yüksek, yüzde 30'u nereden bulacak vatandaş? Bunu o zaman yüzde 10'da hatta yüzde 5'e hatta hiç almayın dedik çünkü bizi doğruluyor.

Bakın, bugünlerde kuraklık konuşuyoruz, ciddi bir kuraklık var, AKP Genel Başkanı çıktı, dedi ki: "Kuraklıktan etkilenecek çiftçilerin tarım kredi ve Ziraat Bankası borçlarını erteleyeceğiz." Ya, erteleyeceksiniz de bu insanlar neredeyse sıfır ürün alacaklar, bunların ertelemeyle bir işi yok, bunlara bir nakit para vermeniz lazım yani dekara en az 300-400 lira nakit destek vermeniz lazım ki yeniden tohum, gübre, ilaç, mazot alabilsinler. Bir defa bunu da bu yasanın içerisine sokmamız lazım. Yüzde 30 peşinatı bulan 2024'e kadar yapılandırmadan yararlanacak dedik ama işte binlerce mağdur şurada oluştu: 31/12'den önce tüm borçları kapsamı gerekiyordu, kapsamamıştı, 2020'nin yedinci ayından sonra vadesi dolduğu hâlde pandemiden dolayı biliyorsunuz idari takipler durdurulmuştu, bu takip süreleri uzatılmıştı yani vatandaş hacze düşmemişti, icraya düşmemişti, sadece dondurulmuştu, kanuni takibe düşmediği için bu borçlardan yararlanamadılar, şimdi bunlar kanuni takibe düştü yani yine traktörleri satılacak, yine tarlaları satılacak. Bunun, bu kapsamın genişletilmesini talep ediyoruz. Dediğim gibi ikinci ürün ekenlere en azından bir destek buradan çıkmalı çünkü ciddi bir üretimde azalmalar görülecek bir de son maddelerde sicil affı getiriyorsunuz yani sicil affı getiriyorsunuz ama yandaş gazetelerde de "Sicil affı getirildi." diyor, vatandaş gidiyor bankaya "Sicil affı gelmiş, ben kredi almak istiyorum." Hüsrana uğruyor, "Senin 2015'te ödemediğin kredi kartının iki gün gecikmesi varmış." deniyor, önüne bir tane skor konuyor, bankalar bu sicilleri hiç silmiyor, temizlemiyor. Böyle sicil affı olmaz. Gerçek bir sicil affı çıkartacaksanız hakikaten bir sicil affı çıkartın, o zaman esnaflar da işçiler de çiftçiler de emekliler de herkes yararlansın. Zaten bu yapılandırmalar hiçbir şeye çözüm olmuyor, sadece kısa vadeli finans sağlıyorsunuz yani vatandaş yine mağdur, yine siz emekli maaşını artırmadığınız için, asgari ücret artırmadığınız için, tarımsal desteklemeleri zamanında ödemediğiniz için, istihdam yaratıcı politikalar uygulamadığınız için, tamamen ithalatçı politikalar uyguladığınız için sadece 1-2 taksit vatandaştan alıyorsunuz, ondan sonra yeniden bir yasa. Yani on sekiz yıldır iktidarsınız

11,5 kere -buçuğu özellikle söylüyorum- yapılandırma getirdiniz. Ya, bu çözüm değil, bunun çözümü ciddi bir ekonomi politikası uygulamak, üretime ve üreticiye yönelik politikalar geliştirmek, böyle kısa vadeli finansman sağlayarak, her şeyi ithalatla çözerek bu işler olmaz.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim.

Sayın Kalaycı, ilave bir şey mi var?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Teşekkürler Başkanım.

Sibel Hanım, ismimden de bahsederek bazı eleştiriler yaptı, saygı duyarım, tabii, herkesin bir görüşü var.

Birincisi, bu etki analizi meselesi, torba düzenleme meselesi, maddelerin ilgili ihtisas komisyonlarında görüşülmemesi meselesi Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle gelmiş bir husus değil, uzun yıllardır bu tartışmalar yapılıyor. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu torbanın kitabını bile yazdık, hani eski bir tabir var kalubeladan beri bu böyle gidiyor. 2009 yılında, 2013 yılında Mecliste İçtüzük Uzlaşma Komisyonları oluşturuldu, bütün partilerin temsilcileri katıldı. Orada da yasama kalitesinin artırılması konusunda bu konuları da kapsayan tespitler yapıldı ama maalesef İç Tüzük bir türlü düzenlenemedi. Birinci düzelteceğim konu bu yani bu sistemle alakalı değil.

İkincisi, ben, tabii, fiilî tespit yaptım. Ne dedim? Almanya ekonomisi 2021 birinci çeyrekte daraldı, AB ekonomisi daraldı, euro bölgesi daraldı, buna karşın Türkiye ekonomisi yüzde 10'a varan bir büyüme beklentisi içerisinde, öncü göstergeler bunu gösteriyor; bundan da hepimizin memnun olması lazım dedim. Bilmiyorum, Sibel Hanım niye memnun olmadı, anlamadım. Ben işsizlik yok demedim, işsizlik var, hatta istihdama girecekken Sayın Başkan "Onu da maddede söyle." dedi. Kısaca şunu söyleyeyim: İstihdam verilerine baktığımız zaman en son 2021 birinci çeyrek verilerini TÜİK açıkladı. Bir önceki yılın aynı çeyreğinde 27 milyon 206 bin olan istihdam, şu an 2021 birinci çeyrekte 27 milyon 725 bine çıkmış. Sektörel kırılıma baktığımız zaman, hizmetler sektöründe geçen yıla göre toparlama var ama henüz o seviyeyi yakalayamadık yalnız istihdamda pandemi seviyesini toplamda yakaladık, hizmetlerde biraz sıkıntı var, o konuda da turizm sektöründeki sıkıntıları hepimiz biliyoruz, oradan kaynaklı. Değilse, TÜİK işsizlik verilerini artık o kadar şeffaf, ayrıntılı açıklıyor ki hepimiz görüyoruz zaten onu, bütünleşğini de veriyor, normal işsizlik oranını da veriyor. Benim dediğim pandemi öncesi seviyesine geldi Türkiye istihdam açısından da, onu da rakamlarla ortaya koydum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Mustafa Bey.

Sibel Hanım'ın tekrar bir söz talebi var, buyurun.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Elbette Sayın Kalaycı'nın değerlendirmelerini ben dikkatle takip ettim. Yalnız sürekli bu İç Tüzük değişikliğinden bahsederken... Ben 2015'ten itibaren yani iki buçuk yıllık parlamenter sistemde de görev yaptım, en azından ihtisas komisyonları çalıştırıldı Sayın Kalaycı. Bakın, bu dönem ihtisas komisyonları çalıştırılmıyor. Ben soru önergesiyle sordum. Kanunlardan bakın, 3 bine yakın kanunun 2.900'ü iletilmiş tali komisyona, hiçbir tali komisyon konuşmamış, görüş dahi bildirmemiş.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Peki, teşekkür ediyorum.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) - Bir şey daha ekleyeceğim, ekonomiyle ilgili şunu söyledim: Ben ülkemizin büyümesinden -muazzam derecede- ve büyüme rakamlarının çok yüksek çıkmasından... Bir eleştiri yapmadım bu konuda, sadece o dediğiniz ülkelerle karşılaştırırken tek veri olarak büyüme rakamını almamalıyız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Böyle bir usulümüz yok, tolere ettim ben, kısa bir cümleyle tamamlayın.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Lütfen, çok özür dileyerek, özür dileyerek Sayın Başkanım, söz hakkım doğduğu için... Özür diliyorum Komisyondan da sizden de. Amerika’nın kişi başı geliri 68 bin -küsurları söylemiyorum- Avrupa Birliği ortalaması 34 bin, Almanya’nın 55 bin, Türkiye’nin 8.500’e indi ve hızla iniyor. İşsizliğimiz ise; Amerika 3,6 ve Avrupa Birliği 6,6, Almanya 3,01, Türkiye yüzde 15. Enflasyon rakamında diğer ülkelerin hepsinden neredeyse 4 kat fazlayız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Sibel Hanım, ben sadece bir cümleyle ifade edin demiştim. Maksadınız anlaşıldı.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Nejat Bey, buyurun.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) - Sayın Başkan, çok teşekkür ederim.

Şu ana kadar çok değerli konuşmalar yapıldı, çok istifade ettim. Ben, öncelikle, tabii, Vedat Bey’e çok geniş bir kitlenin talebi olan bu çalışmayı, Meclise, Komisyonumuza getirdiği için teşekkür ediyorum.

Vedat Bey 24’üncü dönemde Plan ve Bütçe Komisyonunda birlikte çalıştığımız bir abimiz, donanımlı. Yine, Maliye Bakan Yardımcımız Cengiz Bey, yine 24’üncü dönemde Plan ve Bütçe Komisyonumuzda birlikte çalıştığımız bir kardeşimiz; çok güzel çalışmalar yaptık, hoş geldiniz demek istiyorum.

Tabii, benim bir dilek ve temennim var. Burada özellikle bunu belirtmek istiyorum. Çok geniş bir kesim uzun zamandan beri matrah artırımı, stok affı, sicil affı ve buna bağlı diğer aflarla ilgili taleplerini çeşitli yollarla, sosyal medya üzerinden, maillerle, mesajlarla dile getiriyorlar bize, Komisyon üyelerine, milletvekillerimize. Bu, bir siyasi konu değil, aslında Vedat Bey’in de açılıştaki söylediği gibi toplumsal bir talep hâline gelmiş durumda.

Bugün teklifte baktığımız bazı başlıklarda tabii, Covid ve salgınla mücadeleyi esas aldığımızda göre 2018’e göre daha yüksek olan rakamlar var. Bu rakamların üzerinde biraz daha düşünülmesi ve çalışılması gerektiği konusunda bir ihtiyaç olduğunu düşündüm, gördüm. Bunu da bu konuşmayla temenni ediyorum çünkü eğer salgını baz alacaksak, salgın koşullarını baz alacaksak 2018’de çıkardığımız yasada oluşan rakamları ve yüzdeleri birbiriyle mukayese etmemiz de gerek diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum, Komisyonumuza başarılar diliyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Çok teşekkür ediyorum, vakti kullandığınız için ayrıca teşekkür ediyorum.

Kamil Bey, buyurun lütfen.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben, bu teklifi getiren Sayın Vedat Demiröz ve 79 milletvekili arkadaşımıza teşekkür ediyorum.

Tabii, bir ihtiyaç mı? Evet, bir ihtiyaç, o nedenle bu teklif gündeme geldi ama peşinen şunu söylemek istiyorum: Her zaman olduğu gibi, bütün arkadaşlarımız altını çizerek vurguladı bu, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı döneminde getirilen 10'uncu yeniden yapılandırma vergi affı. Yani on dokuz yıllık bir dönem içerisinde neredeyse iki yılda bir bir af getiriliyor. Dolayısıyla getirilen her af aslında gelecekte af beklentisini de artırıyor doğal olarak. Bu nedenle de tahsilat, tahakkuk oranlarının da düşmesine sebep oluyor. Bakın, 2020 yılı bütçesinde bütçe açığı tahmini 138,9 milyar lira idi oysa gerçekleşen 172,7 milyar lira açık verdik. Yani bütçe tahmininin yüzde 24,3 sapsmış olduğunu söyleyebiliriz. Bu açığın sadece pandemi nedeniyle olduğunu söylemek de yanlış olur, mali disiplin ve yönetim sorununu da bunun yanına eklemekte fayda var.

Pandemi harcamalarının vatandaşa destekten ziyade kredilerle yapılan borçlandırmalardan kaynaklandığını da gayet iyi biliyoruz. Dolayısıyla söz konusu bu bütçe açığının keşke gelir kaybına uğrayan vatandaşlarımızın, işsiz kalan, evine ekmek götüremeyen, faturalarını yatıramayan, borçlarını, kredi borçlarını ödeyemeyen çiftçi kardeşlerimizin ve onlara yapılması gereken gelir desteği kaynaklı olsaydı bu bütçe açığı. Bakın, 2020 yılı merkezi yönetim bütçesinde vergi gelirleri tahsilatı 833 milyar lira. Pandemiye rağmen bütçe hedefine yüzde 6,2 üzerinde vergi ödenmiş. 2000'li yıllarda yüzde 91 civarında olan bu tahsilat tahakkuk oranının maalesef 2020'de yüzde 77'ye düşmüş olduğunu görüyoruz. Bu durumun, vergi yükünü gittikçe daha fazla dürüst mükellef ile dolaylı vergiler üzerinde kaldığını göstermesi açısından gerçekten çarpıcı, önemli olduğunu söyleyebilirim. Yani bordrolu çalışandan 85 milyar lira vergi alındı 2020'de. Tahsil edilen gelir vergisinin -ki 158,8 milyar lira- 85 milyar lirası, maaşını görmeden vergisini ödeyen işçi, emekli, kamuoyunda genel olarak "bordro mahkûmu" olarak tanımlanan ücretliler üzerinden olduğunu da biliyoruz. Gelir ve kazanç üzerinden alınan vergilerin toplam gelire oranının yüzde 31,7; dolaylı vergiler içerisindeki sadece KDV ve ÖTV'nin yüzde 52,6 olduğunu, dolayısıyla, yaklaşık olarak bir oran verecek olursak ülkede dolaylı vergiler oranının üçte 2, doğrudan vergilerin üçte 1; ki bu doğrudan vergiler içerisinde de bordro mahkûmlarından alınanlarından da önemli oranda yarı yarıya olduğunu da söylersek vergide de bir adaletsizlik olduğunu söyleyebiliriz.

Değerli arkadaşlar, 10 kez vergi affı ve yapılandırma gündeme geldi. Tabii, bu vergi affları, şu anda 2020'deki Covid bahane, eğer sadece Covid olsaydı daha önce niye yapılıyordu? Vergi afflarının ekonominin kötü gidişinden dolayı çıkarıldığını da, Covid'in de bir bahane olduğunu da söyleyebiliriz. Mutlaka etkisi var, yani bunu yok saymıyoruz ancak bunun ona bağlanarak yapılan bir af olduğunu söylemek gerçekten güç. Ekonominin ne kadar ciddi bir çıkmaz içerisinde olduğunu somut bir göstergesi.

Bakın, vatandaş, vergi borçlarını ödemek istemediği için değil, ödeyemediği için tahakkuk tahsilat oranının düşük olduğunu altını çizerek söylemek istiyorum. Dolayısıyla, af beklentisi de bu tahsilat oranını maalesef düşürüyor. Bir vergi reformuna ihtiyaç olduğunu söyleyebiliriz ve vergi gelirlerinin dağılımındaki adaletsizliğin de ortadan kaldırılması gerektiğini söyleyebiliriz.

Şimdi, belediyelerin su, atık su ve katı atık gibi alacaklarının -kanun kapsamında yer alıyor- kamu alacakları olduğunu düşünürsek ama sonuçta, burada, esas olan vatandaş ise kamu alacağı ve diğer, öbür özel sektör alacakları vesaire gibi bir ayırmadan ziyade vatandaşın huzuru, refahı ve mutluluğu ise esas olan, örneğin; elektrik, doğal gaz, telefon, internet ve benzeri borçlar, alacaklar bir yapılandırmaya neden tabi tutulmaz, bunu da belirtmek isterim. Mesela, kara yolları -maddelere geleceğim ama- otoyol tahsili gereken fakat ödenmemiş olan geçiş ücretleri yapılandırma kapsamına alınırken acaba yap-işlet-devretle işletilen otoyol, köprü ve diğer geçiş ücretleri, 6001 sayılı Kanun'a göre sözleşme hükümlerinde tanımlanmış olan bu ücretler bu kapsamda bu sözleşme hükümleri nedir, bunu da bilmiyoruz.

Bir diğer konu; memleketin en önemli meselelerinden bir tanesi, aslında yaşamın en temel meselesi ülkemizde: Gıda krizi, gıda arzındaki sorun ve bunun da yegâne üreticisi olan çiftçinin bu üretimini sürdürebilmesi için doğru ve yeterli bir yapılandırma gerekirken, yani çiftçi borçlarının... Bakın, kamu bankalarına olan 103 milyar 302 milyon borcu var, özel bankalara 37 milyar 71 milyon borcu var. Yaklaşık 140 milyar lira sadece kamu ve özel bankalara olan çiftçi borçlarının yapılandırılması -geçen de bir kanun teklifiyle- Tarım Krediye olan borcu; ki 9,2 milyar liraydı, bunun sadece takibe alınmış olanları; ki o da yaklaşık 9 milyon liralık bir kısmının -ki az önce Okan Gaytancıoğlu Vekilim bunun bir başka şeyine de değindi- yapılandırılmış iken bu 140 milyar liralık kamu ve özel bankalara olan borç yapılandırması neden gündeme gelmez? Yani burada vatandaşın bu sıkıntılı durumundan, ekonomik zorluklardan, sıkıntılardan ve pandemi nedeniyle yaşanan zorluklardan, sıkıntılardan vatandaş kurtarabilmek, vatandaş rahatlatabilmek midir amaç, yoksa başka bir şey midir? Bunu da altını çizerek vurgulamak istedim.

Ben sözlerimi maddelere gelindiğinde tekrar söz alarak ifade etmek isterim.

Bir de şu, bazı kamu kurumu niteliğindeki meslek odalarına olan borçların yapılandırılması hakkında meslek odalarının görüşleri alınmış mıdır ve bu konuda meslek odalarından, meslek kuruluşlarından burada kimler vardır? Bu konudaki borç miktarı, hacmi nedir? Bunu da bir soru olarak geneli üzerindeki görüşlerim içerisinde sormak isterim.

Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Böylece, teklifin geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi görüş, öneri ve eleştirilere cevap vermek üzere teklif sahibi Sayın Vedat Demiröz’e söz vermek istiyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, sivil toplum kuruluşlarımızı şimdi dinlesek daha iyi olmaz mı?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım, TÜRMOB Başkanı da...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir, görüşlere cevap alalım. Tekliflere geçtiğimiz aşamada madde madde dinleyeceğiz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Onları da duyup belki ona göre değerlendirmemizi yaparız yani.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tekliflerle ilgili önden alabiliriz görüşlerini tek tek, madde madde.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım, TÜRMOB Başkanımız burada. Bu konuyla ilgili meslek kuruluşunun Başkanı olarak Sayın Kartaloğlu burada, onun da açıklamalarını dinlersek uygun olur.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İyi olur Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – TÜRMOB’u mu söylüyorsunuz?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sadece TÜRMOB için diyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sadece TÜRMOB için, peki.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Diğerlerini maddelerde...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Olur, peki.

TÜRMOB, biraz genel meslek kuruluşu olduğu için geneli üzerinde dinleyelim.

Buyurun lütfen.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım, değerli vekillerim. Öncelikle, görüşlerimize ve önerilerimize değer verdiğiniz ve bize burada söz verdiğiniz için, temsil etmiş olduğum tüm mali müşavirler adına teşekkür ediyorum.

Çok belirtildi, sayın vekillerimiz tarafından çok ifade edildi: Son on sekiz yılda defaatle, ortalama üç yılda bir af veya af benzeri düzenlemelerle karşılaşmaktayız. Bunların vergiye gönüllü uyumu azalttığı, vergi direncini artırdığı artık hepimiz tarafından malum. Bizim mesleğimizde, bizim mesleğimizin yapış şeklini, bizim mükellefleri doğruya inandırmanızı, doğruya yönlendirmemizi olumsuz etkileyen düzenlemeler. Bunlar dile getirildi, çok üzerinde durmayacağız, genel olarak söylenmesi, bununla başlanması gerekiyor belki.

Sayın Başkan, bizler mali müşavirler, yeminli mali müşavirler, bunların uygulayıcısıyız aslında. Plan ve Bütçe Komisyonundan çıkan her yasama faaliyeti sonucunda oluşan değerli kanunların, bunlara ilişkin ikincil düzenlemelerin sahada, alanda uygulayıcısıyız. Bir teşvik düzenlemesinin işletme bünyesinde hayata geçmesi mali müşavirler aracılığıyla gerçekleştirilmekte. Bu yasalar da; af veya af benzeri yasalar veya yapılandırma yasaları da yine mali müşavirler aracılığıyla hayata geçirilmekte. Teklif sahibi de bir üyemiz; Yeminli Mali Müşavir Sayın Vedat Demiröz.

4811 sayılı Kanun, 2003 yılından itibaren, sayın vekillerimiz, Sayın Komisyon üyeleri; malumunuz olduğu üzere defaatle uygulanmakta ama şunu gözlemliyoruz biz genel olarak: 4811 sayılı Kanun on sekiz yıl önce kaleme alınmış, ne yazık ki aynı metin üzerinden ilerlemeye devam ediyoruz. Bunu geliştirmemiz belki hem kamu açısından, kamunun buna ihtiyacı var, kamunun finansmana ihtiyacı var, mükelleflerimizin barışa ihtiyacı var, o açıdan geliştirilmesinde son derece fayda olduğunu düşünüyoruz biz. Dediğim gibi bunun sahadaki uygulayıcısı bizleriz. Bu yasama faaliyeti sona erdiğinde bizler iş ve işletmelerle, işverenlerle baş başa kalacağız. Bize şunu söyleyecekler: “Ben ne kadar ödeyeceğim, ne fayda elde edeceğim bundan? Örneğin, matrah artırımını neden yapmalıyım, ne kadar çıkacak benim cebimden?” Biz bunu anlatmakta zorlanıyoruz son dönemde, bu kanun çerçevesinde de biraz zorlanacağımız gözüküyor. Az önce Sayın Nejat Vekilimiz de ifade etti. Belki biraz arz yanlı politikalarda oranları belki biraz düşük tutarak katılımcı sayısını, başvuran sayısını, barıştan faydalanan sayısını artırmak mümkün olabilir, genel itibarıyla bunu söyleyebiliriz. Özellikle işletme kayıtlarının düzeltilmesi... 2003 yılından beri normal ekonomik koşullarda çıkarılan barış yasalarında dahi yüzde 3 olarak uygulanmaktaydı. Dünyanın ve ekonomimizin, ülkemizin son derece yoğun olarak etkilendiği pandemi döneminde bunu yüzde 5 olarak öngörmek takdirlerinizde ama işletmeler bu anlamda yararlanamayacağı tercih edecekler.

Çok önemli bir husus, geneli üzerinde ilgili maddede tekrar vurgularız: Matrah artırımında ilk 2 taksiti ödeyemeyenlere daha sonra diyorlar ki: “Matrah artırımının sağladığı haktan yararlanamazsınız.” Bu haktan yararlanmaya devam etmeleri lazım son taksit süresi, son taksit bitene kadar. Eğer matrah artırımından kaynaklanan borçlarını öderlerse incelememe hakkının elinde bulundurulması lazım. 6111 sayılı Kanun’daki, 6736 sayılı Kanun’daki düzenlemeler bu çerçevedeydi ama ne yazık ki 7143 sayılı Kanun’da biz dedik ki matrah artırımını borcunu ödemezseniz borcunuz borç olarak devam eder ama matrah artırımının sağladığı haktan yararlanamazsınız. Bu hüküm çok olumsuz etkileyecek işletmeleri ve yararlanamayacağı tercih edecekler, bu anlamda çok önemli olduğunu düşünüyorum.

Pandeminin yoğunluğunu, pandeminin ekonomi üzerindeki olumsuz etkisini çok yoğun olarak hissetmekte ve çok yoğun olarak gözlemlemekteyiz. 7256 sayılı Kanun kasımda çıktı ama başvuru oranları düşük kaldı ne yazık ki, belki bir tercih 2022 yılı başından itibaren yapılandırma ödemelerinin başlaması öngörülebilir.

Sayın Başkanım, özellikle kurumlar vergisi mükellefleri için kâr dağıtımı stopajında matrah artırımı düzenlemesine yer verilmesi gerekiyor, aksi hâlde incelenmemek için matrah artırımında bulunan bir kurumlar vergisi mükellefi şununla karşılaşiyor: “Biz seni kurumlar vergisi yönünden incelemiyoruz, kâr dağıtımı stopajı yönünden inceliyoruz.” deniyor. İncelemelerde bulunan tüm masraf farkları kâr dağıtımı stopajı olarak öngörülüyor. Dolayısıyla kâr dağıtımı stopajı da artırım kapsamına, kurumlar vergisi kapsamındaki artırım kapsamını da dâhil etmek hem kamu gelirlerinde artışa sebebiyet verecek hem de mükelleflerin bu incelenmeme kısmı ortadan kaldıracaktır.

Teşvik belgesi kapsamında yatırım yapan mükelleflerde matrahlar çok yüksek ama devletimiz demiş ki bunlara: “Ben sizin yatırımınızı vergi yoluyla finanse edeceğim aslında.” Eğer mevcut hâliyle uygulanırsa teklif, teşvik belgeli yatırım kapsamında fabrika yapan, yatırım yapan işletmeler cezalandırılmış olacak, bunlarda da vergi artırımı sonucu vergi artırım oranlarının uygulamakta oldukları indirim oranı çerçevesinde esas alınmasının çok önemli olduğunu değerlendiriyoruz. İşletme kayıtlarının düzeltilmesi...

ERHAN USTA (Samsun) – Burayı biraz açabilir misiniz.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU - Tabii ki. Şöyle: Yatırım teşvik belgesi kapsamında 2012’den itibaren 3305 sayılı Kararname kapsamında yatırım yapan işletmelerimize devletimiz şunu diyor: “Yaptığınız yatırımın yatırıma katkı oranı kadarlık kısmını, örneğin beşinci bölgede yüzde 60, 10 milyon liralık bir yatırım yaptıysanız 6 milyon lirasını ben sizden eksik kurumlar vergisi olarak finanse edeceğim, belki beş yıl içerisinde, belki on yıl içerisinde.” Şimdi, bu işletmelerde de şöyle bir sonuç çıkıyor: Vergi matrahı 5 milyon, ödenecek kurumlar vergisi sıfır çünkü devlet bunu öyle koymuş ve vergi indirim oranına da “yüzde yüz” demiş. Biz burada onlara artırım oranını veya mevcut teklifteki artırım oranlarını uygularsak 10 milyon üzerinden yüzde 20 artırım 400 bin lira vergi isteyeceğiz matrah artırımına yararlanabilmesi için. Ama o bir zaten...

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Yani yararlanmasın mı?

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU - Sayın Vekilim, tabii ki takdir yasamanın ve ona bir şey diyemeyiz ama “Yararlanmasın.” dersek...

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Matrah çıkıyorsa yatırım indiriminden kullanıp geçecek.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Ben bunu şöyle ifade edeyim: Örneğin, aynı mükellef 1 milyon lira matrahı var, AR-GE indirimi 1 milyon, kurumlar vergisi matrahı sıfır, asgari matrah üzerinden 3 bin lira vergi ödeyecek, matrah artırımı da ödeyecek. Ama bu AR-GE yapmamış da fabrika yapmış...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Başkanım, biraz toparlarsanız memnun olurum.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Tamam, toparlayayım, sorulduğu için açmak zorunda kaldım, ilgili maddede tekrar değiniriz.

Sayın Başkanım, mali tablolarımız bizim en büyük sorunumuz. Kredibilite ne yazık ki işletmelerde olumsuz etkilendi, pandemiyle beraber daha da olumsuz etkilendi. Biz işletme kayıtlarının düzeltilmesinde diyoruz ki kasayı düzelt, ortak cariyi düzelt, karşısını da ya 689 yap yani gider yaz ya da 296 yap, 689 yapınca 2021 bilançolarının tamamı zarara dönecek. 296 yapıyoruz, aktif geçici hesap kullanıyoruz, bankalara kredi kullanırken bunu anlatmakta zorlanıyoruz. Biz diyoruz ki bunu geçmiş yıllar kârından mahsup edelim mantığı da buna uygundur aslında. Geçmiş yıllar kârından mahsup ederken de Maliye Bakanlığımız diyor ki: “Yüzde 15 kâr dağıtımı stopajı yaparsanız. Yüzde 15 kâr dağıtım stopajı mevcut hâliyle yüzde 5 de düzeltmek için uygulanırsa... Yani daha yüksek bir kârı dağıtsaydık, “keşke”ye dönüyoruz, daha yüksek bir... Yine ilgili maddede üzerinde durabiliriz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, artık toparlayalım.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU - Toparlayalım o zaman.

Şöyle yapalım: Aslında söyleyecek çok şeyimiz var bizim Başkanım. Taşınmaz değerlemesindeki yüzde...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir kısmını maddelerde de söylersiniz.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU - İlgili maddelerde geliriz ama Sayın Kalaycı'ya teşekkür ediyorum, az önce, tüm aslında Komisyon üyesi... Belki de birçok üyemiz bizim meslektaşımızdır, bu Komisyonun birçok üyesi. Teşekkür ediyorum hepinize.

Mücbir sebeple ilgili konu -Sayın Demiröz'e de bıraktım- bizim mesleğimizin bir sorunu. Biz zor şartlarda beyanname yetiştirmeye çalışıyoruz Sayın Başkanım.

KDV indirimi için de kısa küçük bir hatırlatma; kararname gerekiyor aslında, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi. Ama tahsil edilmeyen KDV'yle ilgili bir sorununuz var, onu da yine ilgili maddede söyleyebiliriz. Biz çalışmamızı ilgili maddeler itibarıyla ayrıntılı yaptık Sayın Başkanım ve tüm arkadaşlarımız burada olacağız toplantı bitene kadar. Çok vaktinizi aldıysak, sürçülisan ettiyse affola.

Teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Estağfurullah. Çok teşekkür ediyoruz. Gayet yapıcı, kapsamlı bir değerlendirme yaptınız. Tabii, bir kısmı muhtemelen dikkate alınır -takdir Komisyonumuzun- bir kısmı alınmayabilir, bilemiyorum ama gayet kapsamlı, güzel bir değerlendirme yaptınız.

Teşekkür ediyorum.

Şimdi görüş, öneri ve eleştirilere cevap vermek üzere Sayın Vedat Demiröz'e söz veriyorum.

Buyurun Sayın Demiröz.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bütün heyete, bu Komisyonun üyelerine, dışarıdan gelen milletvekili arkadaşlara, STK temsilcilerine de ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Başta dediğim gibi, siyasi olarak söylenen hiçbir şeye cevap vermeyeceğim. Teknik bir konu, katkılar çok oldu, eleştiriler oldu, gerçekten eksiklerimiz var, tamamlayabiliriz; “fazla” denenler var, doğrudur, belki düzenlenecek. Hele matrah artırımı konusunda ihtiyarılık var yani kendine güvenen birisi ille de “Matrah artırımı yapılacak, yüksek vergi istiyorsunuz.” demesin, yüksekse yapmayabilir, ihtiyari bir şey.

Onun dışında -meslektaşlarımızın- mücbir sebeple ilgili konu kısmen var ama bir çalışma olduğunu da biliyorum, Başkanla görüştük. Onlarla ilgili, hastalık, ağır hastalık, trafik kazası gibi olanlarda hem kendisinin hem de bakmış olduğu mükelleflerin de beyannamelerinin mücbir sebep sayılarak geç verilmesini sağlayacağız; orada doğru.

Kâr dağıtımıyla ilgili konu: Yani bu işi yaparken, tabii, bazı arkadaşlar, diyelim ki Sayın Garo Paylan kardeşimiz boyuna “Haksızlık, işte ödeyene haksızlık, bu yapılmasın, şu, bu.” dan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Yapılmasın.” demedim. Zor durumda olana yapalım.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Onu ayırmak mümkün değil. Sektörel değişiklikler bile yapsan Anayasa Mahkemesinden de dönebilir o yani eşitlik ilkesi var bu konuda. “Onu yaptın, onu yapma.” diye bir şey, o da çok kolay değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Eşitlik değil.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Ya, onu bulma imkânı yok, siz de biliyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Var, var.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Yapmayın, neyse..

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Karşılıklı konuşmayalım.

Görüşünüzü ifade ettiniz, Vedat Bey de görüşünü ifade ediyor.

Buyurun.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – O nedenle keşke olsa ama eldeki imkânlarla göre biz niye altı, yedi ayda bir yaptık? Doğrusu, kurumlar vergisi beyannamesinde 2020 yılının da bu matrah artırımına koyulması gerektiğini, 2020 yılı kurumlar vergisi beyannamesinin nisan sonuna kadar verileceğini beklemek için bu kaldı, yoksa aslında geçen kasımdaki belki acil olarak yapılmıştı, onu bekleyip ikisinin birlikte, bu yasayla birlikte yapılması daha şık olabilirdi ama o zaman için öyle bir kanun çıktı kasım ayında ve bu da tamamlayıcı bir yasa olarak geldi.

Eksikleri var, dediklerinize katılıyoruz, bazı şeylerde düzeltmeler yapacağız, ilaveler olabilirse dikkate alacağız maddelerde. Ama şunu da söyleyelim: Herhâlde 36, 37 sayfalık bir şey. Ben baktım buradaki çıkan şekliyle, bendeki daha fazlaydı. Bunun hepsinin okunması...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Birazdan o konuya...Siz tamamlarsanız, o konuda bir teklifimiz var.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) - Çoğunu kısa kısa ben neler kapsadığını söyleyeyim, izah edeyim, nasıl yapıldığını. Bence okumaya gerek kalmadan eğer bir şeyde anlamaya varılırsa...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - O konuyu ben Komisyonunun oyuna sunacağım.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Süratle maddelerin oylanması çünkü yani devlet buradan bir mali kaynak sağlamak amacıyla gerçekten yapmıyor bunu ama piyasada karşılaşıyoruz, reel sektördeki esnaf, küçük esnaf, diğerleri. Bir sıkıntı var yani bunu gidermek için yapıyoruz, karşılaşıyoruz. O nedenle çok fazla detayına inmeden ben...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Matrah artırımının sıkıntıyla ne ilgisi var?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – O da var işte aslında... Hayır, şöyle matrah artırımını ihtiyari diyoruz, isteyen arkadaşlardan mesela şey yapanlar bugüne kadar olumlu mükelleflere yüzde 5 indirim orada da yapıyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Evet, teşekkür ediyorum Sayın Demiröz.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Eksiklerimiz olursa maddelerden beraber istişare edelim ama genel yapı olarak bu bir ihtiyaçtı ve bunun çıkarılmasına emeği olanlara teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Böylece teklifin geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, dün Komisyonumuzun siyasi parti grup temsilcileriyle yaptığımız ön görüşmede teklifin maddelerinin uzunluğunu göz önüne alarak teklifin maddelerinin doğrudan görüşmeye açılarak önce madde hakkında açıklama alınmasına ardından da maddeler üzerindeki söz taleplerine geçilmesine yönelik bir görüş birliği oluşturmuştuk.

Şimdi bu açıkladığım çerçevede teklifin maddelerinin doğrudan görüşmeye açılmasını hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tutanağa geçecek değil mi Sayın Başkanım?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Tutanağa tabii ki bütün yazılı gelen teklif aynen olduğu gibi tutanağa geçecek. Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Maddeler olarak tutanağa geçsin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tabii, tabii madde madde hepsi tutanağa olduğu gibi geçecek. Daha öncede böyle bir uygulama var zaten aynı şekilde yapılacak. Böylece bunu da kabul etmiş olduk maddeler üzerinde görüşmelere şimdi başlıyoruz.

1'inci maddeyle ilgili, teklif sahibinden izahat alarak görüşmelere başlayacağız.

BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

Kapsam ve tanımlar

MADDE 1- (1) Bu Kanun hükümleri;

a) 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren;

1) 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,

2) 2021 yılına ilişkin olarak 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları (2021 yılı için tahakkuk eden motorlu taşıtlar vergisi ikinci taksiti hariç),

3) 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce yapılan tespitlere ilişkin olarak vergi aslına bağlı olmayan vergi cezaları,

b) 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce verilen idari para cezaları (24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ile 7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanuna göre verilen idari para cezaları ile 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlarca verilen idari para cezaları hariç),

c) Yukarıdaki bentler dışında kalan ve Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında tahsil dairesine takip için intikal etmiş olan asli ve fer'i amme alacakları (adli para cezaları hariç),

ç) İşletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan ya da kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat, demirbaşlar ile kasa mevcudu ve ortaklardan alacakların beyanı,

d) 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü doğan ve Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil daireleri tarafından 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler, gecikme faizleri, gecikme zammı alacakları,

e) Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil daireleri tarafından 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve bu Kanunun yayım tarihine veya bu Kanunun ilgili hükümlerinde belirtilen sürelerin sonuna kadar tahakkuk ettiği hâlde ödenmemiş olan;

1) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun

4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan, 2021 yılı Nisan ayı ve önceki aylara ilişkin sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

2) 2021 yılı Nisan ayı ve önceki aylara ilişkin isteğe bağlı sigorta primleri ve topluluk sigortası primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

3) 30/4/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş olan özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

4) 30/4/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup ilgili kanunları uyarınca uygulanan idari para cezaları ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

5) İlgili kanunları gereğince takip edilen 2021 yılı Nisan ayı ve önceki aylara ilişkin damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı ile bunlara bağlı gecikme zammı alacakları,

f) İl özel idarelerinin 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan asli ve fer'i amme alacakları,

g) Belediyelerin;

1) 213 sayılı Kanun kapsamına giren ve 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları, 2021 yılına ilişkin olarak 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi (2021 yılına ilişkin tahakkuk eden emlak vergisi ile iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi hariç) ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları, bunların dışında kalan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan asli ve fer'i amme alacakları,

2) 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 97 ve mükerrer 97 nci maddelerine göre tahsili gereken ve vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ücret ve pay alacakları ile bunlara bağlı fer'i alacakları,

3) 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamındaki belediyelerin vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan su, atık su ve katı atık ücreti alacakları ile bunlara bağlı fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları,

4) Büyükşehir belediyelerinin, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun I I inci maddesine göre vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan katı atık ücreti alacakları ile bunlara bağlı fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları,

ğ) 20/11/1981 tarihli ve 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamındaki büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin, vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan su ve atık su bedeli alacakları ile bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları,

h) Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının (YİKOB) vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen asli ve fer'i amme alacakları, hakkında uygulanır.

(2) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Vergi: 213 sayılı Kanun kapsamına giren vergi, resim ve harçları,

b) Gümrük vergileri: İlgili mevzuat uyarınca eşyanın ithali veya ihracında uygulanan ve Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil daireleri tarafından takip ve tahsil edilen gümrük vergisi, diğer vergiler, eş etkili vergiler ve mali yüklerin tümünü,

c) Beyanname: Vergi tarhına esas olan beyanname ve bildirimleri,

ç) Yİ-ÜFE aylık değişim oranları: Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/11/2016 tarihinden itibaren aylık %0,35 oranını (bu Kanunun yayımlandığı ay dâhil), ifade eder.

(3) Bu Kanun, bazı alacakların yapılandırılmasına ilişkin hükümler ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına ve yeni hükümler ihdasına ilişkin hükümleri kapsar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Buyurun lütfen.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

İlk genel açıklamada da hangi kurumların olduğunu okumuştum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Çok affedersiniz. Şöyle bir genel anlayışta oluşturduk bugün, saat 8'e kadar aralıksız devam edelim tamamlarsak tamamlamış olalım, tamamlayamazsak yarın saat 11'de tekrar toplanmak üzere kapatacağız oturumu. Böyle bir anlayış birliği de oluşturduk.

Buyurun lütfen.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Öncelikle bu kanunda Hazine ve Maliye Bakanlığı vergi daireleri, Ticaret Bakanlığı gümrük müdürlükleri, Sosyal Güvenlik Kurumu, büyükşehir belediyeleri, belediyeler, büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idareleri, il özel idareleri ve YİKOB'larda ödenmesi gereken kamu alacaklarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin düzenlemeler önerilmektedir.

Teklifte, kesinleşmiş alacakların yapılandırılması, kesinleşmemiş veya dava safhasında olan alacakların yapılandırılması, inceleme veya tarhiyat aşamasında olan alacakların yapılandırılması, matrah ve vergi artırımı, işletme kayıtlarının düzeltilmesi yönünden düzenlemeler bulunmaktadır. Böylece teklifin 1'inci maddesinde kanun kapsamına giren alacaklar; tür, dönem ve alacaklı idareler itibarıyla belirlenmektedir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığındaki 30 Nisan 2021 öncesi dönemlere ait vergi, resim, harç ve bunlara ilişkin vergi cezaları ile gecikme zam ve faizleri kapsamaktadır.

Beyannameli mükellefiyet açısından 30 Nisan 2021 tarihine kadar verilmesi gereken beyannameler kapsama alınmıştır.

30 Nisan 2021 tarihinden önceki dönemlere ilişkin gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler, gecikme faizleri, gecikme zammı alacakları kapsamındadır.

2021'e ilişkin olarak 30 Nisan 2021 tarihinden önce yıllık tahakkuk eden alacaklar motorlu taşıtlar vergisinin ikinci taksiti hariç kapsamındadır, bu kanun kapsamındadır.

Vergi aslına bağlı olmayan usulsüzlük cezaları açısından da 30 Nisan 2021 tarihinden önce yapılmış tespitler dikkate alınacaktır.

30 Nisan 2021 tarihinden önce verilen tütün, Hıfzısıhha Kanunu ve üst kurul para cezaları hariç idari para cezaları bu kanun kapsamındadır.

Adli para cezaları hariç 6183 sayılı kanuna göre takip edilen maden ve devlet hakkı, öğrenim kredileri, ecrimisiller gibi borçlar kapsama alınmıştır.

Belediyeler yönünden, büyükşehir belediyelerin 30 Nisan 2021 tarihinden önceki dönemlere ilişkin vergi, resim, harç ve bunlara ilişkin vergi cezaları ile gecikme zam ve faizleri kapsama girmektedir.

Beyannameli mükellefiyetler açısından 30 Nisan 2021 tarihine kadar verilmesi gereken beyannameleri kapsamaktadır.

Bütün birimler açısından okuyabilirim ama genel olarak geçmişte de var. Devam edeyim mi bir sayfa daha var, gerek görüyorsanız...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyoruz. Sorular gelirse sorulara cevap vermiş olursunuz.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Tamam. Yani genel olarak neyi kapsadığı, geniş olarak bütün bu kamu kurumlarının 30 Nisana kadarki alacaklarını kapsıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Peki, şimdi önce sizlere mi söz vereyim yoksa meslek kuruluşlarının görüşlerini alıp ondan sonra mı söz talep edersiniz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Önce onları alsak daha iyi olur.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Bence de önce onları da bir alalım. Bu 1'inci madde üzerinde söz talebi olan sivil toplum kuruluşlarımız var mı?

Buyurun lütfen.

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ VEDAT BULUT - Sayın Başkanım, ben Türk Tabipleri Birliği Genel Sekreteri Vedat Bulut.

Öncelikle, Komisyon Başkanına ve değerli Komisyon üyelerine bu teklifimizi gündeme aldığınız ve Meclise taşıyacağınız için teşekkür ediyorum. Ayrıca Gelir İdaresi Başkanı Sayın Ayşe Dilbay bu konuda kanunun teknik yapısının hazırlanmasında bize çok yardımcı olmuştur, kendisine de buradan teşekkürlerimizi iletiyorum.

Bizim 65 tabip odamız vardır ve 100 bin kadar üyemiz var. Gerek üyelerimizin tabip odalarına olan borçlarında gerekse 65 tabip odasının çatı meslek örgütü olarak Türk Tabipleri Birliğine birikmiş borçları vardır. Bu faizler, gecikme faizleri gibi ferî alacakların iptali durumunda bu alacaklar kolaylaşacaktır ve örgütümüz rahatlayacaktır. Ben tekrar çok teşekkür ediyorum ayrıca teknik olarak soracağınız sorular varsa yanıt verebilirim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Vekillerimizden bir soru olursa tekrar söz verebiliriz teşekkür ediyoruz.

Siz de kendinizi tanıtırırsanız...

Buyurun.

TÜRK DIŞ HEKİMLERİ BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI ATILLA STEPHAN ATAÇ – Öncelikle siz değerli Başkana, sayın milletvekillerine ve hazır bulunan hazıruna çok teşekkür ederim.

Biz de, 3224 sayılı yasamıza göre 37 odamıza mensup diş hekimii arkadaşlarımızın odalara olan ödenmemiş aidat borçlarından doğan ferii alacaklar ve yine aynı kanun çerçevesinde odaların birliğe ödeyeceği pay üzerinden alacaklar konusunda yapılandırma önergemizi siz sayın kurul üyelerinden dikkate alınmasını saygılarımla arz ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAşKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ederim.

Bir sonraki arkadaşımız kendisini tanıtırsa...

Buyurun.

TÜRKİYE BELEDİYELEER BİRLİğİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI AHMET KAZAN – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekillerim; herkesi hürmetle, saygılarımla selamlıyorum. Ahmet Kazan Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreter Yardımcısıyım.

Sayın Başkanım, birinci maddeyle ilgili bizim iki önerimiz olacaktı. Birincisi, belediyelerden bize ciddi talepler geliyor bu konuda, özellikle kamu zararları konusunda belediye personelinin kapsama alınması noktasında ciddi bir yakınma var bizde de. Bu denetim, inceleme ve yargılama sonucu oluşan kamu zararlarının da tahsilinin kanun kapsamına alınmasını talep etmekteiler Sayın Başkanım. Bu konu aynı zamanda idareyle personel arasındaki barışı sağlayacak ve kamu zararlarını da yine tahsilini kolaylaştıracaktır diye düşünmekteyiz.

İkinci konu da Sayın Başkanım, 2021 yılı çevre temizlik vergileri malumunuz bu ay ödenecek, bu kanun kapsamında değil, dolayısıyla belediyelerden özellikle pandemi sürecinde -iş yerleri için özür dilerim- sadece iş yerleri için bunun... Malum pandemi süreci devam ediyor. 2021 yılı çevre temizlik vergisinin iş yerleri açısından da kanun kapsamına birinci taksitinin alınmaması konusunda bizlere de bir görüş bildirilmekte. Takdirlerinize arz ederim.

BAşKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Başka meslek kuruluşlarından, sivil toplumdan? En arkadan bir arkadaşımız, siz de gelin şöyle.

Kendinizi tanıtarak...

TÜRKİYE ESNAF VE SANATKÂRLARI KONFEDERASYONU GENEL SEKRETER YARDIMCISI FATMA YASEMİN ERTEKİN – Hepimizin malumu olduğu üzere esnaf ve sanatkâr zaten zor bir dönemden geçmekte çok uzun süredir, pandeminin başlangıcından beri. Burada bazı vekillerimizin de söylediği gibi bundan bazı sektörlerimiz çok daha fazla etkilendi. Bu anlamda üyelerimizin odalara olan aidat borçlarının yine kendi teşkilatımız içerisinde birlik ve federasyonlarımızın üst kuruluşları olan katılım payı ve eğitim payı borçlarının bundan bir yıl önce çıkan yapılandırmada da aynı şekilde paralel bir düzenleme vardı, şu anda kanun teklifinin mevcut hâlinde de Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği için hemen hemen daha önceki düzenlemeye paralel bir düzenleme mevcuttur. Biz de aynı şekilde eklenmesini talep ediyoruz.

Saygılarımı sunuyorum, teşekkür ederim.

BAşKAN CEVDET YILMAZ – Peki, çok teşekkür ederim.

Daha önce de izah ettiğim gibi meslek kuruluşlarımızın kendi takdirlerine bıraktık biz bu konuyu. Yazılı talepleri hâlinde de kapsama alınma prensip olarak böyle bir yaklaşım oldu. Tabii Komisyonumuzun takdirlerine sunacağız.

Böylece tamamlamış olduk, başka söz talebi yok gördüğüm kadarıyla.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Eczacıların yok mu Sayın Başkanım?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Eczacıların... Zorlamıyorum, söz talebi olursa kendileri talep etsinler Sayın Vekilim, siz onlar adına...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, onlar yazılı istiyorlar mı yani...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bize gelen... Yazılı varsa dediğim gibi gelen bütün talepleri dikkate alıyoruz.

Var mı eczacılardan? Evet, artık onları zorlamanın da bir anlamı yok, kendi takdirleri.

Sayın Erhan Usta, madde hakkında söz talebiniz var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Baroların var mı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Baroların var.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, burada çok kısa bir... Genelinde eksik kalan bir nokta vardı: İnsanlarımız, mükelleflerimiz zor şartlar altında, o dar bir vergi tabanı içerisinde kamu harcamalarını karşılayacak vergileri veriyor, ödüyorlar. Ama “İşin bir de diğer boyutu var.” demiştik yani bu vergiler nereye harcanıyor? Vergilerin harcanmasında devlet nasıl bir tasarrufa gidebilir? Yani işte böyle... Diyelim ki akaryakıt ÖTV’sini artırma veya işte zaman zaman böyle yapılandırmalar çıkarıp vergi tahsilatını artırmanın da ötesinde mevcut vergilerimizin daha düzgün, daha iyi harcamanın da yollarını bulmamız lazım. Eylem planında israfla mücadele anlamında birtakım hükümler var ancak buna ilişkin daha henüz somut bir tedbir görmedik. Yani Maliye Bakanlığımızın mutlaka bu konuda bir şey yapması lazım. Bu kamu-özel iş birliği projelerinin kamuya olan yükünü azaltacak mutlak suretle tedbir almamız gerekiyor. Yani uzatacak değilim çünkü vaktimiz yok. Kamu tüketimi yıllar itibarıyla bakarsanız toplam -kamu anlamında da bakın isterseniz merkezî yönetim bütçesi anlamında da bakın- kamu tüketiminin arttığını görüyoruz. Burada da mutlaka tasarrufa gitmemiz lazım.

Ondan sonra bir de faiz yükünün borç... Faiz oranlarındaki artışın üzerinde onunla mütenasip olmayan şekilde faiz yükü ve borç stoku artıyor. Bu özellikle 2018 Temmuzundan sonra Sayın Berat Albayrak’ın Hazine ve Maliye Bakanlığı dönemindeki yurt içerisinde altın ve döviz cinsinden borçlanmanın bunda büyük etkisi oldu. Yani bizim orada hesaplamalarımıza göre 135 milyar lira o günden itibaren önümüzdeki yıllara gelecek ilave bir yük var, altın ve döviz cinsinden borçlanmanın. Neye göre? Normal yurt içi faiz oranındaki borçlanmaya göre. Dolayısıyla borçlanma stratejisi anlamında da yapmamız gereken işler var. Bunların da mutlaka dikkate alınması lazım yoksa parayı kötü harcayalım, parayı rastgele harcayalım, ondan sonra habire milletin üzerine yüklenelim diye bir şey olamaz, Böyle bir anlayış olamaz. Buna dikkat etmemiz gerekiyor.

Diğer bir husus, vergisini zamanında ödeyen mükelleflerin mağduriyetini giderecek, mutlak suretle... Bu işler artık kurumsallaştı yani anlaşıldı ki asgari her yıl bir yapılandırma çıkıyor. Veya dürüst mükellefler var, olabildiğince vergisi düzgün olan mükellefler var, şimdi onları da artırımında konuşacağız. Yani vergisini olabildiğince fazla veren onun yüzde 30’unu vererek daha fazla vergi vererek barışıyor devletle böyle bir durum var, bu çelişkileri gidermemiz gerekiyor.

Son husus da bu 0,35 konusu. Şimdi, 2016’dan sonra malum 0,35. Bu zannediyorum o 2017’de çıkan yapılandırmada o zaman tabii yurt içi ÜFE daha düşük olduğu için onunla biraz oranlı, uyumlu olacak şekilde küçük bir oran tespit edilmmişti. Fakat daha sonra üretici fiyat endeksi enflasyon hızlandı. Yani yüzde 4,2’yle eğer biz yapılandırmayı bir defa yaparsak problem yoktu, 2 defa oldu, şimdi 3’üncüsü oluyor. Bundan sonra hep beklenti bu şekilde olursa “Nasıl olsa devlet son dönem borçları çok düşük faiz oranlarıyla yapılandırıyor.” anlayışı hâkim olursa önümüzdeki dönemde hakikaten zaten ilave olarak birtakım insanların vergi ödememe alışkanlığı vardı, bunları daha da kamçılarız.

Burayı ucuz kaynak olarak görülmemesi lazım. Türkiye Cumhuriyeti devleti içerisinde yaşayan, hizmet veren, para kazanan herkes devletin harcamalarını finanse edip vergi ödemekle yükümlüdür, yeter ki devlet adil olsun. Burada benim şeyim şu yani bakın bunu bir muhalefet partisi milletvekili olarak söylüyorum: Bu 0,35'in tekrar bir gözden geçirilmesi lazım. Ancak 2020 yılında olanları da belki hiç faiz almayalım. Çünkü 2020'de hatta onu ayırıştırabiliyoruz nasıl olsa sektörleri hakikaten pandemideki gelir kaybından dolayı insanlar vergi ödeme yükümlülüğünü yerine getiremediyse orada 2020 için hiç faiz almayalım. Ancak önceki yıllarda bu kadar ucuz bir kredi faiz oranıyla diyeyim ben, tamam mı, bu yapılandırma yapılmasında bunun kurumsallaştığı algısının da oluşturulmasının bizim ülkemize zararı olur, milletimize bir faydası olmaz.

Kapsama ilişkin de 2 tane küçük şeyim var Sayın Başkan: Esnafı söyleyecektik, esnaf odalarına ilişkin aidatlar konusu. Onu Esnaf Sanatkarlar Odası söyledi, tamam bizim de talebimiz o şekildeydi. Bir de Ziraat Bankasına çiftçi borçları. Biz bunu geçen sefer de şey yaptık Sayın Vekilim, bunu almak lazım bu kapsama. Hele hele bu yıl bir de kuraklık var, sıkıntı had safhada. Yani bakın, işte, istatistiklere gelecek değilim ama AK PARTİ hükümetleri döneminde tarım hasılası 9 kat artarken tarım borçları -yani kurumsal borçlar anlamında, dışarıya olan şahıs borcunu bilmiyoruz ama banka ve tarım krediye olan borçları- yaklaşık 59 kat artıyor. Şimdi, bu kadar hızlı gelirle mütenasip olmayan bir borç artışı var. Kazanamıyor, görüyoruz hepimizin işte kırsal alanda seçmenlerimiz var. Dolayısıyla burada bir rahatlama getirmemiz gerekir diye düşünüyorum. Bunun da bu anlamda kapsama alınması faydalı olacaktır diye değerlendiriyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, Sayın Paylan, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Vedat Bey, eğer ki burada bir ayrıma gidersek hani “Anayasa Mahkemesinden döner.” dediniz ancak Anayasa’nın ilgili maddesini yeniden okumanızı öneriyorum: “Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır.” diyor Anayasa’mız. Yani vergi yükünün adaletli dağılması maliye politikasının sosyal amacıdır diyor ve “Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür.” diyor. Şimdi, Anayasa bunu dediğine göre...

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Vergi getirmiyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, mesele şu ama vergide bir iyileştirme sağlıyoruz, kolaylaştırma sağlıyorsunuz ama bunu sağlarken herkes eşit durumda değil. Dediğim gibi, servetine servet katan, kârına kâr katan sektörler, kesimler olduğu gibi yokluk çeken, iflasla yüz yüze kalan, intiharla yüz yüze olan büyük bir çoğunluk var. Şimdi, burada siz diyorsunuz ki: “Anayasa’nın eşitlik ilkesi var.” ama mali yükte eşit değil ki yurttaşlarımız ve pandemi herkesi eşit bir şekilde vurmadı Vedat Bey. Bu yasa teklifinin gerekçesi olarak pandemiye ortaya koyuyorsunuz. Pandemi kimisini yerle bir etti, iflas ettirdi kimisini ihya etti, kimi sektörleri ihya etti. Yani dünyada da öyle. Bakıyorsunuz trilyonlarca dolar para sürdü Amerika, belli ellere gitti, belli sektörleri, belli zenginleri daha da ihya etti. Avrupa’da da benzerdi, bizde de benzer bir durum var. Yani belli kesimler servetine servet kattılar, belli kesimler yoksullaştılar. Şu anda servetin yüzde 50’si nüfusun yüzde 1’inin elinde. Şimdi, biz bir bakıyoruz kimisi yağda balda börekte... Büyük bir lüks, şatafat içinde yaşıyor. Al işte ifşa oluyor, görüyoruz, belli mafya babaları çocuklarına onlarca arabalar almışlar bu dönemde lüks, şatafat içinde yaşıyorlar, bu görüntüler çıkmışlar.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Vergileri ödemişler.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kim ödemiştir efendim? Vergi ödemiş olsa vergi adaleti olsa...

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Bu vergiyi getiriyor mu yani...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, mesele şu: Yasa teklifi kolaylık... Siz, vergi indirimi getiriyorsunuz yani vergi faizlerini, zararlarını düşürüyorsunuz, yok ediyorsunuz ve bundan... Bakın, bir vergi ödeyemeyenler var -ki bunlar esnaflardır, zor durumda olan kesimlerdir- bir de ödemeyenler var. Bunu bir finansman aracı olarak kullananlar var ve siz ne diyorsunuz bakın, tabloyu bürokrasi getirmiş...

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – ...tahsilatı yapılanların hepsi sıfır vergi borcu yoktur yazısı da getirmekte...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya baba... Kaç kişi devletle çalışıyor? Geniş kesimlerin devletle bir işi yok. Sizin yandaşlarınızın devletle işi var, 5 tane müteahhitle devletle iş yapıyorsunuz.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Lütfen ya, böyle dersen olmaz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Mesele şu: 2019 yılında devletin, kamunun 100 bin lira olan alacağına diyorsunuz ki: “Yurt içi ÜFE’ye göre 109.800 lira verirsene ben senin borcunu sileceğim.” diyorsunuz. Şimdi, düşünün ki kendini zorlayan, vergisini ödemeye çalışan bir esnaf o gün kredi aldıysa 2019 yılında bakın, iki yıl önce kredi alıp vergisini ödemişse yüzde 50 faiz yüküyle karşı karşıya kaldı. Yüzde 50, bileşik olarak söylüyorum. Ama siz diyorsunuz ki ödemeyene veya bunu finansman aracı kullanana “Yüzde 9 ver, ben senin borcunu kapatayım.” Burada büyük bir adaletsizlik var. Yapmamız gereken şu olabilir: Sektörel ayrımı yapıp belli sektörlerle gerekiyorsa sıfır faizle, yani belli esnaf kesimlerine sıfır faizle veya vergisini -icabında düşürmek imkânsız olabilir ama- faizsiz olarak yapılandırmasını yapıp belli kesimlereyse yani yüzde 50 faizini ödeyip vergisini ödemeye çalışan insanla onun karşısında kötü niyetli olanı aynı kefeye koymak büyük bir adaletsizlik yaratacaktır diyoruz. Bunun üzerine çalışalım diyoruz. Bakın, yasa yarına da kalacak bunun üzerine bu akşam düşünelim. Daha vicdanlı, daha adaletli bir düzenleme yapalım diye öneriyoruz. Yüzde 4,2’yle kredi kullanıyorsunuz insanlara ve bunlar bir alışkanlığa dönüşüyor. Bakın, size, ne olacağını söyleyeyim Vedat Bey: Ben çeşitli iş insanlarıyla bu konuda konuştum çünkü finansman zorluğu var veya bankaya gelip kredi kullanıyor. Ne yapacaklar? Önceki yaptıklarını yapacaklar, borçlarını yapılandıracaklar. Bu yüzde 4,2 faizli krediyi kimse kaçırmaz, borçlarını yapılandıracak ama yeni dönem vergilerini ödememeye devam edecekler. Siz, şöyle bir düzenleme diyor musunuz? “Tamam, kardeşim ben böyle yapılandırıyorum ama yeni borçlarını da ödemekle yükümlüsün.” diyor musunuz? Yani yeni borçlarını ödemezsen bu yapılanman ortadan kalkar diyor musunuz?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Geçmişteki yasalarda var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi demiyorsunuz.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Meslekteki arkadaşım ne diyorsun? Ödemeyenleri kaldıralım mı diyorsun?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, yeni cari borçlarını, mevcut 2021 yılındaki vergilerini de ödemezse, “Ben.” diyorsun yapılandırma... Ne olacak peki, size söyleyeyim: Eski borçlarını yapılandıracaklar yeni borçlarını gene ödemeyecekler. Niye?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şöyle bir beklentiye soktunuz. Herkesi şu beklentiye soktunuz. Yüzde 4,2’lik kredi var arkadaşlar. Türkiye Cumhuriyetinde nerede yüzde 4,2’lik kredi var? Git kamu bankasına yüzde 25 diyor, özel bankalar yüzde 27-28’le kredi kullanıyor. Yüzde 4,2’lik kredi var. Şu beklentiye soktunuz: Nasıl olsa kardeşim, bu zorluk devam ediyor...

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – 30 Nisandan önce, ondan sonra yok.

ERHAN USTA (Samsun) – Sende yok, sen değişiyorsun, başkası geliyor. Aynısı gelse zaten bir şey yok ama...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Vedat Bey “Bir yıl sonra nasıl olsa yeniden bir yapılandırma çıkar, iki yıl sonra nasıl olsa yeniden matrah artırımı çıkar arkadaş.” diye bu beklentiyi devam ettir...

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Yok yani sana göre var da...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nasıl yok ya? Orada oturan kaç kişi yok dedi bir daha?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Bundan sonra bende yok yani.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sizde yok ayrı. Başkasını oturturlar oraya Allah Allah! Bir sürü AK PARTİ’li vekil var. Başka kişi oturur oraya, derki: “Gene zorluk var arkadaş...”

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Tamam, bu yapılandırmaya karşıyız diye bir şey yazın kamuoyuna da açıklayın bitsin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biz yapılandırmaya karşı değiliz. Zor durumda olan kesimlere yapılandırılalım hatta sıfır faizle yapılandırılalım.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Burada sermaye düşmanlığı lafları yapıyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Zor durumda olan kesimlere, esnaflara... Çiftçilerin borçlarını gelin sıfır faizle yapılandırılalım. Bakın çiftçinin borcunu yüzde 18’le, tefeci faiziyle yapılandırdınız.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Niye yüzde 4’le efendim iş insanının şeyini yapılandırıyorsunuz? Yüzde 18’le yapılındır.

SALİH CORA (Trabzon) – Yüzde 12.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 18’le yapılındır.

Değerli arkadaşlar, o açıdan burada bir adalet söz konusu değil Vedat Bey. Gelin yapıyorsak çiftçinin borçlarını da yüzde 4’le yapılandırılalım. Hadi buyurun. Ziraat Bankasına olan borçları var, borç sarmalı altında çiftçilerimiz. Onların borçlarını da yapılandırılalım yüzde 4’le. Var mısınız?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Kanunun çerçevesini ben başta, teklifin çerçevesini ben...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, çerçeveyi genişletelim. Madem yüzde 4’le yapılandırıyorsunuz çiftçinin de borcunu yüzde 4’le yapılındır.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Benim getirdiğim teklif bu ama çerçeve...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, arkadaşlar...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bununla ilgili son önerimizi söyleyeyim: Bununla ilgili biz bütün vergi yapılandırmalarında...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Paylan, tamamlayın konuşmanızı, notlarını alıyor Vedat Bey.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bitiriyorum.

Bütün yapılandırmalarda aynı şeyi önerdik. Batıda belli demokrasilerde vergi ombudsmanlığı vardır. Vergi ombudsmanlığı yapısı da özerk bir yapıdır. Vergi ombudsmanına zor duruma düşen bir işletme, bir esnaf gidip başvurusunu yapar nesnel kurallara göre eğer ki o kurum gerçekten yurttaşın vergisinin yapılandırılmasının gereğini görürse bunu yapılandırır, görmezse yapılandırmaz ama siz

kazanana da kazamayana da, batana da çıkana da aynı şartlarda yapılandırma yaptığınız zaman gelir ve servet eşitliğini bozarsınız, kamu düzenini bozarsınız, vergideki zaten mevcut olmayan adaletsizliği daha da derinleştirirsiniz, kamu vicdanını da yaralarsınız Vedat Bey.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Paylan.

Sayın Arı, sizin söz talebiniz var mı? Düşmeye basılmış orada.

CAVİT ARI (Antalya) – Hayır, hayır. Kim bastıysa bilmiyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Tamam, iptal ediyorum.

Sayın Şener, buyurun lütfen

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Evet, Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; ben sadece bir hususu vurgulamak istiyorum. Burada kapsam dışı olan yani yapılandırmaya girmeyen veya affa girmeyen düzenlemeler içerisinde Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'na göre verilen idari para cezaları var. Anladığım kadarıyla bu Hıfzıssıhha Kanunu'na göre verilen para cezalarına Covid yasakları nedeniyle sokağa çıkanlar da dâhil ve ağır para cezaları veriliyor. Bu kadar kolaylık sağlanırken -zaten Covid'in de sonuna gelmişiz artık önümüzde umut ederim ki kimseye ceza kesilmez çıktı çıkmadı diye, herkes rahatça çıkar- bunları tamamen silsek de memleket rahat etse olmaz mı? Niye bunu kapsam dışı bıraktınız acaba?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Covid tam bitsin dediğiniz olur Sayın Bakanım.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Şimdilik dursun mu diyorsun?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Biraz daha şey... Onların cezası artmıyor biliyorsunuz, sabit.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Öyle mi?

ERHAN USTA (Samsun) – Vedat Bey'in söylediği, tutanaklara girmesin. Yani o zaman...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yok yok tutanaklara girmesin...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Girsin, ne olacak ya?

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Bakanım, hep dürüst insanları cezalandırıcı bir tavırdadır bulunmak, idare açısından söylüyorum...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ya, bu verilen cezaların hepsi adil mi?

ERHAN USTA (Samsun) – Değil tabii. Yani kongrelerin...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Yani ilk başta mesela çiftçilerin tarlasına gitmesi bile engellendi, tarlalarını ekemediler. Kaç kez bana telefon edip “Ya, tarlamı ekmeye giderken yasak varmış, ceza yedim 2 bin lira, 3 bin lira.” diye arayanlar olmuştu.

SALİH CORA (Trabzon) – İptali istenebilir.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sonra baktılar ki deneme yanılma yoluyla kimin izinli olacağını, kimin yasaklı olacağını gecikerek yaptılar. Sonra ilk partide o cezalara uğrayanların çoğu haksızlıkla uğradı bence.

ERHAN USTA (Samsun) – Doğru söylüyorsunuz, katılıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Erol Katırcıoğlu, buyurun madde üzerinde.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Bu 1'inci maddeyle ilgili olarak biliyorsunuz bu kapsam maddesi. Kapsamda birtakım soru işaretli noktalar olduğu kanaatindeyim. Bunlardan bir tanesi Covid-19 sebebiyle verilen cezalar. Bunlar dışarıda tutulmuş, hariç tutulmuş ama Sayın Vedat Bey, yani bu tuhaf değil mi? Yani kalabalık kongrelere katılan insanlara ceza verilmiyor da bu, yolda geçerken maskesini çıkarmışa ceza veriyorsunuz. Bu çok hakkaniyetli gelmiyor bana. Ya, genel olarak zaten hakkaniyetli değil bu ama...

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – O, bu yasanın kapsamında değerlendirilmemeli.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Değerlendirilmeli... Hariç deniliyor.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Süreç devam ediyor, pandemi süreci devam ediyor.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Anladım da idari para cezası... Neyse. Ya, siz anladınız değil mi benim söylediğimi? Tamam, peki.

İkinci olarak sormak istediğim şu: G bendinde belediyelerin çevre temizlik vergisiyle ilgili olarak... Bunu kapsam dışına atıyorsunuz, "Hariç." diyorsunuz fakat atık su ve katı atık ücreti konularını da kapsama alıyorsunuz. Yani, oraya bir af çıkarıyorsunuz ama Vedat Bey, Allah aşkına bu atık su vesaire bunların hepsi çevreyle ilgili maliyet oluşturmuş şirketlere biz niye böyle bir kıyak yapıyorsunuz affedersiniz?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Şirket değil o, belediyelerin...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Vedat Bey, soruları alalım topluca cevaplandıralım olur mu?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Motorlu taşıtlar vergisinin taksiti gibi onun da daha ödeme süresi gelmedi, mayıs sonuna kadar ödeme süresi var ya.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ben, anladım ama bu...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Notlarımızı alıp topluca cevap verebilirsek.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Tamam, birkaç maddede bu söyleniyor.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – İş yerleri için belediyeye ödeniyor emlak vergisiyle beraber. Emlak vergisinin de ilk taksiti mayıs sonuna kadar, henüz vade geçmedi.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Tamam da belediyelerin kazançlarıyla ilgili bir tasarrufta bulunuyorsunuz. Niye?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Belediyelerin kazançları... Belediye tahsil ediyor bunu...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Evet, ama şimdi tahsil edemez duruma gelmiyor mu? Yanlış mı anlıyorum ben?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Ama daha onun vadesi, 1'inci taksitiyle ilgili olan kısım gelmediği için yazmadım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, karşılıklı değil de notlarımızı alalım Vedat Bey.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Benim gördüğüm kadarıyla belediyeler bağlamında zaten...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Topluca bir cevap verelim lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Peki, tamam, teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Buyurun Süleyman Bey.

SÜLEYMAN GİRĞİN (Muğla) – Teşekkür ediyorum

Sayın Başkan, bu 1'inci maddede Covid-19 alacaklarının yapılandırma dışı tutulması yanlıştır. Bırakalım yapılandırmayı Covid-19 cezaları tamamen iptal edilmeli. Bu konuda İstanbul Milletvekilimiz Sayın Zeynel Emre'nin vermiş olduğu bir kanun teklifi de vardır, bunun da mutlaka değerlendirilmesi gerekir.

Değerli arkadaşlar, Türkiye Cumhuriyeti'ni bilfiil yani on dokuz yıldır tek başına yöneten AKP iktidarı geçen yıllarda yarattığı tahribat ve son olarak 2018 yılındaki uygulamaya yönelik konulan sözde Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi özde otoriter tek adam rejimi nedeniyle Covid-19 salgınıyla mücadelede hem sosyoekonomik hem de etik ve hukuksal boyutta sınıfta kalmıştır. Yani salgının başlangıcında vaka sayılarını kamuoyuyla doğru paylaşmayan, gerek duyulan tam kapanmayı yıllardır sürdürülen rant ve yolsuzluk ekonomisinden kaynaklı çökertilen devlet bütçesinin imkânsızlıklarından kaynaklı gerçekleştiremeyen yani aşları vadedilen tarih ve miktarlarda sağlayamayan, karar alıcı noktadaki siyasi iktidar geldiğimiz aşamada halk nezdinde devlete olan güveni sıfırlamış durumda.

Covid-19 salgını nedeniyle 2020 Mart ayından itibaren başlayan yasakları ihlalden on binlerce vatandaşa ceza kesilirken her geçen gün bu sayı artış göstermektedir. Aralarında Profesör Doktor Kemal Gözler'in de yer aldığı birçok Anayasa hukukçusu söz konusu yasakların OHAL kapsamında uygulanacak yasaklar olduğunu ifade etmesine karşın AKP iktidarı birçok konuda olduğu gibi bu konuda da hukuki gereklilikleri yerine getirmeksizin kararları uygulamaya koymuştur. Bunun net örneği iktidar partisi AKP'nin ilçe, il ve büyük kongresi olmuştur. Covid-19 yasaklarının açıkça ihlal edildiği AKP kongrelerine ilişkin herhangi bir cezai işlem söz konusu olmazken on binlerce vatandaş çeşitli gerekçeler sunularak Covid-19 idari para cezasına çarptırılmıştır. Hatırlanacağı üzere geçen aylarda İstanbul Taksim'de kamera kayıtları üzerinden yapılan tespitle maskesini nizami takmadığı için 1 vatandaşa ceza kesilmesi bile söz konusu olmuştur. Bu uygulama, iktidarın uzun zamandır taşlarını döşediği ikili hukuk sisteminin de bir başka göstergesidir. İktidarın süregelen hukuksuz uygulamalarının daha fazla tahribat yaratmaması ve halkın devlete olan güvenini tekrar tesis edilmesine bir nebze katkı sunması bağlamında Covid-19 nedeniyle verilen cezaların iptal edilmesi, geçen süreçte ödemesi yapılan cezaların ise vatandaşlara iade edilmesi gerekmektedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Cavit Arı buyurunuz.

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, bu maddeyle ilgili ilaveten her ne kadar önerge hâline getirsek de ben kısa bir izahatta bulunmak istedim. Bu düzenleme kapsamında yer almayan sulama birliklerinin borçları var. Sulama birlikleri biliyorsunuz, artık DSİ'nin denetiminde olan, DSİ tarafından yönetilen birlikler hâlinde. Dolayısıyla, bir kamu kurumu niteliğine dönüştü ve dolayısıyla da bu alacaklar kamu alacağı şekline dönüştü. Bugün zaten sorun yaşayan, zaten sıkıntı içerisinde olan çiftçimizin sulama birliklerine olan borçlarının da yapılanma kapsamına alınmasını talep ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın İlhami Özcan, buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Değerli arkadaşlar, şimdi sık sık dile getiriyoruz, yine malum pandemiyle beraber sağlığın ötesinde bir de tarımın ne kadar ön plana çıktığını hep beraber yaşadık ve görüyoruz da. Maalesef ülkemiz uzun dönemden beri söylememize rağmen kuraklıkla yapılan çalışmalarda sınıfta kaldı. Geçtiğimiz hafta bizler Denizli'de, Aydın'daydık Genel Başkanımızın bilgilendirmesi ve talimatı doğrultusunda ama

gördük ki facia zaten yıllardan beri geliyordu ve geldi. Şu anda kuraklık almış başını gidiyor ama yapılan hiçbir çalışma yok. Devlet Su İşleri maalesef orada da sınıfta kalmış, kanallar açık kanal yani Türkiye uzun dönemden beri maalesef uykuda.

Şimdi, geldiğimiz dönemde daha önce de hem kasım ayında hem de nisan ayında yapılandırma yaptık. O gün de bağırarak aslında Meclis kürsüsünden “Eksik yapıyoruz yanlış yapıyoruz.” Tarım Kredide sadece 931 milyon lira olan 21 bin çiftçiye kapsayan bir yapılandırma yapıldı ama yanlış. Çünkü takibe düşmeyen ve pandemi dolayısıyla kapanmayla beraber birçok icra işlemleri durmasıyla beraber icra işlemleriyle takip ettirilmeyen dosyalardan dolayı o yapılandırma yaptığımız çiftçilerimiz dâhil, Tarım Kredi çiftçileri dâhil şu anda o yapılandırmayı yapamadılar. Ondandır bir an evvel hem kuraklık ortada hem de ülkenin pozisyonundan dolayı sağlıklı gıdanın, erişilebilir gıdanın güvenliğini sağlayan çiftçilerimizin Ziraat Bankasına, Tarım Krediye olan borçlarını yapılandırma kapsamına almamız gerektiğini düşünüyorum ve yarın çiftçi bulamayacağız üretim için.

Önemli bir konu da şu: Cumhurbaşkanı geçtiğimiz günlerde açıklama yaptı, işte “Kuraklıktan zarar gören çiftçilere yapılandırma yapılacaktır.” Neye göre yapılacak daha hâlâ ortada bir şey yok ama şu da var: Çiftçinin borcunu öteledik ve Tarım Krediye veya Ziraat Bankasına gittiği zaman kredisi kapalı olduğundan dolayı ona herhangi bir ödeme yapılmayacak, sadece öteleme yaptık, hep borçları faizle öteliyoruz. Arkadaşlar, gelin, bir defa da çiftçiye destek olalım, faizlerini söyleyeyim diyoruz. Bu ana parasını, borcunu da 5 eşit taksitle beş yılda ödesin, çiftçinin önü açılsın, bu dertten hep beraber kurtulalım.

Geliniz bir de bakınız, daha neyin yapılacağı belli değil ve sonbaharda ekim olacak çiftçi hangi parayla, nasıl gübre alacak? Şu anda DAP gübresinin fiyatını bilen milletvekili arkadaşımız var mı?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Var.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Kilosu 5 lira arkadaşlar, 5 lira, evet, 5 lira. Yazıktır, günahtır. İşte, buğday fiyatının 1.650’den 2.250’ye geldiği söyleniyor ama gübrenin fiyatı nereden nereye gelmiş. Onun için çiftçiye doğrudan gelir desteği altında ve faizleri silmek şartıyla borçlarını taksitlendirelim ve onlara sonbaharda ekim yapabilecek olan malzemesini, silahını verelim, silahla beraber mermisini verelim. Nedir bunlar? İlacını, tohumunu, gübresini sağlayacak ve traktörünü çalıştıracak mazotunun bedellerini biz ödeyelim. Bu Parlamento bir iş yapsın, o 5’li çete yerine bu ülkenin temeli olan –hiç sakın vekilim bozulmaya gerek yok, el tutmaya gerek yok- Mustafa Kemal Atatürk’ün “efendi” dediği çiftçiye bir iyilik yapsın diyorum. Gelin, hep beraber çiftçimizin Ziraat Bankasına, Tarım Krediye olan borçlarını yapılandıralım, faizlerini silip 5 eşit taksite bölelim. O da yetmiyor, 211 milyon liraya yakın çiftçinin kanunundan alınan bizlerin, daha önceki milletvekillerin... 2006’da çıkarılan kanun var, o kanundan alacağı var, o desteklerle çiftçimizle mahsuplaşalım. Borcu olana verelim, borcu olmayanlara da tarımsal destek hesabına ona mahsus olan parasını ödeyelim.

Bir de vatandaşımız sahada geziyor, maske takıyor -gördük, maçlarda da gördük, lebalep kongrelerde de gördük- maskeler ağızda –şu anda bende de yok- polis vatandaşı yakalıyor, o maskeden dolayı vatandaşımıza ceza yazıyor. Gelin, bunu da bu kapsam içerisine alın diyor, teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu konuda zaten bir önerge var, onu da işleme alacağız.

1’inci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, şimdi okutup işleme alacağız.

1’inci önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3622) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin (1) fıkrasına "h" bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki "i" bendinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 1- (1) i) 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulan sulama kooperatiflerinin ve 8/3/2011 tarihli ve 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanununa göre kurulan sulama birliklerinin tarımsal sulama faaliyetlerinden kaynaklanan alacaklarından, vadesi 30/4/2021 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin feriler,"

Cavit Arı	Kamil Okyay Sındır	Emine Gülizar Emecan
Antalya	İzmir	İstanbul
Mehmet Bekaroğlu	Bülent Kuşoğlu	Süleyman Girgin
İstanbul	Ankara	Muğla

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz talebi var mı?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Gerekçe...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Söz konusu değişiklik ile sulama kooperatifleri ile sulama birliklerinin 30/4/2021 tarihine kadar olan (bu tarih dahil) ve ancak ilgilileri tarafından ödenmeyen asli ve feri alacakları da söz konusu kanun kapsamına alınmaktadır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2'nci önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3622) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin (1)'inci fıkrasına (i) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (j) bendinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 1- (1) j) Özel radyo ve televizyon kuruluşlarınca ödenmesi gereken ve 30/04/2021 tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan; 13/4/1994 tarihli ve 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun gereğince yıllık brüt reklam gelirlerinden alınan %5 oranındaki pay ile 16/8/1997 tarihli ve 4306 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Milli Eğitim Temel Kanunu, Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu, Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 24.3.1988 tarihli ve 3418 sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması ve Bazı Kâğıt ve İşlemlerden Eğitime Katkı Payı Alınması Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesi uyarınca alınması gereken eğitime katkı payı asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'iler,"

Bülent Kuşoğlu	Süleyman Girgin	Emine Gülizar Emecan
Ankara	Muğla	İstanbul
Cavit Arı	Kamil Okyay Sındır	Mehmet Bekaroğlu
Antalya	İzmir	İstanbul

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi mi okutayım?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bununla ilgili bir şey söyleyeyim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Vedat Bey, bu konuyla yani RTÜK alacaklarıyla ilgili, daha önceki yapılandırmalarda kapsamda idi, bu sefer kapsam dışı kaldı; bunun alınması lazım diye düşünüyoruz, bu da diğerlerinden farklı değil. Bunu ciddi olarak, en azından, değerlendirirseniz memnun oluruz; bunun alınması gerek.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir değerlendirsın arkadaşlarımız Genel Kurul safhasına kadar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Daha önceki yapılandırmalarda da vardı bu konu.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Üst kurulların hiçbirinin alacaklarını kapsama almadık.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Onların yok ama bu önemli.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir tekrar inceleyin, sonradan belki bir görüşülür.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şunu söylüyorsanız: “Bu ceza verilenler zaten muhalefete yakın kanallar.” Ama gerçekçe sadece o olabilir, bundan önce olup da şimdi yoksa bunu söylüyorsunuz demektir. Bir ona bakarsanız memnun olurum.

Teşekkür ediyorum.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Tamam.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, bir incelesin arkadaşlarımız.

Teşekkür ediyorum.

Sayın Durmuş Yılmaz’ın da söz talebi var.

Buyurunuz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Takip eden önergeyle ilgili konuşacağım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki.

Bu önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip, son önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Komisyon gündeminde yer alan (2/3622) esas numaralı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesine aşağıdaki fıkraların eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“Tarımsal üretime devam etmeleri şartıyla; T.C. Ziraat Bankası A.Ş. kaynaklarından gerçek ve tüzel kişilere ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından ortaklarına kullanılan ve bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar vadesi geçmiş tüm tarımsal kredi borçlarına ilişkin her türlü faiz borcu silinir. Ana borç miktarı, 2021 Ekim ayında başlamak ve 2025 yılı Ekim ayında sona ermek üzere her yılın Ekim ayı içinde 5 eşit taksitte ödenir. Taksitlendirme süresince söz konusu alacağa herhangi bir değer artışı uygulanmaz.

Bu kanun kapsamındaki tarımsal krediler hakkında başlatılmış bulunan idari veya kanuni takibat işlemleri, hangi aşamada olursa olsun kendiliğinden durur. İcra tetkik mahkemelerinde görülmekte olan ve bu Kanun kapsamındaki borç ilişkisinden kaynaklanan mevcut ceza davalarının ve İcra ve İflas Kanunu çerçevesinde verilen mahkûmiyet kararların infazının son taksit tarihine kadar durdurulmasına karar verilir. İnfazına başlanmış ilamların infazına ara verilerek hükümlü derhal tahliye edilir. 2025 yılı Ekim ayı sonuna kadar borcunu ödemeyenler hakkında, bu tarihten itibaren takibata kalındığı aşamadan devam olunur. Bu borçları nedeniyle kredi kullanılmayan üreticilere yeniden kredi kullanılabilir.”

Cavit Arı

Süleyman Girgin

Kamil Okyay Sındır

Antalya

Muğla

İzmir

Bülent Kuşoğlu

Abdüllatif Şener

Ankara

Konya

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz talebi var mı, gerekçeyi mi okutalım?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Gerekçe...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Bu değişiklik önergesiyle tarımda sürdürülebilirliği sağlamak üzere, pandemi ve kuraklık nedeniyle borç batağına giren çiftçilerin rahatlatılması amaçlanmıştır. Çiftçilere kullandırılan ve sorunlu hâle gelen tarımsal kredilere ilişkin borçların faizlerinin silinmesi amaçlanmıştır.

2020-2021 dönemlerinde pandemi, kuraklık, iklim koşulları, ekonomik kriz, ithal edilen mazot, ilaç, yem, tohum, gübre ve benzeri tarım girdi fiyatlarında dolara bağlı yüksek artış üreticileri üretim yapamaz hâle getirmiştir. Üretim maliyetleri artan, bitkisel ve hayvansal üretim yapan üreticiler gelir kaybına uğradığı için tarımsal kredilerini ödeyemez duruma düşmüş, icra ve iflas davalarıyla karşı karşıya kalmıştır. Tarımsal piyasalar bozulmuş, sebze ve meyve fiyatlarında fahiş artışlar görülmüştür. Çiftçi borçlarının faizi silinmeden, tarımda sürdürülebilirlik şansı görünmemektedir.

Bu kanun teklifi ile üreticilerin T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden kullandığı ve bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar vadesi gelmiş tüm borçlarının her türlü faizinin silinmesi, borcun 5 eşit taksite bölünmesi sağlanmaktadır.

Üreticilerin, vadesi geçmiş borçları nedeniyle haklarında başlatılan yasal ve idari her türlü takibat işlemlerinin durdurulması sağlanmaktadır. Borçları nedeniyle tarımsal kredi kullanamayan çiftçilerin yeniden tarımsal kredi kullanmasının da önü açılmaktadır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Durmuş Yılmaz Bey’in bir söz talebi var.

Buyurun lütfen.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Ben bu önerenin lehinde konuşmak istiyorum. Bunu lütfen destekleyin diyorum çünkü bu size düşük enflasyon, düşük faiz, yüksek ekonomik aktivite ve artan kamu geliri olarak geri dönecektir ve kısa sürede; ekimde başlayacak bu, mayısta, haziranda size geri dönecektir diyorum. En önemli değişikliklerden bir tanesi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Saydın mı Başkan?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Saydım, saydım.

Burada, Komisyon üyesi olmayan arkadaşlarımızdan dolayı bir görüntü var ama Komisyon üyesi bazında bakarsanız problem yok.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Biz el kaldırmadık ki.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Biz el kaldırmadık.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İsterseniz sayalım.

Komisyon üyesi arkadaşlarımız el kaldırınsınlar bu taraftan.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Oylamada 3 tane “kabul” vardı, ben baktım.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – 2 tane de “ret” vardı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Üye olanların oy hakkı var biliyorsunuz, Komisyon dışından gelenlerin oy hakkı yok.

Kaldırın, buyurun, buyurun; 8.

Herhâlde bir şüpheye yer bırakmayacak bir çoğunluk var.

Biz de kaldıralım; 12, beni de sayarsanız 13. Dolayısıyla...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Arkadaşlar el kaldırmıyorlar Başkan.

ERHAN USTA (Samsun) – O zaman, şunu mu tespit ediyoruz Sayın Başkanım: 12 AK PARTİ ve Milliyetçi Hareket Partisi milletvekili Ziraat Bankasına olan çiftçi borçlarının ertelenmesine olumsuz oy kullandı diye...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İyi siyasetçi olmuşsunuz ne diyeyim yani.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Zaten siyasetçi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Siz maddeyi kabul etmiyorsunuz, niye kabul etmiyorsunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sizi millete havale ediyoruz, Manisa emekçilerine havale ediyoruz sizi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Erhan Bey bu hâliyle kabul etmiş oldu mu? Çekimser kaldı en azından.

Teşekkür ediyoruz, maddeyi kabul etmiş olduk.

Kesinleşmiş alacaklar

MADDE 2- (1) Hazine ve Maliye Bakanlığına, il özel idarelerine ve belediyelere bağlı tahsil daireleri tarafından takip edilen alacaklardan bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla (bu tarih dâhil);

a) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan vergilerin ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları ile aslı bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olanlar dâhil olmak üzere asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

b) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş vergi cezaları ile iştirak nedeniyle kesilmiş vergi cezalarının %50'si ve bu tutara gecikme zammı yerine, bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece gecikme zammından ibaret olması hâlinde gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan %50'sinin ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

c) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında olan idari para cezalarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine, bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaya bağlı fer'ilerin tamamının,

ç) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve yukarıdaki bentlerin dışında kalan asli amme alacaklarının ödenmemiş kısmının tamamı ile bu alacaklara bağlı faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla uygulanan faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamının,

d) 20/2/2008 tarihli ve 5736 sayılı Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü ile Tahsili Hakkında Kanunun 1 inci ve 2 nci maddeleri gereğince ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan tutarların bu madde kapsamında ödenmesi hâlinde 5736 sayılı Kanun gereğince hesaplanan binde iki oranındaki faiz alacaklarının tamamının, tahsilinden vazgeçilir.

(2) Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil daireleri tarafından takip edilen alacaklardan bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla (bu tarih dâhil);

a) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan gümrük vergilerinin ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla gümrük vergilerine bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları ve aslı bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olanlar dâhil olmak üzere asla bağlı olarak kesilen idari para cezalarının tamamının,

b) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve 4458 sayılı Kanun ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü nedeniyle gümrük vergileri asıllarına bağlı olmaksızın kesilmiş idari para cezaları ile 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun iştirak hükümleri nedeniyle kesilmiş idari para cezalarının %50'sinin, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan %50'sinin,

c) Eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş idari para cezalarının %30'u ve varsa gümrük vergileri aslının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan %70'i ile alacak asıllarına bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamının, tahsilinden vazgeçilir.

(3) İhtirazi kayıtla verilen beyannameler üzerine tahakkuk etmiş olan vergiler hakkında birinci ve ikinci fıkraların (a) bendi hükmü uygulanır.

(4) Bu Kanun kapsamında ödenecek olan motorlu taşıtlar vergisi, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa göre verilen trafik idari para cezası, mülga 11/2/1950 tarihli ve 5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Hizmetleri Hakkında Kanun uyarınca tahsili gereken geçiş ücreti ve idari para cezası ile bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile katsayı tutarının en az %10'unun ödenmiş olması ve bu Kanun hükümlerinin ihlal edilmemiş olması koşuluyla bu Kanunda belirtilen ödeme süresi sonuna kadar 18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin (d) fıkrası hükmü uygulanmaz. Bu hüküm her bir taşıt için ayrı ayrı dikkate alınır.

(5) Tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı ve alkollü içkilerin üreticileri ve ithalatçıların, 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetki kapsamında kullanılma zorunluluğu getirilen özel etiket ve işaretleri kullanmalarına izin verilebilmesi için bu Kanun kapsamında yapılandırılan ve vadesi 1/3/2016 tarihinden sonra gelen 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listenin (A) ve (B) cetvellerinde yer alan ürünlere ilişkin özel tüketim vergisi, vadesi 1/10/2020 tarihinden sonra gelen katma değer vergisi ve bu vergilere ait beyannameden doğan damga vergisi ile bu vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın tamamının ödenmesi şarttır.

(6) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla yargı kararı ile kesinleştiği hâlde mükellefe ödemeye yönelik tebligatın yapılmadığı alacaklar için mükelleflerce bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde başvuruda bulunulması koşuluyla bu alacaklar da bu madde kapsamında yapılandırılır. Bu hüküm kapsamına giren alacaklar için ayrıca tebligat yapılmaz ve alacakların vade tarihi olarak Kanunun yayımı tarihi kabul edilir. Bu kapsamda yapılandırılan tutarların bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmemesi hâlinde de vade tarihinde değişiklik yapılmaz.

(7) 2464 sayılı Kanunun 97 ve mükerrer 97 nci maddelerine göre tahsili gereken ücret ve paylar ile su, atık su ve katı atık ücreti alacaklarından vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olanlar ile bunlara bağlı fer'iler (sözleşmelerde düzenlenen her türlü zamlar dâhil) hakkında birinci fıkranın (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı cezaların ve fer'ilerin (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) tahsilinden vazgeçilir.

(8) Büyükşehir belediyelerinin, 2872 sayılı Kanunun 11 inci maddesine göre vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan katı atık ücreti alacak asıllarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'iler (sözleşmelerde düzenlenen her türlü zamlar dâhil) hakkında birinci fıkranın (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı cezaların ve gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'ilerin (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) tahsilinden vazgeçilir.

(9) 2560 sayılı Kanun kapsamında büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin, vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan; su ve atık su bedeli alacak asıllarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'iler (sözleşmelerde düzenlenen her türlü zamlar dâhil) hakkında birinci fıkranın (ç)

bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı cezaların ve gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'ilerin (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) tahsilinden vazgeçilir.

(10) YİKOB'ların, vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen alacak asılları ile buna bağlı fer'i alacakları hakkında birinci fıkranın (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.

(11) Bu madde hükmünden yararlananlar, ayrıca 213 sayılı Kanunun 379 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer verilen indirimlerden yararlanamazlar.

(12) Bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 2'nci madde için izahat almak üzere teklif sahibine söz veriyorum.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Efendim, 2'nci maddede bunu nasıl tahsil edeceğimizi açıkladık. Orada da borç asıllarının tamamını alıyoruz, gecikme faizi veya zammı yerine Yİ-ÜFE'yi... Ki konuştuk, aylık 0,35; yıllık 4,2 üzerinden hesaplıyoruz. Vergi aslına bağlı olmayan cezaların da yüzde 50'sini ödemek koşuluyla vergi cezalarının ve gecikme zammı ve faizlerinin tahsilinden vazgeçiyoruz. Yani vergi aslını alıyoruz; 0,35 aylıkla taşıyoruz ve bunu da -ileride tahsil maddesi de geliyor- 18 taksite kadar yani 36 aya kadar vadeliyoruz. Yani 19,2'den vazgeçip 4,2'ye göre hesaplıyoruz -şu anda Yİ-ÜFE'ye göre hesaplanınca- tahsil de buna göre yapılıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Vergi cezalarının tamamından mı vazgeçiyoruz?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Evet, vergi cezalarının... Ama asla bağlı olmayanların yarısını alıyoruz cezaların, yarısından vazgeçiyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bu, kesinleşmiş alacaklarla alakalı.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Kesinleşmişlerin tahsili böyle. Vergi aslının tamamı taşınıyor vadesinden 30 Nisana kadar ve o taksitlendiriliyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, önce “Meslek kuruluşlarından bu 2'nci maddeyle ilgili görüş beyan etmek isteyen var mı?” diye sorayım.

Buyurun.

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI AHMET KAZAN – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekillerim, değerli hazırun; herkesi tekrar saygıyla hürmetle selamlıyorum.

Sayın Başkanım, teklifte 2'nci maddede diğer idarelerce verilen para cezalarının yapılandırılmasına ilişkin açık hükümler var. Ancak, belediyelerce kesilen ve örneğin 6183 sayılı Kanun'a, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 42'nci maddesine, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'na göre kesilen idari para cezalarının nasıl yapılandırılacağı konusunda bir muğlaklık olduğunu düşünmekteyiz Başkanım. Örneğin, gecikme zammı işletilmediği için fer'i alacağın tahsilinden vazgeçme söz konusu olmayacağından cezanın aslından indirim yapılacak mı? Veya bu tür alacaklar yapılandırma kapsamında ise yurt içi ÜFE uygulanacak mı? Bu konularda tereddütler var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – O zaman teknik arkadaşlarımızdan hemen bir görüş alalım.

Ayşe Hanım, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; kanun kapsamına giren para cezaları, gerek vergi dairelerinin tahsil ettiği para cezaları gerek sosyal güvenliğin gerek gümrük idaresinin gerek belediyenin tahsil ettiği para cezaları... Kuralı şu: Bu para cezasının 6183 sayılı Kanun’a göre takip edilebilen bir para cezası olması lazım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Kapsama alınmamış olması lazım bir de. Biraz evvel Sayın Vekilim de söyledi, bu Umumi Hıfzıssıhha Kanunu çerçevesinde verilenler, evet, 6183’e göre takip ediliyor ama kapsamda değil.

Dolayısıyla belediyelerin takip ve tahsilatını yaptığı ve kendine gelir kaydettiği idari para cezaları kanunun kapsamındadır, taksitlendirme hükümlerinden yararlanır, bir ferî alacağı yoksa silinmez ama peşin ödemelerde indirim hükümlerinden de yararlanır. Önceki yasalarda da vardı bu yönde düzenlemeler. Tebliğlerinde de bu konular...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – “Bir muğlaklık yok.” diyorsunuz?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Hiçbir muğlaklık yok, detaylı açıklamaları da vardır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Komisyonumuzdan söz talebi yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, yapmayın; nasıl yok?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Pardon.

Sayın Paylan...

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI AHMET KAZAN – Sayın Başkanım, bir konumuz daha vardı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, onu da ifade edin.

Buyurun.

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI AHMET KAZAN – Teşekkür ederiz Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, 2’nci maddenin (12)’nci fıkrasında madde hükmünden yararlanmak için borçlunun dava açmamış olması lazım ancak belediyelerde özel uygulamalar oluyor. Mesela belediyelerin bazı alacakları borçlu tarafından değil alacaklı belediye tarafından icra takibi konusu yapılıyor. Örneğin belediye gelirlerinin su, atık su, katı atık ücreti gibi 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu’na göre takibi gereken alacaklar oluyor. Bunların, bu borçların da takiplerinin nasıl bir akıbete uğrayacağı; örneğin vekâlet ücretlerinin, masraflarının ne şekilde alınacağına dair...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama daha önce bu uygulamalar yapıldı değil mi?

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI AHMET KAZAN – Bununla ilgili tereddütler önceki yapılandırma kanunlarında da var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Daha önce nasıl yapıldıysa aynı şekilde yapılacak diye anlıyorum ben. Niye tereddüt ediyorsunuz? Çünkü bunun bir ikincil düzenlemesi de olacak değil mi? İkincil düzenleme, bir tebliğ -yanlış bilmiyorsam- olacak. Yerleşik bir uygulama da var. Niye bu tereddüt? Sebebini hakikaten anlamak için soruyorum.

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI AHMET KAZAN – Bu konuda, icra takiplerine ilişkin çok ciddi sıkıntı var Sayın Başkanım. Bu, önceki yapılandırma kanunlarında bize çok ciddi bir şekilde iletildi. Öncekilerde de...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Uygulamada bir sorun yaşadınız mı öncekinde?

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI AHMET KAZAN – Sorun yaşıyor Sayın Başkanım, evet, sorun yaşıyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – O zaman onları ayrıca idareyle de bir konuşalım, kanunda olmasa bile gerekirse tebliğde gerekli düzenlemeleri birlikte çalışırsanız bu sorunlar aşılar diye düşünüyorum.

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI AHMET KAZAN – Peki, saygılar sunuyorum.

Sağ olun Sayın Başkanım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tek cümleyle bir şey sorabilir miyim Başkanım?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tabii.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Belediyeler Birliği, belediyelerle ilgili şirketler konusunda ne düşünür taksitlendirmeye ilgili?

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI AHMET KAZAN – Sayın Vekilim, biz ilgili maddede dile getireceğiz; peşinen dile getirmeyelim dedik, madde madde tekliflerimizi arz edeceğiz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yok yok, şu anda söylerseniz memnun olurum.

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI AHMET KAZAN – Önceki yapılandırma kanunlarında belediye şirketleri kapsama alınmamıştı. Biz, yine, şirketlerin kapsama alınmasını talep etmekteyiz. Bu borçların yüz yirmi ay vadeli yapılandırılması gündemdeydi. Belediye şirketleri kapsamda değildi Sayın Vekilim.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Kamu kurumu değil ki Türk Ticaret Kanunu'na göre kurulan şirketler yani.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama kâr amacıyla kurulmamış, bunlar kamu hizmeti verenler Vedat Bey, kamu hizmeti veriyor, kâr amacıyla kurulan şirketler değil bunlar.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Ama Türk Ticaret Kanunu'na göre kurulan şirketler onlar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Muhakkak öyle yani o yüzden tereddüt ediyoruz ama kâr amaçlı değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyoruz. Sağ olun.

Tebliğ hazırlanırken sizinle istişare edilecek.

Şimdi Garo Paylan Bey'e söz veriyorum.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Benim birkaç sorum ve de görüşüm var. Şimdi, şunu anlıyorum: Bu 157 milyarlık vergi ziyai cezasının tamamı bu kapsama giriyor. Yani eğer ki borçlarını mükellef öderse bu 157 milyar TL'nin tamamından vazgeçmiş olacağız. Zaten bunu sürekli yaptığımız için, bu şöyle bir durum getirmez mi... Yani biliyorsunuz vatandaşın Maliyeden korkması gerekir, çekinmesi gerekir; demokratik ülkelerde bu böyledir, bazı insanlar o ülkelerde Allah'tan belki korkmazlar ama Maliye idaresinden korkarlar.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Neden korksunlar?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Korksunlar, en azından çekinmeleri gerekir.

Şimdi, bu anlamda diyelim ki bir vatandaş... Yani düşünün ki trafikte kırmızı ışıkta geçiyorsun, sürekli geçiyorsun, devlet de seni her yıl affediyor, her yıl affediyor; sürekli geçiyorsun, hız yapıyorsun...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – İsmail Bey, bunlar iktidar olsalar ne yaparlar? Bakın, görüyor musunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz iktidar oldunuz da bu hâle getirdiniz ülkeyi işte.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Garo Bey, hem AK PARTİ’li hem kamudan korkmak olur mu ya? Her ikisi bir arada olur mu ya?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Garo Bey, devam edin lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Müsaade ederseniz devam edeceğim.

Bir ülkede trafik kurallarını düşünelim; yurttaşlar kırmızı ışıkta sürekli geçiyor, sürekli hız sınırını ihlal ediyor, hiçbir trafik yasasına uymuyor çünkü “Ya, ben nasıl olsa trafik kurallarına uymasam da devlet her yıl bunlarla ilgili af getiriyor.” diye bakıyor. O ülkede kim trafik kurallarına uyar? Kimse uymaz. Siz de bu vergiyle ilgili düzenlemelerle ilgili her yıl af getiriyorsunuz, her yıl af getiriyorsunuz. Vergi ziyayı cezasından çeken herhangi bir yurttaş bulabilir misiniz? Bulamazsınız. Yani vergiden kaçınmak daha kolaylaşır “Nasıl olsa yakalansam da bana ceza kesecekler ama sonuçta bu ceza affolacak.” diye bakarlar.

Değerli arkadaşlar, tamam, affediyorsunuz da tamamından vazgeçmek ne demek? Yani diyelim ki yakalanmışsa bir yurttaş, hiç yoksa bir bölümünü alın. Yani “Sen yakalanmışsın, 100 lira cezayla karşı karşıya kalmışsın; ben bu cezanın 50 lirasından vazgeçiyorum, 40 lirasından vazgeçiyorum, 30 lirasından vazgeçiyorum.” deyin ama tamamından vazgeçmek ne demek? Bu birinci sorum. Bunu vicdanınıza sığdırıyor musunuz? Bunu adaletinize sığdırıyor musunuz? Siz sığdırırsınız tabii ki yandaşlarınızı affediyorsunuz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Müthiş devletçi bir adam, helal olsun!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yandaşlarınızı affediyorsunuz, güzel; 5’li çeteyi affediyorsunuz, güzel, affedin, zaten vergi istisnaları geliyor.

Diğer bir sorum şu Vedat Bey, değerli arkadaşlar: Bununla ilgili bir üst sınır getirmeyi düşündünüz mü? Yani diyelim ki vatandaşların küçük cezaları söz konusu olabilir ama burada eminim ki milyarlık cezalar da vardır yani milyarlık cezalar da bu kapsamda vardır. Burada belli cezalar söz konusudur ama yüksek rakamlar da söz konusudur; bunu vermediğiniz için bilmiyoruz.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Milyarlık vergiyi de almış oluyoruz yani.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama kaçırılmış, Maliye bir usulsüzlük bulmuş, bir kaçak bulmuş, o kaçağı yakalamış ve cezasını kesmiş yani “Kırmızı ışıkta geçmişsin arkadaş.” demiş, cezasını kesmiş; sen bunun tamamını affediyorsun.

Burada benim önerim şu: Hiç yoksa bu cezalarla ilgili ya affın belli bir sınırdan olması. Yani bu cezaların en azından belli bir bölümünün alınmasını öneriyorum; yüzde 10’a yüzde 10, yüzde 20’ye yüzde 20, bunu mutlaka alabilmeliyiz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Özel usulsüzlüklerin yüzde 50’sini alıyorsun zaten burada.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yüzde 50 ama burada yüzde 10’unu...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yüzde 50’sini alıyoruz zaten.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, yüzde 10'unu al burada da yani bir bölümü al hiç yoksa.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Burada da alıyorsun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İkinci önerim de: Burada milyarlık rakamlar vardır Vedat Bey, bakın, bunlar yarın ifşa olur, vebal altında kalırsınız. Burada milyarlık rakamlarını da affediyorsunuzdur belli şirketlerin, belli yandaşların. Bu anlamda bir üst sınır konulmasını yani bu aflarda bir üst sınır olmasını yani diyelim ki 1 milyona kadar olan cezaların bu anlamda kapsama dâhil olmasını, üstündekilerin kapsama dâhil olmamasını öneriyorum değerli arkadaşlar.

Diğer bir konu: Belediyeler az önce konuştu, belediyelerin de belli cezalarını affediyorsunuz. Yani soruyorum: Bu, belediyelerin mali yapısını nasıl etkileyecek? Ne kadarlık bir rakam kapsam içinde? Ve belediyeleri bu af ne kadar etkileyecek? Bu konuda da bir öngörünüzü, görüşünüzü almak isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Vedat Bey, sorulan sorulara siz mi cevap vereceksiniz?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – En son belediyelerden başlıyoruz. Normalde taksitlendiriyoruz, nasıl kamunun, Maliye Bakanlığının alacaklarını almak için bir şeyler yapıyorsak belediyelere de aynı imkânı getiriyoruz, onlar da alacaklarını tahsil edecekler. O nedenle, ödemeler dengesini bozacak bir durum değil, aslında katkısı olan bir şey.

Diğeriyle de ilgili, sınırlama gelmesi; tabii, milyarlık cezalar, onları... Burada tek tek, bizim önümüzde bir şey yok, bir defa bu işler mahrem, vergi mahremiyeti var. Sonradan özel olarak sorup da siz isterseniz bilemiyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama daha önce şirket isimlerini gizleyerek rakamlar bize verilmişti, sizde rakamlar var mı?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Bende yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Onu öğrenseniz ne güzel olur.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyorum.

Başka söz talebi yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi 3'üncü maddeyi okutuyorum:

Kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacaklar

MADDE 3- (1) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ilk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ikmalen, resen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda; vergilerin/gümrük vergilerinin %50'si ile bu tutara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergilerin/gümrük vergilerinin %50'si, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/ıdari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilir. Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla gümrük vergilerine ilişkin gümrük yükümlülüğü doğmuş ve idari itiraz süresi geçmemiş veya idari itiraz mercilerine intikal etmiş bulunan tahakkuklar hakkında da bu fıkra hükmü uygulanır.

(2) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ilgisine göre istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da istinaf/itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan ikmalen, resen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda, bu maddeye göre ödenecek alacak asıllarının tespitinde, bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tarhiyatın/tahakkukun bulunduğu en son safhadaki tutar esas alınır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce verilmiş en son kararın;

a) Terkine ilişkin karar olması hâlinde, ilk tarhiyata/tahakkuka esas alınan vergilerin/gümrük vergilerinin %10'u ile bu tutara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergilerin/gümrük vergilerinin kalan %90'ının, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve alacak aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

b) Tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması hâlinde, tasdik edilen vergilerin/gümrük vergilerinin tamamı, terkin edilen vergilerin/gümrük vergilerinin %10'u ile bu tutarlara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla terkin edilen vergilerin/gümrük vergilerinin kalan %90'ı, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve alacak aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

tahsilinden vazgeçilir. Ancak, verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde birinci fıkra hükmü, kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde ise onanan kısım için bu fıkranın (b) bendi, bozulan kısım için birinci fıkra hükmü uygulanır.

(3) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla sadece vergi cezalarına/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarına ilişkin dava açılmış olması hâlinde;

a) Asla bağlı cezaların, vergilerin/gümrük vergilerinin bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olması veya 2 nci maddeye ilişkin olarak bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla tamamının ve bunlara bağlı gecikme zamlarının,

b) Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarından/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarından bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen safhada olanlarda cezanın %25'inin, ikinci fıkrasının; (a) bendinde belirtilen safhada olanlarda cezanın %10'unun, (b) bendinde belirtilen safhada bulunanlarda tasdik edilen ceza tutarının %50'sinin, terkin edilen cezanın %10'unun bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezaların,

c) Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarına/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarına ilişkin verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde cezanın %25'inin, kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde; onanan kısmın tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması hâlinde tasdik edilen cezanın %50'sinin, terkin edilen cezanın %10'unun, bozulan kısmın %25'inin bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezaların,

tahsilinden vazgeçilir.

ç) Bu fıkranın (b) ve (c) bendi hükümleri, tarh edilen vergi ile birlikte dava konusu edilen asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezaları için de uygulanır.

d) Eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş olan idari para cezaları ile ilgili olarak bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen safhada olanlarda cezanın %15'inin, ikinci fıkrasının; (a) bendinde belirtilen safhada olanlarda cezanın %5'inin, (b) bendinde belirtilen safhada bulunanlarda

tasdik edilen ceza tutarının %30'unun, terkin edilen cezanın %5'inin, verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde cezanın %15'inin, kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde; onanan kısmın tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması hâlinde tasdik edilen cezanın %30'unun, terkin edilen cezanın %5'inin, bozulan kısmın %15'inin, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezaların tahsilinden vazgeçilir.

(4) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla, üçüncü fıkra kapsamı dışında kalan ve bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamına giren idari para cezalarına ilişkin idari yaptırım kararlarına karşı dava açma süresi geçmemiş veya dava açılmış olması hâlinde, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen safhada olanlarda cezanın %50'si, ikinci fıkrasının; (a) bendinde belirtilen safhada olanlarda cezanın %10'u, (b) bendinde belirtilen safhada bulunanlarda tasdik edilen cezanın tamamı, terkin edilen cezanın %10'u, verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde cezanın %50'si, kısmen onama kısmen bozma kararın olması hâlinde; onanan kısmın tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması hâlinde tasdik edilen cezanın tamamı, terkin edilen cezanın %10'u, bozulan kısmın %50'si ile bu cezalara uygulanan fer'i alacaklar yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezalar ile bu alacağa ilişkin fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(5) Bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olan ecrimisillere ilişkin ecrimisil ihbarnamesi veya ecrimisil düzeltme ihbarnamesine karşı dava açma süresi geçmemiş veya dava açılmış olması hâlinde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen safhada olanlarda ecrimisilin %50' si, ikinci fıkrasının; (a) bendinde belirtilen safhada olanlarda ecrimisilin %10'u, (b) bendinde belirtilen safhada bulunanlarda tasdik edilen ecrimisilin tamamı, terkin edilen ecrimisilin %10'u, verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde ecrimisilin %50'si, kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde; onanan kısmın tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması hâlinde tasdik edilen ecrimisilin tamamı, terkin edilen ecrimisilin %10'u, bozulan kısmın %50'si ile bu ecrimisillere uygulanan fer'i alacaklar yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan ecrimisil ile bu alacağa ilişkin fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(6) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce pişmanlık talebi ile verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla dava açma süresi geçmemiş olan vergi cezaları için üçüncü fıkra hükmü uygulanır.

(7) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak iştirak nedeniyle kesilen vergi cezalarında, cezaya muhatap olanlar bu madde hükmünden üçüncü fıkranın (b) ve (c) bentlerinde açıklandığı şekilde yararlanır. Bu takdirde, vergi cezasına uygulanan gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın da bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şarttır.

(8) Bu maddeye göre ödenecek alacakların tespitinde esas alınacak olan en son karar, tarhiyata/ tahakkuka/idari yaptırım kararına/ecrimisile ilişkin ihbarname/düzeltilme ihbarnamesine yönelik verilen ve bu Kanunun yayımı tarihinden (bu tarih dâhil) önce taraflardan birine tebliğ edilmiş olan karardır.

(9) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla; uzlaşma hükümlerinden yararlanılmak üzere başvuruda bulunulmuş, uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış, ancak dava açma süresi geçmemiş alacaklar da bu madde hükmünden yararlanır.

(10) Bu madde hükmünden yararlanılması için madde kapsamına giren alacaklara karşı dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi ve kanun yollarına başvurulmaması şarttır.

(11) Bu madde hükmünden yararlanmak için başvuruda bulunan ancak bu Kanunda belirtilen ödeme şartını yerine getirmeyen borçlulardan, ilk tarhiyata/tahakkuka/idari yaptırım kararına/ecrimisile ilişkin ihbarname/düzeltilme ihbarnamesine göre belirlenen alacaklar başka bir işleme gerek olmaksızın takip edilir. Şu kadar ki, bu Kanunun yayımı tarihinden önce verilmiş olan en son yargı kararının, tarhiyatın/tahakkukun/idari yaptırım kararının/ecrimisile ilişkin ihbarname/düzeltilme ihbarnamesinin tasdikine ilişkin olması hâlinde bu karar üzerine tahakkuk eden alacaklar takip edilir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 3’üncü maddeyle ilgili izahat için söz veriyorum.

Buyurun.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – 3’üncü madde kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacakların yapılandırılmasına ilişkin hükümleri düzenlemektedir. Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla dava açma süresi geçmemiş olan veya dava açılmış olup henüz karar verilmemiş bulunan ya da verilen kararlar istinaf veya itiraz veya temyiz aşamasında ve karar düzeltme safhasında olan, ikmalen, resen veya idarece tarh edilen, kesilen vergi cezaları, gümrük vergisi tahakkuklarıyla gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezaları, vergi dairelerince takip ve tahsil edilen kanun kapsamına giren idari para cezası ve ecrimisiller, ne şekilde yapılacağını içeriyor tahsilatının. Maddede kanunun yayımı tarihi itibarıyla dava açma süresi geçmemiş veya dava açılmış alacaklar için yargılama aşamaları ve verilmiş kararlar dikkate alınarak farklı oranlarda ödenecek tutarlar belirlenmiştir. Örneğin ilk derece yargı yerinde dava açma süresi geçmemiş ya da açılan dava henüz karara bağlanmamışsa vergi aslının yüzde 50’si ödenecek, yüzde 50’si silinecek; henüz bir karar yoksa, mahkeme açılmamış veya henüz karara bağlanmamışsa yarısından vazgeçiliyor. Gecikme faizi yerine yurt içi ÜFE’yle güncellenecek tutar gecikme faizleri alınacak gecikme faizleri silinecek. Vergi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezalarının tamamının tahsilinden vazgeçilecektir, aynı eğer bir rapor varsa, henüz bu rapor yargıya gitmemişse, elde de rapor varsa rapordaki vergi aslının yüzde 50’sini alarak ÜFE’ye göre taşıyoruz ve taksitlendiriyoruz.

İhtilaf, Danıştay veya bölge idare mahkemesinde ise verilen en son karara bakılacak. En son kararda eğer karar terkin kararı ise alacak asıllarının yüzde 10’u ödenecek, yüzde 90’ı silinecek eğer davayı mükellef kazanmışsa. Biz diyoruz ki “Bundan sonra işte daha üst mahkemelere gitmeden bu vergi aslının yüzde 10’unu ödeyin, yine yurt içi ÜFE’yle taşıyoruz, yüzde 90’ı silinecek.”

Vergi aslına bağlı olan bütün cezaların tahsilinden vazgeçiliyor eğer karar tasdik ya da tadilen tasdik kararıysa yani kısmen tasdik kısmen de kabilse terkin edilen kısmın yüzde 10’u mükellefin kazandığı kısmın, geriye kalan eğer şeyse kamuya ait olan kısmın tamamını alıyoruz eğer gecikme zammı ÜFE’yle taşıyor; kalan vergi asılları, vergi asıllarına bağlı olan, kesilen vergi cezalarının tamamıyla gecikme faiziyle gecikme zammı gibi feri alacakların tahsilinden vazgeçiliyor. Orada eğer mahkeme kamu adına, vergi dairesi adına kabul etmişse kabul edilen kısmı tahsil ediyoruz. Sadece kaybedilen kısmın yüzde 10’unu alıyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

Madde üzerinde söz talebi yoktur. Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İnceleme ve tarhiyat safhasında bulunan işlemler

MADDE 4- (1) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlanıldığı hâlde, tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine bu Kanunun matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla devam edilir. Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra tarh edilen vergilerin %50' si ile bu tutara gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra ihbarnamenin tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamının, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %25'inin; ihbarnamenin tebliği tarihinden itibaren otuz gün içerisinde yazılı başvuruda bulunularak, ilk taksit ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler hâlinde altı eşit taksitte ödenmesi şartıyla vergi aslının %50'sinin, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %75'inin, vergilere bu Kanunun yayımı tarihine kadar uygulanan gecikme faizinin ve vergi aslına bağlı cezaların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Şu kadar ki bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen süre içinde tebliğ edilen ihbarnameler için bu madde hükmünden yararlanmak isteyen mükelleflerin anılan bentte belirtilen süre içerisinde, başvuru süresi otuz günden az kalmış ise otuz gün içinde başvuruda bulunmaları ve madde kapsamında ödenecek tutarların ilk taksitini 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sürede, izleyen taksitleri ikişer aylık dönemler halinde 6 eşit taksitte ödemeleri şartıyla maddeden yararlanılır.

(2) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak iştirak nedeniyle kesilecek vergi ziyai cezalarında, cezaya muhatap olanların, cezanın %25 ' ini birinci fıkra da belirtilen süre ve şekilde ödemeleri hâlinde cezanın kalan %75'inin tahsilinden vazgeçilir.

(3) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce pişmanlık talebi ile verilip ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tebliğ edilmemiş olan vergi cezaları hakkında bu madde hükümleri uygulanır. Şu kadar ki asla bağlı vergi cezalarının bu madde kapsamında tahsilinden vazgeçilebilmesi için verginin bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olması veya bu Kanunun 2 nci maddesine göre ödenmesi şarttır.

(4) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce tamamlandığı hâlde, bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden takdir komisyonu kararları ve vergi inceleme raporları üzerine gerekli tarh ve tebliğ işlemleri yapılır. Yapılan tarhiyat üzerine bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen şekilde belirlenen tutarın, birinci fıkra da belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılır.

(5) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla, 213 sayılı Kanunun tarhiyat öncesi uzlaşma hükümlerine göre uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi ve ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar için de bu madde hükmü uygulanır.

(6) Bu Kanunun 3 üncü maddesi ile bu madde hükmünden yararlananlar, ayrıca 213 sayılı Kanunun uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma, vergi cezalarında indirim, 4458 sayılı Kanunun uzlaşma, 5326 sayılı Kanunun peşin ödeme indirimi ile 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesindeki indirim hükümlerinden yararlanamazlar.

(7) Bu madde uygulamasında incelemeye başlama tarihi, 213 sayılı Kanunun 140 ıncı maddesine göre tayin olunur.

(8) a) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlanıldığı halde, tamamlanamamış olan 4458 sayılı Kanun kapsamında yapılan gümrük incelemeleri ile ek tahakkuk işlemlerine devam edilir. Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra tahakkuk eden

vergilerin %50' si ile bu tutara gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra kararın tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamının, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %25'inin, eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş cezalarda cezanın %15'inin ve varsa gümrük vergileri aslının %50' si ile bu tutara gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra kararın tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamının; kararın tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içerisinde yazılı başvuruda bulunularak, ilk taksitin tebliği izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödenmesi şartıyla vergi aslının %50'sinin, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %75'inin, eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş cezalarının %85'inin, gümrük vergilerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar uygulanan gecikme faizinin ve vergi aslına bağlı cezaların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Şu kadar ki bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen süre içinde tebliğ edilen kararlar için bu maddenin birinci fıkrasının üçüncü cümlesi uygulanır.

b) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce tamamlandığı halde, bu tarihte ya da bu tarihten sonra gümrük idaresine intikal eden müfettiş raporları üzerine gerekli ek tahakkuk ve tebliğ işlemleri yapılır. Yapılan tahakkuk üzerine bu fıkranın (a) bendinde belirtilen şekilde belirlenen tutarın, aynı bentte belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılır.

(9) Bu madde hükümlerinden yararlanılabilmesi için madde kapsamında ödeme başvurusunda bulunulan alacağa ilişkin dava açılmaması şarttır.

(10) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak;

a) 213 sayılı Kanunun;

1) 371 inci maddesine göre beyan edilen matrahlar üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı ile hesaplanacak pişmanlık zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla pişmanlık zammı ve vergi cezalarının tamamının,

2) 30 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına göre kendiliğinden verilen beyannameler üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı ile hesaplanacak gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla gecikme faizi ve vergi cezalarının tamamının,

b) 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce verilmesi gerektiği halde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla emlak vergisi bildiriminde bulunmayan veya bildirimde bulunduğu hâlde vergisi eksik tahakkuk eden mükelleflerce bildirimde bulunulması ve tahakkuk eden vergi ve taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının tamamı ile bunlara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla bu alacaklara bağlı gecikme faizi, gecikme zammı ve vergi cezalarının tamamının,

c) 4458 sayılı Kanuna ve ilgili diğer kanunlara göre tahakkuku ve tahsili gerektiği halde yükümlü tarafından beyan edilmeyen ayrıntılıkların gümrük idaresinin tespitinden önce kendiliğinden bildirilmesi durumunda, gümrük vergilerinin tamamı ile hesaplanacak faiz yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla faizlerin ve idari para cezalarının tamamının,

tahsilinden vazgeçilir.

(11) 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 64 üncü maddesinde sayılan diğer ücret mükelleflerinin, 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) vergi dairelerine başvurarak 2021 takvim yılına ilişkin gelir vergilerini tarh ettirmeleri ve karnelerine işletmeleri kaydıyla önceki dönemlere ilişkin olarak herhangi bir vergi ve ceza aranmaz. Bu mükelleflerden daha önce mükellefiyet kaydını yaptırmamış olanların işe başlama tarihi olarak bu Kanuna göre yaptıkları müracaat tarihi esas alınır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - 4'üncü maddeyle ilgili izahat talep ediyorum.

Buyurun.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) - Madde inceleme ve tahliye safhasında bulunan alacakların yapılandırılması ile pişmanlıkla veya kendiliğinden verilecek beyannamelere ilişkin hükümleri düzenliyor. Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla inceleme devam eden mükellefler için de yapılandırma imkânı sağlanmaktadır. Mükellefler işlemlerin tamamlanmasından sonra kanundan yararlanabileceklerdir. Bu durumda kendilerine yapılacak tebligat üzerine başvurarak vergi aslının yüzde 50'sini kanunun yayımlandığı tarihe kadar hesaplanan gecikme faizi yerine yine yurt içi ÜFE'ye esas alınarak hesaplanacak tutarı, kanunun yayımlandığı tarih ile ihbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren dava açma süresinin bitim tarihine kadar geçen süreyle hesaplanacak gecikme faizini, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda da cezanın yüzde 25'ini ödemeleri hâlinde kalan vergi aslı, vergi cezaları, gecikme zam ve faizlerinin tahsilinden vazgeçilecektir.

Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak tüm vergi türleri için pişmanlıkla veya kendiliğinden beyanname veren mükelleflerin beyanları üzerine tarh ve tahakkuk eden vergilerin tamamının pişmanlık zammı yerine yine yurt içi ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutarı kanunda belirtilen süre ve şekilde ödemeleri hâlinde pişmanlık zammının, gecikme faizinin ve vergi cezalarının tamamının tahsilinden vazgeçiliyor. Pişmanlık hükümlerini biraz daha, 371'i geliştiriyoruz. Gecikme faizi veya gecikme zammı yerine yurt içi ÜFE'yi uyguluyoruz ve taksitlendiriyoruz. 3 taksit miydi? 3 taksit galiba, onu da ödeme şeklinde göreceğiz.

30 Nisan 2021 tarihinden önce verilmesi gerektiği hâlde kanunun yayımı tarihi itibarıyla sürelerinde bildirimde bulunmamış veya bildirimde bulunduğu hâlde emlak vergisi eksik tahakkuk eden mükelleflere de bildirimde bulunma imkânı verilmektedir. Mükelleflerce yapılacak bildirim üzerinde tahakkuk eden emlak vergileriyle taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının tamamının gecikme faizi ve gecikme zammı yerine yurt içi ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutarın kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde gecikme faizinin ve zammının ve vergi cezalarının tamamının tahsilinden vazgeçilecektir. Diğer ücret geliri elde eden mükelleflerin 31/8/2021 tarihine, bu tarihe kadar vergi dairelerine başvurarak 2021 takvim yılı için vergilerini karnelerine işletmeleri hâlinde önceki dönemler için vergi ve ceza alınmayacaktır. Bu maddede bunu düzenliyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde söz talepleri var. Garo Paylan Bey'e söz veriyorum.

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – 5'i yaptınız, değil mi?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – 4'ü konuştuk.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 4'üncü maddeyi konuşuyoruz.

4'üncü madde üzerinde buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Vedat Bey “Bir yurttaşımız ihmal etmiş veya başka sebeplerle beyannamesini vermemiş.” diyorsunuz, geliri var, şu var, bu var. “Ben pişmanım.” diyor, size geliyor, siz diyorsunuz ki “Tamam, sen pişmansın, beyannameni ver, borcunu öde, ben bunu kapatayım.” Ama hangi...

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Eğer bilgim dahiline girmemişse yani vergi dairesine...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamını alalım Vedat Bey, soruları topluca cevaplayalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama diyelim ki bildirmemiş, faiz geliri var, başka gelirleri var, o pek çok gelirini bildirmemiş, “Ben pişmanım.” diyor, geliyor, bildiriyor, siz diyorsunuz ki “Tamam, sen pişmansın.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Topluca cevaplayalım lütfen, not edelim, epeyce söz talebi var çünkü.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Bunun beyannamesini ver, anaparaya da yılda yüzde 4,2 faizle ben bunu senden alırım.” diyorsunuz. Ya şimdi bir insan eksik yapmışsa, hata yapmışsa en azından o hatayı kamu vicdanını yerine getirir şekilde gidermek gerekiyor Vedat Bey. Bakın yine size örneğini vereceğim: İki yıl önceki 100 bin liralık eksik beyanı, siz diyorsunuz ki “109 bin lira verersen ben bunu kapatacağım.” Öyle değil mi? 2019 yılındaki. Oysa iki yılda, iki yıl önce bu vergisini ödeyen yurttaşlarımız kredi kullandıysa yüzde 50 kredi faizi ödediler. Yani siz “Pişmanım.” diyene ödül veriyorsunuz yani cezalandırmayı bir kenara koydum, ben “Cezalandırın.” demiyorum ama ödül veriyorsunuz yani burada büyük bir hakkaniyetsizlik var.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Yetmiş senedir pişmanlık hükümleri var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam da yüzde 4,2’yle Vedat Bey, yüzde 4,2’yle yapılandırıyorsunuz.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Vergi aslından vazgeçmiyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, vergi aslından vazgeçmiyorsun ama iki yılda... Bakın, iki yıl önce...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Garo Bey, anlaşıldı zannediyorum sorunuz? Başka bir soru var mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bitiriyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Müsaadenizle sürem var, konuşayım.

İki yıl önce dolar kuru 3 lira, 4 liraydı, şimdi 8,5 lira; iki yıl önceki 100 lira şimdi 150 lira, siz 150 lira yerine 109 lira alıyorsunuz, bu büyük bir hakkaniyetsizlik, bunu giderelim diyorum, tekrar bu çağırıyor yapayım.

İkinci olarak şunu söyleyeceğim: Emlak vergisiyle ilgili de düzenleme yapıyorsunuz. Diyelim ki emlak vergisiyle ilgili eksik bildirim var, bildirmemiş, “Pişmanım, geliyor.” diyor. Tekrar edeceğim, bu imar affını çıkardınız 2018 yılında ve 10 milyon başvuru oldu bakın 10 milyon, yani nerdeyse Türkiye nüfusunun yarısı başvurmuş oldu buraya ve bununla ilgili hâlâ bildirimlerde ciddi eksiklik var. Bundan da faydalanmak isteyen yurttaşlarımız olacaktır ve belediyeler çeşitli uygulamalar yapıyor yani son on yılı alan var, son üç yılı alan var, son beş yılı alan var, arada simsarlar var. Bununla ilgili de bir ibare buraya koysak yani “İmar affından, başvurudan yararlanan yurttaşlarımızla ilgili de şöyle bir düzenleme olacaktır.” diye bir şekilde bunu dahil ettiğimizi imar affına, şu yasadaki imar affından

yararlanan yurttaşlarımızın da şu şekilde yararlanacağını veya bu kapsama girdiğini ifade eden bir ibare koysak yurttaşlarımız da hiç olmazsa bu dönemde başvurularını yaparlar ve belediyelerimiz de bu anlamda gelirlerini elde etmiş olurlar ve belirlilik olur diye size bir kez daha çağrıda bulunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Mehmet Akif Hamzaçebi Bey, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle bu maddeyle ilgili, inceleme ve tarhiyat aşamasında bulunan vergilerle ilgili olarak bir soru sormak istiyorum: İncelemenin belli bir sürede tamamlanmasını öngören bir hüküm var mı maddede? Ne kadar zamanda tamamlanacak?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – 2 Ağustos'a kadar vergi dairesine ibraz edilmesi lazım.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Peki.

Değerlendirmeme devam ediyorum.

Şimdi, 3'üncü madde ile 4'üncü madde arasında bir farklılık var, şüphesiz bu farklılığı öngören arkadaşlar bunu bir mantığa dayandırmıştır ama ben bunu biraz irdelemek istiyorum, bana tutarlı gelmedi. 3'üncü maddede -yani kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacaklarla ilgili maddede-vergilerin yüzde 50'si, artı, gecikme zammı ve gecikme faizi yerine yurt içi ÜFE aylık değişim oranı üzerinden hesaplanacak olan tutarın ödenmesi kaydıyla vergilerin yüzde 50'si alınacak. Vergi aslına bağlı olmayan cezaların tamamı da kaldırılıyor değil mi? Vergilerin yüzde 50'si, gecikme faizi, gecikme zammı ve asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları, idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçiliyor. Şöyle bir örnekle görüşümü, sorumu açıklayayım: Varsayalım ki bu kanun 1 Haziranda Resmî Gazete'de yayımlandı, 31 Mayıs tarihi itibarıyla mükellefe tebliğ edilmiş olan bir tarhiyat nedeniyle mükellef bu maddeden yararlanabilecek, tarh edilen verginin yüzde 50'sini ödeyecek, artı, yurt içi ÜFE oranında hesaplanan tutarı ödeyecek ve vergi aslına bağlı olarak kesilmiş olan vergi ziyai cezasının tamamı kaldırılacak. Peki, bu inceleme 31 Mayıs'ta değil de 7 Haziranda tamamlanıp mükellefe tebliğ edilirse vergi aslına bağlı cezanın yüzde 25'ini ödeyecek, değil mi? Yüzde 75'i kaldırılacak, 4'üncü maddeyi söylüyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu konuyu kim izah edebilir arkadaşlar?

Ayşe Hanım, siz mi...

Buyurun lütfen.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Sayın Başkanım, Sayın Vekilim; 4'üncü madde ile 3'üncü madde içerik olarak birbirinin aynısıdır efendim ödenecek tutarlar açısından. İhtilaflı aşamada olan ilk derece yargı yerinde olanlar da yüzde 50 vergi ödenmesi öngörülmüştür. Söylediğiniz örnekteki dava açma süresi geçmemiş yani 31 Mayıs'ta tebliğ ettiğimiz ihbarnameye göre vatandaş 3'üncü maddeden yararlanacaktır; yüzde 50'sini ödeyecek, vergi ziyai cezasını yani asla bağlı cezayı ödemeyecek. 4'üncü maddede de aynı şekilde; ihbarnamenin tebliği üzerine yine otuz gün içerisinde bu konuda iradesini ortaya koyacak, bu maddeden yararlanmak isterse verginin yüzde 50'sini ödeyecek, vergi aslına bağlı cezayı ödemeyecek, asla bağlı olmayan cezanın yüzde 25'ini ödeyecek.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Pardon, vergi aslına bağlı olmayan cezayı kastettim ben, yanlış ifade ettim.

3'üncü maddede vergi aslına bağlı olmayan ceza...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Orada da yüzde 25 efendim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Orada da mı yüzde 25? Onu göremedim maddede, daha aşağıda mı yazıyor?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Evet, aşağı kısımlarda...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Peki.

Ben ilk fıkraları kıyasladım, o zaman 2 madde arasında bir çelişki olmadığı anlaşılıyor.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Çelişki yok.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Tamam, teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sağ olun.

Şimdi Sayın Lale Karabiyik’in söz talebi var.

Buyurun lütfen Lale Hanım.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkürler.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; ben geneli üstündeki konuşmalara yetişmek istedim ama toplantıdaydım, yetişemedim. Bu maddeleri de ilgilendiren genelde de birtakım şeyleri çok kısa sürede söylemek isterim.

Şimdi, değerli Komisyon üyeleri, biliyoruz ki bu yeni teklifin bir özelliği var; hem kesinleşmiş kamu alacaklarını alıyor kapsamına hem de 7256 sayılı Kanun’da kendisine yer bulamayan diğer düzenlemeleri, talep edilen konuları da içine alıyor ve vatandaşın da beklediği çok konu var, bunu biliyoruz.

Şimdi, diğer taraftan, bunu 2’ye ayırmak lazım yani bu düzenlemelerde vergi yapılandırılmasını ayrı “matrah artırımı, stok affı, kasa affı” gibi getirilenleri de ayrı değerlendiriyorum ben çünkü ikisinin mahiyeti farklı ve anlamını da birleştirmek istemiyorum. Bu manada geleneksel olarak sürekli bir aff ya da yapılandırma gelmesi olayı var, bir de bunun istisnai bir uygulama olarak görülebilmesi durumu var; yani gelişmiş ülkelerde, evet, afflar, yapılandırmalar geliyor -bu maddeyi de kapsayacak şekilde söylüyorum- ama geleneksel değil, istisnai uygulamalar olarak biliniyor ve böyle görülüyor.

Şimdi, “mükellefin vergiye uyumu” diye bir kavramımız var. Bizim buradaki amacımız mükellefin vergiye uyumunu sağlamak mı olmalı yoksa affa bazı kişilerin aklanabilmesini sağlamak mı olmalı? Yani, tamam, bir Covid süreci var ama biz 7’nci defa yapılandırma da yapıyoruz yani buradaki ince ayrıntıyı, o ince çizgiyi bir kez daha hatırlatmak ve geçirdiğimiz maddelerin bu anlamda görülmesini isterim. Vergiye uyumu artırabilmeli ama o da sık sık getirildiğinde vergiye uyumu artıracak mahiyette olamıyor maalesef. Ne oluyor? Aklanabilme bir imkânı veriyor.

Şimdi, bakıyoruz, mesela 2014’te, 2011’de, 2016, 2017, 2018’de var. “Bunlar acaba bütçeye katkı sağlıyor mu? Geri dönüşü ne kadar oluyor?” diye baktığımızda yüzde 8 gelir tahsilatı -yani yapılmak istenenin yüzde 8’inin sağlandığı uygulamalar da- var ama yüzde 55’ine çıkmış örnekler de var; mesela 2014’te 6111 sayılı Kanun’da 13,3 milyar liranın tahsilat oranı yüzde 55,1 olmuş. Dolayısıyla bunları yaparken aslında bunların etkinlik analizini de yaparak, daha sonra yeniden bir yenilemeye, yapılandırmaya ihtiyaç duyulmayacak şekilde yapılması gerektiğinin bir kez daha altını çizmek istiyorum. Tüm bunlara rağmen, değerli Komisyon üyeleri, bakıyoruz bu kadar yapılandırma yapıyoruz -işte, bu madde; bir sonraki geliyor, orada da matrah artırımı var, öncekiler var- bakıyoruz kayıt dışı azalmıyor, bakıyoruz yargıda bekleyen ihtilaflı dosyalar azalmıyor ya da “Düzenli vergi denetimi ne kadar var?” diye baktığımızda gelişmiş ülkelerdeki düzenli vergi denetimi oranlarının çok gerisinde kaldığını görüyoruz. Demek istiyorum ki evet, beklenti var, bunları da yapalım ama geleneksel olarak değil de bunları istisnai uygulamalar olarak ve tekrar ihtiyaç duyulmayacak şekilde

yapalım. Bir taraftan da kayıt dışının azalmadığını, düzenli vergi denetim oranlarının yükselmediğini, yargıda bekleyen hâlen pürüzlü dosyalar olduğunu da unutmayıp bunlarla ilgili birtakım çalışmaları da bununla beraber yapmak zorundayız; bunu ifade etmek istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Garo Bey, sizin söz talebiniz var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir soruyu atlamışım.

Vedat Bey, şöyle bir şey soracağım size -2 Ağustos tarihi sihirli bir tarih olacak bu incelemelerle ilgili, ben Maliye İdaresinin de bu anlamda zorlanacağını düşünüyorum- tabii bürokrasiye bunu sormayacağım ama sizin şöyle bir kaygınız yok mu: Ya, bu 2 Ağustos'a kadar yetiştirme konusunda belli baskıyla karşı karşıya kalmayacak mı idare? Çünkü bunun yetişmesi ciddi avantajlar veya dezavantajlar sağlayabilir özellikle büyük rakamlarla ilgili ve her yurttaşımıza göre büyük rakam değişir tabii ki, bununla ilgili bir kaygınız yok mu? Yani önümüzdeki dönemde... Şimdi, iki aylık bir sürecimiz olacak, arada sanıyorum tatilde söz konusu.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Mali tatil var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Mali tatil var.

Yani kanun yürürlüğe girdikten sonra otuz iş günü gibi bir iş günü kalacak, böyle bir baskıyla karşı karşıya kalacak bürokrasi. Bunun suistimal edilme olasılığını bir milletvekili olarak gözetiyor musunuz, bunu size soracağım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, buyurun lütfen.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Tabii, Vergi Denetim Kurulunun çok değerli vergi müfettişleri, yardımcıları var. Yani biz bugüne kadar kendilerine güvenmişiz, incelemeleri bırakmışız, bu dediğiniz raporlar da onlardan geldiği için. Ben inanıyorum ki eğer yetiştirebilecekleri, imkân dahilinde olan ve tutanakları bitmiş, tam sonuçlanacak kısma gelenler için...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İki aylık bir süreç var, otuz kırk gün, mali tatil de var, ne kadarını yetiştirebilirler?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – İşte, o Vergi Denetim Kurulundan gelen arkadaşlarda varsa bir doküman onu isteyelim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Başkan Yardımcımız burada, isterseniz söz verebiliriz.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Yani bu incelemeler arasında 359'a ait olanların devam edecek incelemeleri yani onlar hariç.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne kadar var, ne kadarını yetiştirebilirler yani?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Vergi Denetim Kurulundan Başkan Yardımcımız burada.

Buyurun.

VERGİ DENETİM KURULU BAŞKAN YARDIMCISI AHMET YENER – Sayın Başkanım, Sayın Bakanlarım, sayın milletvekillerim, değerli hazırun; yani şu anda elimizde mükellef bazlı olarak bir veri size sunabilirim. Devam eden mükelleflerimizin takribi olarak 41.955 tanesinin bu çıkartacağımız kanundan faydalanma ihtimali var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Potansiyel olarak söylüyorsunuz.

VERGİ DENETİM KURULU BAŞKAN YARDIMCISI AHMET YENER – Potansiyel olarak söylüyorum. Devam eden, şu anda sahada olan müfettişlerimiz tarafından incelenen mükellef sayımız. Tabii, bunun ne kadarının bitip bitmeyeceği bir süreçtir. Dün de başlamış incelemelerimiz var, iki ay önce başlamış incelemelerimiz de var. Dolayısıyla bunu size tek başına bir veri olarak vermek çok kolay olmayacaktır. Yani şu andaki en sağlıklı veri 41.955 rakamıdır, faydalanılabilecek, şu anda devam eden incelediğimiz mükellef sayımız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bununla ilgili bir hazırlığınız var mı?

VERGİ DENETİM KURULU BAŞKAN YARDIMCISI AHMET YENER – Yani Kurul Başkanlığımız hani Vergi Usul Kanunu ve diğer mevzuat çerçevesinde incelemelerini yürütüyor. Süreç yasal bir şekilde devam edecektir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyorum.

Vedat Bey, sizin bir ilave şeyiniz var mı yoksa bitti mi?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Tamam. Güveniyoruz vergi müfettişlerimize, rapor aşamasına, son aşamaya gelenlerin raporlarını yazıp vereceklerini düşünüyoruz ama daha başlangıç aşamasında olanlar için de herhâlde yetişmeyecek demektir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4'üncü madde kabul edilmiştir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İmar affıyla ilgili soruma cevap vermedi Vedat Bey.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – O hani direkt maddeyle ilgili değildi ama tekrar söz...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Burada maddeyle ilgili, bu imar affıyla olan verilmeyen kısımla ilgili...

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – İmar affı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından hazırlanan bir şey. Bizim kanun çerçevesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığının alacaklarıyla ilgili bir şey yok, hüküm olmadığı için bu kapsamda düşünmüyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederiz.

Matrah ve vergi artırımı

MADDE 5- (I) Mükellefler, bu fıkrafta belirtilen şartlar dâhilinde gelir ve kurumlar vergisi matrahlarını artırarak bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödemeleri halinde, kendileri hakkında artırımda bulunulan yıllar için yıllık gelir ve kurumlar vergisi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak bu vergi türleri için daha sonra başka bir tarhiyat yapılmaz.

a)Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri vermiş oldukları yıllık beyannamelerinde (ihtirazi kayıtlı verilenler dâhil) vergiye esas alınan matrahlarını, 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil), 2016 takvim yılı için %30, 2017 takvim yılı için %30, 2018 takvim yılı için %25, 2019 takvim yılı için %20, 2020 takvim yılı için %20 oranından az olmamak üzere artırırlar.

b)Gelir vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları gelir vergisi beyannamelerinde, zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya gelir elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve gelirlerini vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dâhil) olması hâlinde,

vergilendirmeye esas alınacak matrah ile bu fıkranın (a) bendine göre artırdıkları matrahlar, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için 2016 takvim yılı için 31.900 Türk lirasından, 2017 takvim yılı için 33.200 Türk lirasından, 2018 takvim yılı için 35.250 Türk lirasından, 2019 takvim yılı için 37.500 Türk lirasından, 2020 takvim yılı için 42.500 Türk lirasından; bilanço esasına göre defter tutan mükellefler ile serbest meslek erbabı için 2016 takvim yılı için 47.000 Türk lirasından, 2017 takvim yılı için 49.800 Türk lirasından, 2018 takvim yılı için 52.900 Türk lirasından, 2019 takvim yılı için 56.200 Türk lirasından, 2020 takvim yılı için 63.700 Türk lirasından az olamaz. Geliri sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançtan oluşan mükellefler için vergilendirmeye esas alınacak asgari matrah, bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutarların ilgili yıllar itibarıyla 1/10'undan, geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşanlar için 1/5'inden, geliri bunlar dışında kalan diğer gelir vergisi mükellefleri için ise işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutardan az olamaz. Bu bendin uygulanmasında ilgili yıllar itibarıyla gayrimenkul sermaye iratları için belirlenen istisna tutarları dikkate alınmaz. Birden fazla gelir unsuru elde eden mükelleflerce, vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olunmaması için, bu fıkra da belirtilen ilgili gelir unsuru itibarıyla matrah artırımı yapılması şarttır.

c) Kurumlar vergisi mükelleflerinin artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları beyannamelerinde, zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya kazanç elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve kazançlarını vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dâhil) olması hâlinde, vergilendirmeye esas alınacak matrahlar ile bu fıkranın (a) bendine göre artırdıkları matrahlar, 2016 takvim yılı için 94.000 Türk lirasından, 2017 takvim yılı için 99.600 Türk lirasından, 2018 takvim yılı için 105.800 Türk lirasından, 2019 takvim yılı için 112.400 Türk lirasından, 2020 takvim yılı için 127.500 Türk lirasından az olamaz.

ç) Bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahlar, %20 oranında vergilendirilir ve üzerinden ayrıca herhangi bir vergi alınmaz. Ancak, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıla ait yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu vergi türlerinden tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş ve bu vergi türleri için bu Kanunun 2 nci ve 3 üncü madde hükümlerinden yararlanmamış olmaları şartıyla bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahları %15 oranında vergilendirilir. İstisna, indirim ve mahsuplar nedeniyle bu beyannameler üzerinden ödenmesi gereken verginin bulunmaması hâlinde de bu hüküm uygulanır.

d) Kurumlar vergisi mükelleflerinin, 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesine göre vergi tevkifatına tabi tutulmuş olan kazanç ve iratlarının bulunması hâlinde, bu fıkra da belirtilen vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için bu kazanç ve iratlar üzerinden tevkif edilen vergilerin, ait olduğu yıla ilişkin olarak bu fıkranın (a) bendinde belirtilen şekilde artırılması şarttır.

e) Kurumlar vergisi mükelleflerinin, 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesinde yer alan vergi tevkifatına tabi kazanç ve iratları muhtasar beyanname ile beyan etmemiş olmaları hâlinde, bu yıllara ilişkin olarak bu fıkra da belirtilen vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için bu kazanç ve iratlara ait tevkifat matrahlarını, 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil), bu fıkranın (c) bendinde belirtilen asgari matrahın %50' sinden az olmamak kaydıyla beyan etmeleri şarttır. Bu bent hükmüne göre artırılan matrahlar üzerinden %15 oranında vergi hesaplanır.

f) Bu fıkranın (d) ve (e) bentlerinde yer alan hükümlerden yararlanarak artırımda veya beyanda bulunan mükelleflerin, bu yıllara ilişkin olarak bu fıkra da belirtilen vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmamaları için ilgili yıllarda vergiye esas alınan kurumlar vergisi matrahlarını da bu fıkranın (c) bendinde belirtilen tutarlardan az olmamak üzere (a) bendinde belirtilen şekilde artırımları şarttır.

g) Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu fıkra hükmünden yararlanarak beyan ettikleri matrahları artırmaları hâlinde, daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergiler, artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup edilmez.

ğ) Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında bulundukları yıllara ait zararların %50'si, 2021 ve izleyen yıllar kârlarından mahsup edilmez.

h) İstisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahtan indirim konusu yapılabilecek tutarlar ile geçmiş yıl zararları bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahlardan indirilemez.

ı) Matrah artırımında bulunan mükelleflerin yıllık gelir ve kurumlar vergisine mahsuben daha önce ödemiş oldukları vergilerin iadesi ile ilgili taleplerine ilişkin inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır.

i) İşe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kıst dönemde faaliyette bulunmuş mükellefler hakkında ilgili yıllar için belirlenen asgari matrahlar, faaliyette bulunulan ay sayısı (ay kesirleri tam ay olarak) dikkate alınarak hesaplanır.

j) Bu fıkranın (a) bendi kapsamında matrah artırımında bulunulan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce yapıp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.

(2) Mükellefler, bu fıkra da belirtilen şartlar dâhilinde gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisini artırarak bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödemeleri halinde, kendileri nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak artırımı konu ödemeler nedeniyle gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaz.

a) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (I) numaralı bendi uyarınca hizmet erbabına ödenen ücretlerden vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (ihtirazi kayıtla verilenler dâhil) muhtasar beyannamelerinde yer alan ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden 2016 yılı için %6, 2017 yılı için %5, 2018 yılı için %4, 2019 yılı için %3 ve 2020 yılı için %2 oranından az olmamak üzere hesaplanacak gelir vergisini, 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) artırırlar.

b) Bu fıkranın (a) bendi kapsamında vergi artırımında bulunulan yıl içinde yer alan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak;

1) Verilmesi gereken muhtasar beyannamelerden, en az bir döneme ilişkin beyanname verilmiş olması hâlinde, beyan edilmiş ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutar ortalaması alınmak suretiyle bir yıla iblağ edilerek, artırımı esas olmak üzere yıllık ücretler üzerinden gelir (stopaj) vergisi matrahı bulunur ve bu tutar üzerinden bu fıkranın (a) bendinde belirtilen oranlarda gelir vergisi hesaplanır.

2) Hiç beyanname verilmemiş olması hâlinde, her ay için hesaplanacak asgari gelir (stopaj) vergisine esas olmak üzere en az;

(aa) Bu Kanunun yayımı tarihinden önce ilgili yılda verilmiş olan aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama işçi sayısı kadar işçi,

(bb) İlgili yılda aylık prim ve hizmet belgelerinin hiç verilmemiş olması hâlinde, bu Kanunun yayımı tarihine kadar verilmiş olmak şartıyla izleyen vergilendirme dönemlerinde verilen ilk aylık prim ve hizmet belgesindeki işçi sayısı kadar işçi,

(cc) Bu Kanunun yayımı tarihine kadar aylık prim ve hizmet belgesinin hiç verilmemiş olması hâlinde en az iki işçi, çalıştırıldığı kabul edilmek ve ilgili yılın son vergilendirme döneminde geçerli olan asgari ücretin brüt tutarı esas alınarak hesaplanan gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden bu fıkranın (a) bendinde belirtilen oranlarda gelir vergisini ödemek suretiyle bu fıkradan yararlanılır.

c) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2), (3), (5), (11) ve (13) numaralı bentleri ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ve 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanların, ilgili yıl içinde verdikleri (ihtirazi kayıtla verilenler dâhil) muhtasar beyannamelerinde (ilgili yıl içinde verilen muhtasar beyannamelerde beyan edilen tutarlar bir yıla iblağ edilmeksizin) yer alan söz konusu ödemelerine ilişkin gayrisafı tutarların yıllık toplamı üzerinden;

1) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2) ve (5) numaralı bentleri ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere 2016 yılı için %6, 2017 yılı için %5, 2018 yılı için %4, 2019 yılı için %3 ve 2020 yılı için %2 oranından az olmamak üzere hesaplanacak vergiyi,

2) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bentlerinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere 2016 ila 2020 yılları için her bir yıl itibarıyla %1, 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (11) ve (13) numaralı bentlerinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere ilgili yıllarda geçerli olan tevkifat oranının %25 'i oranında hesaplanan vergiyi, 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) artırırlar.

ç) Bu fıkranın (c) bendi kapsamında matrah veya vergi artırımında bulunulan yıl içinde hiç muhtasar beyanname verilmemiş olması veya muhtasar beyanname verilmekle birlikte artırılması istenen ödeme türünün beyannamede bulunmaması hâlinde;

1) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan ödemeler nedeniyle ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükellefleri için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarının %50' si esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %15 oranında hesaplanan vergiyi,

2) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan ödemeler nedeniyle ilgili yıllar için beyana tabi geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşan gelir vergisi mükellefleri için belirlenen asgari gelir vergisi matrah tutarı esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %15 oranında hesaplanan vergiyi,

3) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bentlerinde yer alan ödemeler nedeniyle ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarı esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %3, 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (11) numaralı bendinde yer alan ödemeler için %2, (13) numaralı bendinde yer alan ödemeler için de %5 oranında hesaplanan vergiyi, ödemek suretiyle, bu maddeden yararlanılır.

d) Bu fıkra uyarınca artırımında bulunulması durumunda ayrıca gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunmuş olması şartı aranmaz.

e) Gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi artırımında bulunmak isteyenlerin, yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları hâlinde faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için (ay kesirleri tam ay olarak dikkate alınmak suretiyle) bu fıkarda belirtilen esaslar çerçevesinde artırımında bulunulur.

f) Gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi artırımında bulunulan yıl içinde yer alan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce yapılp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.

g) Bu fıkra hükmüne göre artırıma esas ücret tutarı ile matrahlar, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

ğ) Bu fıkra kapsamında artırımdan yararlanılarak hesaplanan gelir vergisine herhangi bir istisna ve indirim uygulanmaz.

(3) Mükellefler, bu fıkra da belirtilen şartlar dâhilinde katma değer vergisini artırarak bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödemeleri halinde, kendileri nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaz.

a) Katma değer vergisi mükellefleri, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri beyannamelerindeki (ihtirazi kayıtla verilenler dâhil) hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden 2016 yılı için %3, 2017 yılı için %3, 2018 yılı için %2,5, 2019 yılı için %2 ve 2020 yılı için %2 oranından az olmamak üzere belirlenecek katma değer vergisini, vergi artırımını olarak 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) beyan ederler. 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun II inci maddesinin (1) numaralı fılaasının (c) bendi ve geçici 17 nci maddesine göre tecil-terkin uygulamasından faydalanan mükellefler için artırıma esas tutarın belirlenmesinde, tecil edilen vergiler hesaplanan vergiden düşülür.

b) Bir aylık vergilendirme dönemine tabi olan katma değer vergisi mükelleflerince, artırımda bulunulmak istenilen yıl içindeki vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak;

1) Verilmesi gereken katma değer vergisi beyannamelerinden, en az üç döneme ait beyannamenin verilmiş olması hâlinde, bu yıla ait dönemlerden verilmiş olan beyannamelerdeki hesaplanan katma değer vergisi tutarlarının ortalaması bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık hesaplanan katma değer vergisi tutarı bulunur ve bu tutar üzerinden bu fıkranın (a) bendinde belirtilen oranlara göre artırım tutarı hesaplanır.

2) Hiç beyanname verilmemiş ya da bir veya iki döneme ilişkin beyanname verilmiş olması hâlinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu fıkradan yararlanılır. Bu durumda olan adi ortaklık, kollektif ve adi komandit ortaklıklarda ortakların tamamının gelir veya kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunmaları şarttır.

3) İlgili takvim yılı içindeki işlemlerin tamamının istisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşması, tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşması veya diğer nedenlerle takvim yılının bütün dönemlerinde hesaplanan katma değer vergisi bulunmaması hâlinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden % 18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu fıkradan yararlanılır. Şu kadar ki, ilgili takvim yılı içinde bu alt bentte belirtilen durumların yanı sıra vergiye tabi diğer işlemlerin de mevcudiyeti nedeniyle hesaplanan vergisi çıkan mükellefler ile yıl içinde beyannamelerinin tamamını vermekle birlikte beyannamelerinin bazılarında hesaplanan kaına değer vergisi bulunmayan mükelleflerin bu fıkra hükmüne göre ödemeleri gereken katma değer vergisi tutarı, yukarıda belirtildiği şekilde hesaplanacak %18 oranındaki katma değer vergisi tutarından aşağı olmamak kaydıyla, hesaplanan kaına değer vergisi bulunan beyannamelerdeki vergiler toplamına bu fıkranın (a) bendinde belirtilen oranlar uygulanmak suretiyle hesaplanır. Bu kapsama giren mükellefler, gelir veya kurumlar vergisi için matrah artırımında bulunmamaları hâlinde bu fıkra hükmünden yararlanamaz.

c) Vergilendirme dönemi üç aylık olan katma değer vergisi mükelleflerinin, yıllık asgari artırım tutarı, hiç beyanname vermemiş olmaları hâlinde bu fıkranın (b) bendinin (2) numaralı alt bendinde belirtilen esaslar çerçevesinde, en az bir dönem için beyanname vermiş olmaları hâlinde ise aynı bendin (1) numaralı alt bendinde belirtilen esaslar çerçevesinde belirlenir.

ç) Katma değer vergisi mükelleflerinin, artırıma esas alınan ilgili yılın vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımda bulunmaları zorunludur. Şu kadar ki, mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları hâlinde, faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için bu fıkra da belirtilen esaslar çerçevesinde artırımda bulunulur.

d) Mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri yıl içindeki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce yapıp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyam ile birlikte dikkate alınır.

e) Artırım talebinde bulunulan yılları izleyen dönemlerde yapılacak vergi incelemelerine ilişkin olarak artırım talebinde bulunulan dönemler için, sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden ve artırım talebinde bulunulan dönemler için ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan terkin ve iade işlemleri ile ilgili inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır. Sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden yapılan incelemelerde artırım talebinde bulunulan dönemler için tarhiyat önerilemez.

f) Bu fıkra hükmüne göre ödenen katma değer vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak nazara alınmaz, ödenmesi gereken katma değer vergilerinden indirilmez veya herhangi bir şekilde iade konusu yapılmaz.

(4) Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarına göre;

a) Matrah ve vergi artırımının 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bu maddede öngörülen şekilde yapılması, hesaplanan veya artırılan gelir, kurumlar ve katma değer vergilerinin, peşin veya ilk taksiti bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sürede başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami altı eşit taksitte bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şarttır. Bu vergilerin bu Kanunda belirtilen şekilde ödenmemesi hâlinde, ödenmeyen vergi tutarları ilk taksit ödeme süresinin son günü vade kabul edilerek 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsil edilir, ancak bu madde hükmünden yararlanılamaz.

b) Hesaplanarak veya artırılarak ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak kabul edilmez; indirim, mahsup ve iade konusu yapılmaz.

c) Artırılan matrahlar nedeniyle geçici vergi hesaplanmaz ve tahsil olunmaz.

ç) Matrah veya vergi artırımında bulunulması, 213 sayılı Kanunun defter ve belgelerin muhafaza ve ibrazına ilişkin hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez.

d) Matrah veya vergi artırımını sonucunda tahakkuk eden vergilerin tamamının ilk taksit ödeme süresi içerisinde peşin olarak ödenmesi hâlinde, bu vergilerden %10 indirim yapılır ve katsayı uygulanmaz.

(5) Daha önce nezdinde vergi incelemesi yapılmış olan mükellefler, vergi incelemesi yapılan yıllar için de artırımda bulunabilirler.

(6) İdarenin, artırımda bulunulmayan yıllar veya dönemler için vergi incelemesi yapma hakkı saklıdır.

(7) Bu maddeye göre matrah veya vergi artırımında bulunulması, bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlanmamış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmez. Ancak, artırımda bulunan mükellefler hakkında başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin, bu maddenin birinci

fikrasının (ı) bendi ve üçüncü fıkrasının (e) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 2/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) sonuçlandırılmaması hâlinde, bu işlemlere devam edilmez. Bu süre içerisinde sonuçlandırılan vergi incelemeleri ile ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmaz. İnceleme veya takdir sonucu tarhiyata konu matrah veya vergi farkı tespit edilmesi hâlinde, inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce artırımda bulunulmuş olması şartıyla inceleme ve takdir sonucu bulunan fark, bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri ile birlikte değerlendirilir. İnceleme ve takdir işlemlerinin sonuçlandırılmasından maksat, inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesidir.

(8) Matrah veya vergi artırımı dolayısıyla mükelleflerce verilen yıllık, muhtasar ve katma değer vergisi beyannameleri ve diğer beyannameler için damga vergisi alınmaz.

(9) Matrah ve vergi artırımıyla ilgili aşağıdaki hükümler de uygulanır.

a) Aşağıda sayılan mükellefler bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümlerinden yararlanamazlar.

1) 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasındaki “defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler”,

2) Terör suçundan hüküm giyenler,

3) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla haklarında terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisaklı yahut bunlarla irtibatı olduğu gerekçesiyle adli makamlar, genel kolluk kuvvetleri veya Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından yürütülen soruşturma ve kovuşturmalar kapsamında vergi incelemesi yapılması, terörün finansmanı suçu veya aklama suçu kapsamında inceleme ve araştırma yapılması talep edilenler.

b) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla haklarında, 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasında yer alan defter, kayıt ve belgeleri yok etme veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyma veya hiç yaprak koymama veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleme fiillerinden hareketle yapılan vergi incelemesi devam edenlerin bu maddede belirtilen süre ve öngörülen şekilde matrah veya vergi artırımında bulunmaları durumunda, söz konusu vergi incelemesinin tamamlanmasına kadar bu artırımlara ilişkin olarak tahakkuk işlemleri bekletilir. Şu kadar ki, bu maddede belirtilen süre ve öngörülen şekilde matrah veya vergi artırımında bulunmayanlar madde hükümlerinden faydalandırılmaz.

c) Bu fıkranın (b) bendi kapsamında artırımda bulunanlar hakkında, artırımda bulundukları dönem ve vergi türlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden (bu tarih dâhil) önce veya yayımı tarihini izleyen günden itibaren on iki ay içerisinde başlanılan vergi incelemeleri [(b) bendinde belirtilen inceleme dâhil] ile takdir işlemlerinin, bu maddenin birinci fıkrasının (ı) bendi ve üçüncü fıkrasının (e) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren on iki ay içerisinde sonuçlandırılmaması hâlinde, bu işlemlere devam edilmez. Söz konusu vergi incelemelerinden bu süre içerisinde sonuçlandırılanlarla ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmaz. İnceleme ve takdir işlemlerinin sonuçlandırılmasından maksat, inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesidir.

ç) Bu fıkranın (b) bendi uyarınca yapılan vergi incelemesi kapsamında bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren on iki ay içerisinde bu fiillerin varlığının tespit edilmemesi durumunda, bu durumun tespitine ilişkin rapor veya yazı, aynı bentte öngörülen süre ve şekilde matrah veya vergi

artırımında bulunan mükelleflere tebliğ edilir. Matrah ve vergi artırımı sonucu hesaplanan vergileri, tebligatı izleyen aydan başlamak üzere matrah ve vergi artırımı sırasındaki tercihlerine göre ödemeleri ve maddede öngörülen diğer şartları yerine getirmeleri koşuluyla söz konusu mükellefler bu madde hükümlerinden yararlanırlar.

d) Bu fıkranın (ç) bendi kapsamında kendisine rapor veya yazı tebliğ edilen mükellefler hakkında düzenlenen;

1) Bu fıkranın (c) bendi kapsamındaki inceleme raporu veya takdir komisyonu kararından önce tarhiyata konu matrah veya vergi farkı tespiti içeren (b) bendi kapsamındaki inceleme raporunun vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesi halinde, matrah veya vergi artırımının ihlal edilmemesi koşuluyla, (c) bendi kapsamındaki incelemeye veya tarh işlemlerine devam edilmez.

2) Bu fıkranın (b) bendi kapsamındaki inceleme raporundan önce (c) bendi kapsamındaki inceleme raporu veya takdir komisyonu kararının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesi halinde, bu rapor veya karar, Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren on iki ayı aşmamak üzere bu fıkranın (b) bendinde bahsedilen vergi incelemesi neticesinde düzenlenen raporların vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihe kadar bekletilir.

3) Bu fıkranın (b) bendi kapsamında yapılan vergi incelemesi sonucunda bulunan matrah veya vergi farkı bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri ile birlikte değerlendirilir, matrah veya vergi artırımına ilişkin taksitlerin tamamen ödenmesi şartıyla (c) bendi kapsamındaki rapor veya kararlar (vergi ziyaına 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinde yazılı fiillerle sebebiyet verilmesi hali hariç) için tarhiyat yapılmaz ve vergi cezası kesilmez. Bu fıkranın (c) bendi kapsamındaki raporlarda vergi ziyama 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinde yazılı fiillerle sebebiyet verildiğinin tespiti halinde, söz konusu raporlarda tespit edilen matrah veya vergi farkı ve bu fıkranın (b) bendi kapsamında yapılan vergi incelemesi sonucunda bulunan matrah veya vergi farkı, bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri ile birlikte değerlendirilir.

e) Bu fıkranın (b) bendi uyarınca yapılan vergi incelemesinin tamamlanması sonucunda söz konusu fiillerin varlığının tespit edilmesi halinde, bu mükellefler tarafından yapılan matrah veya vergi artırımları dikkate alınmaz. Bu fıkranın (c) bendi kapsamındaki inceleme raporu veya takdir komisyonu kararlarının ilgili olduğu dönemlere ilişkin vergi ve cezalara yönelik zamanaşımı süresi, bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren on iki ay aşılacak kaydıyla, mezkûr rapor veya kararın vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirildiği tarihten bu fıkranın (b) bendi kapsamındaki raporların vergi dairesine intikal ettiği tarihe kadar işlemez.

f) Bu fıkranın (c) bendi kapsamındaki inceleme raporu veya takdir komisyonu kararından önce (b) bendi uyarınca yapılan vergi incelemesinin sonuçlanması ve inceleme sonucunda bahse konu fıkra da belirtilen fiillerin varlığının tespit edilmesi halinde, bu fıkranın (c) bendinde belirtilen inceleme ve takdir işlemlerinin tamamlanmasına ilişkin süreler açısından 213 sayılı Kanunun genel hükümleri uygulanır.

(10) Mükelleflerin bu maddeye göre matrah veya vergi artırımı yaptıkları dönemlere ilişkin olarak kanuni süresinde vermedikleri anlaşılan beyannameler nedeniyle 213 sayılı Kanunun usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarına ilişkin hükümleri uygulanmaz.

(11) Bu madde hükümlerine göre matrah veya vergi artırımı ile ilgili olarak doğru beyan yapılmaması veya vergi hataları nedeniyle eksik tahakkuk eden vergiler, ilk taksit ödeme süresinin sonunda tahakkuk etmiş sayılır ve bu Kanunda açıklandığı şekilde tahsil edilir.

(12) Birinci fıkranın (ç) bendi kapsamında yapılacak değerlendirmede, her bir dönem için ayrı ayrı 10 Türk lirasına (bu tutar dâhil) kadar yapılan eksik ödemeler dikkate alınmaz.

(13) Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümlerinden yararlananlar hakkında 213 sayılı Kanunun 367 nci maddesi kapsamında yapılacak incelemeler saklıdır. Ancak, bu incelemeler sonucunda matrah veya vergi artırımında bulunulan dönemler ve vergiler için tarhiyat yapılmaz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi 5’inci madde konusunda izahat istiyoruz teklif sahibinden. Buyurun.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Evet, teklifimizin 5’inci maddesinde matrah ve vergi artırımına ilişkin düzenlemeler yapılıyor. Mükellefler geriye dönük olarak, 2016 yılından 2020 yılına kadar son beş yıl için gelir vergisi matrahlarını, kurumlar vergisi matrahlarını, gelir stopajlarını, muhtasatlarını ve katma değer vergilerini kanunda öngörülen oranlarda ya da asgari tutarlarda artırmaları ve belirli bir oranda vergi ödemeleri şartıyla, artırımda bulundukları yıllar ve vergi türleriyle sınırlı olmak üzere, haklarında vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmayacağı yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Gelir vergisinde 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 yılları için artış rakamlarını belirttik. Teklifimizde 2016 yılı için yüzde 30, 2017 için yüzde 30, 2018 için yüzde 25, 2019 için yüzde 20 ve 2020 yılı için gene yüzde 20’lik bir artış oranını vergi matrahlarına koyuyoruz ama bu rakamlar her halükârda zarar veya bu vereceğimiz asgari tutarların altında olmayacak. Onlar da yıllar itibarıyla 31.900, 33.200, 35.250, 37.500, 42.500; bunlar üzerinden vergi oranları yüzde 20, yalnız uyumlu mükelleflerde yüzde 15. Hep uyumlu mükellefler gündeme geliyordu, burada da aynı şekilde kurumlar vergisi veya diğer gelir vergilerinde de yüzde 5 indirim var. Yüzde 15 üzerinden hesaplanacak vergileri kendi talepleri ödeme maddesinde zaten o süreler dikkate alınarak ödendiği takdirde herhangi bir vergi incelemesine tabi tutulmayacak. Kurumlar vergisinde de gene aynı rakamlar var. Tabii, takdir Komisyonun. Oranlar konusunda yıllar itibarıyla değişiklik önerileri varsa...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir önerge de geldi Komisyonumuza.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Geldiyse ona da saygıyla bakarız.

Gelir vergisi stopajında da aynı şekildeki ücret ödemeleri, serbest meslek erbabına yapılan ödemeler, kira ödemeleri, yıllara sari inşaat ve onarım işlerine ilişkin ödemeler, çiftçilere yapılan ödemeler, vergiden muaf esnafa yapılan ödemelerde tevkifatlar yapıyoruz. Bu tevkifat oranlarını da belli yıllar itibarıyla belli oranlarda artırmak kaydıyla –muhtasatı- vergileri artırıyoruz burada, matrahı değil. Bunlar da belli sürede ödendiği takdirde gene teklifteki kanundan yararlanıyor, KDV artırımını için de aynı şekilde.

Burada Sayın Garo Bey hep böyle “Şu kadar yüksek de şu kadar az yapan aynı kefe, aynı oran.” diyor ama tabii, KDV için bu normalde herkesin kendi tahsili, hesaplanan KDV’si üzerinden olduğu için çok satış yapanlar çok ödeyecekler, daha az hasılatı olanlar daha az hasılat üzerinden katma değer affından yararlanacak. Bundan da 2016 yılı için yüzde 3, 2017 yılı için yüzde 3, 2018 yılı için yüzde 2,5; 2019 yılı için yüzde 2, 2020 yılı için yüzde 2 oranında hesaplanan katma değerlerini artırmak suretiyle yararlanabilecekler. Burada tek özellik, katma değer dönemleri aylık olmasına rağmen yıllık olarak, eğer 2017 yılını düşünüyorsa yılın tamamını, on iki ayını yararlanmak zorunda ama 2017’den yararlanan 2018’den yararlanmayabilir, orada aylık değil yıllık bazda yararlanma imkânı var.

Genel şeyler de bunlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Erhan Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, Vedat Bey birkaç defa konuşmasında bu matrah artırım meselesinin ihtiyari olduğunu söyledi, elbette kanunen ihtiyari ancak biz biliyoruz ki bu tür kanunlar çıktığında yani buna belki de en fazla dürüst mükellefler uyuyor çünkü onlar hakikaten Maliyeden daha fazla çekiniyorlar. Yani vergiye uyumu yüksek olan mükellef aslında belki vergi kaçırmamış olsa bile ama mutlaka bir denetim elemanı gittiğinde bir işletmede bir şey bulmaması mümkün değil, o endişeleriyle burada müracaatlarını yapıyorlar, bir defa bu tespiti yapalım. Yani burada müracaat edenlerin hepsini hakikaten vergi kaçırdıkları için işte o incelemeden kurtarmaya çalışan insanlar olarak düşünmemek lazım bana göre.

Şimdi, bunun da şöyle bir sonucu var beni rahatsız eden, buna bir çözüm bulamadım, buna bir çözüm bulmamız lazım: Vergiye uyumu yüksek olan mükellef yani olabildiğince efendim, cirounu, hasılatını işte belgeli yapmış, yüksek beyan etmiş, işte hakikaten gerçek gideri dışında hiçbir gider göstermemiş, dolayısıyla matrahı yüksek olmuş, hiçbir naylon faturası bilmem neyi yok, şimdi böyle bir mükellef düşünün; aynı sektörde biraz da hem cirodan azıcık tırtıklamış, azıcık gideri yüksek tutmuş, onun bir matrahı ortaya çıkıyor. Şimdi, birincisi, tabii, matrah üzerinden yaptığımız için, onun diyoruz ki işte ilk yıl için yüzde 30 -şimdi 35'e çıkıyor herhâlde, neyse işte- şu kadar artırırsan bundan sonra inceleme yok, seninle barıştık diyoruz. Şimdi, yani burada uyumu yüksek olan daha fazla vergi vererek barışıyor, biraz kaçırmış olan daha az vergi vererek. Yani bilmiyorum, bunları teknisyen arkadaşlar filan...

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Uyumlu mükelleflerde yüzde 5...

ERHAN USTA (Samsun) – O şey ayrı, o ayrı bir husus. Tabii, en azından o güzel yani o güzel. O, işte daha önceden beyannamesini zamanında vermiş, yükümlülüklerini zamanında yerinde getirmişe bir 5 puanlık avantaj olması iyi ama bunun dışında Vedat Bey, artık yani bunu dünyada başka birisi bulamaz, dünyada bizim kadar af çıkartan bir ülke yoktur herhâlde. Hani, bor madeni bizde olup da inovasyonu başkası yapacak hâli yok. Şimdi bu bizdeki bir husus, her yıl yaptığınız bir şey, hele AK PARTİ burada mütehassıslaştı. Yani burada adaleti biraz daha sağlayacak bir unsur buraya yerleştirmemiz lazım. Yani bir sürü bürokratomız var, teknisyen arkadaşlarımız, değerli arkadaşlarımız var; bu, hakikaten önemli. Yani burada mesela ciro üzerinden gidilse nasıl olur, matrah üzerinden değil? Yani çünkü vergi kaybı nasıl olur? Bir, ciroyu düşük tutarak yapabilirsin, vergi kaybına neden olabilirsin veya gideri şişirerek yapabilirsin. Yani hiç olmazsa, işte gidere ilişkin bir şey... Şimdi, ikisinin neti üzerinden yapıyoruz. Acaba sadece cirodan yapılırsa, hiç olmazsa bundan sonra ilave bir gider şişirme durumu olmayacak; daha mı iyi olur? Bunun üzerine hakikaten düşünmek lazım, insanın vicdanı sızlıyor. Yani, insan tanıdıklarından biliyor, ya vergi konusunda çok hassas ama böyle bir şey çıkınca müracaat ediyor, etmek durumunda hissediyor kendini. Bunu görelim.

Bir de tam bu maddeyle alakalı değil ama burada hani KDV'de var oradan bağlayalım diye söylüyorum. Şimdi, bir yandan da işte hem buralardan gelecek bir vergi yükleri çıkacak insanların ama bir taraftan da devletten KDV alacakları var, iadeleri var. Yani, oralara bir mahsup getirsek kesinleşenler için olsun veya oraya bir tanımlama yaparız -yani illa beyan ettiğini değil çünkü her beyan edileni ödemiyoruz, bir incelemeye tabi tutuluyor veya yeminli mali müşavire gidiyor filan- oraları bir hızlandırmak lazım. Yani, finansa erişimin son derece zor olduğu bir dönemde buraya bir kolaylık getirmemiz gerekiyor. Yani, nihayetinde ikisi de devlet, birini bir yandan alıyor, öbür tarafı bekletmesin. Yani, bunu da bence bir düşünmek gerekir diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Topluca değerlendirme yaparız, herkes konuşsun.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – KDV iadesi alacağı varsa zaten onların mahsup etme imkânı var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki.

Garo Paylan Bey, buyurun.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Siz, büyük ihtimalle devreden KDV’ye... Şu anda meri kanunlar ona izin vermiyor

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Vedat Bey, herkesi dinledikten sonra topluca değerlendiresek daha hızlı ilerleme imkânımız olur.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Vedat Bey, belki de bu torbanın en sakıncalı maddesiyle yüz yüzeyiz yani vergi ahlakını veya vergi adaletini en çok bozan uygulamanın bu olduğunu düşünüyorum, matrah artırımı uygulaması. Çünkü şimdi bakın, burada sonuçta Teftiş Kurulu niye çalışıyor, niye Maliye idaresi var, neden bu kadar uğraşıyorlar, denetleme yapıyorlar, onu yapıyorlar, niye? Tüyü bitmemiş yetimin hakkını korumak için öyle değil mi? İşte vergi ziyai buluyorlar, kaybı buluyorlar. Ya, siz ki şimdi “Ey müfettişler, denetimciler, ya siz işinizi bir kenara bırakın boş verin ya, mükellef ne bildirilmişse efendim üzerine üç kuruş beş kuruş daha versin, biz onları incelemeyeceğiz.” diyorsunuz.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – STK’lerin talebi üzerine yapıyoruz bunu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz inanmıyorsunuz yani buna?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Yani, Emre konuşsun, eğer istemiyorlarsa...

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Bizim talebimiz değil Sayın Bakanım, işveren kesiminin olabilir ama meslek örgütlerinin değil.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Talep eden yoksa kaldıralım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Talep eden yoksa kaldıralım. Yani Vedat Bey...

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Yani, onu mükellef isterse matrah artırımına gidiliyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani, kimse istemiyor mu?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli Başkanım, Vedat Bey, tekrar uyarmak zorundayım, lütfen ikili konuşmayalım, tamamlandıktan sonra topluca cevaplayalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İşverenlerin bu konuda talebi olabilir ama sonuç olarak, biz burada milletin vekilleri olarak, bütün toplumsal kesimlerle ilgili bir adalet terazisini kurmakla yükümlüyüz. Bakın, mali müşavirlerin meslek odasının böyle bir talebi yokmuş. Niye yok biliyor musunuz? Niye olmaması gerekir, size söyleyeyim, bakın, ben de bir mali müşavirim.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ya, meslek odalarının çoğundan böyle bir talep geldi, esnaf odalarının hepsinden.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Yok.” diyor işte, “Yok.” diyor.

Bakın, niye olmaması lazım mali müşavirlerin biliyor musunuz? Şimdi, mali müşavirler de... Bakın, ben mali müşavirlikte çalıştım, sabahlara kadar çalışırdık bu vergi dönemlerinde, yine öyle çalışıyorlar hatta çok daha yoğun çalışıyorlar, çok büyük bir baskı altındalar. Ne bir mali tatilleri var... Onların mali tatili yok “31 Ağustos” dediniz, yaz boyu çalışacaklar, göreceksiniz.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – TÜRMOB’un da var mı?

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Var mı, yok mu ben netleştireyim mi Sayın Başkanım?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun efendim, o zaman söz verelim, madem Vedat Bey tartışmayı uzatmak istiyor, söz verelim.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Çok özür dilerim, az önce konuşmaya başlarken kanunun geneli üzerinde görüşlerimizi de ifade ederken öyle başlamıştım. Ne yazık ki bunlar, vergiye gönüllü uyumu azaltıyor, vergi direncini artırıyor, o türden uygulamalar. Mali müşavirler olarak biz mükelleflerimize söz dinletemiyoruz doğruyu yapmaları konusunda, bunu net olarak söyledim başlangıçta. Vergi Denetim Kurulu, Gelir İdaresi Başkanlığı zorlanıyor; bunu hepimiz kabul ediyoruz, hepimiz biliyoruz. Bizim bu yönde, bir matrah artırımı konusunda bir talebimiz yok, muhtemelen işveren kesiminin bu anlamda bir talebi var ama olacaksa...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İyi de...

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Sayın Vekilim, eğer olacaksa doğrusunun nasıl olması gerektiği konusunda elbette ki önerilerimiz var, görüş ve önerilerimiz de bu çerçevede şekillendi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Mali müşavirlerle alakası yok, mükellefin kendisi talep ediyor bu işi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama söylemişti zaten, oranları düşürün diye söylemişti başkan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Vedat Bey “Talebi var.” diyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, bakın, vakit ilerliyor. Bu tartışmayı çok uzatmanın bir âlemi yok, zaten ifade etti Başkan görüşlerini meslek kuruluşu olarak. Herkesin görüşüne saygılıyız.

Garo Bey, tamamladınız mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır Başkan, daha yeni başladım ben.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama siz hep ikili konuşma taraftarısınız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok, ben öyle bir şey yapmadım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Böyle bir usulümüz yok Garo Bey, sizi uyarmak zorundayım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, hayır, ben...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Görüşünüzü ifade edin, sonra cevabını alalım ama siz ısrarla hemen cevap almak istiyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, alakası yok, ben sorumu soruyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu hakikaten öyle oluyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz telefonla konuşuyordunuz, görmediniz. Ben sorumu soruyorum ya, ben bir şey demedim ki.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Vedat Bey, sizden de...

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Garo Bey...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Vedat Bey, tekrar uyarıyorum, lütfen herkesi dinledikten sonra topluca cevap veriniz. İnanın, hızlı gitmemiz açısından en verimli şey o olur.

Buyurun Garo Bey.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, arkadaşlar, mali müşavirlerin neden böyle bir talebi olamaz, biliyor musunuz? Bir meslektaşları olarak çok iyi biliyorum. Çünkü mali müşavirler sabahlara kadar belge işlerler, mükelleflerinin ne kadar kazandığını, ne kadar kaybettiğini ortaya koymaya çalışırlar ve mükelleflerinin bu doğrultuda beyan vermesini isterler ki mesleklerinin değeri anlaşılsın. Aksi takdirde, siz iki yılda bir matrah artırımını çıkarırsanız, mükellef baskısıyla karşı karşıya kalır mali müşavirler. Gider mali müşavire “Ya arkadaş, sen 10 milyon lira kâr çıkarmışsın, bu ne iş?” ya der.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tekrar açıyorum, toparlarsanız...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, daha yeni başladım, bu önemli bir konu yani gözünüzü seveyim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yani, ek süre verdim size.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, teşekkür ederim.

Der ki: “Ya, arkadaş, yandaki komşum iki yıl önce matrah artırımına başvurdu. 10 milyonluk kârını 50 bin lirayla, 30 bin lirayla, 20 bin lirayla kapattı. Sen niye bana vergi ödettin?” diye kötü mali müşavir yapar onu, biliyor musunuz? “Sen bana iki yıl önce şu kadar vergi ödettin, komşum gitti, matrah artırımına başvurdu, milyonlarca lira kârını sıfırladı, hadi sen de aynısını yap.” diye... İşte bu, vergi ahlaksızlığı sarmalına ülkeyi sokar. Yani vergi ödemeye meyilli, bu konuda düzgün bir şekilde vermeye çalışan mükellefi bile bu basıncın içine sokar Vedat Bey, art arda gelen matrah artırımları bunu yapar.

Yani, bu matrah artırımının pandemiyle ne ilgisi var Allah’ınızı severseniz? Kazanan vergisini versin, kazanmayan vermesin, hatta “Kazanmayana kamu olarak biz destek olalım.” diyoruz. Bakın, zor durumda olan berberlerdir, esnaflardır, kahvehanelerdir, bunlardan vergi silmemiz lazım, destek olmamız lazım diyoruz ama kazananın da vergiyi almamız lazım ki zor durumda olana verebilelim.

Bakın, size burada açıkça söyleyeyim, vergi denetimi konusunda size net bir şey söyleyeyim: Maliye idaresinin motivasyonunu da siz yok edersiniz bu şekilde. “Ya, niye denetim yapayım ki?” diye düşünür Maliye idaresi. Yüzde kaçını denetleyebiliyorsunuz zaten? Gelir İdaresi Başkanına soruyorum. Yüzde 1’ini denetleyebiliyor musunuz mükelleflerinizin? Denetleyemiyorsunuz, denetlemez ki. Bütün teftiş elemanlarının motivasyonunu da kırsınız. Tam elinde bir denetim var, milyarlarca liralık da bulmuş vergi ziyamı, sen “Arkadaş, 3 kuruş ver, ben geçmişe dönük bütün şeyleri kapatıyorum.” diyorsun. Böyle bir şey olabilir mi ya?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Böyle bir şey yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Böyle bir şey var, böyle bir şey var geçmiş yıllara dönük.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İsteğe bağlı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır arkadaş “Bunlara başvur.” diyorsun, “Başvur bu şekilde, ver 10 bin lira, 5 bin lira, 20 bin lira, milyarlarca lira vergini kapat.” diyorsun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Garo Bey, toparlarsanız çok sevinirim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, rica ediyorum, bu önemli bir konu, diğer maddelerde daha az konuşuruz olur biter.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamam, peki, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şunu söyleyeceğim: Bakın, siz “KDV’yle bunu alırım.” diyorsunuz. Ya, Türkiye’de ciddi bir kayıt dışı ekonomi var Vedat Bey, bunu biliyorsunuz. Ben size örnek verdim, 10 milyon lira ciro yapan bir işletme tam kayıtlı diyelim ki, vergisini de düzgün veriyor, bu da matrah artırımı baskısıyla karşı karşıya kalacak. Ama diyelim ki 10 milyon lira ciro yapıyor ama 1 milyon lira kayıtlı. Böyle işletmeler yok mu? Çok var. Siz diyorsunuz ki: “Ben KDV’den kurtarırım.” Ya, arkadaş, 1 milyon liranın da yüzde 2’sini verip 10 milyon lira muhtemel cirosunu temize çıkarmış olacak. Burada bir adalet var mı bu konuda? Yok Vedat Bey.

Bu açıdan, bu konuda yapılması gereken, bu maddeyi çıkarmak, bu maddeyi çıkarmak ve şunu söylemek: Bakın, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütün partileri olarak matrah artırımı bir daha gelmeyecek, tıpkı geçen yıl Ayşe Hanım’ın koltuğunda oturan Maliye Bakan Yardımcımız Osman Bey’in söylediği gibi, tıpkı Naci Ağbal’ın defalarca söylediği gibi, tıpkı Berat Albayrak’ın defalarca söylediği gibi sizin de bunu söylemeniz lazım, “Matrah artırımı yok arkadaş, kazanan vergisini verir, kazanmayan vergisini vermez.” demeniz ve denetimlerin etkin bir şekilde yapılmasını ve her mükellefin de Gelir İdaresinin yani Maliyenin yakaladığı anda vergi kaybı cezasıyla karşı karşıya kalabileceğini gösterebilmemiz gerekiyor, aksi takdirde vergi adaletini sağlayamayız Vedat Bey.

Bakın, size son olarak, olacak şeyi söyleyeyim: Mali Müşavirler Odamız burada. İnanın, bu vergiye büyük oranda uyumlu mükellefler büyük bir korkuyla karşı karşıya kalıyorlar. Çünkü niye? Uyumlu olmayanlar veya düşük ödeyenler, bunlar zaten yararlanıyorlar yani zaten vergi kaçırıyorlar bundan yararlanıyorlar ama büyük oranda vergiye uyumlu yurttaşlara diyor ki: “Ya, şimdi ben 10 milyon lira ciro yapmışım, 1 milyon lira kâr etmişim, bunun da vergisini tıkr tıkr vermişim. Ya, şimdi bundan başvurmazsan şöyle oluyor, şöyle söylentiler çıkıyor: Bak şimdi sen buna başvurmazsan Gelir İdaresi Başkanlığı, Maliye gelir senin tepene biner.” deniliyor ve bu konularda da telkinlerde bulunuluyor. Yani mali müşavirlere sorun, mükellefler “Ya efendim, başvursan daha iyi olur galiba. Şimdi başvurmazsan yarın öbür gün bir denetimle yüz yüze kalırsın, bak herkes başvuruyor. Bak bütün mükellefler, bak benim 100 tane mükellefim var, 90’ı başvurdu. Sen başvurmuyorsun, sen başvurmazsan başına iş gelebilir.” diyor mali müşavirler, bunu demek zorunda bırakıyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, istemezler diyordun, şimdi başvurur diye...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, büyük çoğunluğu başvuruyor. Ya, zaten vergiye uyumlu kaç yurttaşımız var, kaç mükellefimiz Allah’ınızı severseniz tamamen vergisini düzgün, kuralı bir şekilde veriyor? Ama bunu yapmaya çalışanlar da bu mobbinge, bu baskıyla karşı karşıya kalıyorlar, bunu söylemeye çalışıyorum Uğur Bey, bu yanlış bir şey. Vergi ahlakını yerine getirmemiz lazım.

Uzatmayayım Sayın Başkan, bu açıdan da bakın, hepsini geçiriyorsanız da bu maddeyi geri çekin ve bir daha da matrah artırımı düzenlemesi gelmeyecek diye ilan edelim hep beraber.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Vekillerimizin söz talebi var ama bir STK’dan söz talebi var, onu da kısaca dinleyelim.

MÜSİAD’ın bir söz talebi var, buyurun.

MÜSİAD TEMSİLCİSİ SERDAR TAŞDÖKEN – Sayın Başkan, değerli vekillerim; biz öncelikle teşekkür etmek istiyoruz iş dünyasının taleplerini karşılıksız bırakmadığınız için.

Bizim talebimiz 5- (1) a) maddesinde yer alan kurumlar vergisi için matrah artırımı oranının yüzde 20’den yüzde 15 olarak revize edilmesini talep ediyoruz ve KDV matrah artırımında yine 2020 yılı için yüzde 2 olan matrah artırımı oranını da yüzde 1,5 olarak revize edilmesini talep ediyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ederim.

Başka STK'lerden görüş görmüyorum.

Sayın Mehmet Akif Hamzaçebi, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kanunun tümü üzerinde görüşlerimi ifade ederken belirttiğim hususları bir kez daha çok kısaca anlatmak istiyorum. Bu, AK PARTİ'nin 11'inci vergi affıdır ve 5'inci matrah artırımının olduğu düzenlemesidir. Cumhuriyet hükümetleri boyunca AK PARTİ'ye kadar benim hatırladığım matrah artırımı düzenlemesi pek yapılmamıştı, belki 1, belki 2 düzenleme vardır. 90'lı yıllarda bir düzenlemeyi hatırlıyorum, mesleğe yeni girdiğimizde çıkan 2801 sayılı Af Kanunu'nda bu düzenleme var mıydı yok muydu hatırlayamıyorum varsa da 2'dir diyelim. Yani bütün cumhuriyet tarihi boyunca 2 matrah artırım düzenlemesi, 2003'ten bu yana 5'inci matrah artırım düzenlemesidir bu.

Vergi affı esasen vergiye gönüllü uyumu zayıflatan, vergi direncini artıran düzenlemelerdir, istisna olması gereken düzenlemelerdir. Ekonomik kriz dönemlerinde bu düzenlemeler elbette yapılabilir şu anda olduğu gibi, mevcut vergi borçlarının yeniden yapılandırılması, yeni bir vadeye bağlanması elbette ki yapılmalıdır ama AK PARTİ iktidarları, hükümetleri bunu o kadar cömertçe kullandı ki hiç ihtiyaç olmayan yıllarda da bu düzenlemeler yapıldı, bunun sonucunda tahsilat oranları düştü. Bakın, bir kez daha söylüyorum arkadaşlar, bu oranları dikkate alın, bindiğiniz dalı kesiyorsunuz. Tahsilat oranı 2000 yılında yüzde 90,5, 2001'de 90,3, 2002'de 91,4, 2003'te 92,5, 2004'de 93, 2005'te 92, 2006'da 92,2, 2007'de 91,1, 2008'de 90'ın altına iniyor ilk defa 89,7 -ilk defa derken 2000 sonrası dönemde ilk defa- 2009'da 87,4, 2010'da 86,2, 2011'de 85,6, 2012'de 86,4, 2013'de 86,8, 2014'te 85,2, 2015'te 84,7, 2016'da 81,2, 2017'de 82,3, 2018'de 81,4, 2019'da 81 ve 2020'de 80. Endişe ederim ki önümüzdeki yıldan itibaren bu 80'in altına iner. Sürekli af, sürekli matrah artırım insanların vergi ödeme bilincini zayıflatır, vergiye gönüllü uyum kavramını yok eder. Özellikle matrah artırım vergi sistemini tahrip ediyor arkadaşlar, vergi sistemini tahrip eden bir düzenlemedir bu, bunu yapmayın, bakın bu 5'inci matrah artırımdır. Olmadı mı, ya matrah artırımında bulunmadın mı? Bir daha yapalım, bir daha onları tekrar kapsama alalım anlayışı var. Şimdi, bir de önerge var, 2020 yılının matrah artırım oranı yüzde 20'den yüzde 15'e indiriliyor, herhâlde talepler geldi, indirelim.

Sevgili arkadaşlar, bir örnek vereceğim. Bütün işlemlerini düzgün yapan bir anonim şirketin diyelim ki beyan etmiş olduğu, beyannamesinde beyan etmiş olduğu 2020 yılı matrahı 10 milyon TL, şimdi yararlanmak isterse 400 bin lira daha vergi ödeyecek. İki; yüzde 20 oranında bir artırım, 400 bin lira vergi ödeyecek. İşlemlerini kayıt dışı yapan, vergiye uyum derecesi düşük olan bir uyanık mükellef diyelim, kurnaz ya nasıl olsa vergi afları çıkıyor, matrah artırım çıkıyor, mühim değil hatta mali müşavirine kızıyordur bile “Bize çok vergi ödetiyorsun sen.” diye, o da 1 milyon lira beyan etmiş, gerçekte kazancı 10 milyon lira. Onun matrah artırımıyla ödeyeceği vergi 40 bin lira. İşlemlerini düzgün yapan mükellef 400 bin lira ödeyecek, işlemlerini vergi kanunlarına uygun bir şekilde yapmayan mükellef matrah artırım nedeniyle 40 bin lira vergi ödeyecek ve kurtulacak. Arkadaşlar, bu doğru bir şey değil. Bakın, bunu yapmayın. İleride bu oranlar yüzde 75'lere kadar iner, yüzde 70'lere kadar iner. 90'lı yıllar Türk ekonomisinin kayıp yılları olarak isimlendirilir, ekonomik büyümenin çok iyi olmadığı yıllar olarak isimlendirilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Bitti Sayın Başkan.

90'lı yıllarda dahi yüzde 90'ların altına inen yıllar var tahsilat oranında ama yüzde 80'e inen hiçbir yıl görmüyorum 90'lı yıllarda. Bunu lütfen bir daha düşünün.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Lale Hanım’a söz veriyorum.

Buyurun.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Çok kısa bir şey söyleyeceğim.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; ben az önceki konuşmamda da hani vergi yapılandırılmasını ayrı bir konu olarak ama matrah artırımını konusunu farklı bir uygulama olarak değerlendirmiştım, ikisinde aynı beklenti ve sonuç olmaması gerekir demiştım. Biz tabii burada ne yapıyoruz? Diyoruz ki: Siz bizim istediğimiz parayı verin diyoruz şirketlere, biz de gelir ve kurumlar vergisi olarak sizleri ya da şirketlerinizi incelemeyelim gibi bir şey söylemeye getiriyoruz. Peki, tamam, hadi bunu buradan nasıl olsa geçireceksiniz, o da tamam ama yani el insaf, şimdi bu kadar gencimiz var. Bakın, yükseköğretim kredi borcu var, yükseköğrenim harç kredisi borcu var ve işsizlik var, bu çocuklar iş bulup da bu kredileri ödeyemiyorlar o zaman bu işlere de bir güzellik yapsak, bu işlere de getirsek, o çocukların aileleri mağdur olmasa. Bir motor kurye vefat ettiğinde..

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bunu bir soru olarak da yönlendirmiş olduk; var mı yok mu, bunları kapsar mı?

LALE KARABIYIK (Bursa) – Bitiriyorum. Bir motor kurye vefat etti trafik kazasında, ailesi dedi ki: “Kredi borcunu ödemek için çalışıyordu, bana yük olmamak için.” Bu bizim yüreğimizi yaktı.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Bu soruya cevap vermek üzere teklif sahibine söz veriyorum.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Evet, bununla ilgili önergemiz var, kredilerle ilgili...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yurt dışı ama yurt içinde olan öğrenciler zaten kapsamda bildiğim kadarıyla değil mi?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Tabii, o kapsamda yurt içi, diğerleri için de var.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Ama yurt içini de sıfırlayacak şekilde dediniz değil mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yok, o sıfırlama değil.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Yapılandırma var, sıfırlanma değil.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Daha güzel bir şey yapmaya çalışsak mı dedim hani...

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Güzel bir şey.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum, sağ olun.

Şimdi, bir adet önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun teklifinin 5’inci maddesinin (1)’inci fıkrasının a) bendinde yer alan “2016 yılı için % 30” ibaresinin “2016 takvim yılı için % 35” olarak, “2020 takvim yılı için % 20” ibaresinin “2020 takvim yılı için % 15” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ekrem Çelebi

İbrahim Aydın

Uğur Aydemir

Ağrı

Antalya

Manisa

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ekrem Bey, gerekçeyi mi okutalım?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Gerekçe.

Gerekçe:

Önergeyle gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımına esas beyan ettikleri matrahlarına uygulanacak oranın 2016 yılı için yüzde 30 yerine yüzde 35, 2020 yılı için yüzde 20 yerine yüzde 15 olarak belirlenmesi sağlanmaktadır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Garo Bey, söz mü istediniz?

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Sayın Başkan, şimdi, bu 2016 yılının gelirinin yüzde 35 artırılmasını teklif verenler için söylüyorum; yüzde 35 veya yüzde 30, 2017’de yüzde 30, bunlar da eksik bildirilmişse bile reel olarak kamunun bir kaybı anlamına geliyor. O günden bugüne olan enflasyon kayıtlarına baktığımızda ciddi anlamda bir kaybı gösteriyor. Bu teklifi veren arkadaşlara soruyorum; bu kaybı... Hiç yoksa bildirilmiş üzerinden reel anlamda bir artışın söz konusu olmasını düşünmediniz mi?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Öyle zaten.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Hayır, değil, yüzde 30, yüzde 35 2016’dan bugüne...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Matrahın yüzde 35’i.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Tamam, eyvallah. Daha fazla bir artışın yapılması söz konusu olması gerekir diye düşünüyorum; bu bir.

İkincisi, Sayın Başkan, birazdan oylamaya geçeceksiniz, bir kez daha hatırlatıyorum: Yani vergiye uyumlu mükellef dokunulmazlık almak için, 10 milyonluk bir geliri için yüzde 30 artırım yapmak zorunda ve 3 milyon lira bildirim yapacak, bunun karşılığında 600 bin lira vergi ödeyecek sizin hesabınıza göre ama zarar bildirilmiş. “Nasıl olsa matrah artırımını çıkar.” diyen mükellefse 100 bin lira bildirecek, 100 küsur bin lira ve 20-30 bin lirayla 10 milyonluk cirosunu temize çıkaracak. Bunun ben vicdana ve adalete sığmayacağını düşünüyorum. Birazdan el kaldıracak üyelerin de bunu vicdanlarında bir kez daha tartması tavsiyesinde bulunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ederim.

Erhan Bey, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yani bu yapılanın zaten doğru olmadığını ifade ettik. En azından buradan ne kadar bir tahsilat bekleniyor? O yıllardaki matrahlar üzerinden bir hesap kitap vardır arkadaşlar herhâlde, beklentilerin ne olduğunu bir öğrenelim oylamaya geçmeden önce.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Vedat Bey, siz mi cevap verirsiniz?

Buyurun.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) - Doğrusu, ne kadar müracaat edileceğini bilemiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tahmini bir şeyiniz var mı acaba?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Eğer TÜRMOB’daki mali müşavir arkadaşlar engel olurlarsa kendi mükelleflerine, bu az olur; yok eğer önlerini açarlarsa, doğru dürüst anlatırlarsa...

ERHAN USTA (Samsun) - Vedat Bey, bu iş böyle değil. Bu işlerin her birine ilişkin geçmiş yıllardaki uygulamalardan bakılarak...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gelir İdaresine de bir tahminleri var mı diye bir soralım.

Başkanım, siz mi cevap vereceksiniz? Geçmişten de -dediğiniz gibi- kıyaslamayla bir tahmin yapabilirsek.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Burada, önümde, Başkanım, 6736 ile 7140 sayılı Kanun var. Tabii, bu kanunların yürürlüğe girdiği tarihte kendisinden önce yakın zamanda kanun çıkmışsa farklı etkisi olabilir. Sekiz senedir kanun çıkmamış. Bir af kanunu çıktı veya bu matrah artırımı çıktı daha çok başarılı oluyor bizim açımızdan, hedef anlamında ama yeni çıkmışsa düşebiliyor. Burada şimdi 6736 sayılı Kanun'da...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Hangi tarihte çıkmış bu Kanun?

ERHAN USTA (Samsun) - En son 2018'de çıktı, değil mi?

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Evet.

ERHAN USTA (Samsun) - Üç yıl arayla çıkıyor. 2018'de çıkan kaç yıl arayla çıkmıştı?

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - 6736 sayılı Kanun 2016'ydı.

ERHAN USTA (Samsun) - Şöyle yapın: Siz bir tahmin vermeyin artık, vazgeçtim talebimizden; o yıllarda ne olmuş, onu söyleyin.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Zaten tahmin veremeyeceğiz Sayın Vekilim, yok zaten tahminimiz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Geçmiş gerçekleştirmeleri söyleyin.

ERHAN USTA (Samsun) - Her şeye tahmin yapabilirsiniz, niye yapamayacaksınız?

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Şu anda elimizde yok elimizde zaten, geçmişten vereceğim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Geçmiş gerçekleştirmeleri söyleyin lütfen.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Matrah artırımı toplamı 6736 sayılı Kanun'da toplam tahsilat 14 milyar, matrah artırımından 2016'daki.

ERHAN USTA (Samsun) - Tahsilat mı bu?

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Tahsilat.

ERHAN USTA (Samsun) - Ne kadar?

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - 14 milyar 365 milyon.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - O günkü fiyatlarla değil mi, bugüne getirmiyoruz?

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Tabii, o da belli süreçte alınıyor.

ERHAN USTA (Samsun) - O zamanın matrahı neymiş mesela yani yüzde kaç bir şey olmuş?

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Şöyle Başkanım...

ERHAN USTA (Samsun) - Bakın, matrah ne? Ne kadar matrah artırımı istedik o kanunda, onun üzerinden ne kadar kurumlar vergisi oranı uyguladık?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Asgari matrah ne kadar?

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Matrahlar yok burada.

ERHAN USTA (Samsun) - 14 milyar lira bizim tahsilatımız var.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Evet, tahsilatımız var.

ERHAN USTA (Samsun) - Matrah artırımından kaynaklanan tahsilat 14 milyar, onu anladım. Şimdi, o yıl yani 2016 için toplam matrah ne kadar?

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Şimdi, mesela burada gelir vergisi ayrı, kurumlar vergisi ayrı, kurum stopajı ayrı, gelir stopajı ayrı, KDV ayrı. Mesela, gelir vergisinde ve KDV’de vergi üzerinden artırım var, diğerlerinde matrah var. Matrahları yok burada da, o genel hesap da yanlış olur Başkanım, yüzde 20 ya.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Yüzde 20 ortalama alsan 70 milyar.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Direkt vergiyi veriyorlar beyan ederken de, kaç lira ödeyeceğini veriyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, o rakamları söyleyelim Başkanım.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Hesaplayabiliriz, yaparız, size göndeririz Sayın Vekilim, hiç sorun değil.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Beyanı ne, artırılan matrah ne?

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - 7143, daha yeni olan Kanun, 2018’deki; 9 milyar 71 milyon. Bir de işletme kayıtlarının düzeltilmesi var bundan sonraki maddede, onu da söyleyeyim isterseniz.

ERHAN USTA (Samsun) - Şunu anlamadım ki...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Başkanım, ne kadar matrah olduğunu söyleyemiyor muyuz o yılda?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şey var: Matrah artırımı ne kadar, işletme için şu kadar asgari matrah 2016 yılında...

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR – Hayır, vergiden gidiyoruz zaten.

ERHAN USTA (Samsun) - Asgariyi sormadım; toplam, totalde... Yani tahsilata esas olan parametreleri görmeye çalışıyorum yani matrah şu kadardır 2016’da, tamam mı, nedir, diğer parametremiz de matrah artırımı ne istediyssek o kanunda. Vergiyi düşmedik o zaman da, vergi oranını yüzde 20 uyguladık, en son ne aldık, 14 milyar lira da para aldık anlamında. Bu, şimdi, toplamı için mi, kurumlar vergisi, gelir vergisi için mi?

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Hepsi.

ERHAN USTA (Samsun) - Hepsi değil, kastımız hepsi değil.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Gelir vergisi 1,677. Ben size vereyim, hatta matrahları da çıkartayım.

ERHAN USTA (Samsun) - O tablonun bir fotokopisini alalım.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Olur.

ERHAN USTA (Samsun) - Mesela ben şeyi soracağım bir de Sayın Başkan; mesela bu 2021 yılı bütçesinde biz vergi yapılandırılmaları veya matrah artırımından filan herhangi bir gelir öngördük mü?

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR – Bütçeyi yaparken kanun çıkmadığı için -17 Kasım- çıktığında bütçeye oradan bir 0 933’lük rakama konmadı.

Vekilim, yanlış anlamayın şimdi, burada Uğur Bey söyleyince aklıma geldi, mesela asgari matrahlar da var ya, aslında mükelleflerin -yanlış olmasın- yüzde 25’i beyan ettikleri matrahların yüzde 20’sini veya yüzde 15’ini alarak kanundan faydalaniyor, yüzde 75 falan o asgari limitler üzerinden geliyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - O tabloyu vekillerimizle paylaşırsanız vakit kazanmış oluruz, öyle yapalım Başkanım.

Teşekkür ediyorum.

Garo Bey, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Sayın Başkanım, şimdi, Gelir İdaresi Başkanımız da söyledi. Muhtemelen bu matrah artırımından da biz 10-15 veya bilemediniz 20 milyar lira gelir elde edeceğiz ama kamu bu anlamda büyük bir zararla karşı karşıya kalacak. Ya diyelim ki 10-15 milyar lira yakıcı bir gelirle yüzleşeceğiz ama vergi ahlaki konusunda ve vergiye gönüllü uyum konusunda ciddi bir zarar etmiş olacağız. Diyelim ki siz burada 10-15 milyar lira kâr etmiş gibi göreceksiniz ama en az 100 milyar, 150 milyar lira zarar etmiş olacağız kamu olarak ve önümüzdeki yıllarda vergi adaleti, vergi ahlaki oturmadiğı için de bu zarar artan oranlı olarak gidecek ve yeni matrah artırım beklentileriyle bu zarar katlanarak büyüyecektir. Yani kısa vadeli olarak 10-15 milyar lira kasaya koyarsınız ama orta vadeli olarak yüz milyarlarca liralık bir vergi adaletsizliği ve kamu zararıyla yüz yüze kalacaksınız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İşletme kayıtlarının düzeltilmesi

MADDE 6- (I) İşletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kolektif ve adi komandit şirketler dâhil), işletmelerinde mevcut olduğu hâlde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedel ile 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bir envanter listesi ile vergi dairelerine bildirmek suretiyle defterlerine kaydedebilirler. Bildirime dâhil edilen kıymetler için amortisman ayrılmaz.

b) Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, bu fıkranın (a) bendi hükümleri uyarınca aktiflerine kaydettikleri emtia için ayrı, makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrı olmak üzere özel karşılık hesabı açarlar. Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi hâlinde sermayenin unsuru sayılır ve vergilendirilmez. Makine, teçhizat ve demirbaşlar envantere kaydedilir ve ayrılan karşılık birikmiş amortisman addolunur. İşletme hesabi esasına göre defter tutan mükellefler ise söz konusu emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydederler.

c) Bu fıkranın (a) bendi uyarınca beyan edilen; makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden tabi olduğu oranların yansı esas alınarak katma değer vergisi hesaplanır ve ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilerek, beyanname verme süresi içinde ödenir. Makine, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden ödenen bu vergi, hesaplanan katma değer vergisinden indirilemez. Emtia üzerinden ödenen vergi genel esaslara göre indirilir. Bu emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar için 3065 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin (2) numaralı fıkrası hükmü uygulanmaz.

ç) Bu fıkranın (a) bendi kapsamında bildirilen kıymetlerin satılması hâlinde satış bedeli, bunların deftere kaydedilen değerinden düşük olamaz.

d) Özel tüketim vergisi konusuna giren malları bu fıkranın (a) bendi kapsamında beyan eden ve alış belgelerini ibraz edemeyen mükelleflerin, bu malların beyan tarihindeki miktarı ve emsal bedeli üzerinden geçerli olan özel tüketim vergisini, bu fıkranın (c) bendinde belirtilen beyanname verme süresi içinde ayrı bir beyanname ile beyan ederek aynı süre içinde ödemeleri hâlinde bu mallar bakımından 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrası hükmü uygulanmaz. Bu şekilde beyan edilerek ödenen özel tüketim vergisi için vergi cezası kesilmez.

e) Bu fıkra hükmünün uygulanmasına ilişkin olarak geçmişe yönelik vergi cezası uygulanmaz.

(2) Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kolektif ve adi komandit şirketler dâhil), kayıtlarında yer aldığı hâlde işletmelerinde mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarını, 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil), emtialar bakımından aynı nev’iden emtialara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kâr oranını, makine, teçhizat ve demirbaşlar bakımından kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedellerini dikkate alarak fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirebilirler. Gayrisafi kâr oranının cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemediği hallerde, mükellefin bağlı olduğu meslek odalarının belirleyeceği oranlar esas alınır. Bu hükme göre ödenmesi gereken katma değer vergisi, ilk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler beyanname verme süresini takip eden ikinci ve dördüncü ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenir.

b) Bu fıkra hükmünün uygulanmasına ilişkin olarak geçmişe yönelik vergi cezası ve gecikme faizi uygulanmaz.

(3) Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar ile bunlarla ilgili diğer işlemler hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) Bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri, 31/12/2020 tarihi itibarıyla düzenledikleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarları ile bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerini 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilirler.

b) Bu fıkranın (a) bendi kapsamında beyan edilen tutarlar üzerinden %5 oranında hesaplanan vergi, beyanname verme süresi içinde ödenir.

c) Bu fıkra kapsamında ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmez; beyan edilen tutarlar ve ödenen vergiler, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez. Bu fıkra uyarınca beyan edilen tutarlar nedeniyle ilave bir tarhiyat yapılmaz. Bu fıkra kapsamında beyanda bulunan kurumlar vergisi mükelleflerinin bu beyanları nedeniyle 2021 yılı geçici vergi beyannamelerinde düzeltme gerektiği takdirde, düzeltme işlemleri bu fıkroda öngörülen beyanname verme süresi içinde yapılır ve düzeltme işlemleri nedeniyle herhangi bir ceza veya faiz aranmaz.

(4) Hazine ve Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulanması ile ilgili olarak yılı içerisinde ödenmesi gereken vergilerin ödeme sürelerinde değişiklik yapmaya, 213 sayılı Kanun hükümlerine göre bildirimde bulunma zorunluluğu getirmeye ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - 6’ncı madde konusunda teklif sahibinden izahat talep ediyorum.

Buyurun.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) - Saygıdeğer Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; 6’ncı maddede işletme kayıtlarının düzeltilmesine imkân sağlayan düzenlemeler yapılmaktadır. Burada üç konu var: Birincisi, işletmede mevcut olup kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar. Ayrıca, yine ayrı bir bölümde kayıtlarda yer alıp işletmede mevcut olmayan emtia, makine, tesisat, demirbaşlar, kayıtlarda yer alıp işletmede mevcut olmayan kasa mevcudu ile ortaklardan alacaklara ilişkin kayıtlar düzeltebilecektir. Burada şöyle yapıyoruz: Birincisi, işletmede mevcut olan ve kayıtlarda olmayan

emtia, makine, tesisat, demirbaşların katma değerleri normal katma değer oranları üzerinden yarısını dikkate alıyoruz. Mesela, emtiamız var, yüzde 18'lik bir emtia bu, 8'likde var çünkü emtia, 1'likde var. 18'lik bir emtianın yüzde 9'unu, KDV'yi beyan ediyor 2 no.lu beyannameyle ve ödüyor, ödediği zaman bu emtiayı aktifine alabiliyor, o ödediği katma değeri indirim konusu yapabiliyor, emtiada bu. Makine, teçhizat ve demirbaşlarda onda da gene...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hangi bedelden?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Emtiayı normal, rayiç bedelinden alıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Rayiç bedel...

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Eğer makine teçhizatı onların satışlarında normal, kendi bağlı olduğu kuruluşların bedelleri dikkate alınıyor, kanunu da var onların...

Burada emtia için ödenen katma değer indirim konusu yapılabiliyor ama diğer makine, teçhizat ve demirbaşlarla ilgili katma değer beyan edilip ödeniyor yarısı, gider olarak addediliyor, indirim konusu yapılmıyor; bu, kayıtlarda olmayan varlıklar için. Kayıtlarda olup da fiilen olmayanlar için de normal rayiç fiyatı üzerinden, emsalleri üzerinden ne fatura ediliyorsa fatura edecek ve ödediği normal 18'se, 18'lik KDV'sini -KDV'si devreden azalacak- beyan edecek ve satışlarını da içine koyacak; matraha yani hasılatına da koyacak, onun kurumlar vergisini de ödemiş olacak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kâr mı yazacak ona?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Onu kâr yazacak varsa, hasılat yazacak, maliyeti neyse aradaki farkı da kâr yazaca; bu, mallar ve demirbaşlarla ilgili.

Diğer bir konu da kasa mevcudu, kasada görülüp de aslında olmayan paralar üzerinden bir bedel ödeyecek ve ortaklardan alacaklar varsa alacaklar ile borçları veya başka hesaplarda gizlediği hesaplar varsa onları mukayese edecek, borç tutarındaki fazlalığı beyan edecek; onun üzerinden de kanun teklifimizle biz yüzde 5 olarak öngördük.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kasada görünüp olmayanlar için de yüzde 5 mi?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – O da 5, ortak alacaklar da 5. Teklifte öyle, başka bir önerge varsa...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir önerge var, önerge “yüzde 3” şeklinde ama henüz okutmadık tabii, geldi Komisyonumuza.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – E tabii, yani takdir sizlerin, serbest.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Odamızın da teklifine uygun bir şey oldu bu, müşavirler, mali müşavirler...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tekliflerinden vazgeçiyorlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Öyle mi? Vazgeçiyor musunuz teklifinizden?

Yüzden 5'ten 3'e düşürülmesi konusunda görüşünüzü soralım.

Buyurun.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Sayın Başkanım, yine aynı şeyi söyleyeceğim. Bu tür düzenlemeler vergiye olan direnci artırıyor, vergiye olan uyumu zedeliyor; bunda hiçbir tereddüt yok. Eğer yapılacaksa bu düzenleme burada doğruyu ifade etmek bizim yükümlülüğümüz. Bugüne kadar hep yüzde 3 olarak uygulandı on sekiz yıldır, şu anda, yüzde 5 olarak uygulanmasının yanlış olduğunu değerlendiriyoruz. Yüzde 3 veya...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yüzde 5 dersenez daha caydırıcı olur, yüzde 6 olur, yüzde 7 olur artırmanız... Sayın Paylan “Yüzde 15 olsun, mesela yüzde 10 olsun.” diyor. Yani öyle önerebilirsiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Uğur Bey, görüşü aldık biz, lütfen.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Sayın Vekilim, şöyle: Hani, bugüne kadar -tabii ki yasamanın takdiri ona bir şey diyemeyiz ama- on sekiz yıldır yüzde 3 olarak uygulanmış; biz mükelleflerle yüz yüze olan bir meslek grubu olarak anlatmakta zorlanınız; takdir tabii ki sizlerin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum. Tabii ki; takdir Komisyonumuzun.

Evet, tamamladık mı Değerli Başkanım, bitti mi izahatınız?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Evet, tekrarlırsak emtiaya ait olanlar indirim konusu yapıyor, diğer makine, tesisat ve demirbaşlar gider yazılıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Stoklar?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Stoklar eğer kendine kaydediyorsan yüzde 9 KDV’yi 2 no.lu beyannameyle ödüyorsunuz, 18’lik bir malzemeyse, emtiaysa 9’unu ödüyorsunuz, 8’likse 4’ünü ödüyorsunuz ve onu, kayıtlarınızı intikal ettiriyorsunuz, indirim konusu yapıyorsunuz KDV’yi. Eğer kayıtlarda var da kendisi fiilen yoksa fatura kesiyorsunuz, demirbaş makineyse rayiç bedellerini sektörden alıyorsunuz, ona göre... Mesela bir makine kayıtlarda var ama fiiliyatta yok, ona o sektörde onun yaşına, yılına göre bir rakam takdir ediliyor, fatura kesiyorsunuz, KDV’sini beyan ediyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kim takdir ediyor?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Odalar, bağlı oldukları meslek kuruluşları.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) – Soru sorabilir miyim?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Topluca yaparsak daha verimli gitmiş oluruz Erhan Bey; anlayışınızı bekliyorum.

Bitirdik mi?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

Bülent Bey, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım, teşekkür ederim.

Türk Eczacıları Birliği Genel Sekreteri burada ve müsaade ederseniz talepleri var, izahatta bulunabilirler bu maddeyle ilgili.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Öyle mi? Tamam, hemen alalım.

Buyurun.

TÜRK ECZACILARI BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ ARMAN ÜNEY – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Burada, fiili envanter ve kaydi envanter arasında oluşan fark süreciyle ilgili 2016 ve 2018 yıllarında yapılan düzenlemelerde mevcut maliyet bedeli üzerinden fatura kesilmesi ve katma değer vergisinin yarısının ödenmesiyle ilgili bir düzenleme vardı. İçinden geçtiğimiz pandemi sürecinde eczacılar da kesintisiz hizmet vermeye devam ettiler, tüm sağlıkçılar gibi maalesef bizlerin de kayıpları oldu. Hastanelerin pandemi hastanesine dönüşmesi, buna bağlı olarak karşısındaki eczanelerin ellerindeki ilaç gruplarını hastalara verebilecek durumları olmaması, aynı zamanda aile sağlığı merkezlerinin

eskisi gibi faaliyetlerini göstermemesi ve sokağa çıkma yasağına bağlı olarak da semt eczanelerinde de birçok ilaçla ilgili miat problemi yaşandı. Diğer ürünlerden farklı olarak ilacın özel bir durumu var, son kullanma tarihi var ve biz son kullanma tarihi geçen ilaçların imhası için bunları ilgili birimlere gönderiyoruz ancak bu gerçekten sıkıntılı süreçte bunlarla ilgili de aksaklıkların oluştuğunu görüyoruz. Raporlu ilaçları hastalar, Sosyal Güvenlik Kurumumuzun uygulamasına bağlı olarak, raporlu olarak kendilerine eczaneler tarafından verildi, ancak ayaktan tedavide kullanılanlarda hastaların bunlara muayene olmak için gidememesine bağlı olarak temin etme sıkıntıları oldu ve bu ilaçlarda da miat problemleri oldu ve eczacılar bunları emaneten verdiler ve bu emaneten verme süreçlerinde de bu fiili envanter ve kaydi envanter arasında farklılıklar var. Aynı zamanda da -çok kısaca, hemen toparlıyorum- fiyat düşüşleri oldu Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sonuç itibarıyla neyi öneriyorsunuz?

TÜRK ECZACILARI BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ ARMAN ÜNEY – Bizim talebimiz, buradaki, aradaki farkların bildirilmesi için maliyet bedeli üzerinden fatura kesilmesi ve mevcut katma değer vergisinin yarısının ödenmesini talep ediyoruz efendim, 2016 ve 2018'deki uygulamalarda olduğu gibi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, görüşünüzü almış olduk. Teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Daha önce benzeri bir uygulama olmuş eczacılar için...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Anladım, peki.

Görüşünüzü ifade ettiniz, teşekkür ediyorum.

TÜRK ECZACILARI BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ ARMAN ÜNEY – Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Garo Bey, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, bu işletme kayıtlarının düzeltilmesi de artık bir rutin hâline geldi, iki yılda bir, üç yılda bir bu düzenlemeyi getiriyorsunuz Vedat Bey ama bakın, bunun yaratacağı sıkıntıları size söyleyeyim, Mali Müşavirler Odası da burada. Şimdi, işletmelerin, yani vergiye uyumlu olmayan işletmelerin kasaları genelde şişiktir Vedat Bey, yani işletme sahibi ne yapar? Kasadan parayı çeker ama bunu göstermez çünkü kasadan parayı normal çekmeye çalışsa yani kâr dağıtır gibi başka şekilde çekmeye çalışsa yüzde 15 stopajı var, artı, bunu gelir vergisi beyannamesine koyacak, bir de oradan yüksek rakam varsa büyük vergiler verecek. Şimdi, siz öyle bir alışkanlık yarattınız ki Vedat Bey, yani getirdiğiniz düzenlemelerle. “Nasıl olsa iki yılda, üç yılda bir bu kasanın düzeltilmesi getiriliyor, e ben ne yapayım? İşletmemden parayı çekeyim, geçimimi sağlayayım, kasamda varsın 500 milyon gözsün, 1 milyar gözsün.” Düşün, kim işletmesinde 1 milyar tutar? Götürür bankaya yatırır öyle değil mi? Ama kasada 500 milyon gözüktüyor, 1 milyar gözüktüyor, dünya paralar gözüktüyor, kimse de bir şey diyemiyor ve bu parayı harcamış oluyor. Aslında fiiliyatta bu işletmenin kasasında bu para yok, harcıyor, yiyor veya başka yerlere yatırıyor, eve yatırıyor, arabaya yatırıyor. Ondan sonra siz iki yılda bir bunu getiriyorsunuz, ne oluyor? O da diyor ki: “Ya, arkadaş, benim kasamda aslında 500 milyon lira yoktu, 5 bin lira vardı.” ve bunun karşılığında da arada kalan farkının yüzde 3’ünü size ödüyor, yüzde 15 stopajdan kurtarıyor, gelir vergisi beyannamesinde ayrıca beyan etmekten kurtarıyor, bir de oradan vergiden de kurtarıyor ve büyük bir vergi kaybına yol açıyor. Bunu bir alışkanlığa çevirdiniz. Ya açıkça vergi kaçırmaya alet oluyorsunuz arkadaşlar, açıkça diyorum bakın çünkü bu beklentiye sürekli yarattınız, herkes kasasını şişiriyor, bekletiyor ve parayı çekiyor, başka yerlere yatırıyor. Türkiye’de

şöyle bir alışkanlık var: Kimse işletmesinde para tutmuyor zaten, götürüyor eve yatırıyor, arabaya yatırıyor veya yiyor, başka şeylere harcıyor ama kasada o rakam gözüktüyor. Ya, şimdi, siz diyorsunuz ki arkadaş: “Yalnızca stopajla çekmeye çalışsa yüzde 15 ödeyecek.” Bakın, stopajla çekme yüzde 15.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Garo Bey, vatandaşla sahtekâr mı diyorsunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya Allah’ınızı seversen! Ben uyumlu olmayan... Siz, vatandaşlığı sahtekârlığa itiyorsunuz diyorum, siz vatandaşla sahtekârlığa itiyorsunuz. Herkes bu yolu gösteriyor. “Ya, çekmeye çalışsam ne olacak?” diyor mali müşavirine. “Yüzde 15 stopaj ödeyeceksin.” “O zaman ben çekeyim, kasada varsın gözüksün.” diyor, öyle değil mi? Niye? “İki yıl sonra nasıl olsa kasa düzeltmesi gelir, ben de yüzde 3 vergiyi gösteririm, olay kapanır.” diyor, böyle bakıyor. Yüzde 15 stopajdan kurtarıyor, gelir vergisinden kurtarıyor. Ya, bunu alışkanlığa çevirmek yanlış. Hani kırk yılın başında bir sefer olur ve siyasi irade şunu söyler: “Arkadaş, bak, bunu bir seferlik yapıyorum, bir daha da tövbe yapmayacağım.” der, onu anlarım. Ya, iki yılda bir bunu yapmak ne demek? Vatandaş gerçekten ahlaksızlığa biz itiyoruz, siyasi irade itiyor, sizler itiyorsunuz. Ya, bu büyük bir yanlışlıktır. O açıdan yüzde 5 dedik, buna bile vatandaşlar uyum gösterecekken yüzde 3’e düşürmeye kalkıyorsunuz. Ya nerede kaldı vicdanınız ya? Yani milyonlarca yurttaşımızın bordrodan maaşı kesiliyor; burada bu kadar memur var, her birinin maaşından, bordrodan daha eline geçmeden maaşı kesiliyor. Milyonlarca işçimizin maaşı daha eline geçmeden bordrodan kesiliyor, siz iki yılda bir patronlara “Kasadan istediğin kadar para çek arkadaş, ben seni yüzde 3’le affedeceğim.” diyorsunuz. Nerede hak, nerede adalet, nerede vicdan? Böyle bir şey olamaz arkadaşlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teklif sahibinden bu konuda bir görüş alalım.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben daha devam edecektim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Vedat Bey, buna hızlı cevap vermek istiyor.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Siz mali müşavirlik yapmıyorsunuz veya defterlerinize iyi bakmıyorsunuz, müşavirinizle de irtibatınız zayıf.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Benim defterim yok şu anda.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Güzel kardeşim, normalde bir bilanço, 31/12/2020’ye alıyoruz. Bilançoda mali müşavir arkadaş baktığı zaman kasada yükseklik görürse, ortaklar cariye görürse adat işletmek ve onu matraha, gelire yazıp KDV’sini beyan etmek zorunda. Yani Maliye teşkilatını sabahtan beri vuruyorsunuz, sanki herkes kaçırıyor, bunlar da hiçbir şey görmüyor, değil öyle.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, yapmayın ya!

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Bir ABS şeyleri var, hemen otokontrolle bu kesilen fatura...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Niye kasalar şişik Vedat Bey?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Yapmıyor musunuz adat kaydı, gelire yazmıyor musunuz, KDV’yi ödemiyor musunuz?

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Yapıyoruz.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Yani bunlar, hiçbir şey vergilendirilmemiş diye kabul etmeyin; bunların vergileri, geliri de kanunların verdiği, işte KDV’si de ödenmiş gelirler.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Vedat Bey, durum öyle değil.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Öyle, öyle.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kasalar şişik, kasalar şişik.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – O zaman kendi müşavirin yapmıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır. Kasalar şişik ve işletme kayıtlarının düzeltilmesini bekliyorlar.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Tamam, kasa şişikse adat işletmek zorunda diyorum bakın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne ödüyor adatta?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Kıstasları da getirdik.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne ödüyor öyle olduğunda?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Faiz oranında hesaplıyor adatta.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne ödüyor, ne ödüyor, yüzde 15 mi ödüyor?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Gelir elde ediyor, yüzde 22’sini ödüyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İsterseniz TÜRMOB Başkanına bir soralım bu konuyu.

Buyurun...

ERHAN USTA (Samsun) – Her şey mükemmel gidiyorsa bu maddeyi niye yazıyoruz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Garo Bey, TÜRMOB’dan da bu konuda bir bilgi alalım.

Buyurun.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Sayın Başkanım, Sayın Demiröz’ün söylediği gibi, aslında kasa ve ortaklar cari hesabında fiktif olmayan bakiyeler varsa bunlar adat yoluyla faize tabi tutuluyor, oluşan, hesaplanan faiz geliri kurum kazancı içerisinde yer alıyor ve bu tutar üzerinden katma değer vergisi oluşturuluyor. Ama Sayın Paylan’ın tespitlerine de katılmamak mümkün değil. Bu, kayıt dışı harcamalardan ve kayıt dışı ödemelerden kaynaklanıyor. Yine ben aynı şeyi söylüyorum, işletmelerin vergiye gönüllü uyumunu zedeleyen düzenlemeler bunlar ama bu, artık iki yılda bir Türkiye gerçeği hâline dönüştü, bir beklenti hâline geldi; zannedirim işveren camiasının da bu kesimde bir talebi var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bir iki cümleyle toparlayacağım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Arkadaşlar, faiz geliriyle, faiz gelirin gelir kalemine yazılmasının oluşturacağı vergi ile yüzde 15 bir mi Vedat Bey Allah’ınızı severseniz ya!

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Faiz gelirin üzerinden yüzde 22’sini ödüyorlar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır. Ayrı rakama tekabül eder mi yani?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Yüzde 18 KDV...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, değil efendim. Niye kaçınıyor o zaman, niye ortaklar cari hesabı bu kadar şişkin?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, konuşuldu, karşılıklı devam etmeyelim lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ortaklar cari ve kasa hesapları şişkin ve iki yılda bir düzeltiyoruz biz bunu yüzde 3’le. Niye yapıyorlar bunu? Çünkü orada bir avantaj gösteriyorsunuz. İki yılda bir de bu yapılıyor arkadaşlar yani bu açıdan yanlış.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Başka sorunuz var mı Garo Bey?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Diğer mesele: Sayın Başkan, bakın, bu stokların düzeltilmesi, demirbaşların düzeltilmesi de bir alışkanlık hâline getirildi. Yani ben size söyleyeyim, işletmeler ikinci elden makine alıyorlar kayıt dışı olarak. Size açıkça söyleyeyim “Nasıl olsa iki yılda bir bildirim, ne diye yüzde 18 KDV ödeyeceğim, yüzde 8 KDV’yle iki yıl sonra defterime geçiririm.” diye bakılıyor. Ya, iki yılda bir hep aynı düzenlemeleri yaparsanız bu beklentiye sokarsınız işletmeleri arkadaşlar.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Mali Müşavirler Odasından gelen arkadaş bunları kabul ediyor mu, mükellefler böyle mi davranıyor?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yapanlar var arkadaşlar.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yapanlar yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – TÜRMOB’a soralım.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım, TÜRMOB özellikle mükelleflerin tavrını burada izah etmek durumunda.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – TÜRMOB’dan gelen arkadaş bunu izah edecek.

ERHAN USTA (Samsun) – Vergi Denetim Kuruluna soralım önce.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hayır, efendim, burada suçlayıcı bir tavrı var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben seni suçluyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Mali müşavirleri suçluyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok seni suçluyorum, seni, yasayı sen çıkarıyorsun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Mali Müşavirler Odasından gelen arkadaş sükût ediyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yasayı sen çıkarıyorsun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Muhasebeciler adat yapmıyorlar mı?

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Yapıyorlar, onu söyledim az önce.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir saniye değerli arkadaşlar...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, yasayı sen çıkarıyorsun, yasayı.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Mali müşavirleri suçluyor, böyle bir şey olabilir mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İbrahim, bir söz verelim, TÜRMOB’dan bir görüş alalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İbrahim Bey, yasayı sen çıkarıyorsun, o çıkarmıyor o yasayı.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hayır, o sana destek veriyor. Mali müşavirlerin sahtekâr olduğunu söylüyorsun sen ya!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Estağfurullah, ne alakası var? Kasayı yükselttiğini gösteriyor.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Böyle bir şey olmaz ya! O da sükût ediyor, sana destek veriyor ya!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yasayı sen çıkarıyorsun, mali müşavirler çıkarmıyor yasayı!

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Sayın Vekilim, ben kimseye destek vermiyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Veriyorsun, biraz önce söyledin “Ben Garo Paylan’a destek veriyorum.” diye.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İki yılda bir çıkarıyorsun ya!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ne ayıp bir şey ya!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sen çıkarıyorsun, sen!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, bir görüş alalım.

Buyurun.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – İki yılda bir kasayı ve ortaklar cariyi yüzde 3’le düzeltiyoruz. Garo Paylan bunu söyledi, ben de bunu yaptığımızı söyledim. Ama adat yoluyla tüm mali müşavirler kasada bir fiktif bakiye, ortak caride bir fiktif bakiye görürse Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 13’üncü maddesinin bize emrettiği şekilde doğruyu yaparlar, adat yoluyla faiz hesaplarlar, hesaplanan bu faizi gelir olarak kaydederek, bu faiz üzerinden de finansman hizmeti gerekçesiyle katma değer vergisi hesaplarlar.

Kimseye destek vermiyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Muhasebecilerin bunu görmeme şansı var mı?

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Görmeme şansı yok.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – E, tamam, onu söyleyeceksin.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Onu söylüyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – “Sayın Paylan da haklı.” diyorsunuz.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Tekrar ediyorum...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamam, açıklığa kavuşmuş oldu.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Niye kasayı şişiriyor, onu söyleyin!

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Tekrar ediyorum, bunu görmüyoruz demiyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – “Sayın Paylan da haklı.” diyorsunuz.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU - Sayın Paylan, iki yılda bir...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya “Katma değeri de veriyor.” diyor, hepsini anlattı Sayın Başkan, dinlemiyorsun sen Başkan!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, Allah’ınızı seversen, aynı mı o şey? Sen çıkarıyorsun, yüzde 3’le affediyorsun ya. Yasayı ben çıkarmıyorum ki sen çıkarıyorsun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, aynı şeyi tekrar tekrar konuşmamızın her hâlde bir anlamı yok.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Denetim elemanlarına da soralım biz, denetim elemanlarına da.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Erhan Bey, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Tabii, böyle bir düzenleme yaptığımıza göre yani daha doğrusu ihtiyaç olduğuna göre bu denilenlerin hepsi yapılıyor yani burada Garo Bey’in söylediğinde bir yanlışlık yok ama bunu daha iyi anlayabilmek için ben Vergi Denetim Kurulundan da görüş almayı talep ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, kim var burada Vergi Denetim Kurulundan? Başkan Yardımcımız buradaydı.

Evet, aynı konuda sizin görüşünüzü talep ediyoruz.

VERGİ DENETİM KURULU BAŞKAN YARDIMCISI AHMET YENER – Sayın Başkanım, değerli vekillerim; bu konu, vergi incelemesiyle karşılaşılan bir konu; her mükellefin aynı şekilde davranacağını genellemek mümkün değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Elbette değil.

VERGİ DENETİM KURULU BAŞKAN YARDIMCISI AHMET YENER – Yani o anlamda elimizde tuttuğumuz bir istatistik de yok. Çünkü her mükellef vergi kaçırıyor anlamına da gelmez bu. Normal itibarıyla bir vergi incelemesi yapılır, tenkit edilen hususlar var ise TÜRMOB Başkanının dediği hususlarda da hani Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 13’üncü maddesi vesaire diğer hükümlerle de tenkit yapabiliriz ama “Herkes bunu bu şekilde yapıyor.” diye bir genelleme yapma şansımız yok.

ERHAN USTA (Samsun) – Yaygın olarak neyle karşılaşıyorsunuz? Herkes değil yani karşılaştığınız şey nedir?

VERGİ DENETİM KURULU BAŞKAN YARDIMCISI AHMET YENER – Yani genel bir istatistik tutmak çok mümkün değil Sayın Vekilim.

ERHAN USTA (Samsun) – Onu sormuyorum, yüzde kaç karşılaşıyorsunuz demiyorum.

VERGİ DENETİM KURULU BAŞKAN YARDIMCISI AHMET YENER – Yani farklı farklı konular var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, Gelir İdaresi Başkanımız da bu konuda herhâlde bir şey söyleyecek.

Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR – Başkanım, şimdi, aslında Erhan Vekilimiz doğru söylüyor yani “Niçin bunu düzeltmek istiyorlar?” diye. Bir taraftan, kurumlar vergisi adatı çıkıyor, bir taraftan KDV çıkıyor ama mesela, kasanın şişkinliği veya işte, ortaklar carinin şişkinliği... Artık bilançoların risklerini tespit ederek incelemeler seçildiği için yani risk olarak algılanan şeyler; yani bir firmanın normalden fazla kasasında fazla para gözüktüyorsa veya cari hesap yüksekte o potansiyel inceleme durumuyla karşılaşılabiliyor. Dolayısıyla o şimdi paraları çekiyor, çektikçe adet hesaplanıyor, KDV hesaplanıyor ama kasa şişince üç senede bir kere burada verdiğimiz imkânla tekrardan sıfırlıyor kasayı, onun için bu imkândan faydalanmak istiyorlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

Evet, Uğur Bey de bir söz istedi.

ERHAN USTA (Samsun) – Kâr dağıtım ihtiyacı yok, kalkıyor değil mi?

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR – Kalkıyor, önümüzdeki sene tekrardan kasayı şişirerek...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, kalkıyor.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR – Şunu söylemek istiyor Sayın Vekilim: TÜRMOB’un bir isteği vardı, bunu düzeltirken biz oraya kârdan kabul edilen gider yazdırıyoruz; o geçmiş yıllık kârlarından mahsup edilsin, hani daha önceki kârları dağıttığı mantığından bir de o kâr dağıtımını kurtaralım istiyorlardı, ona izin vermiyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, Uğur Bey de bir söz istiyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Çok affedersiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Bir şey öğrenmeye çalışıyorum

Onu yapmazsa ne olur? “Yani kâr dağıtımı oradan düşürülmesin zaten para yok, parasını da dağıtmış oldu.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR – Bitti, rahatladı.

ERHAN USTA (Samsun) – Para fiziki olarak harcandı, şey olarak da muhasebeleştirilmişti, oldu.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Ama sermaye ferî olarak duruyor orada.

ERHAN USTA (Samsun) – Daha sonra sermayeye mi eklenmek zorunda kalınacak?

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR – Veya bir daha şirketten çekerken vergiye tabi olur o, bir daha o kârı şirketten çekmek isterse vergiye tabi olur. Orada kalır çekemez yani.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Evet, Uğur Bey’in de bir yorumu olacak.

Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Sayın Başkanım, şimdi tabii bir defa Türkiye şartlarında Türkiye ekonomisini biliyoruz, Türkiye’deki iş adamlarını, esnafları biliyoruz, yapıyı biliyoruz, muhasebecileri biliyoruz, vergi idaresini biliyoruz; bu işin içerisinde yaşayan kişileriz.

Şimdi, kanunu yaparken, burada işte “Şunu kolladınız, şunu kollamadınız herkes suçlu, suçlu değil...” bunların hepsini bir tarafa bırakıyorum ben.

Şimdi Muhasebeciler Odası Başkanımız burada TÜRMOB Başkanımız. TÜRMOB Başkanımızın önerilerinden bir tanesi şu; mesela biz 2 Ağustos tarihi koyduk oraya “incelemesi bitenler” diye tarih koyduk ama TÜRMOB’un önerilerinde deniliyor ki “Bu kanun çıkar çıkmaz incelemelerin hepsini durdurun, herkes matrah hakkından faydalansın.” Şimdi, Sayın Başkanın ya bu önerilerden haberi yok, siz hazırlamadınız bu önerilerinizi ya da konuşmalarınızla öneriniz birbirini tutmuyor Sayın Başkanım kusura bakmayın; yani, ama sizin önerilerinizde bakarsanız... Şimdi inceleme memuru gitmiş, denetmen incelemiş; 1 milyon lira ceza yazacak inceleme de bitecek, 2 Ağustosa kadar bitecek, 1 milyon lira ceza yazacak mükellefe. Siz diyorsunuz ki “Bunu da yazmasın, inceleme bitsin, tamam mı matrah artırımını yapsın, herkes bundan faydalansın.” Bir taraftan diyorsunuz ki “Evet, biz de buna karşıyız, böyle olmaması lazım, biz bunu istemiyoruz.” Yani, biz sizin önerilerinizi dikkate alarak burada bir şeyler yapmaya çalışıyoruz ama buradaki söylemlerinizi önerinizin birbirini tutması lazım; lütfen, ona göre daha dikkatli konuşmanızı rica ediyorum yani.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum Uğur Bey.

Değerli arkadaşlar, TÜRMOB Başkanına son defa bir söz veriyorum; artık toparlayalım.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Sayın Başkanım, gerçekten tüm mali müşavirler, yeminli mali müşavirler bu zorlu süreçte sürekli ülkesi ve devleti için çalışmaya devam ettiler. Bugün katma değer vergisinin son günü, çok büyük bir emek vererek yine çalışmaya devam ediyorlar. Onları da temsilen biz burada tekrar aynı şeyi söylüyorum, vergi direncine sebebiyet veriyoruz, vergiye gönüllü uyumu zedeliyoruz, bunda bir beis yok, bunu her zaman söyledim. Matrah artırım yapıyorsa eğer -Sayın Gelir İdaresi Başkanımız da burada, kendisiyle doğrudan da paylaştım- şunu önerdik: Matrah artırım yani inceleme, altı ay önce başlayan birisi bugün matrah artırımında bulunursa 2 Ağustosa kadar o incelemenin tamamlanması gerekiyor; yaklaşık iki aylık bir süre veriliyor ama bugün itibarıyla incelemeye başlamamış veya yarın inceleme, muhtemel potansiyel incelemede olan, havuzda olan birisi matrah artırımını yaparsa hiç incelemeye girmiyor. Biz burada, bir vergi müfettişinin

-ben de eski bir gelirler kontrolörüyüm- inisiyatifine, bu yasama organından, bu Komisyondan çıkacak kararın bir vergi müfettişinin inisiyatifine bırakılmamasının uygulamada karşılaştığımız tecrübelerle daha doğru olduğunu söyledim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Her şeyi onların inisiyatifine bırakıyoruz zaten; onlar inceliyor zaten, her zaman bırakıyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Normal zamanlarda da inisiyatiflerine bırakmıyoruz?

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU - Normal zamanlarda zaten süre içerisinde...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Her zaman güvenmek zorundayız değerli Başkanım.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Kesinlikle güvenmek zorundayız ama eğer bir matrah artırımı yapıldıysa bugün itibarıyla bir mükellef hiç incelemeye girmeyecek ama bir ay önce incelemeye alındıysa 2 Ağustos'a kadar bitirilecek.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Bir ay önce incelemeye alınmazsa ne olur?

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU - Biz bunun tutanağa alınmış incelemeler için; ayrıntısını ben paylaştım...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Doğru değil.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Böyle bir şey olabilir mi ya?

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Sayın Vekilim, biz bir uygulayıcı olarak...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Sayın Başkanım, biz sizden şunu bekliyoruz ya -ben de mali müşavirim- önerinizden şunu bekliyoruz: Bir matrah artırımına kesinlikle karşıyız, yapılması tarafındayız; bitti, nokta. Şimdi “Matrah artırımına karşıyım.” Diyorsun, sonra önerilerinde diyorsun ki: “Şöyle şöyle şöyle olsun.” Böyle olabilir mi? Biz sizin hangi tarafta olduğunuzu göremiyoruz ki!

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Tekraren söylüyorum, biz bunun...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - O zaman o kitapçığı hazırlamazsın.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU - Bu matrah artırımını bizim talebimiz değil eğer yapılacaksa uygulamada karşılaştığımız sorunları ve görüşümü ifade etmek zorundayım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum sağ olun.

Erhan Bey, çok kısa olursa sevinirim, epey uzadı bu madde.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, tartışmayı uzatmaktan yana değilim ama yani burada TÜRMOB’un da söylediğinde o anlamda bir çelişki yok. Yani TÜRMOB şunu söylüyor, biz matrah artırımına karşıyız ancak yapılacaksa da şöyle yapılsın; biz de aynısını yapıyoruz. Ben şimdi bu matrah artırımını olmasın diyorum ama az önce de dedim ki ya hiç olmazsa adaleti sağlayıcı bir şey yapalım. Bunu bir çelişki olarak...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Saygı duyuyoruz Erhan Bey.

ERHAN USTA (Samsun) – Ama TÜRMOB’da da öyle düşünmek lazım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bu talep mali müşavirlerden geliyor.

SALİH CORA (Trabzon) - Mali müşavirler bizi üç aydır, dört aydır her gün arıyorlar, onlarca kişi arıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu beklentiye siz soktunuz.

SALİH CORA (Trabzon) – Hayır efendim, hayır; ne alakası var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, Erhan Bey, görüşünüzü ifade ettiniz.

Şimdi Erkan Aydın Bey’in bir söz talebi var. Erkan Aydın Bey’e söz veriyorum.

Buyurun.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben de pek kısa biraz önce Türk Eczacılar Birliği Genel Sekreterimizin ifade ettiği konuyla ilgili söz aldım.

Şimdi, 2018 yılında eczanelere stok affıyla ilgili bir düzeltme imkânı verildi, maliyet fiyatı üzerinden KDV oranında yüzde 8 yerine yüzde 4 ile yapıldı ve burada da yaklaşık 16 bin eczane bundan yararlandı; yani, toplam eczanenin yüzde 70’ine yakını bu uygulamada stoklarını, fiilî ve kaydı stoklarını dengeledi.

Şimdi, bu düzenleme içerisinde maalesef şu anda bu görünmüyor -Gelir İdaresi Başkanımızla biraz önce Bülent Kuşoğlu Başkanımınla beraber görüştük- Burada, pandemiden kaynaklanan miat sorunları oluştu, ayrıca yıl içerisinde ani fiyat düşüşlerinden dolayı da eczanelerin bu fiilî envanteriyle kaydı envanteri arasında bir fark oluştu. Şu anda da eğer bu düzenleme yapılırsa, yüzde 4 KDV ile stokta düzeltme imkânı verilirse birçok eczacı meslektaşımız bundan yararlanacak; yani aslında, devletimiz de buradan bir vergi sağlayacak, vergi kazancı elde edecek. Biraz önce Gelir İdaresi Başkanımız “Biz daha önce yaptık, neden düzelmedi.” dedi. Eğer son bir defa yapılırsa zaten yüzde 99 oranında giriş ve çıkışlar kayıtlı ama bir kez daha bu pandeminin özel koşullarından bunu talep etmekteyiz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde bir önergemiz var, önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun teklifinin 6’ncı maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde yer alan “% 5” ibaresinin “% 3” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ekrem Çelebi

Uğur Aydemir

İbrahim Aydın

Ağrı

Manisa

Antalya

Gerekçe:

Önergeyle, kayıtlarında yer aldığı hâlde işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarları ile bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerin 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) vergi dairelerine beyan edilmek suretiyle kayıtların düzeltilmesinde uygulanacak yüzde 5 oranı yüzde 3 olarak değiştirilmiştir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Evet, Garo Bey buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, hiç yoksa yüzde 5 alınmasının daha adaletli olacağını düşünüyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Söylediniz onu, tartışıldı o.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bunu kayda geçilsin diye söylüyorum. Yani yüzde 3’ün çok daha büyük adaletsizliği derinleştireceğini düşünüyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Burada noktalayabiliriz veya son bir madde daha görüşebiliriz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Burada, noktalayalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Noktalayalım burada.

Yarın saat 11’de bir araya gelmek üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 19.58

